הארץ

60 אג', שנה נ"ה, יום ב' י"ט בשבט תשל"ג, 22 בינואר 1973 Vol. 55/16,371/JANUARY, 22 1973

PEUGEOT
פיג'ו
המכוניות הנמכרות ביותר בישראל
304 204
504 404

מקור בוינה בשיחה טלפונית ל„הארץ":

ה־3 שנעצרו בוינה בחשד התנכלות למעון העולים — באו מסוריה

הגיעו לוינה מפאריס דרך שווייץ, בדרכונים ישראלים מזוייפים ✱ הוגברה השמירה הבטחונית על העולים והמיתקנים הישראליים באוסטריה ✱ ידיעות על קבוצת מחבלים שחדרה לוינה

מאת עמוס הדר
סופר „הארץ"

שלושת הערבים שנעצרו בשבת בבוקר ע"י משטרת וינה כשברשותם דרכונים ישראלים מזויפים, עליהם מוטבעת חותמת יציאה מנמל־התעופה לוד, יצאו כנראה מסוריה לפאריס ומשם דרך שווייץ לוינה, — מסר אתמול מקור יודע־דבר בוינה, בשיחה טלפונית עם סופר „הארץ".

אותו מקור ציין, כי יש סבירות שהשלושה זממו לפגוע במחנה העולים שינאו, שם מתאכסנים העולים מבריה"מ. עוד לפני מעצרם של השלושה הגבירו שילטונות הבטחון האוסטריים את השמירה על מעון העולים שינאו, כפי שפורסם ב„הארץ" ב־19 בח.ז. נודע, כי הגברת השמירה על מעון העולים באה בעיקבות ידיעות שהגיעו על תיכנון פעולות חבלה נגד מיתקנים ומוסדות ישראליים באוסטריה. יתכן, כי המשטרה האוסטרית עצרה את השלושה ע"פ מידע מוקדם שהגיע אליה.

השלושה נעצרו בבית־המלון שבו התאכסנו. המשטרה ערכה ביקורת שם ובדקה את דרכוניהם. דרך מעצרם של השלושה מחזקת את הסברה, כי המשטרה האוסטרית אמנם קיבלה מידע מוקדם על בואם.

עם המעצר הגיעו לשיאם כוחות מוגברים של ז'נדרמריה ולדשוהם הועמדו במקום שני מטוסים. השמירה הביטחונית על העולים מבריה"מ הוגברה בכל נתיב מסעם, החל מבואם מבריה"מ ברכבת או במטוס ועד ליציאתם מוינה לישראל. ליווי קבוע של אנשי ביטחון הוצמד להם ונאסר עליהם לצאת משטח המחנה ללא אישור מראש של הנהלת המחנה.

גורמים ישראלים בוינה אינם מוציאים מכלל אפשרות שהדרכונים הישראלים שברשות הערבים נגנבו באחת מארצות אירופה מישראלים וזוייפו אח"כ. שגרירות ישראל באוסטריה בודקת למי היו שייכים הדרכונים הישראלים, אם אמנם הוצאו בישראל. בחקירה הובהר, כי תאריכי היציאה, שהודפסו בדר־

(הסוף בעמוד 2, טור 4)

זהו מחנה העולים שנאו באוסטריה, אשר שלושה ערבים, שנעצרו בוינה, זממו כנראה לפגוע בו. בצילום: עולים מבריה"מ בחצר מחנה העולים. (צילום: עמוס הדר)

מקווים לשיתוף פעולה מצד אוסטריה בפרשת מעצר השלושה

בעבר השתתפו כבר חוקרים ישראליים בחקירת מחבלים באירופה

מאת סופרו הצבאי
של „הארץ"

לרגל מעצר 3 הערבים באוסטריה כשבאמתחתם דרכונים ישראליים מזויפים ואשר התכוונו כנראה לבצע פעולת חבלה נגד מטרה ישראלית או יהודית בארץ זו, הוזכר בחוגים ישראליים שבעבר פורסם במקורות זרים על השתתפותם של חוקרים ישראליים בחקירות מחבלים ערביים במדינה אחרת.

כזכור, כשנעצרו שלושת רוצחי מינכן, כי בחקירתם השתתף חוקר ישראלי. הם אף ציינו ששמו של קצין המודיעין הישראלי היה רפי.

יש להניח, כי פרטי החקירה האוסטרית יפורסמו. שירותי הבטחון האוסטריים נוקטים פעולה ברצינות במניעת טרור. גם לאחר המקרה בו שוגרו מעטפות־נפץ באוסטריה לישראל, גילו השירותים האוסטריים נכונות לשיתוף־פעולה.

היום בהארץ

המערך וגח"ל רוצים להשתלט על הטלוויזיה
מאת יאיר קוטלר
בעמוד 3
✱
המסקנות על ורד על שולחן הכנסת
מאת בתי גולן
בעמוד 9
✱
גולדה לנצח
מאת יואל מרקוס
✱
המצב העגום של בעלי המום
מאת עוזי בנזימן
בעמוד 13
✱
חדישות לחיי־אדם
מאת בתי גולן
בעמוד 14
✱
מלך בבית הלבן
מאת ויליאם שאניו
בעמוד 15
★
טלוויזיה, ספר חדש, משפט
בעמוד 19

אושרה הנפקת בונדס ב־350 מיליון דולר

מאת סופרו המדיני
של „הארץ"

הממשלה אישרה אתמול הנפקה רביעית של איגרות בונדס בסכום של 350 מיליון דולר. ההצעה תוגש מייד לאישור הכנסת.

נמסר לממשלה, שעד כה נמכרו 2.2 מיליארד דולרים של איגרות בונדס, מאז התחלת המיפעל ב־1951. 900 מיליון דולרים מסכום זה כבר נפרעו.

האיגרות החדשות המיועדות למוסדות, הן ל־20 שנים, בריבית של 5.5 אחוזים.

חוגים המקורבים לואתיקן אומרים:

דיווח הגב' מאיר על הראיון עם האפיפיור סייע למעשה לואתיקן

עם זאת יש בואתיקן הרואים בראיון של גב' מאיר — התגרות בכנסייה ✱ עתון קאתולי בהולנד: הואתיקן מתרפס בפני הערבים

מאת תולדה ליברנטס
סופרת „הארץ" באיטליה

פירנצה, 21 (מיוחד ל„הארץ"). חוגים המקורבים לואתיקן אמרו הערב, כי למרות מורת־הרוח שגרמו דברי ראש הממשלה, הגב' גולדה מאיר, על שיחתה עם האפיפיור, הרי למעשה סייעו דבריה לואתיקן הם מסבירים ומצדיקים את הודעת הדובר אלסנדריני.

החוגים מציינים שדבריה המתונים של הגב' מאיר במסיבת־העתונאים לאחר הביקור בואתיקן, השאירו שם רושם כה חיובי, עד שהאפיפיור ראה לנכון לשגר לראש הממשלה ש' הא ניתנה ההוראה להפיץ את הצילום בו נראה האפיפיור לוחץ את ידי הגב' מאיר, צילום שלא פורסם מייד לאחר הפגישה.

בחוגים קאתוליים איטלקיים חוששים שגימת דברי הגב' מאיר עשויה לעודד אנטישמיות דתית, הנמצאת [illegible] עתון קאתולי פירסם היום [illegible], שלא אושרה במקור אחר, לפיה [illegible] שלפעולת לבקר ב־ואתיקן.

„התגרות באפיפיור"

(ע"צ וסט"א). דיפלומאטים המקורבים לכס הקדוש אמרו היום בקרית הואתיקן, כי הראיון שהעניקה הגב' מאיר ל„מעריב" נחשב כהתגרות כלפי האפיפיור והכנסייה ואין לו תקדים. ביטאוני הואתיקן התעלמו לפי שעה מן הראיון. גינוני הטקס מחייבים שמדינאי המתקבל ע"י האפיפיור ישמור על סודיות תוכן השיחה וכך נהגו גם הנשיאים ג'ונסון וניכסון, פודגורני, טיטו ועוד. בואתיקן מזכירים גם, כי שר־החוץ אבא אבן שנתקבל ע"י פאולוס ה־

(הסוף בעמוד 2, טור 3)

נרצח מנהיג המחתרת בגיניאה הפורטוגזית

דאקאר, 21 (ע"צ). אמילקר קאבראל, מזכיר המפלגה האפריקנית למען עצמאות גיניאה־ביסאו (גיניאה הפורטוגזית), נרצח.

נשיא גיניאה, סקו טורה, מסר היום, כי המבצעים העיקריים של הרצח נעצרו בקונאקרי, שם בוצע הפשע.

קאבראל, שנחשב ע"י רבים כ„צ'ה גווארה של אפריקה", עמד בראש ההתקוממות נגד הפורטוגזים במושבתם המערב־אפריקאית גיניאה־ביסאו, שהחלה ב־1961.

ב־1965 הכריז ד"ר קאבראל, כי אנשיו חולשים על 40 אחוז משטח המושבה, השוכנת בין סנגל וגיניאה.

סקו טורה הודיע ברדיו, שקאבראל „נרצח בשבת בצורה איומה ומוגת־לב, לפני ביתו, ע"י הידיים המורעלות של האימפריאליזם הקולוניאליזם הפורטוגזי".

ההסתדרות תתבע תוספת יוקר שנייה — ביולי

והעלאת תקרת תוספת־היוקר לאלף ל"י מ־74

מאת סופר „הארץ"

ההסתדרות תתבע תשלום תוספת־יוקר שנייה ביולי השנה, אם ההתייקרות במחצית הראשונה של 1973 תעלה על 5%. כן תתבע את העלאת תקרת תשלום תוספת־היוקר ל־1000 ל"י, החל מינואר 1974, במקום 700 ל"י כיום.

סיכומים אלו נתקבלו בישיבת הוועדה המרכזת שדנה אתמול בשאלות שכר וההתייקרות במשק לקראת ישיבת מליאת הוועה"פ ביום ה'.

בויכוח על תוספת־היוקר נתקבלה גירסת מר יצחק בן־אהרון ונידחו הצעות ראשי המחלקה לאיגוד מקצועי והמכון לחקר כלכלי וחברתי, שהציעו לתבוע תוספת־יוקר אם העלייה במדד תהיה ב־3%. ההצעה היתה לקבוע מדידה של עליית מחירים מינוי 1972 ליוני 1973, בהשוואה ליוקר בכל 1972. מנהל המכון, מר יורם ברזילי, אמר בוועדה, שקשה יהיה לקבוע בינוי השנה מה מידת ההתייקרות, שכן האוצר יוכל באותו חודש להוריד באופן מלאכותי את המחירים ע"י הגדלת הסובסידיה. גירסת בן־אהרון נתקבלה בתמיכת ירוחם משל, נתן אלמוזלינו, הלל זיידל ואחרים.

בהכנס את הדיון אמר המזכ"ל — ביחס להצעות לביטול הסובסידיות למיצרכים היסודיים — כי יש להמשיך בשיטה של תמיכה במיצרך ולא בצרכן. לדעתו אין לשוב לשיטות של סעד וצדקה שמקומן בראשית המאה. אשר לדיבורים על תוספת שכר של 40%, ציין, כי המדובר בתוספות לשכר ובתוכן 16%—18% תוספת־יוקר, וספק רב בדבר אם נוכח ההתייקרות ייוותר לעובד דבר של ממש בעליית שכר זו. בנתחו את גורמי ההתייקרות אמר המזכ"ל, כי עיסקת החבילה כ־1970 התקיימה בהצלחה: חדשים. ואולם הופר באוגוסט 1970, כאשר הממשלה החליטה על היטל בטחון. הפיחות של 1971 הוסיף גם הוא ליוקר.

מר בן אהרון אמר, כי הוא צופה התייקרות במצרכים בסיסים שכן בתקציב המדינה חסרים 200 מיליון ל"י לסובסידיות. הוא ציין, כי הצעות לבלימת היוקר נידחו.

בצ"ג ל"ע, הלל זיידל, אמר, כי לדעתו תקציב המדינה שהוגש אינו מהווה גורם במלחמה נגד האינפלציה ועליית המחירים הצפויה היא ב־12%. מר זיידל הציע להעלות את תקרת תוספת־היוקר ל־1500 ל"י.

„פרבדה": נשיאי ארה"ב מדברים על שלום ועושים מלחמות

„אל־אהרם": „אם ימשיך ניכסון בתמיכתו בישראל, יש ללמוד לקח — כמו בוייטנאם"

מוסקבה, 21 (יו.פי., ע"צ רע"ר). כמה מעתוני מוסקבה פירסמו הבוקר דברי פרשנות על נאום הנשיא ניכסון בטקס השבעתו לתקופת כהונתו השנייה.

„פראבדה" כותב, כי מאז תום מלחמת העולם השנייה דיבר כל אחד מנשיאי ארה"ב על שלום, אולם אחרי ארה"ב אינם יכולים לשכוח, שכל אחד מן הנשיאים האלה ניהל מלחמה באזור כלשהו בעולם.

העתון הקהירי „אל־אהראם" מגיב באומרו, שאם ימשיך ניכסון במדיניותו הפרו־ישראלית, יהיה צורך „ללמוד לקח דומה לזה שלמד בוייטנאם".

הנשיא השתתף ביום השבעתו עד השעות הקטנות בששה נשפי באלה שונים. כמעט בכל הנשפים התמידו הנשיא ורעייתו וכן שתי בנותיו ובעליהן, בריקודים. מר ניכסון הודה לתומכיו במערכת הבחירות וקיבל כמה מתומכיו לראיונות.

באוכספורד שבבריטניה נאם אמש הסינאטור ג'ורג' מקגאוורן, שהיה מועמד הדמוקראטים בבחירות לנשיאות. הוא האשים את ניכסון בחתירה לשלטון יחיד שבעיקבותיו נשחקים מוסדות אמריקאיים נערצים. בנאום לסטודנטים השמיע מר מקגאוורן דברי התקפה קשים נגד ניכסון ביום השבעתו. הוא תבע לחזק את הקונגרס ולשים קץ לניצול־לרעה של זכויות היתר של הרשות המבצעת.

איטליה הודיעה לירדן שתפסיק ההליכים נגד המחבלים של טריאסטה

רבת־עמון, 21 (ע"צ) — ממשלת איטליה הודיעה למשרד־החוץ הירדני, כי היא עומדת להפסיק בקרוב את ההליכים המשפטיים נגד סטודנטים ירדניים, בעיקבות החבלה בצינור הנפט של טריאסט באוגוסט 1972.

פומפידו ובראנדט פותחים בשיחות פיסגה

פאריס, 21 (ע"ר). נשיא צרפת ג'ורג' פומפידו, והקנצלר מערב־גרמניה, וילי בראנדט, עומדים לפתוח ביום ב' (היום) בשיחות פיסגה לאירופה, לציון יום־השנה ה־10 לחתימת חוזה הידידות הצרפתי־מערב־גרמני. השיחות יימשכו יומיים.

למעלה: הנשיא ניכסון נשבע לתקופת כהונה שניה, על מדרגות הקפיטול בוואשינגטון. משביע (סימון) נשיא בית־המשפט העליון של ארה"ב, וורן ברגר. רעיית הנשיא, הגב' ניכסון, מחזיקה בספר התנ"ך של המשפחה. למטה: בקופנהאגן מניף מפגין נגד מלחמת וייטנאם את בובת ראשו של הנשיא ניכסון, בעת הפגנה שנערכה ליד שגרירות ארה"ב ביום השבעת הנשיא.

(צילום ראדיו של אי. פי.)

בראנדט יגיע לישראל בקיץ

השבוע כנס האינטרנציונל הליברלי — בירושלים

מאת סופרו המדיני
של „הארץ"

ראש ממשלת גרמניה, וילי בראנדט, יבוא לישראל בחודשי הקיץ 1973 — על כך סוכם אתמול במגעים דיפלומטיים. הוא יבוא כראש ממשלה ולא כראש מפלגתו.

בירושלים ייפתח היום כנס האינטרנציונל הליברלי בהשתתפות שרים בארצות שונות. שר־התיירות, משה קול, הזמין לכינוס, שיתנהל בראשות שר־החוץ של לוכסמבורג, קבוצת שרים, ביניהם סגן ראש הממשלה ושר־ההגנה של הולנד, שהבטיחו כי אמנם יבואו.

בכנס יתקיים דיון בין משלחות ישראל וגרמניה על יחסי שתי המדינות מאז רצח מינכן.

מקורות הבית־הלבן מוסרים:

קיסינג'ר יחתום ביום ה' בראשי תיבות על ההסכם

שר החוץ של סייגון הגיע לפריס

ואשינגטון, 21 (יופ"יע). מקורות הבית־הלבן אמרו הלילה כי הנשיא ניכסון שולח את יועצו ד"ר הנרי קיסינג'ר חזרה לפריס, כשהוא מוכן לחתום ביום ה' בראשי תיבות על הסכם שלום בוייטנאם, אם לא יחולו עיכובים של הרגע האחרון.

המקורות מסרו זאת לאחר שהבית־הלבן הודיע, כי מר ניכסון נועד עם ד"ר קיסינג'ר ועם הגנרל אלכסנדר הייג שחזר שעות ספורות קודם לכן מסיורו באסיה.

המקורות הוסיפו, שקיסינג'ר יוועד עם הנשיא גם ביום ב' (היום) כדי לקבל הוראות אחרונות לפני צאתו לפאריס לסיבוב שיחות העשוי להיות האחרון.

שר החוץ של דרום־וייטנאם אמר לפני שהגיע מסייגון לפאריס, כי אינו יכול לומר מתי ייחתם ההסכם, אך אינו מוציא מכלל אפשרות שכבר בשבוע הבא יוכרז על הפסקת־אש. מקורות אמריקאיים בסייגון אומרים, כי ייתכן שהפסקת־האש תיכנס לתוקפה ביום ב' ה־28 בחודש.

ניסו לכתר את סייגון

לא־הרחק מסייגון נמשכו היום הקרבות. דיוויזיה של חיל־הרגלים הדרום־וייטנאמי חסמה את דרכם של שני גדודים צפון־וייטנאמיים שניסו לכתר את הבירה.

1 אחר חצות

דיפלומאטים קומוניסטיים בוואשינגטון:

מצפים שסאדאת יחדש בעתיד הקרוב את נסיון ההתקרבות למערב

„תחול נסיגה מההזדהות עד כדי סכנה מצד הסובייטים עם העניין הערבי מאז 1967"

מאת צ'ארלס [illegible]
סופר „הארץ" בארה"ב

וואשינגטון, 21 (מיוחד ל„הארץ"). דיפלומאטים קומוניסטיים כאן מצפים שהנשיא סאדאת יחדש בעתיד הקרוב את הנסיונות להתקרבות למערב, בעיקר לארצות־הברית וכן שתחול התקדמות במו"מ על תעלת סואץ, שיביא לפתיחת התעלה מחדש, אולי בסוף 1973.

אותם מקורות אומרים, כי לא היה באחרונה שום שיפור ביחסי מצרים־בריה"מ, בגלל יחסם הצונן של הסובייטים לסאדאת, ואין גם שום סיכוי ריאלי לכך. הסובייטים מאמינים שסאדאת שרוי בצרות פנימיות חמורות ואין בדעתם לעשות דבר העשוי לסייע לו בקשייו הפוליטיים והכלכליים. יתרה מזאת, הם רואים בו מנהיג פרו־מערבי ופרו־אמריקאי, שינסה להתקרב ב־

(הסוף בעמוד 2, טור 3)

הפגנה יהודית בניו־יורק נגד המדיניות בוייטנאם

נמתחה ביקורת חריפה על ניכסון

מאת רפאל רוטשטיין
סופר „הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק, 4 (טלפונית). בהפגנה המאורגנת הראשונה ע"י אירגונים יהודיים נגד מדיניות ארה"ב בוייטנאם, נטעו היום עץ בסנטרל פארק כסימן לחיים חדשים בוייטנאם וכחגיגת ט"ו בשבט.

אם כי פחות ממאתיים אנשים נכחו בטקס, רואים בכך משמעות, מכיון שעד כה נמנע הממסד היהודי האמריקאי ממחאות נגד המלחמה וההפצצות בצפון־וייטנאם.

הרב ארתור הרצברג, נשיא הקונ־

(הסוף בעמוד 2, טור 1)

רוטשטיין ב„הרלד מגזין":

הביון הישראלי מנהל מסע נרחב נגד המחבלים

הפעולות כוללות הריגות ושיגור מעטפות־נפץ

ניו־יורק, 21 (סט"א). המוסד, אירגון הביון הישראלי, מנהל מסע אנטי־טירוריסטי נרחב נגד המחבלים הערביים באירופה ופעולותיו, כוללות הריגות ושיגור מעטפות נפץ לאישים בולטים ברשת המחבלים, — מדווח רפאל רוטשטיין, המשמש כסופר „הארץ" בארה"ב, במאמר שפירסם בדו־שבועון „הרלד מגזין".

רוטשטיין, אחד ממחברי הספר „אנשי גרילה — פראין נגד ישראל", שיצא לאור זה מכבר, מוסיף בכתבתו, כי מיבצע זה של המוסד מתנהל בהנהלת האלוף (מיל.) אהרון יריב, יועץ מיוחד של ראש הממשלה לענייני ביטחון.

רוטשטיין כותב, כי סוכנים ישראלים אחראים לרציחות עבדול זעייטר, איש פתח ברומא ושל גסאן כנפאני, דובר החזית העממית לשיחרור פלשתין, שנהרג בהתפוצצות פצצה במכוניתו בבירות. יורשו של

(הסוף בעמוד 2, טור 7)

✱ מזג האוויר

מעונן חלקית.
הטמפרטורות החזויות להיום:
ירושלים 5 עד 13 מעלות, ת"א 7 עד 17, חיפה עד 18, אילת 7 עד 24, רמת־הגולן 4 עד 10, עזה 8 עד 18, באר־שבע 5 עד 18, מפרץ־שלמה 7 עד 23 מעלות. והלחות תעלה במקצת.

ברגע האחרון

25 מתו בגלל חום באוסטרליה

מלבורן, 21 (ע"ר). לפחות 25 אנשים מתו היום בגלל חום במדינת ויקטוריה שבאוסטרליה.

היה זה היום החם ביותר מזה 5 שנים והטמפרטורה עלתה במידה ניכרת על 40 מעלות. רוב האנשים שמתו היו קשישים, אך גם צעירים הוחשו לבתי־חולים. במלבורן עלתה הטמפרטורה ל־41.

הגנרל עלי יגיש תכנית אסטרטגית לשיחרור השטחים

דיונים צבאיים ומדיניים בבירות ערב לקראת מועצת־ההגנה הערבית ✱ שר־המלחמה המצרי מונה מפקד כוחות הפדרציה

מאת סופר „הארץ"
לענייניים ערביים

שורה של פגישות צבאיות ומדיניות ייערכו במצרים ובמדינות ערביות אחרות לקראת כינוס מועצת־ההגנה הערבית המשותפת, בשבת בקהיר, לדיון בכינוס המשאבים הערביים נגד ישראל ובטיהור האדמה הערבית — מסר אתמול „אל־אהראם" הקהירי.

העתון מציין, כי שר־המלחמה המצרי, הגנרל אחמד איסמאעיל עלי, מונה בהתאם לצווים רפובליקאיים שפורסמו ע"י נשיא סוריה אסד ויו"ר מועצת־ההפיכה הלובית קד'אפי — למפקד כללי של כוחות הפ־

(הסוף בעמוד 2, טור 7)

בגליון זה 24 עמודים — המחיר 60 אגורות

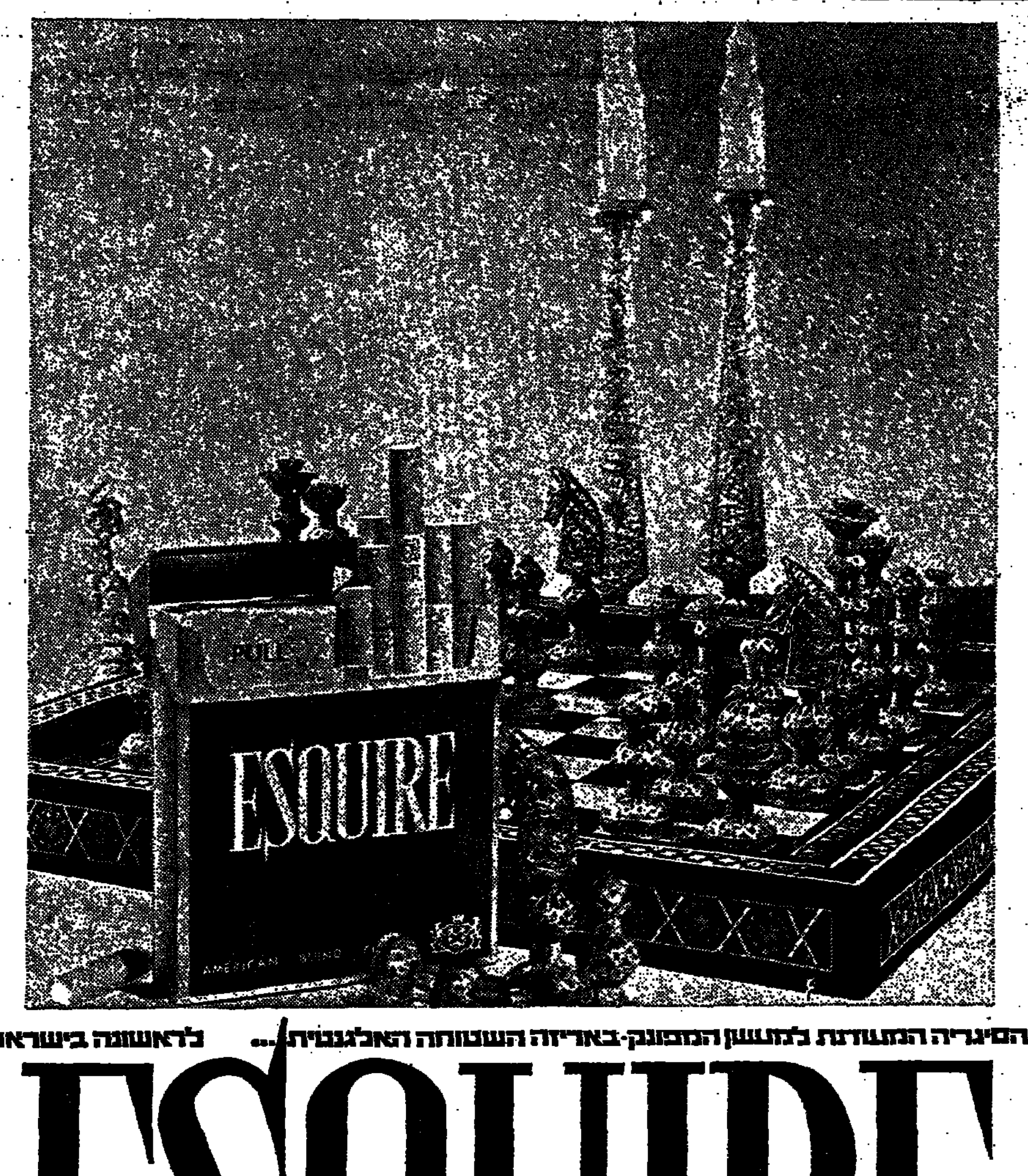

הסיגריה המעודנת למעשן המפונק־באווירה השקטה האלגנטית... לראשונה בישראל

ESQUIRE

תערובת אמריקאית·פילטר·empire size·תוצרת דובק·ערבות לטיב

هكذا من الأصل

חוסיין: אני מוכן לעשות הכל למען שלום עם ישראל – אך לא שלום נפרד

תומך בהסדר בתעלה בתנאי שיוליך להסדר כולל ✶ „מחכה שישראל תעשה צעד לקראת החלטת 242"

ואשינגטון, 21 (צ"צ ויופ"ע). מלך ירדן הכריז היום, כי הוא מוכן „לעשות הכל" למען יישוב הבעיות בין ירדן וישראל, אך הוציא למעשה מכלל אפשרות שלום נפרד.

בראיון ברשת הטלוויזיה האמריקאית אנ.בי.סי. אמר חוסיין: „אני עדיין מחכה שהישראלים יעשו צעד לקראת הגשמת החלטת מועצת־הביטחון 242, שהיא הבסיס היחיד האפשרי להסדר".

הוסיין סמך ידו על מאמצי ארה"ב להגיע להסדר־ביניים בין מצרים וישראל על פתיחת התעלה, אך בתנאי שיהיה זה צעד ראשון לקראת פיתרון כולל.

בדברו על ביקורו הקרוב בואשינגטון, הביע המלך את הערצתו לנשיא ניכסון ולהחלטיות שבה הוא מקבל על עצמו את מילוי הפקידה של ארה"ב בעולם. „אנו גאים על היחסים ההדוקים והידידותיים בין שתי ארצותינו ומקווים, כי הם יתפתחו בעתיד" — אמר.

הזמן כשר להחזר להסדר במזה"ת, כי מלחמה נוספת באיזור תהיה בחינת שואה — אמר הוסיין. הוא הדגיש, כי המשך הכיבוש הישראלי של שטחי ירדן, מהווה מיכשול ראשון במעלה להסדר שלום.

„אני מאמין, כי הלך־הרוח בעולם נוטה לשלום ולשיתוף־פעולה פורה. אני מאמין, כי הלך־הרוח נוטה להפגת המתיחויות ואנו רואים מאמצים הנעשים ברחבי העולם כדי להפיג מתיחויות".

הפגנה יהודית

(סוף מעמ' 1)

גרס היהודי האמריקאי וחבר הוועה"פ של הסוכנות, ניהל את הטקס. הוא אמר, כי לא נכון הדבר שהיהודים האמריקאים מחרישים נוכח המעשים המלחמתיים של מימשל ניכסון. לדבריו רוב היהודים באמריקה עומדים בצד השלום. הרב לא הסתיר את כוונתו למתוח ביקורת חריפה על המימשל של ניכסון.

קואליציה של כמה אירגונים ליברליים, כולל הרפורמים והנשים של התנועה הקונסרבטיבית ובני־ברית, השתתפו בטקס ובתפילות שנערכו אתמול בבית־כנסת סמוך. נעדרו כן הטקס האמריקן ג'ואיש קונגרס, החילים המשוחררים היהודים, ועידת הנשיאים ואירגונים אורתודוכסים.

4 הכושים נכנעו למשטרה; 9 בני־הערובה לא נפגעו

ניו־יורק, 21 (אי.פי.). ארבעה הצעירים חברי המוסלמים השחורים שהחזיקו בני־ערובה בבית־המסחר לנשק בברוקלין, נכנעו למשטרה 47 שעות לאחר התחלת המצור. תשעה בני הערובה השתחררו קודם לכן.

בני־הערובה חולצו מגג בניין בן 5 קומות, לאחר שהובאו למקום מיבחים, שמעצו ידיות עשמות בתוך הבניין המשטרה התכוננה להסתערות.

התפתחות דרמטית זו חלה זמן קצר לאחר שארבעת האקדחנים הכושים תיארו את עצמם כ„מורדים הבנגלים מלחמת קודש".

קודם לכן, בעוד שיותר מ־300 שוטרים הוסיפו לכתר את המצאות, בה התבצרו 4 הכושים הצעירים מ־אן לילישבת, ניהל רופא כושי, תומאס מאתיו, מו"מ עם אחד האקדחנים והוציא מן הבניין מכתב שנועד לעתונאים. הארבעה אמרו, כי הם „מכתנים סולידריות עם כל המוסלמים הנרדפים בעולם".

רעידת־אדמה חזקה ביפאן

טוקיו, 21 (יופ"ע). רעידת־אדמה חזקה לבדי פקדה את אזור קאנטו במרכז יפאן. מוקד הרעש היה כ־160 קי"מ צפונית לטוקיו ועוצמתו הגיעה לדרגה 3 לפי הסולם היפאני בעל 7 הדרגות.

מגרדי שחקים בטוקיו התנדנדו שניות מספר. לא נמסר על אבידות בנפש או ברכוש.

ראנגון, 21 (יופ"ע). בורמה וזאיר הסכימו לכונן קשרים דיפלומטיים.

קרן אברמוביץ - צייטלין

פרס למחקר ספרותי במדעי היהדות

הזמנה

טכס חלוקת הפרס להרב נחום לם יתקיים בע"ה ביום שלישי, כ' בשבט תשל"ג — 23 בינואר 1973, בשעה 8.00 בערב, במוסד ון ליר בירושלים, רח' ז'בוטינסקי 43, טלביה. (אוטובוס מס' 15)

נא לראות הזמנה זו כאישית

מועצה מקומית אור־יהודה

מכרז מס' 73/3 — בניית בית כנסת בבי"ס שיבת ציון באור־יהודה

1. המועצה המקומית אור־יהודה מזמינה בזה הצעות מקבלנים לביצוע העבודה הנ"ל.
2. טפסים להגשת ההצעות בצירוף מפרט טכני וכתב כמויות ניתן לקבל אצל מהנדס המועצה בשעות העבודה הרגילות תמורת תשלום של —.100 לירות שלא יוחזר.
3. את ההצעות יש להגיש למזכירות המועצה בתוך מעטפה סגורה שעליה יצויין מכרז מס' 73/4 לא יאוחר מיום 18.2.73 בשעה 12.00.
4. להצעה יש לצרף ערבות בנקאית בלבד בשיעור 10% מגובה ההצעה, אחרת לא תובא ההצעה לדיון.
5. על הקבלן המשתתף להמציא תעודת רישום בארגון הקבלנים.
6. תנאי התשלום: 60% עד לגמר העבודה ו־40% ב־13 תשלומים חודשיים רצופים בתוספת רבית של 11%.
7. אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

י. קזז
ראש המועצה

18 בינואר 1973

מועצה מקומית אור־יהודה

מכרז מס' 73/4 — בניית קומה בבי"ס שיבת ציון באור־יהודה

1. המועצה המקומית אור־יהודה מזמינה בזה הצעות מקבלנים לביצוע העבודה הנ"ל.

טפסים להגשת ההצעות בצירוף מפרט טכני וכתב כמויות ניתן לקבל אצל מהנדס המועצה בשעות העבודה הרגילות תמורת תשלום של —.100 לירות שלא יוחזר.

את ההצעות יש להגיש למזכירות המועצה בתוך מעטפה סגורה שעליה יצויין מכרז מס' 73/3 לא יאוחר מיום 18.2.73 בשעה 12.00.

להצעה יש לצרף ערבות בנקאית בלבד בשיעור 10% מגובה ההצעה, אחרת לא תובא ההצעה לדיון.

על הקבלן המשתתף להמציא תעודת רישום בארגון הקבלנים.

תנאי התשלום: 60% עד לגמר העבודה ו־40% ב־13 תשלומים חודשיים רצופים בתוספת רבית של 11%.

אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

י. קזז
ראש המועצה

ינואר 1973

גב' מאיר דיווחה לממשלה על שיחותיה

האפיפיור: יש לחפש ניסוחים משפטיים למעמדם של המקומות הקדושים לנוצרים בירושלים

ורהפטיג: הסתייגות אצל נוצרים שאינם קאתולים ✶ גב' מאיר: לא גובש הסכם ✶ רוגז בין ירושלים לוואתיקן

מאת דן מרגלית, סופר „הארץ"

בשיחתו עם ראש הממשלה, גב' גולדה מאיר, התבטא האפיפיור, כי יש צורך להוסיף ולחפש „ניסוחים משפטיים" בקשר לעתיד המקומות הקדושים. בהשתמשו בביטוי זה עקף האפיפיור את הצורך להגדיר כבר עתה בבהירות, אם מתכוון הוואתיקן למעמד אכס־טריטוריאלי למקומות אלה.

בעוד שהוא הזכיר בשיחתו עם ראש הממשלה, כי אינו תובע במפגיע את בינאום העיר, הרי בקשר למקומות הקדושים לא הזכיר אלא את הנוסח של הצורך ב„ניסוחים משפטיים".

בג' מאיר דיווחה אתמול לממשלה על שיחותיה עם האפיפיור. בין השאר הדגישה את תודת הוואתיקן לישראל על צורת הטיפול במקומות הקדושים. שר־הדתות, ד"ר זרח ורהפטיג, שאל אותה, אם מתגבש הסכם מעשי עם הוואתיקן ונענה בשלילה.

ראש הממשלה סקרה בממשלה את השתלשלות הדברים שהביאה להזמנתה לוואתיקן, והדגישה את החשיבות ההיסטורית של הפגישה. בפגישה התבטא האפיפיור כמה פעמים באנגלית, כי התרשם מאוד משר־החוץ אבן בפגישתם ב־1969.

השר ורהפטיג גילה בממשלה, כי הקאתולים בארץ מרוצים מאוד מן הפגישה עם האפיפיור, אולם לא כן בני העדות הנוצריות האחרות, כנראה על רקע החשש מפני הסכם בין ירושלים לוואתיקן שיפגע את הקאתולים עליהם.

הגב' מאיר סקרה בממשלה גם את שיחותיה בפאריס, ברומא ובג'נבה. בקשר לעמדת איטליה סיפרה, כי היא תומכת בהסדר החלקי לפתיחת התעלה.

בעניין חוף השנהב סיפרה, כי דובר בינה לבין בואני על הסכנה שבהתפשטות הקומוניזם והשפעות אחרות באפריקה.

הסברים בירושלים

איש מן השרים לא העיר אתמול על ראיון ראש הממשלה לעתונות, אשר כלל גילויי־לב ניכר, כמו המחשבות שחלפו בראשה בעת הפגישה, ואשר פורסם עוד לפני ישיבת הממשלה. אך אתמול נשמעה ביקורת על ראיון זה באיטליה.

מקורות יודעי־דבר בירושלים הסבירו אמש את הראיון בטלוויזיה ובעתונות. הם טענו, כי בהופעות הללו לא נאמר דבר שיש בו משום פגיעה באפיפיור ובוואתיקן. המקורות הוסיפו, כי לאור הודעת דובר הוואתיקן, היה צורך להבהיר את נסיבות הפגישה.

סופרו המדיני של „הארץ" מעיר, כי בסוף השבוע היתה בירושלים תמימות דעים, כי הראיון העיתונאי של ראש הממשלה עלה יפה. אך אתמול הועלו כמה הסתייגויות, כגון שהגב' מאיר היתה צריכה להימנע מלחשוף את רגשותיה בעת הפגישה עם האפיפיור, שלא היתה צריכה לספר בזיהוי על היחס שיש בוואתיקן לאב־נגר (אביו של ישו).

עם זאת יש להביא בחשבון, שכל עיכוב נוסף בהודעת דובר הוואתיקן ופירסום תגובה מישראל, מחליש מן החשיבות האובייקטיבית הניכרת שהיתה לפגישה, דבר המשרת את האינטרסים הערביים ושל הגורמים האנטי־ישראליים בוואתיקן.

מועד הפירסום

בירושלים הוסיפו אמש מקורות מוסמכים דברי פליאה על פרסומים באיטליה כאילו יש בוואתיקן רוגז על פירסום מוקדם בישראל בדבר פגישת ראש הממשלה עם האפיפיור. החוגים המוסמכים הדגישו, כי מועד הפירסום תואם עם הוואתיקן ונקבע ליום א' — וכך אמנם היה.

סופרו המדיני של „הארץ" מעיר בעניין זה, כי למרות ההכחשה אין ספק כי בסוף השבוע שעבר התקיימו בארץ דיונים בהשתתפות הגב' מאיר, בהם היא הביעה רוגז רב על הפירסומים שקדמו לביקורה אצל האפיפיור.

בירושלים היתה בימים האחרונים פעילות קדחתנית. ישראל העבירה בדרכים שונות, לרבות דיפלומטיות, את ההסברים המתאימים אל הוואתיקן, כדי לשכנעו, כי לא היתה כוונה ולא היתה כל פגיעה בכבוד ראש הממשלה בוואתיקן ובאפיפיור.

מצפים שסאדאת

(סוף מעמוד 1)

חזרה למבצע ללא התחשבות במה שהיה בעבר.

מומחים דיפלומאטים קומוניסטים סבורים, כי במצב שייווצר לאחר חתימת הסכם שלום בווייטנאם, תעמיק ותגבר ההבנה בין ארה"ב לבריה"מ. על כן סבורים לפחות חלק כן הדיפלומאטים הקומוניסטים כאן, שתהיה נסיגה כמה שמכונה עכשיו „ההזדהות הרבה עד כדי סכנה של הסובייטים עם העניין הערבי כאז 1967". בעיקר תחול נסיגה הדרגתית במעורבות הסובייטית בעיראק ובסוריה, שם הגבירה בריה"מ בשנה שעברה את נוכחותה המדינית והצבאית, כמענה לצעדי הלוחמה האמריקאית בווייטנאם ולאו דווקא כתשובה למהלומה שספגו הסובייטים במצרים או לתגבורת הסורים בקרבות הגולן.

אותם מקורות סבורים אפוא, כי התקפלות כזאת של מעצמות־העל כן הסיכסוך במזה"ת בתקופה שלאחר השלום בווייטנאם, תביא להתהוותו של מו"מ ישראלי־ערבי רציני, שבמיסגרתו תסכים מצרים לפתיחת התעלה תמורת חציית התעלה ע"י כוחות צבאיים מסויימים שלה, ואילו ירדן תסכים לעיסקה כלשהי בעניין הגדה המערבית דירדן.

דיווח הגב' מאיר

(סוף מעמוד 1)

ששי באוקטובר 1969 שמר בסוד את תוכן השיחה.

המיסמך שהוקפא

„ניו־יורק טיימס" מסר אתמול, כי מיסמך שחובר בוואתיקן לפני שלוש שנים במאמץ לשפר את היחסים בין הקאתולים ליהודים, הוקפא והסיכוי שאי־פעם יתקבל ויבוצע, הוא כיום קלוש ביותר. המיסמך שהוקפא נועד להיות תוספת להצהרה שאושרה ע"י המועצה האקומנית באוקטובר 1965 בקשר ליחסי הכנסייה והיהודים. המיסמך הנוסף, שלא פורסם, מאשר מחדש את גינוי האנטישמיות וקובע, כי האנטישמיות נוגדת את רוח הנצרות.

העתון הקאתולי ההולנדי „דה טיידי" מתח אתמול ביקורת חריפה על הוואתיקן בשל התרפסותו בפני הערבים, בעקבות ההודעה הלא־רשמית שפירסם דובר הוואתיקן לאחר הראיון של ראש הממשלה אצל האפיפיור.

כשידיו מורמות צועד אחד מבני־הערובה שהוחזקו שעות ארוכות ע"י ארבעה צעירים כושים שהתבצרו על בית־מסחר גדול לכלי־נשק והחזיקו שם בעוצרה בני־ערובה ברובע ברוקלין בניו־יורק. פרטים כותנת משטרה הצלפים המקצועל כבניונה משחררינה של המשטרה, הקוברת הכן כבגוף לפנות בית־הבצור. (צילום ראדיו של אי. פי.)

ביקורת בוועדת השרים על מחדלים בריסון האינפלציה

ספיר: דנים באוצר על אמצעי ריסון נוספים

מאת איתן ליפשיץ, כתב „הארץ"

בישיבת ועדת השרים לענייני כלכלה הושמעו אתמול דברי ביקורת חמורים נגד מדיניותה הכלכלית של הממשלה, שאינה פועלת מספיק לריסון האינפלציה.

שר־העבודה יוסף אלמוגי קרא ליום הקמת מטה חירום למלחמה באינפלציה שיהיה משותף לממשלה, להסתדרות ולמעסיקים. סגן שר־התיירות, יהודה שערי, קרא לממשלה לקצץ חצי מיליארד ל"י בתקציב ההוצאות שלה: 200 מיליון ל"י בביטחון, 150 מיליון ל"י בתקציב הפיתוח, ו־150 מיליון ל"י בסעיפים אחרים.

נגיד בנק ישראל, משה זנבר, הזהיר בפני הצעת שר־האוצר לאשר הסיכת מילוות המעסיקים לביטחונות כנגד הלוואות; מר זנבר גם דרש צמצום בהוצאות הממשלה, אם כי נמנע מפירוט.

הדיון בוועדת השרים החל עוד בישיבה הקודמת, בעיקבות הרצאת שר המסחר והתעשייה שקרא לממשלה להגביר מלחמתה באינפלציה ב־3 מישורים: הגברת התחרות, קיצוץ בהוצאות והפעלת אמצעי ספיגה.

חוגים בירושלים העריכו אתמול, כי הדיון הכלכלי בוועדה 3 שבועות לאחר הגשת תקציב המדינה לכנסת, מביע אי־שביעות רצון כן המדיניות הכלכלית. כמה כן המשתתפים בדיון אמרו, כי ההרגשה היא „שהממשלה מוכיחה לעשות משהו, גם אם ספיר אומר שהכל בסדר".

בישיבה נזף מר ספיר במר שערי (השר קול לא השתתף בישיבה) על ההצעות שהועלו בוועידת ל"ע (ספיר: „אני מבין שאתם לפני בחירות ואולי זה יוסיף לכם חצי מנדט. כך לא מתנהגת מפלגה בקואליציה"). מר ספיר אמר, כי בעת הדיון בממשלה לא הצביעו נציגי ל"ע נגד הצעת התקציב, ולכן אל להם לבוא ולבקר עכשיו.

מר שערי הגיב, כי הוא מכיר תקציבים ששונו גם לאחר שהוגשו לכנסת ולדעתו יש לקצץ בתקציב בשל התפתחויות האינפלציוניות בשוק.

שר־האוצר אמר, כי אין פיתרונות קלים למלחמה אפקטיבית באינפלציה. לוא היינו מקצצים 50 אחוז מתקציב הבנייה, לא היינו צריכים לנקוט בשום צעד. אך זאת איש לא מציע. מר ספיר לא העלה כל הצעה מעשית למלחמה באינפלציה. הוא הזכיר את הצעד האחרון שננקט להקפאת האמיסיות ואמר, כי ביחס לצעדים נוספים, יש עתה דיונים באוצר ובבנק ישראל.

המערך התנגד למסקנות אישיות בפרשת ורד כדי לא לפגוע בצור

ועדת־הכספים סיכמה שהאחראים לפרשת ורד הם המנהלים שכיהנו בשנים 1966—69

מאת כתי גולן, סופר הפרלמנטרי של „הארץ"

בהתייעצויות פנימיות של סיעת המערך לסיכום פרשת ורד בוועדת הכספים בכנסת, הוחלט להתנגד להצעה להסיק מסקנות אישיות נגד מנהלי ורד שנמצאו אשמים במחדלים, כדי שלא לפגוע בתדמיתו של רב־אלוף (מיל.) צבי צור.

(ראה מאמר ראשי בעמוד 13)

מר צור, המכהן עתה כעוזר שר־הביטחון, היה יו"ר מועצת המנהלים של ורד בשנים 1966—7.

ועדת הכספים סיכמה, עם זאת, כי האחראים להפסדיה וכישלונותיה של ורד הם מי שהיו ראשי החברה בשנים 1966—69.

נודע, כי בהתייעצויות הפנימיות של נציגי המערך בוועדת הכספים דרשו כמה מאנשי אחה"ע לשעבר שהוועדה תמליץ על הסקת מסקנות אישיות נגד כל ראשי ורד בשנים הקובעות, בכללם מר צור. אנשי חטיבת מפא"י לשעבר ראו בכך נסיון לפגוע בעקיפין בשר־הביטחון, משה דיין. אולם, לא זה היה הגורם לדחיית הדרישה. אנשי מפא"י לשעבר, ביניהם יו"ר הוועדה, ישראל קרגמן, טענו, כי הדגשת אחריותו של מר צור לכישלונות ורד עלולה לפגוע באמון שרוחשים אזרחי המדינה למערכת הביטחון. הם הטעימו, כי בחמש השנים האחרונות מר צור הוא בין האחראים הראשיים לתקציב מערכת הביטחון והדרישה להסיק נגדו מסקנות, עלולה לעורר בלב אזרחי המדינה את השאלה אם נעשה שימוש הולם בכספי מערכת הביטחון. הפגיעה בתדמיתו של מר צור, — טענו אנשי מפא"י לשעבר, — עלולה להוות פגיעה בתדמית מערכת הביטחון כולה.

את ההצעה שוועדת הכספים תמליץ על הסקת מסקנות נגד האחראים לכישלונות ורד, העלו בוועדה ח"כ שמחה ארליך (גח"ל) ויצחק גולן (ל"ע). שתי ההצעות נדחו ברוב קולות. (ראה הכתבה בעמוד 9).

בתשובה לשאלה אמר אתמול מר קרגמן, כי שאלת הפגיעה במר צור לא עלתה כלל בהתייעצויות אנשי המערך. הוא הוסיף, כי הסיבה היחידה להתנגדות להסקת מסקנות היא שאין זה מתפקידה של ועדת הכנסת להציע זאת. כן אמר, כי המסקנות נועדו בעיקר כדי למנוע הישנות פרשיות כאלה. שאלת הסקת מסקנות אישיות, — ציין, — היא שולית ולא־חשובה לעומת הבעייה העקרונית.

סופר „הארץ" מציין, כי בהופעתו בפני ועדת הכספים לפני כמה חודשים הפריך מר צור בתוקף את הטענה, כי הוא נימנה על האחראים לכישלונות ורד. הוא אמר, כי בתקופת כהונתו הוא אמנם אישר את הפרוייקטים של ורד בחו"ל, אך טען שאי־אפשר להטיל עליו אחריות לכישלון הפרוייקטים הללו מכיוון שייתכן, כי לוא המשיך בתפקידו, היו מסתיימים פרוייקטים אלה בהצלחה.

ניכסון יתרכז עתה כנראה יותר בענייני פנים

מאת צ'ארלס פאביאנאכי, סופר „הארץ" בארה"ב

ואשינגטון, 21 (מיוחד ל„הארץ"). הדברים שאמר הנשיא ניכסון בנאום השבעתו לתקופת כהונתו השנייה, מחזקים את דעתם של אלו המאמינים, כי בתקופת כהונה זו תתמקד פעילות המימשל בענייני פנים, כגון עריכת רפורמות במערכת הסעד, קיצוץ בגידול המינהל הפדראלי והעברת יותר אחריות לשלטון המקומי.

למעשה הניח הנשיא יסוד לדוקטרינת ניכסון בענייני פנים: ואשינגטון תסייע לכל מי שיהיה מוכן לסייע לעצמו ומירב הפעילות תהיה מוטלת על הפרט ועל ממשלות המדינות השונות בארה"ב.

במישור יחסי החוץ היה בדברי הנשיא אישור לעקרון דעת הרוב כאן, כי השלום בווייטנאם יכון בעוד כמה שבועות. שני הדגשים בנאום הנזכר הן שמדובר גם כמשכיות למדיניות של תקופת הכהונה הראשונה: דחיית הרעיון של וויתור על תפקיד ארה"ב בעולם והבטחה ששוב לא תמלא את תפקיד שוטר העולם.

ייתכן שהתכוון למזה"ת

כאשר אמר הנשיא שארה"ב לא תכפה את דעותיה ומחשבותיה על מדינות אחרות, ייתכן שהתכוון למזה"ת, אולם אלו שאינם רואים בעניין המזה"ת נושא ראשון־במעלה, סבורים, כי בנוסחה זו התכוון הנשיא בעיקר לדילמות שנוצרו בעולם כתוצאה מקיום שתי מדינות בווייטנאם, שתי מדינות סין ושתי מדינות קוריאה וכן היחסים בין מזרח אירופה למערב.

אבן ניתח בממשלה את נאום רוג'רס באור חיובי

„ואשינגטון פוסט" העלה מחדש רעיון המו"מ המקביל ✶ אבן יוצא לבלגיה

מאת סופרו המדיני של „הארץ"

נאום שר־החוץ האמריקאי, ויליאם רוג'רס, מהווה אישור מחדש של עקרונות מדיניות ארה"ב כפי שהם מוכרים לישראל, — דברים ברוח זו אמר אתמול שר־החוץ, אבא אבן, שדיווח לממשלה על המסקנות מנאום עמיתו האמריקאי.

לדעת השר אבן, אין בדברי רוג'רס חידוש מבחינת ישראל ובכמה פרטים יש בדבריו משום הסכמה עם העקרונות להם הטיפה ישראל זמן רב, כמו הצורך במו"מ. גם הקשר שרוג'רס קשר בין ההסדר הכולל לבין ההסדר החלקי, הוא קשר רופף למדי.

לישראל, — סבור השר אבן, — אין סיבה להסתייג או לראות תפנית בנאום מר רוג'רס. (שר הדתות ד"ר זרח ורהפטיג הביע דעתו, כי יש בנאום חידושים).

כפי שהוסבר בימים האחרונים, לא חלו שינויים גם בנוסח הנאום שחולק מראש. מר רוג'רס דיבר על „פלשתינים" ולא על „העם הפלשתיני", וכבר היו ניסוחים פחות נוחים לישראל בנושא זה. בעיקרו של דבר הדגיש מר רוג'רס את היסוד להתקדמות במו"מ על הסדר חלקי בתעלה.

ישראל הסבירה לארה"ב, כי היא רואה את דברי מר רוג'רס יותר כפנייה למצרים להסכים למו"מ ולהשיב על ההצעות להסדר חלקי, מאשר פנייה אל ישראל שכבר השיבה בנדון.

בעניין ירדן טענו אתמול משקיפים, כי פניית חוסיין לצאת לקהיר מצביעה על הקשחה בעמדתו ועל אי־כוונה מצידו להגיע להסדר נפרד עם ישראל לפני מצרים.

עם זאת אין משקיפים בירושלים מתעלמים מגל הידיעות על מאמצי ניסות חדשים בקשר ליוזמה מדינית אפשרית מצד ארה"ב (אין רואים בנאום רוג'רס יוזמה כזאת).

אתמול הודיע „ואשינגטון פוסט", כי בסטייט־דפרטמנט מעבדים הצעה, אשר תכיל רעיון למו"מ מקביל על הסדר חלקי ועל הסדר כולל עם מצרים בעת־ובעונה־אחת ברוח הדעות הפרטיות שהביע בעניין זה השר אלון.

מקורות בירושלים אמרו, כי ישראל לא קיבלה רמזים כלשהם בעניין זה, או בקשר להצעות אחרות. הם סבורים, כי וואשינגטון לא תיזום אלא תכוון לצדדים שיבקשו את שירותיה הטובים.

משקיפים בירושלים אמרו, כי איש כן העוסקים בעניין לא קיבל רמז כלשהו כאילו ארה"ב בכוונה לשלוח את רוג'רס או סיסקו לבקר באיזור.

המעצר בוינה

השר אבן דיווח אתמול לממשלה על מעצרם של שלושת הערבים שניסו כנראה לפגוע במחנה עולים חשים בוינה. הטיפול בנושא זה, — נאמר אמש, — נתון בידי שירותי הביטחון.

נסיעת אבן

בעניין אחר אישרה אתמול הממשלה את נסיעת השר אבן לחתימת פרוטוקול המעבר עם השוק בבריסל. כן ישהה השר אבן בשוויץ בעניין הסגבית.

מקורות בירושלים אמרו אתמול, כי אינם סבורים שועידת ביטחון אירופה תלחץ אוסטריה לקיים דיון על המזה"ת, אם כי היא דבקה בעמדה זו הנתמכת ע"י יוגוסלביה, ספרד, מלטה ואולי עוד מדינה אירופית. יש נכונות כבד האוספים לנהל את הדיון בעניין זה בהגינות, כיוון שכל המעצמות מתנגדות להצעה זו.

מקורות בירושלים אמרו, כי הועלתה הצעה שמר אהוד אבריאל יהיה משקיף מטעם ישראל בדיוני הועידה זו, אך ההחלטה עדיין לא סוכמה.

ברוב של 8 נגד 5 אושר ביטול הצנזורה על מחזות

גב' מאיר התנגדה, פרס הציע התמרות ✶ דאגה לרגשות המיעוטים ✶ בר־לב שאל על הצנזורה לסרטים

מאת דן מרגלית, סופר „הארץ"

בשמונה קולות נגד חמישה, — כשביניהם נמצאה גם הגב' מאיר, קיבלה אתמול הממשלה את הצעת סגן ראש הממשלה, יגאל אלון, לבטל את הצנזורה על מחזות.

הוצבעה סעונה איסור הכבטה היא הוגש ע"י השר אלון, כאשר שר־הפנים, שהעניין בתחומו, נימנה על המתנגדים. סוכם על מתן חופש הצבעה לכל חברי הסיעות הקואליציוניות בעניין זה.

אלון הביא את ההצעה למליאת הממשלה כפירוט על החלטת ועדת השרים שהחותה אותה בשלב הקודם. עמדתו בוויכוח בו הוא נטל חלק 3 פעמים, היתה: הצנזורה אינה יעילה. אין היא באה במקום החוק הפלילי. גם מי שמחזהו אושר ע"י הצנזורה — אינו משוחרר מאחריות לפי החוק הפלילי. ברוב הארצות במערב מבטלים את הצנזורה. בישראל הצנזורה היא ירושה מימי הבריטים, אך באנגליה הצנזורה כבר בוטלה.

גם לדעתו וגם לדעת יעקב שמשון שפירא שהיה תקיף בעניין זה, אין הצנזורה מעשית. שר התיירות קול העיר, שכל תולדות הצנזורה מלאים בויכוחים על מחזות שנאסרו בתקופה מסויימת והותרו לאחר מכן. ויקטור שם־טוב היה תקיף בתמיכתו בהצעה וכן גם נתן פלד.

דעה הפוכה הציגה ראש הממשלה, שנתמכה בהצבעה בשרים חיים גבתי, זרח ורהפטיג, מיכאל חזני ויוסף בורג. היא אמרה, כי ידוע לה, שהיא נמצאת בחוסר פופולריות, אך היא חרדה לכמה עקרונות כמו תגובת המשפחות השכולות שנפגעו מהצגה כמו „מלכת האמבטיה" (על כך סגן אלון, שהדבר מוכיח, כי הצנזורה אינה יעילה, שהרי היא אישרה מראש את מלכת האמבטיה להצגה).

השר חזני סיפר, כי קרא את כתב־היד של עמוס קינן על ישו. ההמש בגילה ביקורתית חריפה ביותר כלפיו. השר ורהפטיג הזהיר מפני פגיעה ברגשות של עדות מבני המיעוטים. הוא העלה את התנגדות של הנוצרים בעניין המחזה של קינן. זהירות בפני פגיעה ברגשות מיעוטים ועדות דתיות, נראתה לשרים הדתיים חשובה ביותר.

בנקודה זו סגן השר אלון, כי הבימה מציגה מאסרת אכסד־טנדרית וריפה להגיעה לישראל הוקא כארץ קאתולית כברזיל — „בהאנו של כלבי — ואם מתקיימת צנזורה, אפשר לבוא לממשלה בטענה על ההצגה, אך אם אין צנזורה — אין אפשרות להאשים את הממשלה באחריות להצגה כזאת, הפוגעת, אולי, ברגשות של מיעוט זה או אחר.

הצעה מורכבת היתה בפי השר פרס: בהקשר למענקים שקיבלו עמוס קינן ואחרים, הוא העלה את הצעה, כי רק מחזאים שיסכימו כי חיבוריהם יישלחו לצנזורה, יוכלו לקבל מענקים מן הממשלה. בלי שאיש יהגוך במחזה של עמוס קינן על חיי ישו, הובעה התנגדות להצעה זו.

בהקשר אחר העיר מר אלון, כי השאלה על מענקים הניתנים ע"י גוף ציבורי והוא אינו נוטל על עצמו את התפקיד להיות הדיקטטור של התיאטרון הישראלי.

השר פרס לא הביא את הצעתו להצבעה, לגופו של עניין הציע לא להצביע אתמול על ביטול הצנזורה, ולהמתין לעוד.

השר חיים בר־לב עורר את השאלה מה בקשר לעתיד הצנזורה על סרטים. השר אלון ענה, כי לתיאטרון הולך קהל סלקטיבי ולקולנוע — כל אחד. הבעייה עם קולנוע היא הרצון למנוע סרטי זוועה, בעיקר בתחום של אלימות, ולא כל כך בתחום של מין. ועל כן יש לקיים לגבי הקולנוע את הצנזורה.

שמונה המצדדים בהצעה היו השרים אבא אבן, בר־לב, גלילי, שפירא, קול, שם־טוב, פלד ואלון. השר פרס נמנע. לא השתתפו בדיון ובהצבעה השרים אלמוגי, דיין, הלל וספיר.

הביון הישראלי

(סוף מעמ' 1)

כנטאני התעורר מהתעצמות חבילה נפץ.

בהמשך הכתבה מציין ד"ר סטיין, כי ישראל מתבצבת בנקז סיקור מדוייק המכוון רק נגד האשמים ונעשה מאמץ למנוע פגיעה בחפים מפשע.

באותה כתבה נאמר עוד, כי הרשת הישראלית היא, שמערכות הביון הנגדי במערב־אירופה הן חלשות הנכשלות עם מבקשות להימנע מפגיעה בבעיבות ערב. יוצאות מכלל זה הן צרפת ובריטניה. פעילות המחבלים לא פסקה לארה"ב, בגלל המאבק ההתגאה הגרוכים בכך ומצד הצריבה של הפ.בי.אי. ושילטונות ההגירה האמריקאיים.

בכל הכתבה מצויין, כי יש קשר ניתן להוכחה בין ממשלות־ערב למחבלים, שכולן פרט ללבנון וירדן מספקות להם תמיכה כספית נרחבת, נשק, מיסמכים והגנה. אפילו כעודיה מספקת כספים בבגיל פתח באחד הבנקים בביירות. אך הסיוע הכספי האידיאולוגי העיקרי הוא מצד שליט לוב, קדאפי, התורם כ־100 מיליון דולר לשנה לאירגוני המחבלים.

בסוף הכתבה מצוטט ד"ר סטיין, כי האלוף יריב מאמין, שבעיית הטרור הערבי תחוסל רק אם יימצא פיתרון לבעיית פלסטין.

זימנטל ניצחה 79:106; תשחק ביום ד' עם מכבי ת"א

קאליארי, 21 (עיר). זימנטל ממילנו ניצחה הערב את קבוצת בריל בקאליארי, בכדורסל, בגיטער 97־106, במשחק כדורסל של הליגה האירופית הראשונה, לאחר שהובילה במחצית 55־33.

מבקיעי זימנטל — העומדת להתחרות במכבי ת"א על גביע אירופה — בקליעה לסל היו ברומאטי (20 נקודות), מסו (18), גליני (15), ביאנקי (15), מאסיני (14) וקני (11).

מספר הצופים בתחרות היה 4.500. קבוצת זימנטל תשחק ביום ד' במילנו נגד מכבי ת"א.

הגורל עלי

(סוף מעמוד 1)

הגד הפיזיטי המכולל בין שתי המדינות הנבדים. הגורל עלי שמר להגיע בדיון מהצגה־ההגנה הערבית הבית איחורית בינים טלוש מדינות האיחוד שכוכרתה „ביחוד השטחים הכבושים", כוח־הצהגה התזן גם בנטיות להיאות המזיה הבוהיה.

ה־3 שנעצרו בוינה

(סוף מעמוד 1)

כונים היו בימי חג בהם אין סיסוה יוצאות מכבול לתי. ייתכן שהערבים זייפו את תוכנית היציאה של ביקורת הגבולות בלוה.

הידיעה על מעצר ה־3 שודרה אתמול בטלוויזיה וברדיו באוסטריה בהרחבה רבה. בטלוויזיה תוארו את הפעילות הביטחונית המוגברת סביב שינאו ונחיתת אחד המטוסים שהגיע לשם.

לפי הידיעות יש עדיין קבוצה של מחבלים שהצליחה להיכנס לוינה ועתה מחפשים אחריה.

מסרבים לענות לחוקרים

וינה, 21 (אי.פי., יו.פי. ועצ"צ). השלושה, שנעצרו בבית־מלונם, מסרבים לענות לשאלות החוקרים, אך המשטרה האוסטרית קבעה, בעזרת שגרירות ישראל, כי הדרכונים הישראלים הם מזוייפים. לחוקרים גם אין שום ראייה שהשלושה תיכננו התנקשות. מפקד משטרת וינה, קארל רידינגר, מסר, כי בשלב הנוכחי אין לצפות למעצרים נוספים. נמסרה הודעה לאינטרפול על המעצר ומשרד־החוץ האוסטרי הודה ל... המדינה בארצות־ערב לנסות ולהפוך את העצורים בצורת השילטונות המקומיים.

זמן קצר לאחר מעצרם נודע, כי הוגברו אמצעי הביטחון סביב מיתקנים ישראליים ויהודיים בוינה. מקורות רשמיים טוענים, כי הדבר אינו קשור במעצר, אלא בפעילות הכללית של המחבלים באירופה.

איש משרד־הפנים אמר לכתבים, כי איומים לפוצץ את נמל־התעופה נתקבלו באוסטריה כמעט כל יום בתקופה האחרונה, אך כולם היו איומי סרק. הוא מסר, שקבה כאוד ויהודים של 3 העצורים, הם בכרים לדבר. הם נתפסו ללא נשק ושום דבר היכול להפליל אותם לא נמצא ברשותם. המשטרה עוקבת במאמצים לגלות את זהותם ולאמת אותם. רשמית נעצרו באשמת אחזקת מיסמכים מזוייפים.

המשטרה אומרת, כי ייתכן שכלי־הנשק (וחומרי־הנפץ ש־) היו מיועדים לשלושה, מוסתרים במקום אחר.

אחד מרוצחי מינכן חזר לאירופה

מבון נמסר שכוחות הביטחון בנמלי התעופה ובגבולות במערב־גרמניה הועמדו היום במצב הכן בעיקבות ידיעה שאחד המחבלים שהיה במבצע במינכן, חזר לאירופה. דובר משרד־הפנים מסר, כי משרדו קיבל אינפורמציה ממקור רשמי בחו"ל, לפיה נמצא עתה באירופה אחד משלושת המחבלים שהוחזרו באוקטובר אשתקד מכלא גרמני. שר־הפנים המערב־גרמני, הנס דיטריך גנשר, דרש משרותי הביטחון הלאומיים מגבירים. סבורים, כי המקור שמסר את האינפורמציה הוא האינטרפול, שמרכזו בפאריס.

דובר לופטהנזה מסר הערב, שכל חברות התעופה הפועלות במערב־גרמניה קיבלו תיאור של המחבל. סבורים, כי הוא נמצא באירופה.

ד"ר מוחמד הצביב, ראש משלחת הליגה בבון, אמר הערב, כי אין למשרדו כל קשר עם אנשי ספטמבר השחור באירופה והוסיף: „אין אנו רואים עצמנו אחראים למעשיהם".

יקירנו

ד"ר גדהרד יעקבסון

איננו

אורזולה יעקבסון
דן ורחל יעקבסון
גד יעקבסון
קלרה יעקבסון

פרטים על מועד הלוויה בטלפון 611123—611121.

נא להמנע מבקורי תנחומים.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה ללא עת של יקירתנו

יהודית קסל

(לבית קיין)

ההלויה תצא היום, יום שני י"ט בשבט התשל"ג, 22.1.73 בשעה 1.15 אחה"צ, מבית ההלויות הצירוני, רח' דפנה 5 ת"א. לבית העלמין בקרית שאול.

המשפחה המתאבלת

אנו מרכינים ראשנו באבל הכבד
על מותה ללא עת של

יהודית קסל

טכנאית הרנטגן הראשית של מוסדנו

ההלויה תצא היום, יום שני י"ט שבט השל"ג, 22.1.73 בשעה 1.15 אחה"צ, מבית ההלויות הצירוני, רח' דפנה 5 תל־אביב, לבית העלמין בקרית שאול.

ומשתתפים בצער המשפחה.

מכון הרנטגן המרכזי של
קופת חולים לעובדים לאומיים
וחבר העובדים

מתאבלים על מות אמנו וסבתנו

הגברת הניה (סאמט) רייס ז"ל

ההלויה תצא היום, יום שני, י"ט בשבט תשל"ג (22.1.73) בשעה 10.00 מבית החולים רמב"ם בחיפה, לבית העלמין הישן מול חוף הכרמל.

פנינה, יורם ודני שחל

יקירתנו

הדסה סלמון נ"ע

בת פנחס וטובה מרגלית ז"ל

איננה

ההלויה תצא היום, יום שני י"ט בשבט תשל"ג 22.1.73 בשעה 1.30 מבית ההלויות הצירוני רחוב דפנה 5 תל־אביב.

המתאבלים מרה:

אחיותיה: עדה ריבק וב"ב
דבורה ואריה ליסבין וב"ב
זהבה שטינהרדט וב"ב
אמה מרגלית

תודתנו נתונה
לכל מנחמינו בכתב ובעל פה
ולכל אלה שליוו את יקירנו

דוד הרשנזון

בדרכו האחרונה

גילוי המצבה ביום השלישי, יום חמישי כ"ב בשבט (25.1.73) ב־4 אחה"צ, בבית העלמין הירקון ברחובות.

זהר, גיטל, נעמי, נחמן
וכל בני המשפחה

בצער רב הננו מודיעים על פטירת
אמנו היקרה הא' הצדקנית

צפורה (פייגא) יוסקוביץ

ע"ה

אלמנת הרה"ח ר' יהודה אריה לייב ז"ל

ההלויה תצא היום,
יום שני י"ט בשבט תשל"ג, בשעה 1.00 בצהרים
מבית הכנסת, רח' בר כוכבא 32 תל־אביב
לבית העלמין בזכרון מאיר, בני ברק.

בניה: צבי ומשה יוסקוביץ ומשפחותיהם
בתה וחתנה: גאולה ויצחק מן ומשפחתה

תנחומינו למשפחות

יוסקוביץ ומן

על פטירת

צפורה יוסקוביץ ע"ה

אלמנת שותפנו הכנוח
ר' י. ל. יוסקוביץ ז"ל

שותפי ועובדי
יצחק מן ושות'
תל־אביב, ירושלים

הארץ

יום שני, י"ט בשבט תשל"ג
22 בינואר 1973

ירושלים: רח' התבלת 2 טל' 224245־6, ת. ד. 273
חיפה: רחוב נורדוי 20 טלפון 8—661166, ת. ד. 5259
בתל־אביב: המערכת וההנהלה מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 623311. מח' המודעות רח' מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 611576, 623311. מח' הפצה ומנויים מזא"ה 75, טל' 623311 ת. ד. 233, מס' מיקוד: 61000.

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, דפוס הארץ מזא"ה 56 ת"א
העורך: גרשום שוקן. האחראי: גדעון סאמט.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel-P.O.B. 233, Tel. 623311

חצי מלאכה

ההחלטה של ועדת הכספים של הכנסת להצביע על האשמים בכשלונות ודר בלי לתבוע הטלת סנקציות, אינה הולמת את חומרת הממצאים. יש בה כדי להוסיף ולכרסם במוסר הציבורי משיתברר כי אפילו הצבעה על האישים האשמים ישירות באבדן עשרות מיליוני ל"י, עדיין אינה מחייבת אותם לשאת באחריות כלשהי למחדליהם.

ההחלטה של ועדת הכספים כי האחראים לכשלונות ודר היו ראשי החברה בשנים 1966/69 מצביעה על ה"ה צבי צור, בעבר יו"ר מועצת המנהלים של ודר וכיום עוזר שר הבטחון בתחומים כלכליים; על מר זאב קריב, יו"ר לאחר מר צור, ועל מר מנדלסון מנכ"ל החברה, כאחראים לאבדן הכספים הציבוריים המרובים. לאחר שאוזכרו השמות יהיה באי הסקת מסקנות אישיות כלפיהם משום הוכחה מחודשת כי גם בעקבות הכשלונות הגדולים ביותר, ניתן להמשיך בתפקידים ציבוריים הכרוכים שוב בטיפול בכספים ציבוריים בהיקף גדול.

קשה להבין את התפיסה שבאחורי עמדתו של יו"ר הוועדה, שהתקבלה על דעת רובה, כי הוועדה חייבת להצביע על האחראים ולהשאיר את הסקת המסקנות לממשלה ולשרים הנוגעים בדבר. חלוקת עבודה כזו אינה עומדת במבחן ההגיון.

הוועדה התבקשה לטפל בנושא לא כנציגת הממשלה אלא כנציגת הציבור. היא התבקשה לקבוע מה יש לעשות בקשר לפרשת ודר לאחר שהממשלה לא קבעה את האחריות הישירה ולא הסיקה מסקנות לגבי האחראים. לא הוסבר די הצורך מדוע מסתפקת עתה הוועדה בחצי מלאכה ומשאירה את החצי העיקרי לממשלה. יש לקוות כי הממשלה תוציא אמנם מסקנות מתאימות. קביעת אחריות למעשים ללא סנקציות הולמות כמוה כהכשרתם של האחראים והכללת המחדלים בגדר המותר והמקובל.

על הכרמל להישאר ירוק

כינוס האלפים שנהרו בשבת ליערות הכרמל כדי למחות נגד נצי חברת נשר להתיר לה להמשיך בחציבה בתחום הפארק הלאומי וליצור עקב כך מיפגע סביבתי וצרעת נופית — היא עדות להעמקת התודעה בציבור הרחב נוכח הסכנות שבהשחתת הסביבה. מה חבל שהכרה זו טרם חדרה גם לתודעתן של רשויות המדינה. הללו כבולות עדיין לרעיונות שהזינו את מייסדי המדינה ושתמציתם — פיתוח ובנייה מואצים כדי להעמיק את האחיזה היהודית בה. עשרים וחמש שנים לאחר קום המדינה עדיין מתקשים רבים ממחולליה לעמוד על תוצאות הלוואי השליליות של הפיתוח הבלתי מבוקר: ישראל זרועה מיפגעים סביבתיים חמורים ההולכים ומתרבים ומשחיתים את איכות החיים בה.

בבואה מיניאטורית לתפיסות אלו נשקפת בעמדתה של מועצת פועלי חיפה אשר מארגנת מסע להציג נגד המאבק הציבורי נגד הפקרת פסגת הכרמל למחצבה של נשר. עסקני מועצת הפועלים חוששים שהעתקת המחצבה תחבל בכלכלת העיר ובפרנסת עובדי המפעל. יש לומר למר אליעזר מולק, מזכיר מועצת פועלי חיפה וחבריו, כי המאמץ לשמר מסבבת ירק בכרמל בא לאפשר להמשיך ולחיות בעיר מגוריהם ולצאת לנופש בסביבותיה. צריך לומר להם להתבונן בגורלן של ערים תעשייתיות בעולם כדי להבין שהתעלמות מהאינטרס הסביבתי גזרה עליהן כלייה כאזורי מגורים. המחיר הכלכלי שהיה כרוך בכך היה גדול עשרת מונים מהמאמץ אשר צריך היה להשקיע כדי למנוע בעוד מועד התולדות שהמיטו — במחן של סיסמאות פיתוח — את ההרס האקולוגי של מקומות ישוב.

דברים דומים יש לאמר באוזני הממשלה. היא עומדת עתה למבחן. האם תחזור על שגיאות מסוג רדינג ד'? האם תפעל על פי אותו רפלקס מותנה אשר רומס שיקולים שבתחום איכות הסביבה? בשעת הכבעים מצפה הציבור הישראלי מממשלתו כי תלמד גם היא שהתחשבות באינטרס האקולוגי אינה עניין של מותרות בו דבקים יפי־נפש אלא יש בה הענות לכורח חיוני לקיום חיים תקינים. על נשר לצאת מהפארק הלאומי גם אם הדבר כרוך בהוצאות. השמירה על הסביבה מחייבת השקעות ועל התעשיה הישראלית להסתגל לכך.

פתרון גרוע בטלוויזיה

שיקול הדעת הלקוי בטלוויזיה אינו מצטמצם, כך מסתבר, לענייני תכניות בלבד. בלחץ בעיות תקציב מציעה עתה הנהלת רשות השידור לקצץ מדי ערב שעה משידורי הטלוויזיה החל באפריל. חסכון בתקציבי הרשות הוא דבר בעיתו. אולם הדרך שנבחרה לכך מוטעית מיסודה. ברשות השידור שורר בזבוז שחיסולו יאפשר חלק ניכר מהקיצוצים הדרושים. מנהל הטלוויזיה, מר ישעיהו תדמור, מתנגד בצדק לכרסום בשעות השידור, הצביע על האבטלה הסמויה ברשות, אשר תגדל לדעתו אם יצומצמו השידורים. הפחתתם, מאידך, תביא גם היא חסכון משמעותי.

הבראתה הכספית של הרשות מותנית במידה רבה בביטול ביזבוזים, ביעול ניצולם של המיתקנים (תכניות שונות, למשל, מוקלטות באולפנים פרטיים ואולפני הטלוויזיה הלימודית אינם מנוצלים כפי שיכלו להיות) ובשימוש נכון ויעיל בכוח אדם. קיצוץ שעת שידור הוא פתרון גרוע ופשטני מדי. על ניזקו הרב לתדמיתה הרעועה בלאו־הכי של הטלוויזיה יתוסף גם הנזק ההסברתי בביטול חצי שעת שידור בערבית.

ג'ודו וחרם

לא תהיה זאת אולי חשדנות מופרזת אם נחשוב שההודעה על הרחבת הפעילות התרבותית של יפאן בישראל קשורה במחאות המתגבירות של יהודי אמריקה נגד כניעת יפאן לתביעות החרם הערבי.

אם כי ישראל — וביחוד משרד האוצר — אינם מסייעים למאבק זה, מסיבים ארגונים אמריקאים (בעיקר הליגה נגד השמצות של בני ברית) ללחוץ על החברות היפאניות. שתי הפירמות שבראש רשימת הנכנעות לערבים היא חברת המכוניות "טויוטה" וחברת־התעופה הממלכתית "ג'פאן איירליינס". בכל פעם שגובר בסוקין הלחש שיהודי אמריקה יחליטו להחרים את שתי החברות המחרימות את ישראל — צץ רעיון חדש בנסיון ליצור רושם, כי "חלה תזוזה": שולחים משלחת רצון טוב, יוצאת קבוצת חקר לבדוק את השוק הישראלי וכו' וכו'. ההודעה כי "בקרוב" תפתח חברת התעופה היפאנית "משרד מודיעין" שייכת כנראה לאותו סוג של גלולות הרגעה. שימו לב: לא מבטיחים נציגות, אף לא משרד למכירת כרטיסים אלא משרד שיוכל לומר לישראלי המשתוקק להוציא כספו על טיסה בחברה היפאנית, איך... באסיה, מה הוא לוח הזמנים בין הונגקונג לטוקיו או בין קיאוטו לסאול... ההסבר שניתן למה אין החברה פותחת קו או חנית־ביניים בישראל הוא כמעט מעליב: בשל ההתרחבות הרבה על קוי החברה — חסרים לה כיסים בשביל פתיחת שרות גם לישראל...

בנסיבות העתונאים שבה דובר על הרחבת הפעילות התרבותית נמסר גם על בואה של קבוצת מדריכי ג'ודו ועל פעולות תרבות אחרות שבגדר־ריות יפאן מתכננת בישראל. היפאנים רוצים — כנראה בכנות מלאה — להוכיח בזה כי כניעתם של מפעלים עסקיים מסויימים לחרם הערבי אין בה כדי להעיב על אהדתם וידידותם לישראל. זאת אמנם הפרדה שקשה קצת להבינה, אך יודעי דבר אומרים שיש בה פחות צביעות מכפי שנראה לנו.

לכן מותר לקדם בברכה ובהערכה את הצעדים החיוביים, אך יחד עם זה לזכור לידידנו היפאנים, כי גם בעינינו — ג'ודו לחוד וכניעה לחרם הערבי לחוד. נשמח לראות כאן את המתאבקים, את התערוכות ואת הסרטים היפאניים, אך הם לא יבטלו את דרישתנו (ודרישת יהודי אמריקה) לשים קץ לכניעה שאינה הולמת אומה בעצמות הגל הכלכליות.

גולדה לנצח

ראש־הממשלה החלה לאהוב את תפקידה יותר מתמיד

מאת יואל מרקוס

קשה היה להכיר את ראש הממשלה לאחר שובה ממסעה באירופה. כאילו לא היתה זו אותה אשה. הרי שלוש תכונות בולטות איפיינו את גולדה שהיכרנו לפני הנסיעה: היא היתה סגורה מאוד כלפי הציבור בכל הנוגע לפגישותיה המדיניות. ויותר מכל שבאה לדווח פרטים משיחותיה לעתונאים; היא היתה מעשית מאוד — מה שמכנים עם שתי רגליים על הקרקע — בהערכת משמעותן של עמדותיהם של אחרים. ומעל לכל היא ניזונה בעצמה או בנסיה מופגנת — לענוים עד כדי התחסדות — להמעיט בערך חלקה האישי בהתפתחויות מדיניות שונות.

לא היה כמעט זכר לתכונות אלה לאחר שובה של גולדה מאירופה. בראש וראשונה היא גילתה נכונות שאיננו זוכר כמותה לספר לנציגי אמצעי התקשורת על נסיעתה. שנית: היא גילתה הרבה יותר מבעבר פרטי פרטים על שיחותיה עם גורמים זרים. זה היה מפתיע לא רק בגלל מסיבת העתונאים בלוד, לא רק בשל פגישתה היא עם כתבי העתונים והרדיו הזר — פעתה על המסך הקטן לפני שהתקיימה ישיבת הממשלה — אלא בגלל עצם נכונותה לדווח במפורט פרטים מרחשי לבה על שליחותה.

*

לא רק גולדה פתוחה וזורה אלינו אלא גם גולדה מלאת התרגשות והתפעלות. אם לסמוך על התבטאויותיה באמצעי התקשורת הרי ה"גלוב טרוטינג" שלה גרם לה חוויה בלתי נשכחת. היא לא חדלה, למשל, להתפעל מהעובדה שגולדה "בתו של משה מבוביץ הנגר נפגשת עם הכס הקדוש". ביטה זו הורגשה בכל דבריה: "חשבתי הרגשתי שזכה ראש הכנסיה ישב מול היהודיה מישראל והוא שומע ומאזין מה שאני אומרת לו". התפעלות מן הישג האישי שהיה כרוך בשיחה עם האפיפיור, התרגשות מהעובדה "שהאב הקדוש מקבל את ראש ממשלת ישראל" ושוב התפעלות מהרגשת השליחות שהנה היא "מוכיחה את ראש הכנסיה המסמל את הצלב שבצילו נהרגו יהודים בכל הדורות".

הגיבה על בת הנגר שהגיעה למה שהגיעה אינה מופיעה רק בפגישה עם האפיפיור. היא מתפעלת מהרגיל ההסעה המסובך שעשה הפוא־בוא־ני כדי להבטיח את בטחונה האישי. היא מתפעלת מהעובדה שהיתה אורחת רצויה בכנס האינטרנציונל בפאריס: על הופעתה שם היא מספרת באחד מראיונותיה: "שמתי לב שכולם מסתכלים עלי. בוחנים אותי ומחכים לשמוע את דעתי".

וכך אנו מגלים תכונה נוספת אצלה אחר שובה מאירופה: גאווה על דרך פעולתה. באותה מבסיסותית, כך היא מספרת, לקחה בהצטננות. השגרירים המבוהלים הזעיקו בכל עיר רופא. והללו אמרו לה שהיא יצאה מרפתה על שאינה מסתלה בעצמה. ואילו היא: "לא עלה בדעתי לשנות את תכניתי בגלל איזה ברונכיט". היא סיפרה עד בהתפעלות־התפארות איך נתנה לאפיפיור באבי־אביו, כמו שאומרים בלשון הארץ. כשהאפיפיור ביקש מישראל לנהוג במידת הרחמים, סיפרה גולדה, היא החליטה "לא לוותר לו — מנסיונות קודמים אני יודעת שמי שמתחיל ככה את השיחה אני לא מוותרת לו". ואמנם אם סיפרה לאפיפיור על הפוגרום בקיאב. לא זו בלבד שהוכיחה את האפיפיור במלים, כפי שאמרה לאחד העתונאים אחרי שובה, אלא גם הוכיחה אותו במבטים: "אני החזרתי לו מבט גלוי, ישר, חזק... אצלי היתה החלטה שאני לא אוריד את העיניים. ולא הורדתי".

*

מה אפשר ללמוד מגילוי הלב המפתיע שלה כלפי אמצעי התקשורת, מהתרגשותה מעצם ההישג האישי שהגיעה למה שהגיעה ומגאוותה המצדקת על יכולתה? אפשר, לפי דעתי, ללמוד מזה הרבה.

הרי אדם הנמצא בפיסגה אינו מתחיל לפתע להתפעל מהישגיו כשהוא בשיא הקריירה שלו. איננו מתאר לי את ניכסון חוזר מפגישה בינלאומית ומתפעל מהעובדה שהוא בנו של סוחר זעיר הגיע למה שהגיע. איננו מעלה בדעתי שיספר אחרי שובו מהפגישה ההיסטורית עם מאו: תראו לאן הגעתי, אני שבצעירותי הדחתי כלים במסעדה כדי לממן את לימודי"...

מה שאפשר לדעתי ללמוד הוא שגולדה החלה לאהוב את תפקידה אולי יותר מתמיד ולחוש את ההרגשה שהיא ממלאת שליחות היסטורית בכהונתה.

קשה לדעת איך ולמה זה קרה, אך דומה שככל שהיא דיברה יותר על רצונה לפרוש — כך הולו מתגלים לפניה יותר הישגה האישי וחשיבות הימצאותה בכהונה בשעה זו. ואולי גם החלה להיות מודעת לאפשרות שאלה שעשויים לבוא במקומה, לא יהיו מסוגלים לעשות את מה שהיא עושה. אחד הסימנים המאשרים את הבנת המאוהבותה בתפקידה היא העובדה שככל שהיא שומעת יותר אנשים מדברים על פרישתה ומסכסים עצה מה לעשות אחריה — כך דיבורים אלה מכעיסים אותה יותר. הרי אם היא אומרת במפורש שרוצה ללכת, למה לא לכעוס בכל פעם שנודע לה שאנשים נערכים לקראת אפשרות זו?

*

מי שרוצה לחפש סימנים לגבי רצונותיה של גולדה מאיר, יכול להניח לפי מצב רוחה שבא על ביטוי אחרי שובה מאירופה, שלא יהיה קשה לשכנע אותה להיות ראש ממשלה גם לאחר הבחירות. ממילא מאן הוולה לדבר על פרישה גרסו "מביני גולדה" למיניהם שהיא לא גמרה בנפשה אם לחדול או להיות ראש ממשלה. עתה נדמה לי שהחלה לחוש שהיא נכס למפלגתה ולמדינה ואפשרי מאוד שהיא גמרה בנפשה להשאר אם יבקשו ממנה יפה. מי שרוצה יכול לייחס את גילוי הלב הגאווה שלוו את דיווחיה לציבור לא רק כסימפטומים להחלטה זו, אלא שלב ראשון במערכת הבחירות שלה.

גולדה לנצח? כמעט בטוח. בפוליטיקה בכלל, ולא כל שכן אצלנו, רב המרחק בין הרצון הרגעי של פוליטיקאי ללכת לבין הכוח הגשמי להוציא זאת לפועל. על כן, אפשרי מאוד שלא רק גולדה מאיר תהיה לנו ראש ממשלה ב־1974, אלא גם נוסיף לראות את ספיר בשר אוצר ואת בר־אהרון כמזכיר ההסתדרות. יש כל הסימנים שמה שהיה הוא שיהיה בארץ הזאת.

יום רגיל בישראל

הציבור מזלזל בכוחו ובהשפעתו על השלטון

מאת אליהו סלפטר

הצלחתו הגדולה ביותר של שר האוצר — ושל הממשלה בכלל — היא שהאזרח הישראלי מקבל יום־יום את עשרות הידיעות על העלאות שכר והעלאות מחירים כמעין דיווחים על מזג האוויר, אשר לבן־תמותה אין שליטה עליו. לא ברור איך הצליח מר ספיר לעשות זאת, אך כולנו נוהגים כאילו אין איש אחראי למפולת המסתמנת במשק; ואם בכלל יימצא מישהו אשם, הרי זה האזרח. לא המזכיר הכללי של ההסתדרות, שעודד את פועלי נמל אשדוד הגביהם בדרישותיהם הקיצוניות, לא ראש הממשלה, שלא העיזה להפעיל יוקרתה נגד מזכ"ל ההסתדרות, וכמובן גם לא שר האוצר, אשר נכנע לדרישות השכר בקלות של מי שמתנה מהאוצר.

אפשר לומר שזה הסבר קצת פשטני וקצת נאיבי של השתלשלות העניינים במערכת השכר המחירים. אך מה שחסר לנו כיום, דומני, הוא דווקא ראיה פשוטה מהתחכמות של הבדץ שלתוכו הכנסנו המשק ומידה גדושה של זעם נאיבי על מי שאוחזים בשלטון אך מתמקים מהחובה לשלוט. אין ישראל המדינה היחידה שיש בה אינפלציה, אך לא כל ממשלה מרימה ידיים נוכח המדשל האינפלציוני ומרדימה את האזרחים על־ידי יצירת הרגשה טובה, המשכיחה את החשבון הסופי שיוגש להם. באנגליה, נקטה הממשלה צעדים לריסון האינפלציה ("עתידה של בריטניה תלוי בדבר", אומר ראש הממשלה אדוארד הית). בארצות הברית הועלו בהצלחה צווים להקפאת השכר, המחירים והרווחים.

*

אך האזרח הישראלי מאבד כנראה את שארית יכולתו לכעוס, לזעום — ולתבוע את ממשלתו אם לא למשול, לפחות לנהוג במינימום של מוסר ציבורי. האם לפני עשר שנים — ואף לפני חמש שנים — היה הציבור עובר בשקט על קיתון של בוז וזילזול הנשפך עליו יום ביומו?

הנה צרור של ידיעות של יממה על פעילות ממשלתית וציבורית מבורכת:

* שופטת בתל אביב מגנה את הפרקליטות אשר הגנה לעד המדינה תברואן עירוני שקיבל שוחד תמורת אישור רשיונות, אך העמידה לדין את האזרחים אשר בגלל השחיתות המוניציפאלית נאלצו לעבור על החוק כדי להשיג מה שמגיע להם כחוק.

וכי הוציא שר המשפטים את המסקנות מהפרשה? האם מנסים במישאשם בעיות מביש זה של הצדק?

* שר החקלאות הודיע בכנסת, כי קרקע עליה הקימה חברת "שיכון עובדים" בחיפה את הבניינים בהם נמכרו דירות בתנאים מיוחדים לצמרת מפלגת העבודה, שייכת למינהל מקרקעי ישראל ומיועדת לשיכון עולים, זוגות צעירים ומפונים משיכוני עוני.

לא שמענו שבמשרד השיכון, שהיה צריך לפקח על חלוקת הדירות, רעדו אמות הסיפים או נמצא האחראי (לא "אשם", הס וחלילה) שלא עשה את חובתו.

* בית המשפט המחוזי בתל אביב קבע, כי הבנק האפותקאי גבה מלווים ריבית שלא כחוק. הצביר ללא כל יסוד לאוצר כספים של לקוחותיו ועשה עסקי ביטוח לפי אינטרס של הבנק במקום אינטרס המבוטח.

עשרות ואולי מאות אלפי ישראלים משלמים בגר, תוכנו תשלומי משכנתא לבנקים שבבעלות חברות השיכון ולפי חישובים שלאדם הפשוט אין אפשרות מעשית להבינם ולפקח עליהם. וכי חשב פעם המפקח על הבנקים, או כל גורם ממשלתי אחר, להקים מחלקה שתייעץ למשתכן ותשמור על האינטרסים שלו?

* מנכ"ל חברת נשר גילה, כי לפני שנה וחצי הבטיח משרד הפנים בכתב שאם תבטל החברה התנגדותה להקמת פארק לאומי על הכרמל, תוכל החברה להגיש בקשות להצבה בפארק הלאומי החדש.

משרד הפנים עדיין לא מצא לנכון להסביר למה פוזר כל כך מהתנגדות חברת "נשר" להקמת הפארק הלאומי ובאיזו זכות נתן לחברה הבטחות מתחת לשולחן?

* פורסם, כי הד"ר יוחנן באדר, נציג גח"ל, איים לפגוע באינטרסים הכספים של המפד"ל על־ידי עיכוב קבלת החוק למימון המפלגות, אם תעשה המפד"ל "קשיים" לקבלת ההצעה באדר־עשר לחלוקת עודפי קולות לטובת המפלגות הגדולות.

לא ראיתי הכחשה של הידיעה וגם לא הסבר איך מתישבים איומים כאלה עם היומרות של גח"ל להיות אלטרנטיבה לשלטון המפא"י "המושחת"...

זה קציר של יום אחד. קציר שגולש מחודש לחודש, משנה לשנה.

*

הטענה שאין בישראל אופוזיציה ואין אלטרנטיבה ריאלית לשלטון מפלגת העבודה נהפכה להסבר נצחי מדוע הציבור אדיש לנעשה בשמו ומגדו. אך מה הצמת: הציבור אדיש מפני שאין אלטרנטיבה או לא קמה אלטרנטיבה מפני שהציבור אדיש?

* אין זה נכון שהממשלה או המפלגות מזלזלות בדעת הקהל. הקהל בישראל מזלזל בכוחו והשפעתו.

מבט אל עולם אפל

מות חמישה הילדים בנס־ציונה הסב את תשומת־הלב אל מצבם העגום של בעלי־המום

מאת עוזי בנזימן

חמישה ילדים במוסד "בית־פנחס" בנס־ציונה: אשר מתו כתוצאה ממליטת־גז מרעיל מתנור חימום, מסגישים מחדש את החברה הישראלית עם אוכלוסייה של מוכי־גורל. התודעות מחודשת זו תוביל למסקנה אחת: אין דואג לאלפי המפגרים וחולי־הנפש, החבושים במוסדות למיניהם, כשהם פוטרים את החברה מנוכחותם ומולידים עקב כך אדישות למצבם.

אוכלוסיית בעלי־המום בישראל נתונה במצוקה מחפירה. מי שסוקר את המתרחש בבתי־חולים לחולים כרוניים, במוסדות לאישפוז חולי־נפש, במוסדות פנימייתיים של נכי־רוח וגוף — נתקל במציאות קשה. חלק ניכר ממשכנות אלה מקיים רמת שירותים מבישה. רובם מצויים בידיים פרטיות. רק מיעוט מבין הבעלים של המוסדות האלה שוקד על הענקת טיפול ברמה סבירה למאושפזים. הרוב הגדול מקיים את המוסדות אם מכוחה של מסורת פילנתרופית משפחתית שלא קיבלה ביטוי מודרני, ואם בשל היכולת להפיק רווח כספי.

רמת המוסדות הפרטיים אינה שווה וההכללה פוגעת, אולם אין טעות בקביעה כי התמונה הכללית משפילה. נכים לסוגיהם נתונים לפטרונות של אנשים בלתי מתאימים וחסרי הכשרה. שירותי־שיקום, ריפוי וריפוי יסודיים — שהם נחלת העולם הרפואי בעידן המודרני — אינם מושיטים כלל במוסדות אלה או שהם ניתנים במכסות סמליות בלבד.

למעשה מכירות הרשויות הממשלתיות במציאות חמורה זו. אנשי משרד הבריאות מודעים מפני רמת רוב המוסדות הפרטיים לחולי־נפש. ועדה של משרד זה הגיעה לפני שנים [illegible] הסעד מודים בקליטתם של שירותי האישפוז והשיקום לחולים כרוניים (אשר העבירו לאחרונה לאחריות משרד הבריאות). אנשי משרד האוצר מאשרים כי לא הוקצו משאבים מספיקים להתמודדות עם בעיה זו, משום שהיא עמדה בדרגת עדיפות נמוכה בהשוואה לצרכים אחרים.

הסבר זה של סדרי עדיפות פשטני במקצת. חשיבותם של נושאים ומידת העירנות הממשלתית לגביהם נקבעת במידה רבה גם על־ידי קיומם או העדרם של אישים בדרג הממשלתי העליון, שיש להם עניין וכוח פוליטי לדחוף כלפי מעלה את הטיפול בנושאים אלה. אוכלוסיית מוכי הגורל מסורה זה שנים לאחריותם של שני משרדים חלשים, שלא התברכו במנהיגות פוליטית.

"ריח חריג"

משרדי הבריאות והסעד היו תמיד רשויות חלשות שלא ינקו השראה משרים בעלי תנופה. משרד הסעד היה מרבית השנים אחוזה של המפד"ל — (בתקופה מסויימת: של אגודת ישראל), שבמקרה הטוב הפעיל לבבין קני־מידה שהיו מעוגנים בספרי גמילות החסדים בעיירות היהודיות. בחינה פחות אופטימית ייחסה למפד"ל ולשריה כוונות להפקת יתרונות מפלגתיים מהשליטה על אוכלוסיית הנזקקים למיניהם.

משרד הבריאות לא זכה מעולם למנהיגות שתדע לטפח את מעמדו (להוציא אולי את התקופה בה כיהן חבר הכנסת יצחק רפאל כסגן שר הבריאות, הגם שהתקופה התייחמה בפרשת "תל־גיבורים"). המשרד נשאר בצילה של קופת־חולים של ההסתדרות, שהיא הגורם הדומיננטי בתחום שירותי הבריאות בארץ. משום כך רופפים מרבית שירותיו: הפיקוח על המזון, אקולוגיה, תיכנון ובינוי בתי־חולים ועוד. הדוגמאות של מר ויקטור שם־טוב מיפות שירותי הבריאות — כפי שביטאו אותה בפומבי בעת שהתעורות על כורסת השר — טרם הביאו לתוצאות שניתן להגיע בהן.

על הרקע האמור יובן מצבם של המוסדות הפנימיים בהם מאושפזים מפגרים. בישראל [illegible] חוסים ב־31 מוסדות. רק 5 מוסדות מהם ממשלתיים, 9 מהם ציבוריים ו־17 פרטיים. כדי לעמוד על המתרחש בהם כראוי לצטט ממסקנות ועדת בדיקה בראשות השופטת מרים בן־פורת, אשר מונתה בשנת 1969, לאחר שהסתבר כי באחד מבתי מוסה אלה — סנטוריום בבנימינה — קושרים את המאושפזים ומכים אותם.

בבדידות, המתוך יחסית, קבעה הוועדה: מבין שבעה מוסדות פרטיים בהם מאושפזים 324 חוסים שמצבם קשה מאוד ארבעה היו ברמה טובה, שניים ברמה בינונית ואחד במצב "בפייתיי" (הוא הסנטוריום בבנימינה).

הוועדה תיארה את המוסדות הבינוניים ככאלה בהם אין איוורור מספיק, שורר בהם "ריח חריג", רמת הציוד שלהם נמוכה, יש תחלופה גדולה של עובדים, המטפלים מגלים יחס בלתי־מתאים לחוסים. לשמונה מוסדות אחרים בהם היו מצויים או 605 חוסים שניתן לשקמם (כל הנתונים הללו תקפים לשנת 1969) הענקה הוועדה חוות דעת שלילית.

היא מצאה בהם ערבוביה של גילים ודרגות־פיגור וכן ומטפלים בלתי מספקת. הוועדה הזהירה כי [illegible] המוסדות הפרטיים גרועים, אך [illegible] שיקפו מחדלים יסודיים [illegible] את פיקוח משרד הסעד על המוסדות הפרטיים; למנות מפקחים בתחומי הרפואה, המלאכה, ההזנה והמינהל ולספק למוסדות יועצים מצוים בנושאים אלה; ליצור מסלולי הכשרה לעובדים במוסדות; לקבוע תקנים; לפתח מבנים; לקיים מעקב אחר התקדמות החוסים.

מציאות חמורה

ברובד הפורמלי חלו כנראה שיפורים מסויימים מאז. יוזמתו אבניר, המנהל מה חדשיים את השירות למען המפגר במשרד הסעד (עד כה היה כמקום ארצי של הצעיטות למפגרים) אומר כי מגמו מקומות פקציים והעמיד יועצים למוסדות.

אלה שהמציאות עדיין חמורה. קשה להשיג מטפלים לעבודת־לילה במוסדות, והתקן זעיר (עובד אחד ל־20 חוסים). קיימת מצוקה חריפה במבנים הפיזיים. הצפיפות גדולה. התקן הוא 4 מ"ר לחוסה. במוסד בנס־ציונה לנו תשעה ילדים בחדר שגודלו 20 מ"ר. אין כוח אדם.

קשיים אלה יוצרים מציאות המוגדרת על־ידי יצחק שמר, יושב־ראש אקים (אגודה לקימום ילדים מפגרים) "תת אנושיים" במוסדות פרטיים. לדעתו רמת הבטיחות והטיפול הכולל במקומות אלה היא מתחת לכל ביקורת. הוא סבור כי חוזק רצונם הטוב של כמה נושאי משרות במשרד הסעד, לא השכיל המשרד להתמודד בתנופה הראויה עם הסוגיה.

האסון ב"בית פנחס" אינו בודד. בשנים האחרונות זכורות האנות דתקלות אחרות: מקרה מוות במוסד בנס ציונה; שריפה בשער מנשה; טביעה של נער; הרג של חוסה על־ידי חוסה אחר במוסד ליד ירושלים; צו־ניהול נגד מוסד "תל־אילף", שלא עמד בדרישות בטיחות; השלטת משמעת באמצעים פסולים (מלקות ומניעת ממתקים) במעון "יד אליהו".

תקלות אלה נובעות ממרכיביה המסובכים של המציאות בפלאנטה זו, עולם המפגרים; גבוה הרוחנית של החוסים, רמתם של המטפלים בהם, התנגדויותם של הורים רבים מאוד לילדיהם המאושפזים והגעים אובייקטיביים קשים (כוח אדם, תקציבים ומבנים).

ומוצה במיוחד העובדה כי על דלתות המוסדות הפנימייתיים למפגרים מתדפקים כיום 700 נכים שלא נמצא להם מקום ולא גם במעון הפרטי הירוד ביותר.

החדר במוסד "בית־פנחס" שבו אירע האסון: פלאנטה אחרת

ה"ניו־יורק טיימס" מסרב להצטרף למועצת העתונות בארה"ב

מאת דוד שיפלר,
מיוחד ל"הארץ"
מ"ניו־יורק טיימס"

ניו־יורק

ארתור אוכס סולצברגר, המוציא־לאור של ניו־יורק טיימס, הודיע ב־15 בינואר שעתונו יסרב לשתף פעולה עם מועצת העתונות בת 15 החברים המוקמת על־ידי "קרן המאה ה־20" כדי לעקוב אחרי אמצעי התקשורת הארציים בגילוי תפקידם. המועצה תקבל תלונות מן הציבור על דיווח בלתי־מדויק או בלתי־הוגן של חדשות, תחקור בתלונות ותפרסם את ממצאיה. לא יהיו לה סמכויות כפייה.

בחוזר לעובדי העתון כתב סולצברגר: "כפי שאנו רואים את הדברים, נדרשים אנו להסכים למה שנראה לנו בצורה של הכוונה מרצת. בשם הרחבת חופש העתונות. אנו מכבדים את הכוונות הטובות של הקרן ושל זורמה המבצעת, אך אנו מאמינים שפעולתה של מועצה כזאת לא רק שלא תשיג את מטרותיה. אלא אף עלולה להזיק למטרה של חופש העתונות בארצות הברית. לפיכך החלטנו שלא להשתתף בעבודת המועצה. פירוש הדבר שלא ניקח חלק בחקירותיה. לא נספק לה מידע או הסברים. מבחינת הדיווח שלנו נתייחס אליה כאל כל ארגון אחר: אנו נמסור על פעולותיה כשהן ראויות לחדשות".

ארתור סולצברגר הטיל ספק בהנחה שעליה מבוססת זכות קיומה של המועצה שנשקפת סכנה לעתונות חופשית אם אינה הוגנת ומדויקת. "האיום האמיתי על עתונות חופשית נשקף מצד אנשים המנסים להפחיד את העתונות או להשתמש בה למטרותיהם הם", אמר. בהקשר זה הזכיר הזמנות לבית המשפט נגד כתבים, חקירות של כתבים על־ידי השלטונות הארציים מצד מוסדות ממשלתיים נגד אמצעי השידור. "קיומה של המועצה לא יעזור לנו באופן מחשי לעמוד בפני סכנות אמיתיות אלה, הצהיר א. סולצברגר. "להיפך, בטוחים אנו שפעולות המועצה רק תשמש להסיח מהן את הדעת".

פתח להכוונה מגבוה

על הקמת מועצה החליטה קבוצה יוזמת שרוב חבריה היו עתונאים. היא כללה בין השאר את ריצ'רד סאלאנט, נשיא רשת השידור קולומביה, ריצ'רד הארווד, סגן עורך של הוואשינגטון פוסט, ובין אוקס, עורך עמוד המאמרים הראשיים של ניו־יורק טיימס. שמונה קרנות צבוריות הציעו לממן את המועצה, וכבר נתקבלו התחייבויות על כשני שלישים מן הכסף הדרוש לשלוש עד חמש שנות פעולה. כך מסר מ. רוסאנט, מנהל "קרן המאה ה־20". בין המוסדות שהחליטו לא לממן את המועצה נמצאת קרן פורד.

בתשובה להודעת ארתור סולצברגר אמר רוסאנט: "אני מצטער מאד שהניו־יורק טיימס לא ישתף פעולה. כיוון שאני סבור שהוא העתון האחראי הטוב ביותר, לכן לא היה לו מה לחשוש מפני הצטרפות למועצה. אני מפצע על שמגנים את מועצת העתונות לפני שידועים מי חבריה, או לפני שתהיה לה שעת להוכיח את עצמה". כן הוסיף רוסאנט שהוא מצפה מן המועצה לחקור בהתנהגותם של מפיצי הרשות אף כשהם מסרבים להצטרף.

בחוזר של ארתור סולצברגר נאמר, כי מועצת העתונות ומוסדות דומים בדרג מקומי יגדילו "את הסיכון שקבוצות בעלות אינטרס מיוחד ומטרות שהן שואפות להן, ינצלו כלים כאלה. ואף כי המועצה כפי שהוצעה היא לא־ממשלתית ולא יהיו לה כל סמכויות כפייה מחוץ לפרסום ממצאיה, חוששים אנו שהיא תעודד אווירה של הכוונה שבה עלולה התערבות ממשלתית לזכות בהסכמת הציבור. כל הגישה הזאת היא מסוכנת ואני מאמין שעלינו להתנגד לה".

כן הטיל סולצברגר ספק בכמה משיטות הפעולה המוצעות של המועצה. לדבריו הפעל המועצה לפי "הליך השמר במידה כזאת גוזל משפטי נאות, שמוסד אחד יפעל כחוקר, תובע ושופט כרוכים יחד". כתבים עלולים להידרש לגלות למועצה מקורות סודיים, דבר שאין הם יכולים לעשותו.

מר רוסאנט השיב, כי "לא יהיה נסיון לבקש חשיפת מידע סודי".

מר סולצברגר הוסיף, כי ניתנת לאנשים הזדמנות בשפע למתוח ביקורת על העתונות באמצעות מכתבים והודעות פומביות. "העתונות היא למעשה היחידה בין המוסדות האמריקאיים המקיפה ביקורת על עצמה", אמר.

התרר ——— חבנו

שרות היעוץ המקצועי שלנו בנושאי צביעה ניתן חינם ומקיף את כל שטחי החיים

יעוץ מקצועי לבעיות צביעה תעשייתית: למפעלים, למתקנים, למעברות.
יעוץ מקצועי לצביעה בענף הבניה.
יעוץ מקצועי לצביעה בתעשית העץ.
יעוץ מקצועי ליחידים בנושאי צביעה ביתית.
יעוץ מקצועי בנושאי צביעה־לגוי ולשפור הנוף.

מחלקת היעוץ המקצועי שלנו מטפלת בנאמנות בכל בעיה בנושאי צביעה וגם בבעיות מסובכות הדורשות פתרונות מיוחדים ויוצאי דופן.
כתוב או טלפן למחלקת היעוץ המקצועי וקבל שרות חינם:—

תל־אביב. ת.ד. 507 טל. 937881־6
חיפה. ת. ד. 668 טל. 910133: 913131
ירושלים. איזור התעשיה תלפיות טל. 31298

טמבור

גדול מפעלי הצבעים בארץ

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

אדישות לחיי אדם

כיצד נחקר מותו של רב"ט אלון בנימינוב

מאת מתי גולן

חיי אדם היו הנכס אחד הערכים המקודשים ביותר אצל היהודים, אך במדינת ישראל נוצר פער עצום בין הרגישות לנפילתו של אדם בקרב או בידי מרצחים ערביים ובין מותו של אדם מסיבות אחרות. פער זה לא פסח גם על צה"ל.

סיפור מותו של רב־טוראי אלון בנימינוב ז"ל כבר סופר ב„הארץ" (24.12.72) על־ידי חביב כנען. אחזור כאן בקצרה על העובדות שאינן שנויות במחלוקת: אלון בא לחופשה לביתו. בלילה פקדו אותו כאבים עזים בבטנו. הוריו הביאו אותו לבית החולים איכילוב. בחדר המיון של בית החולים סרבו לבדוק את אלון המתפתל מכאבים בטענה שהוא חייל ולכן עליו לפנות למרפאת קצין העיר. ההורים התהלכו בסער למרפאה בקריה, אולם שם לא היה איש. הם חזרו לאיכילוב. שוב סרבו הרופאים לבדוק את אלון ושלחו אותו לתל השומר. כאן נבדק השאלה ונקבעה אבחנה של אפנדיציטיס. למרות זאת הוא נותח רק כ־13 שעות לאחר שהובא לבית החולים. כעבור חמישה ימים מת. בן 19 היה.

ארבע שאלות

מאמרו של ח. כנען על הפרשה נקרא גם על־ידי חי"כ אברהם כץ (גח"ל) שבעקבות זאת העלה את הענין בועדת השרותים הציבוריים של הכנסת. ארבע שאלות עמדו בפני הועדה: מדוע נשלח אלון פעמיים מחדר המיון של איכילוב בלי שרופא יבדוק תחילה אם הוא זקוק לניתוח דחוף או אם הוא מסוגל לעמוד בטלטולי הדרך? האם היתה מרפאת קצין העיר סגורה ומדוע? מדוע נותח אלון בתל השומר 13 שעות לאחר שהגיע לשם? האם נגרם המוות כתוצאה מכך שהניתוח בוצע באיחור כה רב?

כדי לקבל תשובה על השאלה הראשונה שמעה הועדה את מנהל בתי החולים הממשלתיים־עירוניים בתל אביב פרופסור אריה הראל, שהביא את דו"ח ועדת החקירה שמינה לאחר האסון. בדו"ח נאמר, כי הכוונת הפניה לכרפאת קצין העיר בקריה בהתאם להנחיות קצין רפואה ראשי. עם זאת קבעה הועדה „שהעובדה שהחייל לא נבדק על־ידי רופא בחדר מיון מהווה פגם". פרופ' הראל הצהיר בועדה באופן חד־משמעי, כי כל חולה המגיע לחדר מיון בבית־חולים חייב על פי הוראת קבע, להיבדק בידי רופא, אם הוא במדים או בלעדיהם, אם הוא מבוטח בקופת חולים אם לאו. מקרהו של אלון, אמר פרופ' הראל, הוא חריג.

התשובות לשאלה השניה סותרות. ועדת החקירה מצאה, כי מרפאת קצין העיר בקריה אכן היתה סגורה ומכיוון שכך נשלח החולה לתל השומר. ועדת השרותים הציבוריים קיבלה, למרות זאת, את הודעת קצין רפואה ראשי של צה"ל, כי „החייל ומשפחתו לא הגיעו כלל למרפאת קצין העיר, משום שהתקשו לאתרה על אף השילוט".

נציג תל השומר שיטח בפני חברי ועדת הכנסת נימוקים רפואיים למכביר כדי להוכיח, כי הקושי באבחנת מחלתו של אלון הוא שגרם לדחייה בבצוע הניתוח. הועדה קיבלה הסברים אלה כתשובה מספקת לשאלה השלישית.

לא נושא לטיפול פלילי

כל הגורמים שהופיעו בפני הועדה טרחו טרחה גדולה כדי לחזור ולהדגיש שמותו של אלון לא נגרם כתוצאה מהמחדלים הללו, והועדה קיבלה זאת כעובדה. אולם נקודה זו כלל אינה רלבנטית. את חייו של אלון אי־אפשר להחזיר. המקרה הזה עלה בועדה כדי למנוע את הישנותו בעתיד. הידיעה שהמות לא נגרם

אלון בנימינוב ז"ל

כתוצאה מהטיפול הרשלני היא ידיעה שלאחר מעשה. עובדה היא שרופא חדר המיון לא בדק את החולה לפני ששילחו מעל פניו ולכן ברור שהמוות יכול היה להיגרם כתוצאה מיחס זה.

למרות זאת נתפס גם היועץ המשפטי של משרד הבריאות, מר שלמה נצמן, לטיעון זה. הוא הודיע לועדה, כי „בעקבות שיחה עם פרקליט המדינה מסתמנת נטייה שלא לראות במקרה נושא לטיפול פלילי". נטיה זו, שאלתי את מר נצמן, על מה היא מתבססת? תשובתו: על־כך שהמות לא נגרם כתוצאה משליחות החייל מחדר המיון.

ומנין יודע מר נצמן לבטח, כי אכן כך הדבר?

הוא התייעץ, כך השיב, עם רופאי משרד הבריאות וקרא את דו"ח ועדת החקירה של איכילוב. מר נצמן הסתפק בזה. ככל הנראה הוא סבר, משום כה, שאין במקרה זה מחייב הקמת ועדת חקירה מטעם משרדו. אולם אפילו כך — אם לא צעדים משפטיים, מה בדבר צעדים משמעתיים נגד הרופא שלכל הדעות פעל שלא כשורה?

— זה, השיב מר נצמן, אינו בתחום סמכותו ולכך אחראי מנכ"ל משרד הבריאות.

מדוע, מיהר לשאול, לא מצאה ועדת השרותים הציבוריים לנכון לדרוש כן מהמנכ"ל הסבר. מה בכוונתו לעשות?

סימני שאלה נוספים תורמת התנהגותו של צה"ל בפרשה זו. ביום 14.9.72 כתבו ההורים השכולים אל הרמטכ"ל ולאחר שתארו את המקרה ביקשו תשובה על 8 שאלות שהציגו. ביום 10.10.72 קיבלו ההורים תשובה מראש לשכת הרמטכ"ל לאמור: „מכתבכם מה־14.9 אל הרמטכ"ל נתקבל בשורתי. ניתנה הוראה לגורמים הנוגעים בדבר לבדוק המקרה ביסודיות. עם קבלת תוצאות הבירור נודיעכם".

ב־20.11.72 קבלו ההורים מכתב נוסף מראש הלשכה ובו נאמר, כי „בעקבות מכתבכם אל הרמטכ"ל מונתה ועדת חקירה. כחלק ממסקנות הועדה הועבר אלינו ולפיהן 6 מתוך 8 השאלות המופיעות במכתבכם הפנינו לשר הבריאות לקבלת תשובתו. לגבי שאלות 2 ו־8 עם קבלת התוצאה הסופית של ועדת החקירה". אכן — תשובה בסגנון צה"לי קצר וענייני. אף באחד משני המכתבים, יושם נא אל הלב אין אפילו רמז להשתתפות בצערה של המשפחה.

מאז ההודעה על הקמת ועדת החקירה לפני כחודשים לא שמעו ההורים דבר וחצי־דבר מראש הלשכה. הקול היחיד מצה"ל הגיע אליהם דרך העתונות, בה קראו כפי קצין רפואה ראשי, כי „החייל ומשפחתו לא הגיעו כלל למרפאת קצין העיר בתל אביב, משום שהתקשו לאתרה על אף השילוט". שאלה: אם אלה מימצאי ועדת החקירה שהקים צה"ל, מדוע לא הודיעו עליהם להורים? ואם הועדה עדיין לא סיימה תפקידה, כיצד פוסק קצין הרפואה פסיקות כשלו

היכן המרפאה?

מה גם שבפי ההורים גירסה שונה לגמרי המפריכה את טענת קצין רפואה ראשי. הם מספרים: ביום 14.1.73 באו לביתם קצין בדרגת סרן בלווי חיילת שהציגו עצמם, כי באו מטעם קצין רפואה ראשי ובקשתו להלוות אליהם ולהראות להם את מקום מרפאת קצין העיר. יצאנו כאשר אנו נוסעים במכוניתנו בראש ומאחורינו הסרן והחיילת במכוניתם. הובלנו אותם הישר למקום בו נמצאת המרפאה והראינו לפניהם כיצד דפקנו על הדלת הראשית של המרפאה ובחלון שליד הדלת — ואיש לא היה במקום.

כיצד שואלים ההורים, אפשר לטעון כי לא הגענו למקום הנכון ולפרסם ברבים סילוף עובדות בגרמות אלה לומר, כי „החייל ומשפחתו כלל לא הגיעו למרפאה"?

לשאלה זו נלווה ההודר צצם על צורת חקירתו של קצין רפואה ראשי הודעות (ואף יותר מכך), על הטלת ספק בדבריהם של ההורים העלובים. השתתפות בצער ההורים השכולים — לא. חקירת מהימנותם — כן.

כאשר מצרפים מקרה זה לידיעות שפורסמו באחרונה על מותם של שני חיילים שהוריהם לא הורשו להשתתף בחקירת המוות ושנמסר להם כידוע לא נכון על סיבת המוות — מתקבל מצב בהחלט בלתי־סביר. צה"ל יקר לכולנו. הרוב המכריע של אזרחי המדינה מקדיש לו את רוב שנותיו. אולם בכך אין צה"ל הופך להחתך חיים לכל חי. יש גם הורים. כאשר נופל בנם כאבם הוא גדול לאין שיעור. הם שגידלו וחינכו אותו עד שהתגייס. כאשר שולחים ההורים את בניהם לצבא הם מביעים שעלולות לקרות האסון. אולם הם רשאים לצפות מצה"ל שאם מתרחש האסון כזאת יילמדו ממנו הלקחים המתאימים. צה"ל חייב לנהוג אלה את מידת הכבוד האלמנטרית שמבחנן כל הבית בידיע האמיתי על מות ילדם. כאשר ממנים ועדת חקירה בענין כה טרגי יש להודיע את החקירה ולהודיע להורים מיידית על כל מימצאיה.

וכאשר נערך משפט הקשור עם האסון יש לאפשר להורים להיות נוכחים בו. לא ייתכן שמטעם הסודיות שבו מתעקש צה"ל לגבי עניינים בטחוניים יתפשט גם על תחומים שאינם בטחוניים, רק כדי למנוע מצה"ל אי־נעימות.

כאשר בדקתי מקרה זה התברר לי שצה"ל עוטף עצמו בסודיות לא רק בפני אזרחים מן השורה, כולל הורים שכולים, אלא גם בפני חברי כנסת. פשוט לא ניתנה להם גישה אל העובדות. מפי כמה חברי כנסת למדתי, כי הם נדרשים בפעמות להסתפק בבירור הרשמי הנמסר להם. „והיי ההנה בצורה שלא ניתן לפרדן אותה" — אמר לי חבר כנסת בכיר. הנני כאזרח שואל: אומרים לי שאני בוחר את נציגי לכנסת כדי שאלה יפקחו על מעשי הרשות המבצעת. איזה מין פיקוח הוא זה? מדוע משלימים חברי הכנסת עם מצב שכזה הפוגע בעצם היותם חברי כנסת? מדוע אין איש מהם דורש מצה"ל להסיר מהצוות סודיות מופרזות ובלתי דמוקרטית?

דברים דומים צריך לדרוש מהרשויות האזרחיות. כתפקוד הדרכים שהטיפול בענין היה לא רק רשלני אלא גם אדיש. כל הרשויות שחקרו בענין הסתפקו בשמיעת צד אחד של הפרשה — רופאי בית החולים איכילוב. את ההורים לא ביקש איש לשמוע — לא ועדת השרותים הציבוריים ולא היועץ המשפטי של משרד הבריאות. על סמך צד אחד בלבד הגיעו גורמים אלה למסקנה שאינן פותרות דבר ובאפשרות הישנותם של מקרים כאלה.

אין זה נכון, כפי שקבעו ועדת השרותים הציבוריים היועץ המשפטי של משרד הבריאות, כי המדובר במקרה חריג. בישראל נמצאים מאות האלפים היודעים לספר על התרוצצויות מיותרות בין בתי חולים ומרפאות. אזרחי ישראל כבר התרגלו לפקידים העוינים אותם ממשרד אחד לשני מטעמים ביורוקרטיים. רופאים הנוהגים כך הם תופעה חדשה.

תהיה זו הגזמה מרושעת לקבוע, כי הנגע הזה פשה בכלל רופאי ישראל. רובו של צבור זה עושה מלאכה נאמנה, לעתים בתנאים קשים, אולם יש לשים קץ למקרים כאלה. כאמור — חייו של רב"ט אלון בנימינוב נגדעו לנצח. אולם כדי שחיי אחרים לא יועמדו בסכנה יש למצות את כל הדין במקרה זה, כדי שישמש דוגמא האחרונה לאפשרויות זדונית. לשם כך יש לנהל חקירה מכנה שבה ישמעו כל הצדדים ויוסקו כל הצעדים המתאימים.

מי מרוויח מהאינפלציה (ג')

העשירים החדשים

מאת אלעזר לוין

אין, כמדומה, סקטור המהלתן על מצבו הקשה בתקופת האינפלציה כמו התעשיינים. זה שנתיים שהם מזהירים כי עליית הוצאות הייצור תפגע ברווחיותם ובכלל ההשקעות בתעשייה. אולם מתברר כי תלונות לחוד — ומציאות לחוד: שנת האינפלציה האחרונה, 1972, היתה אחת הטובות לתעשייה הישראלית, אם לא השנה הטובה ביותר.

בממוצע כללי גס ובלתי־מדויק, מתחלקות הוצאות הייצור של התעשייה כך: 40% חומרי גלם; 50% שכר־עבודה והוצאות נלוות; 10% הוצאות כלליות, פחת ומימון. גירסת התעשיינים היא כי קיימת במשק אינפלציה של הוצאות, המתבטאת בעליית מרכיבי ההוצאות הללו.

ב־1972 עלה שכר העבודה במשק בכ־20 אחוז, חומרי־הגלם התייקרו בשיעורים שונים עד ל־30 אחוז. בהוצאות כלליות אין תמונה אחידה, כי נמצאו מפעלים שהצליחו לקצץ בהוצאות המימון שלהם. בסך הכל, על כן, אפשר להגיע כי חלה בתעשיה עלייה של כ־20 אחוז, לעומת היצור.

כדי לגבור על אינפלציה־של־הוצאות זו, על התעשיינים לנצל את האינפלציה של הביקוש ולהעלות את מכירותיהם ומחיריהם. גידול של 20 אחוז בפדיון הכולל, כאוזן את הגידול בהוצאות — ואין זה חשוב אם הגידול בפדיון נובע מעלית המכירות הריאליות, מעלית המחירים או משניהם. ב־1972, כפי שקובעים נתונים סטטיסטיים, עלו מחירי התעשיה ב־10%; גידול התוצר התעשייתי נע בין 10־12 אחוז. מכאן שהגידול במכירות היה לערך בסדר גודל זה — ורווחיות התעשיה לא נפגעה.

עד כאן הנתות כלליות. הן יאומתו בחודשים הקרובים, כאשר יחלו להתפרסם מאזני החברות הציבוריות לשנת 1972. אולם כבר עתה אפשר להשיג נתונים חלקיים על שורה של חברות גדולות, לגבי הישגיהן בשנה שחלפה. נזכור, כי גידול של 20 אחוז, ובוודאי 25 אחוז, בפעילות — משמעו שהתעשיין ניצל את הגאות בשוק ואת הביקוש הרב למוצרי צריכה מכל הסוגים, כדי לאזן את הגידול בעלויות הייצור ואף להגדיל את רווחיו.

תשלובת הצביעה והאשפרה ארגמן, הגדילה את מכירותיה ב־1971/72 ב־50% לעומת השנה הקודמת. דו"ח המנהלים מוסר כי „הנטיה לגידול נמשכת גם בשנה הנוכחית". באוגוסט אושרה לארגמן העלאת מחירים של 14.5 עד 17.5 אחוזים.

מפעל אלקו מסר כי „המגמה המסתמנת לגבי שנת הכספים 1972/73 היא גידול נוסף בפדיון (לאחר גידול של 22% בשנת 1971/72) עם מגמה לשיפור הרווחיות". גם מפעל המעליות המתחרה, נחושתן, הודיע על גידול במכירות ועל תכניות פיתוח.

החברה לכבלים ולחוטי חשמל הודיעה כך בדו"ח השנתי שלה, למרס אשתקד: „עם גידול צריכת מטה. התקשורת בכבלי טלפון עם בידוד נייר ומעטה עופרת, ונוכח הגידול בהזמנות לייצוא, החלטנו להרחיב פעם נוספת את מערך יצור כבלי הטלפון מסוג זה... אנו מתכננים להקים מפעל חדש באיזור פיתוח, לייצור כבלים ותילים עמידים בפני טמפרטורות גבוהות — בעיקר לתעשיית אוירונאוטית ואלקטרונית...

אנו עומדים על סף התרחבות גדולה בהיקף פעילות חברתנו". זוהי דוגמא אופיינית כיצד פיתוח של ענפים שונים במשק שבשליטת הממשלה — טלפונים, אלקטרוניקה, תעשיה אוירית — מביא שפע של הזמנות וגידול במכירות למפעלים פרטיים.

בכל המפעלים ליצור מוצרי חשמל — אולי להוציא את אלה שהתרכזו בייצור או בהרכבת מקלטי טלוויזיה — היתה גאות בשנת האינפלציה האחרונה. מכירות מכונות הכביסה מתוצרת מקומית גדלו אשתקד, לפי אומדן ראשון, ב־25%, ואילו מכירות מזגני האוויר גדלו בכ־30%. מכירות המקררים גדלו ב־20%, ולמרות שמחיר המקררים הגדולים עלה באחרונה ב־11—12 אחוז, יש עדיין לחכות עד חמישה חודשים בתור לקבלת מקרר חשמלי.

רעב לקרקעות

כמובן, יש גם ענפים ומפעלים שרווחיהם קטנו בשנה האחרונה. אולם שפל בענפים מסוימים נובע בדרך כלל מנסיבות מיוחדות בענף, ולאו־דווקא מאינפלציה של הוצאות. הקשיים בענף המו"לות למשל, נובעים בעיקר מירידת הביקוש לספרים, ועל רקע זה יש לראות את ההסתברות האחרונה של מפעל לוין־אפשטיין וזאת קשייהם של מוציאים לאור וסוחרי ספרים. רווחיות ענף השימורים נמצאת בירידה לא רק בגלל עליית השכר התלולות בענף, אלא גם — ואולי בעיקר — בגלל עליית מחירי החומרי־הגלם לתעשיה והתחרות הקשה בענף זה בשוקי חוץ, המקטינה את הרווח התיפעולי.

אין לך ראיה טובה יותר לגידול ברווחיות התעשיה בשנה האחרונה, מאשר מדיניות הדיווידנדים. אין חברה תעשייתית ציבורית, שהקטינה את שיעור הדיווידנד שלה ב־1972 לעומת 1971. רובן הגדילו את הדיווידנד — תוך ידיעה ברורה פחות או יותר של מצב עסקיהן לשנת 1972. חברות אחרות מימשו רכוש, מאחר שמפעלים הוקמו בשעתו מחוץ לעיר, ועם פיתוח הבניה, מצאו עצמם במרכזי מגורים מבוקשים: עסיס עשויה לקבל עד 25 מיליון ל"י בעד הקרקע שלה ברמת־גן (אם יאושר שינוי יעוד הקרקע מתעשיה לבניה); קירור הספקה תקבל כ־6 מיליון ל"י בעד מגרשה בבית הדר; יפאורה מכרה את הקרקע שלה ברחובות לקבלנים, תוך רווח הון של 4 מיליון ל"י; מפעל פולר טקסטיל מכר 100 דונם בנהריה ובתמורה קיבל מיליון ל"י. באיזורי התעשיה שליד הערים הגדולות קיים רעב לקרקעות ומבני־תעשיה, ואלה הרזרבות הסמויות של מפעלים רבים.

סקר פנימי של המכון ההסתדרותי למחקר כלכלי, המסתמך על נתוני מחקר של חברת יועצים בינלאומיים והמוסד לחקר תפוקה והכנסות, קובע: ב־1971 הגיעה התמורה להון בתעשיה ל־31% מהתוצר הנקי, ואילו ב־1972 צופים עליה קלה נוספת בתמורה להון (ב־1970 היתה התמורה להון כ־28.5% מהתוצר). במחצית השנה שבין אוגוסט 1971 לאפריל 1972 עלו המחירים הסיטוניים של התעשיה ב־9.2 אחוזים, בעוד שהמחירים לצרכן של מוצרים אלה עלו בתקופה המקבילה ב־11 אחוזים. מכאן, אגב, שהסוחרים והמשווקים הגדילו את רווחיהם בתקופה זו.

קשה לדעת בכמה גדל פדיון הסוחרים, שכן הדו"חות של המחלקה הכלכלית של מס הכנסה על ענף המסחר מתפרסמים באיחור של שנה. לעומת זאת, ניתן ללמוד מפרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, כי בין המרוויחים הגדולים מהאינפלציה־של־ביקוש נמצאים כמעט כל ספקי השירותים במשק. בענפי השירותים הבנויים להלן כמעט ואין השקעה בציוד או בחומרי־גלם, ולכן כל ההתייקרות היא עליית שכרם של נותני השירותים, שהרגישו יפה בכספים הפנויים במשק ובביקוש הגובר לשירותיהם.

עליה במחירי השירותים

להלן מספר נתונים בולטים, המתייחסים להתייקרויות ב־11 החודשים הראשונים של 1972: מחירי השירותים במספרות ומכוני־יופי עלו בפרק־זמן זה ב־11%. ארוחות במסעדות ובבתי־קפה התייקרו ב־11% (כאן קיים גם גורם עליית מחירי המזון, כך שרווחי המסעדות ובתי־הקפה לא גדלו בהרבה אשתקד), שכר הלימוד בגני־ילדים פרטיים עלה ב־15% במשך השנה.

אך הנהנים העיקריים מעודפי הכספים במשק הם המקצוענים, רופאים ובעלי מלאכה שונים. מחיר הייעוץ המשפטי עלה ב־10%, הביקור אצל רופאים פרטיים נעשה יקר יותר ב־16%, ומי שנזקק לרופא שיניים, שילם בסוף השנה 30% יותר מאשר בהתחלתה. חייטים פרטיים העלו את מחיריהם ב־16%, ואילו בחנויות הניקוי היבש והמכבסות עלו המחירים (אף כי ענף זה היה פורמלית תחת פיקוח) ב־13 אחוזים. צבעים וסיידים גבו בסוף השנה מחירים הגבוהים ב־16% מאשר בתחילתה. משפצי בתים — בכללם מדביקי טפטים ובעלי־מלאכה מסוגים שונים — וכן גננים ועובדי נקיון, העלו את שכרם ב־14% בתקופה הנזכרת.

השיא בגידול ההכנסות שייך, אולי למרבה ההפתעה, לסנדלרים: מדד תיקוני הנעלים בנובמבר 1972 היה גבוה ב־23% מהמדד בדצמבר 1971. בנוגע למחירים, לפחות, אין הסנדלרים הולכים יחפים.

בית־הספר הקר (המשך)

הטור שלי

מאת נתן דונביץ

בתגובה לטורי „בית־הספר", שנדפס כאן לפני שבוע, קיבלתי מכתבים וגלויות בכמות שאינה זכורה לי מזה זמן רב. יתכן שהתגובה הערה נובעת מכך שהטור נדפס — בלי שיכולתי לחזות זאת, כמובן, מראש — ביום קר, סוער וגשום. הורים ומורים מציעים במכתביהם רעיונות ויוזמה, מפעלים תעשייתיים מציעים את הכלים ואת הידע. כל אחד פועל, כמובן, מתוך כביעו שלו. ההורים והמורים מתוך דאגה לתלמידים. הסוחרים והסוכנים — מתוך ראיית שוק חדש וגדול למערכות חימום או לתנורים משוכללים. חלקם היפנו מכתבים ושיחות־טלפון למנהל אגף החינוך בעירית תל־אביב, אך רובם מציין במפורש כי אין הוא יודע איזו כתובת היא המתאימה להפניית הצעותיהם או דרישותיהם.

הנה, למשל, מכתבן של שתי אמהות, המבקשות משום מה להישאר בעילום שם, אך פרשות לנו לציין כי שכן שולח וקושנה (הפרטים המלאים בידי — נ. ד.):

„זה שבועות אחדים שבעיה כאובה זו של חימום כיתות בבית־הספר מעסיקה אותנו — הורים, מורים ומנהלת — ואנו מתחבטים בבעיה מה לעשות.

„לפני כשבועיים וחצי צלצלנו למשרדו של מר ברוך אביבי, מנהל אגף החינוך בעירית תל־אביב (בשם ועד ההורים של בית הספר „מגן" במעוז אביב). ביקשנו שיקבע ראיון לועד הורי בית־הספר, על־מנת לדון בנושא זה. ציינו את דחיפות הענין, אך עדיין אין שום תגובה או הזמנה לפגישה עם מר אביבי (השיחה הטלפונית נתקבלה על־ידי המזכירה).

„אנו, ההורים, רוצים להשמיע את קולנו ולתת יד (כפי שהצעת במכתבך) — אבל איפה? אולי יודע אתה היכן נוכל למצוא אוזן קשבת, שתעזור לנו במימוש תוכניות?

„אנו מודעים לקשיים הכספיים הכרוכים בהרכבת מערכת חימום, אך נראה לנו שההורים יסכימו להשתתף בחלק מההוצאות ולתרום כפי יכולתם.

„בארץ מתקדמת כמו שלנו, כשטלוויזיה בכל בית, הכבישים מלאים מכוניות פרטיות — החימום חייב לחדור לכתלי בית־הספר וגן־הילדים (היש משרד ללא תנור?). האם לבנין בריאותם של הילדים הבודדים ולימודיהם פוריים גם בימי החורף הקרים".

זה, כאמור, רק אחד המכתבים. מכתבים בסגנון ובתוכן שונים במקצת קבלתי מהורים לבבה־רוה־הספר שלילדיהם הוקמה, ביוזמת ההורים ובית־הספר, מערכת חימום. מכתבה של הגב' נוריה זק, כרחוב ארזן 21, בחיפה, למשל:

„בוא ובקר בחיפה. ההפתעה תהיה גדולה. כל הכיתות מחוממות היטב בתנורי גז, המותקנים גבוה, מעל הישג ידם של הילדים (הם בהחלט יודעים, יכולים וגם מעזים לשלוח יד מחבלת ברכוש). חם להם בכיתה והדבר נעשה ללא רעש וללא פרסומת, בהוצאה כספית גדולה, אך מתוך התחשבות בילדים".

הצעה מפתיעה

סוכן של מערכות חימום גדולות, מתוצרת אנגליה, שיגר בעקבות הטור מכתב אל מנהל אגף החינוך בעירית תל־אביב, והעתקו שלח אלי. מסיבות ברורות לא אציין את שמה של פירמה זאת וכמו של אחרות, שהציעו את מוצריהן. אך בחרתי במכתב זה דוקא משום שפירמה זאת הציעה הצעה הגונה:

„מאחר ואין לנו נסיון קודם בהתקנת מערכות כאלה בבתי־ספר, הננו לפנות אליך בהצעה להתקין מערכת אחת בבית־ספר שתבחר לנסיון, במחיר מיוחד לתקופה של כמה חודשים". הסוכן מביע הצעה זאת לאחר שהוא מספר על המוצר: „חברתנו עוסקת בהתקנת מערכות אקלים מבוקר — איוורור, חימום וקירור בבנייני משק, המשנה ההולכת בהתקנת מערכות חימום באולמות תפסיה.

„שיטת החימום היא בתנורי אוויר חם גדולים, בתפוקת חימום בין 35 אלף ל־300 אלף קילוקלוריה לשעה — בערך פי שבעה עד פי תשעה מתנורי חימום ביתיים הרגילים בשוק.

„תנורי האוויר החם מאירים, בעזרת מפוחים רב־עוצמה, כמויות גדולות של אוויר חם, המועבר בתעלות. אותו ניתן לנצל להזרמת אוויר קר בחדשי הקיץ, לאיוורור בלבד. שיטת חימום ואיוורור מרכזית זאת היא הנוחה ביותר בהפעלה והבטוחה ביותר מבין כל יתר שיטות החימום — בגוף, בהשכל ובכבד. האוויר החם, המוזרם לחדרים, הוא אוויר טרי, ללא כל ריח וגזים כבערה, ובנוסף על חימום החדרים, מחליף האוויר הטרי את האוויר הנידח בחדרי". הסוכן מציע לסיכום: „אנו מוכנים לגשת לביצוע הפרויקט תוך עשרה ימים, וכמובן בלבד כלל תנורי חימום ואיוורור לאספקה מיידית".

הבאתי מכתב זה רק בשל ההצעה שבסופו. אינני מומחה, אינני מתיימר להיות כזה, ועל כן מביא אני דברים בשם אומרם. יתכן שיש מערכות טובות יותר, זולות יותר או מתאימות יותר. מומחים ישבנו זאת, ואין בהבאת המכתב אף לא רמז להמלצה לשיטת חימום או פירמה כלשהי. אבל, יוזמה יש כאן.

בית שאי־אפשר לומר על ועד ההורים הכרוכה. בעבר כתבתי על הנד זה, שבכפוטבליה הנא איברע הצרכנים הגדול ביותר בארץ, שעליו להיות „הכוח השלישי" במערכת החינוך. אבל, אינני זוכר, ואינני יודע, על פעולה של ממש, גדולה, שעשה ועד זה, במציאות הנוכחית, לשיפור הלימודים ותנאי־הלימוד בבתי־הספר. אינני מכיר עוד שטח משטחי החיים בארץ שאוזלת־היד בו מצד הצרכנים כה גדולה כמו בתחום בתי־הספר.

אנו מצויים עתה בשנת בחירות. הרשויות והמפלגות ערות עתה יותר מתמיד לנושאי־ענים. חיי היום־יום עשויים להיות נושאים מרכזיים בבחירות לרשויות המקומיות — תחבורה סדירה או לקויה, בתי־ספר ראויים, או שאינם ראויים לתפקידם; מצב הבטחון הפנימי — בטחון האדם והרכוש, ועוד.

על רקע זה קל היום להשיג אצל רשויות אלה דברים ויוזמות שקשה להשיגם בסתם שנה של חול. זה הזמן לפעול, וטוב יעשו ההורים אם יזדרזו בכך.

עירית תל-אביב–יפו
האגף לתרבות לנוער ולספורט

משרד החינוך והתרבות
המחלקה לאמנות לעם ולהשתלמות מבוגרים

האוניברסיטה העממית
תל-אביב

החלה
ההרשמה לסמסטר ב' - תשל"ג 1973

במשרדנו, בבנין עירית תל־אביב, האגף לתרבות לנוער ולספורט קומה 11, חדר 1146, טלפון 243311 קו פנימי 277 בין השעות: 9 בבוקר עד 1 בצהריים.
בית ספר תיכון עירוני ד', רחוב וייצמן 74 תל־אביב, משעה 5 אחה"צ עד 8 בערב.

קורסים חדשים

פסיכולוגיה כללית	חיים פרי
תולדות האיסלאם	אליעזר בן־משה
בין פילוסופיה לפסיכולוגיה	מתי גולדמן
פרקים נבחרים בתולדות השואה והגבורה	ד"ר אריה באומינגר
זואולוגיה: אקולוגיה של — בעלי החיים	שמואל מורן
ציור — מתחילים	מוריס לזר
ציור — מתקדמים	מוריס לזר
מלאכת־נוי	רחל איזנשטדט
תכשיטנות	יוסף צבי
גרפיקה	גרשון אפפל
ברידג'	עמוס רונת
טיפוח החן והיופי	חיה פלד

שפות לועזיות

אנגלית — קדם התחלתי	שלמה דגון
אנגלית — מתחילים	אילנה בן־ארויה
ערבית מדוברת — מתחילים	אליהו מנצור
צרפתית — מתחילים	מנואל ויזניצר
צרפתית — מתקדמים	מנואל ויזניצר

קורסים מיוחדים באנגלית לקראת בחינות מיון באוניברסיטאות

המורים: תמר פוירשטיין וריצ'רד שפילד
הקורסים יתחילו ביום א' 11 בפברואר 1973 ויתקיימו שלש פעמים בשבוע בימים: א', ג', ה'.

ניתנת הזדמנות להצטרף לקורסים: —

הלשון העברית	אמנות ואומנות
* לימודי היהדות	מוסיקה
מדעי החברה	משפטים
מדעי הטבע	שפות לועזיות
מדעי הרוח הכלליים	

הלימודים יתחילו ביום א', 11 בפברואר 1973
כל קורס מתקיים אחת לשבוע בערב, שעתיים

תכנית הלימודים לכל דורש

* בשיתוף עם המחלקה להרבות תורנית במשרד החינוך והתרבות

תנורי אלקטרה-היט
לחמום על ידי אויר מואץ
לבית, למשרד, למפעל, לבית הספר, וכדומה
דגמים מ- 25.000 עד 700.000 קק"ל/ש

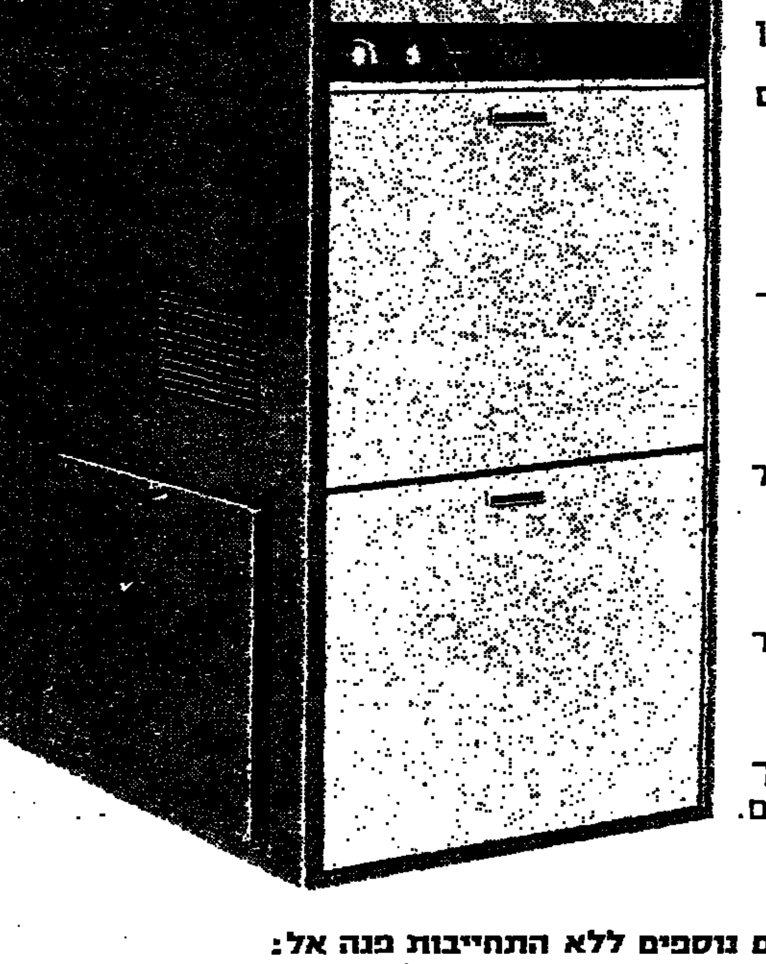

ב-"היט"
כל היתרונות של החמום המודרני:

א אויר נקי
האויר עובר דרך מסנן פלסטי הניתן לניקוי קל.
החלפה קבועה של אויר - מפעם אחת עד 4 פעמים בשעה.

ב חסכון בשמוש
פועל על סולר.
ניתן לווסת את מפזרי האויר להשגת מידת החום המבוקשת.

ג פעולה מהירה ושווה
על ידי דחיפת האויר החם נוצר חמום מיידי - ובמידה שווה.

ד חסכון במקום
על ידי אפשרות להתקין את התנור מחוץ לבנין.

ה אפשרות תוספת מערכת קירור
על בסיס החלקים שבתנור הקיים.

לקבלת פרטים נוספים ללא התחייבות פנה אל:

אלקטרה

מח' הנדסה: דרך פתח תקוה 19, תל-אביב, טלפון 614631

שיפרין • נעמן

תיק עזבונות 189/73
בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

בענין: עזבון המנוחים בני הזוג ד"ר סלומון קר ז"ל שנפטר ביום 30 למאי 1947 במדינת אילינוי שבארה"ב, וגב' סבינה קר ז"ל שנפטרה ביום 20 לדצמבר 1962 במדינת אילינוי שבארה"ב.

המבקשת: ג'קובה פוסטל (לבית קר) בעלת הדרכון אמריקני מס' C—1738146 וכתובתה: 77 Seward Street, Evanston ILLINOIS, U.S.A.
ע"י ב"כ עוה"ד כ. פורת ו/או א. הגין ו/או ר. הלר ו/או ת. כרום ו/או ה. גרובס ו/או ד. ארבל ו/או כ. בלרמאיר ו/או א. דורון.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו הכרזה על ירושת המנוחים, הנני מזמין בזה כל אדם הרואה עצמו בעל טובת הנאה בעזבון המנוחים הרוצה להתנגד להכרזה, להגיש, תוך חמישה־עשר יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות לאותה הכרזה, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כמבוקש בעניה.

דוד יוסף, שופט
רשם בית־המשפט המחוזי

מלך בבית הלבן

ניכסון מנסה לאמץ לעצמו את סיגנון השילטון של דה־גול

מאת ויליאם שאנון
מיוחד ל„הארץ"
מ„ניו־יורק טיימס"

ניו־יורק
הפוליטיקה והעיתונות שלובים זה בזה לבלי הפרד, כאשר שהרעיון — ואפילו הוא חולף ולא־מגובש — חייב לצלוח במוחו של מדינאי לפני צהוא כצייב לעצמו קרפעולה. על כן יש עניין לא מבוטל בכך שהנשיא ניכסון הציב לעצמו כמופת את דמו־תו של שארל דה־גול.

לכאורה אין יחס אינטלקטואלי זה מתקבל על הדעת: אמריקה איננה צרפת, וריצ'ארד ניכסון אינו יכול להתברך בקאריירה היסטורית כזו של דה־גול שראה עצמו כהתגלמותה של צרפת, שהציל את כבודה ב־1940, שיחרר את אדמתה ב־1944 וגאל את דירותה ב־1958.

ואף־על־פי־כן, מה שמבחינים משקיפים אובייקטיביים שונה מבה שמדמיינים אנשים לעצמם. מובן כי ניכסון לא נתן אישור פומבי לתחושת הזדהותו עם הגנרל דה־גל, אבל בעלי הטור אוואנס ונובאק, מדווחים בספרם „ניכסון בבית הלבן":

הזדהות עמוקה

„היתה בניכסון התחושת הזדהות עמוקה עם דה־גול שהתבססה על השפלתו של דה־גול כתום תקופת כהונתו הפוליטית שאחרי המלחמה, על שיבתו המפוארת לשלטון בעי־צומו של המשבר האלג'יראי. גם ניכסון סבל השפלה השכיל להפכה לתקופה מלאת־גט של עוצמה אי־שית".

ויינטנאם היתה לניכסון כאלג'יריה לדה־גול, והיא שאיפשרה לו את שיבתו לשלטון. דה־גול היה זקוק לארבע שנים כדי להלך את צרפת מהמלחמה האלג'יראית האבודה; יתכן שניכסון הציג לעצמו לוח זמ־נים דומה בוייטנאם.

מסעו הראשון של ניכסון כנשיא להו"ל לפני ארבע שנים נערך לצר־פת. בפאריס העתיר ניכסון שבחים על דה־גול עד לידי הגדשת־הסאה. כמנהיג הצרפתי הגדול, כן גם ניכסון הפך את מסיבת העתונאים השבועית שלו למעמד ממלכתי חגי־גתי. גם הוא מופיע לפני העתו־נאים, ללא רשימות, מעל גבי דוכן. גם הוא רחוק מרוב חברי הקונגרס ועשה עצמו דמות מסתורית, המבו־דדת אפילו מחברי ממשלתו. באחרו־נה במאי 1968 הפילוהו התפאומות כע־בור שנה.

מה שהוכח בצורת ממשל בלתי־אפשרית לצרפת ולשארל דה־גול, פסול עוד יותר לארה"ב הגדולה והמורכבת שבעתיים ולריצ'ארד ניכ־סון של האומה, מסתבר כי נשיא אמריקאי המסרב להיוועץ בחברי ממשלתו, מהעלם משיפוטו של הסי־נט ומביקורת העתונות ואוטם את אוזניו לכאבה של הכמורה בארה"ב, מוצא עצמו נבלם בידי הביקורת של מנהיגים זרים, ושל העתונות הזרה וההפגנות בארצות חוץ.

כפי שאמרו הסנטור לשעבר יוג'ין מקארתי ומשקיפים אחרים, דרושה בשנים האחרונות מידה של „טיהור הנשיאות מהאופי האישי שלה". אין פירוש הדבר כי יש להכחיד את התוקף בחולשה, שהרי תמיד רצוי שתהיה מנהיגות איתנה. פירוש ה־דבר — לצבוע מחדש את מוסד הנ־שיאות רב־העוצמה, בקווים פחות אישיים, יותר רפובליקאיים. וביתר אחריות חוקתית.

ככלות הכל אין נשיא יכול למ־שול באומה חופשית בהעצותו דמות בודדת בראש הר במאריילאנד. מנ־היגותו תהיה אפקטיבית רק אם יפעל במידה אפקטיבית בהרמוניה עם מוסדות אחרים, פרטיים וציבו־ריים, שאותם פיתחו אומה חופשית כדי לבטא את אופיה הדו־צדדי ואת האינטרסים המגוונים שלה.

כישור מנהיגותו יוכח ביכולתו לעורר את מרצה של האומה למט־רות חיוביות, וכלשונו של לינקולן, בכשרונו להישען על העיקים המיס־טיות של הזיכרון התקוה כדי להאר־דיר את כוחו של האיחוד האמרי־קאי.

ניכסון גה כשורליו על השולחן: הזדהות עמוקה עם דה גול

בה הבריזו כי בדעתו לשהות תקריסון, דמות בעלת מימדים היסטוריים קטנים.

דומה כי ניכסון סבור שיוכל להיות מנהיג לאומי חזק ומרשים, אם יאר־גן מחדש את הממשלה באופן שה־שלטון ירוכז בידיו ובידי קומץ נאמניו; אם יתעלם מהקונגרס; יטיל יראה בלב העתונאים ויעצב מחדש את הרשות המשפטית על־פי טעמו הפילוסופי.

אך ההיסטוריה מוכיחה כי שיטות אוטוקראטיות אינן מבטיחות הוזה אמיתי. הסודיות רק מחזקת את החולשה שאותה היא מנסה להסתיר. ריכוז השלטון, בידי קומץ אנשים פירושו שיתמעטו ההזדמנויות למנוע משגים. החופש לפעול ללא מעצו־רים גם הוא ברובו אשליה.

כפי שהוכיחו ההפצצות שנערכו בוייטנאם בשבועות האחרונים למר־בית מבוכתו של הנשיא ולמרבית דוד — שהוא בחוקת קולמבא לא דאס אגליס — כדי להזהיר בדמיה מארום מושבו, ולהכין „בשורות" לאוכלוסיה.

סיגנון מונארכי

קשה להימנע מהנטיה להגדיר סג־נון־מנהיגות זה כבלתי־אמריקאי. למעשה זהו סגנון מונארכי. לצרפת מסורת מלכותית עתיקת־יומין, וה־גנרל דה־גול הודה בגלוי בכרונו־תיו כי ניסה להנהיג את ממשלת צר־פת „כמעין־מונארכיה".

זה היה סיגנון בלתי הולם לארץ מודרנית ומשכלת. הוא בודד את דה־גול מזרמי דעת־הקהל המחשבה הציבורית — כפי שהוכיחו המרד

בניו־יורק מתכננים את ביקורה של רה"מ

מאת רפאל רוטשטיין
סופר „הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק
ביקורה הקרוב של הגב' גולדה מאיר בארצות־הברית ינוצל גם למטרות פוליטיות גם למטרות גיוס כספים. נוסף על פגישותיה עם הנ־שיא ניכסון ועם מיניסטר החוץ רו־ג'רס, תנאם הגב' מאיר למען מפעל האגרות והמגבית היהודית המאוח־דת.

מקורות על שגרירות ישראל ושל הקונסוליה בניו־יורק אומרים שהם מגבשים עתה תכניות לביקור הגב' מאיר בניו־יורק, שכנראה יכלול פגישות עם עורכים של כתבי־עת ועתונים.

ל־3 במארס נקבעה הופעת הגב' מאיר בסעודת־הוועידה של מפעל האיגרות במאיאמי ביץ' לכ־בוד של המיליונר סאם רוטברג — יושב־ראש מפעל האגרות ומשקיע גדול בישראל. הגב' מאיר היתה לפ־ני יותר מ־21 שנה אחד הכוחות המניעים מאחורי תכנית האיגרות. מאז 1951 גוייסו בצורת האיגרות הישראליות 2.1 מיליארד דולר לצר־כי פיתוח.

ביקור הגב' מאיר כאן אינו מעו־רר ניחושים רבים, העניין בו כאו־פן, באופן יחסי. זאת משום שהת־חילו להתייחס אל הופעותיה באר־צות־הברית כאל ביקורים שגרתיים לקניית נשק וגיוס כספים. בניגוד לביקורה לפני שנים אח־דות שהיה בבחינת מסע־נצחון, כנראה לא יהיו הפעם מגעים בינה לבין צעירים יהודים, סטודנטים או אינטלקטואלים. תשומת־לבה הפו־שית תוקדש באופן בלעדי לתורמים גדולים למגבית ולמפעל האיגרות. צורה זו של הדגשה משקפת את אמונתו של שמחה דיניץ, יועצה של גולדה מאיר ושגריר מיועד לארצות־הברית, שכל המוסדות היהודיים בא־רצות־הברית משניים הם בחשי־בותם לשמות המגבית.

אף כי קשה להתחכות על המשי־בות הראשונה במעלה של גיוס כס־פים, יש משקיפים יהודיים אמרי־קאיים הסבורים כי קיים צורך מוח־שי בבימה של הסראה מצד המנהי־גה הישראלית. אף תומכיה הנאמנים ביותר של ישראל מודאגים כפעם לפעם מדיניות. על השתנבות הנג־אים הפנימיים בישראל וחששים כסיכוייה לעתיד של המדינה. קצת עידוד מצד גולדה מאיר לא היה מזיק להם. תומכים אלה אינם רק מגייסי־הכספים הגדולים, אלא סופ־רים, עתונאים, מורים ואקדמאים.

יש השש בציבור היהודי באמרי־קה שהשגריר שמחה דיניץ לא יתעניין בצרכים הפנימיים והסוציאליים של יהודי ארצות־הברית ביחסיהם עם ישראל, אלא יתרכז בנתוני הכסף. לפי שעה העלה גישה זו תוצאות — אך לא לטווח הארוך.

על ישראל לגלות רגישות הכרה בלחצים הפנימיים המשפיעים על החיים היהודיים־אמריקאים, ולספק, במידת האפשר, מנהיגות השראה.

הרוסים „גייסו" את ברברה טוכמן

ספרה „אוגוסט 1914" תורגם לרוסית ✶ „היא יותר אוביקטיבית מסולז'ניצין"

מאת תיאודור שאבאד,
מיוחד ל„הארץ"
מ„ניו־יורק טיימס"

מוסקבה
בריה"מ המעצמות פירסמה תרגום של הספר „התותי אוגוסט" מאת בר־ברה טוכמן, העוסק בשורשי מלח־מת־העולם הראשונה. כנראה בא ה־פירסום כדי לפעול נגד השפעת ה־רומן „אוגוסט 1914" מאת אלכסנ־דר סולז'ניצין, שנאסר על־ידי הק־רמלין.

דומה שפרסום ספרה של הגב' טוכמן בבריה"מ המעצמות עשר שנים אחרי הופעתו במערב, נועד להגיש מן הכאורעות של אוגוסט 1914 גירסה, היכולה להתקבל יותר על דעת האידיאולוגים הסובייטיים מזו של הרומן של סולז'ניצין. כיוון ש־השלטונות הסובייטיים ראו צורך לנקוט צעד בלתי־רגיל זה בתחום הפרסום, שהספר יצא במהדורה של 100,000 עותקים והודבר נעשה ב־שעה שהופיעו באחרונה סקירות־ביקורת מתורגמות של „אוגוסט 1914", מסתבר שיש לרומן האסור של סולז'ניצין ציבור קוראים ניכר בבריה"מ המעצמות.

„תותחי אוגוסט" שהופיע בחנויות הספרים במוסקבה לפני ראש השנה האזרחית, אזל למעשה תוך כמה ימים.

נראה שהרומן של סולז'ניצין — שהוא גם רב־מכר במערב — נפוץ בבריה"מ המעצמות בעותקים מוגנבים באמצעות רשת של אינטלקטואלים, על אף איסור רשמי וגינוי פומבי, ומעורר תגובה ודיון נרחבים.

במרכז ספרו של סולז'ניצין עומד קרב טאננברג, שנערך בשלבים הר־אשונים של מלחמת־העולם הראשונה ושבו הביסו כוחות גרמניים בפרוסיה המזרחית את צבא הצאר.

ברברה טוכמן

מבקרים סובייטיים רשמיים כאשי־מים את סולז'ניצין שהוא מעלה על גס את המיליטריזם הגרמני ושופך קיתונות של לעג על הערכותיו ו־השגיאות בקרב הרוסים. אך כמה ה־ערכות שפורסמו במתחרות מצאו ב־רומן „מלה של אמת" על פרשה היוונית בהיסטוריה הרוסית.

ספרה של הגב' טוכמן מתרכז ב־שגיאות ובחישובים מוטעים בקרב מדינאים מערביים, שגררו את ה־עולם למלחמת־העולם הראשונה. אך הוא גם כולל כמה פרקים על הד־זית המזרחית, ועל פרקים אלה גם לו שתה השלטונות הסובייטיים כשל נשק נגד סולז'ניצין.

לראשונה הושוו כאן שני הספרים באפריל אשתקד, בסקירה שתיארה את הסופרת האמריקאית כ„אובייק־טיבית הרבה יותר לגבי רוסיה" מ־סולז'ניצין. הסקירה היתה חתומה בשם „יעז' רומנובסקי — לכאורה סופר פולני. אך אנשים שחקרו ב־דבר לא הצליחו לזהות שום אדם הנקרא כך, וההסברה היא שזהו שם מוסאל.

גם הזהות של אלה הקשורים ב־פרסום ספרה של הגב' טוכמן מעור־פלת. התרגום וההקדמה מיוחסים ל־א. קאסימוב. בספרי־העיון המצויים אין לזהות שום מתרגם או היסטו־ריון הנקרא בשם זה. א. קאסימוב ה־יחיד המופיע בקטלוג הספריה על שם לנין במוסקבה — מוסר שאפ־שר להשוותו לספרית הקונגרס ב־וואשינגטון — הוא מהנדס המומחה בטכנולוגיה של טכסטילים.

הקדמתו של קאסימוב, שאינה מז־כירה את חיבור סולז'ניצין, נועדה כנראה להשלים את מוקרה של ה־גב' טוכמן ולהשתמש במסמצאיה כדי להטיל בעקיפין ספק על כמה מ־הערכותיו של סולז'ניצין. מחבר ה־הקדמה מודה בתבוסה הרוסית ב־טאננברג, אך באותו במיוחד ברעת הגב' טוכמן שיש להעריך תבוסה ז' כחלק מן האסטרטגיה הכללית של בעלות הברית במלחמת־העולם הראשונה.

נשים בודדות

צעירות הגרות בגפן בניו־יורק מספרות על האימה התמידית בה הן נתונות

אשה בבית בניו־יורק: „הדבר המסוכן ביותר הוא להביא גבר הביתה"

מאת גודי קלאמטרון,
מיוחד ל„הארץ"
מ„ניו־יורק טיימס"

ניו־יורק
אלה כמה מן הקרבנות: קיטי ג'ינ־גובזה, ג'אניס וילי, אמילי הופרט, פמרים ליר, וכעת — רוזאן קווין. המשע ששם קץ לחייהן נפוץ כנראה בניו־יורק יותר מאשר במקומות אח־רים; ומשע זה הוא הריגתן הברוט־לית של נשים צעירות בודדות.

נשים אלה הן קבוצה מגיסה מאד, מבחינה גופנית ופסיכולוגית. כא־מור, כיצד מסודרות הן אישא ב־„סוחמי" נ? ? אילו אמצעי זהירות נוקטות הן? התוצרות הן להישאר בניו־יורק?

אלה רק כמה מן השאלות שנד־עורין בשעה שנשים בודדות דיברו עם יזהות ובינן לבין עצמן — במשד־רדיהן, בדירותיהן, בבארים ליחידות ויחידים — על הרצח בומן הארון של רוזאן קווין וכיצד הוא קשור ל־סגנון החיים שלהן עצמן. „כדי לחי־יות בעיר בניו־יורק ולשמור על שפ־וי־המשקל, זקוקה צעירה בודדה ל־קיבה של ברזל, לעצבים של פלדה ולחוש הומור יוצא דופן" — אמרה אחת מהן.

היותה ע סטייסי וויינר בת ה־27 שחקנית מובטלת, החיה לבדה. היא ישבה יחד עם חברתה בבאר, שהיה אחד ממקומות הבילוי האהובים על רוזאן קווין. זה גם המקום שבו ראו את רוזאן בפעם האחרונה ב־חיים, כאשר לפי הנמסר היא שתתה בחברתו של הבחור והחשוד ברצי־חתה, ג'ון וויין וילסון בן ה־23.

„לדעתי צריכות הן כל הנשים ה־בודדות ללמוד הגנה עצמית", אמרה הגבי ויינר. „אני בעלת חגורה־ארגמן בקאראטה. השגתי אותה לאחר שתוק־עו אותי ארבעה נערים כשעים בזמן שהייתי מורה בהארלם. כשמצב ב־עיר מסויימת מגיע לשלב בו אין ה־משטרה יכולה או איננה רוצה לעשות את מלאכתה, השופטים מרשים ל־חלאת המין האנושי להלך חפשיים ברחובות, כי אז מוכרח אדם להאוג בעצמו להגנתו, בדיוק כמו שהיה ה־דבר לפנים במערב הפרוע".

באותה דעה היתה גם חברתה דא־גמר סטודסי בת ה־25, המלמדת אנ־גלית בכיתות ראשונות של בית־ספר תיכון המתגוררת אף היא לבדה. היא סיפרה: „באחרונה יצאתי להבות מכולת לקנות קצת אוכל ובשחזרתי מצאתי ברגש הושף את מבטשי ב־פרוזדור הבית. אחרי זה הבהלתי להי־בות מתגם של כהדריכים ליד מי־טתי, לשם הגנה".

השוער המבטחון

לינדה שטרן בת ה־31, מנהלת מו־קר בשיבי שיווק, גרה לה על ספה בדירתה המפוארת ברחוב איסט 52, שדמי השכירות שלה 506 דולר לחו־דש, שבה היא מתגוררת עם שתי נשים אחרות. „איני סבורה שניו־יורק גרועה במשהו מכל מקום אחר", אמרה, „משום, משני שיש לה אוכלו־סיה גדולה יותר, גם יש לה חלק גדול יותר של פושעים שאינם במ־דר. כתמהר היא שאדם יכול להיות נורה למוות בניו־אורלינס... וגם ב־דאלאס". את רכש הבטחון שלה זקי־פה הגב' שטרן לכות שתי חברותיה לדירה ולזכות העובדה שבעלי הבנ־ין מעסיקים גבר השומר כשוער ד־כמפעיל המעלית, וכי „זהו סביבה בטוחה". היא הוסיפה: „אני מס־לבת מדור גבוה בצד שלוות נפשי".

אכן, מכל הנשים הבודדות ניראו כמרגישות את עצמן בטוחות ביותר בעיר אלה שגרו ברובעי הבודדות באיסט סייד יחד עם חברה לחדר, ו/או בבנין עם שוער. רבות מהן אף

אשבו כעין במאן צעד שהצבי, במדריך הערות כגון „כדברים הגלה קורים רק לנשים אחרות, לא ליי".

אלה קשיות לבדן — גם באיסט סייד וגם בווסט סייד — מטות לג־קש אמצעי זהירות רבים יותר. לג־הים קרובות אין מסמר הטלפון של־הן רשום בספר הטלפונים, (או, אם הוא רשום, אז רק בציון ראשי התי־בות של שמן). במקרים רבים הולכת האשה הבודדה הביתה בדרך קבועה, כרגיל ברחובות מוארים יפה ושרבה בהם תנועת האנשים. היא נמנעת מלהשתמש ברכבת התחתית. את ה־מפתחות היא מחזיקה ביד, מוכנה לפתוח את הדלת, והנעולה בעילה כפולה או משולשת.

אקירה באר־קצ

כמה נשים אמרו שהן נושאות נשק בארנקיהן או מחזיקות אותו בדירו־תיהן — אף כי ידועה הן שהדבר בלתי־חוקי. אשה אחת שגרה בווסט סייד הקלין אמרה שהיא מחזיקה בדירתה שלושה אקדוחים.

מהו הרובע הבטוח ביותר בניו־יורק בשביל אשה בודדה? הלים־נגט בילינה טאקר, ראש היחידה ל־מקרי אונס במחלקת המשטרה, לא רצתה להתחייב. „בעיר זו יכול להת־רחש משהו בכל מקום, אף במרכזו של המון גדול של אנשים", אמרה. „העצה היחידה שאוכל לתת לאשה בודדה היא שתימנע מלהיות לבדה באיזור כלשהו בעיר".

כפי שברברה הירקמן רואה את ה־דברים, הרובע המסוכן ביותר בניו־יורק בשביל אשה בודדה הוא הווסט סייד. בעשר השנים בהן היא גרה בעיר היותה לדבריה שבע פעמים קר־בן למעשה פלילי — כולל שני מעשי פריצה, שני מעשי שוד מזוין ברחוב (מהם אחד באיום של סכין שלוף בגבה) ומעשה אחד של תקיפת אונ־נק. „להיות מציאותית בעיר זו פי־רושו להיות חולה בחולת רדיפה", אמרה הגב' הירקמן, שהיא עורכת ב־הוצאת ספרים בולסטריט. „חייתי ב־29 או 30 ערים, וניו־יורק היא הא־ליבה המבולן — בהרבה. הייתי מע־דיפה להיות בקהיר ב־3 לפנות בו־קר מאשר בעיר זו בשעתו".

אחותה של הגב' הירקמן זורח ל־אותה כולדתה לאחר שנסעה אר־בע פעמים שוד מזוין ברחוב. אך הגב' הירקמן עצמה איננה מתכוונת ברצינות לא לעזוב את העיר ולא את דירתה המרווחת, השולה לה 150 דו־לר לחודש, כדי לעבור לסביבה בטו־חה יותר. „איני רוצה להתרושש בגלל שכר הדירה באיסט, כמו ידי־דותי" — אמרה.

הרעות והלוקות אם אשה בודדה צריכה להזמין גבר זר לביתה לאחר שנפגשה עמו בבאר לרוקים — מה שעשתה, כפי שמשערים, רוזאן קווין, אף כי אותו בחור היה ידיד של ידיה. נראה שלנשים המתגוררות עם חברה אין הסוסים להזמין גבר זר לביתן, ואשה אחת אמרה שאף ה־זיקה לבת עד כדי להסכים לפגישה עם אדם שהוציא את שמה באקראי מספר טלפונים.

לשכות זה אבר מק־איירווין מגבאל, מהנדס אלקטרוני ממנהאטן, שכתב ספר בשם „להיות בטוח לאחר שאר־מו נשודה ברחוב: „הדבר הגרוע ביותר שיכולה אשה צעירה לעשות הוא להביא אדם זר לדירתה". הבנ־מה דומה התבטאה מרגרט היקס בת ה־28, פקידת מודעות בתבנית: „הפעם היחידה בו הייתי מביאה ה־ביתה גבר כבאר הזהו, לוא הייתי מטושטשת מרוב שתייה".

לינדה מאיירס בת 24, אשת רוב־ניה בלונדית, המחזיקה בדירתה כלב טאריאר סקוטי, הרשוה לצעיד שהד־

פירה בפעם הראשונה, הגבן מיעד לוין, לבוא אליה כדי לצאת יחד ל־„פראידי", אחד הבארים הפשולריים ביותר של איסט סייד. „הרשיתי לו לקחת אותי מדירתי, מפני שהוצגנו זה בפני זו על־ידי ידידים", אמרה לינדה. „אך אם אני פוגשת מישהו בבאר, הרי המכסימום שאני מרשה לו לעשות הוא להסיעני של הבניך שבו אני גרה".

המשע בניו־יורק פוגע בנשים צעי־רות בודדים שונות: לינדה מאירס אומרת ששבו איזה נוסעת ברכבת התחתית; הגב' שטרן, המרגישה את עצמה כה בטוחה בדירתה, מעולם לא נושאת עמה את כרטיסי האשראי שלה, אלא בבאותה לקניות; פקידה בת 24 המתגוררת בבית בו היתה אזה רוזאן קווין המנוחה, שוב איננה קוראת ברכבת התחתית, כיוון שהד־בר מונע התרכזות, „והאדם היושב לידך עלול להיות רוצח־בכוח".

אף על פי כן, הלמרות קצת הלד־מות מפעם לפעם — לא רוצים ביו־תר — לעבור לקליפורניה, לא אמ־רה אף אחת מן הנשים. המציאותית שיש בדעתה לעזוב את העיר ניו־יורק. „אנה אוכל ללכת?" אמרה כמעט בקול בוכים סטייסי ויינר, ה־שחקנית המובטלת. „הפשע מתפשט של פני העולם כולו. מבחינת הסגנו־נים יותר שכאן מסוכן יותר. אך לב־מה זמן, לכמה זמן?"

המפיצים:
ירושלים: הרכב, א. ברקוביץ, רח' יפו 3, טל. 225522. חיפה: „רכב העצמאות", דרך יפו 130, טל. 526544. בת־ים: „מכוניות הנגב", רח' הולץ 124, טל. 4533. ע. שמונה: „מוסך דב", טל. 40205. נצרת: הגני, א. דאהר, כפר מעיין, טל. 36664. לאזור השרון: אוטו רץ, סימבוב רעננה.

המועצה לייצור ושווק של פירות
מודיעה
רשיונות לחדוש מטעי בננות
באביב 1973 (תשל"ג)

בקשות לחדוש מטעי בננות, יש להגיש למשרדי המועצה עד 15.2.73 על הטפסים, לצרף לבקשותיהם מפות והן לסמן את שטחי הבננות המיועדים לעקירה במשל"ג (או כולו שנעקרו כבר) ואת אלו המיועדים לנטיעה.

טופסי בקשות שיוגשו ללא מפות אלו, לא יובאו לדיון ויוחזרו לבעליהן. בהתאם לצו הנטיעות, אין לטעת בננות ללא היתר נטיעה מהמועצה. כנגד מטעים שינטעו ללא היתר ינקטו הצעדים המתאימים.

את טופסי בקשות הנטיעה אפשר לקבל במשרדי החקלאות האיזוריים או במשרדי המועצה בת"א, רח' החשמונאים 119, תל־אביב.

בבית המשפט המחוזי בחיפה
תיק קיום צוואה 64/73

בענין: המנוחה רחזה (רחל) פרי להרמבר לבית פרש ז"ל מחיפה ש־נפטרה ביום 7.11.72 בחיפה.

המבקשת: רחה שיטמן לבית פרי להרמבר מחיפה.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפ־ט בקשה לתת צו קיום צוואתה של המנוחה הנ"ל ולמנות את ה־מבקשת הנ"ל כמנהל עזבון. כל ה־מתנגד לבקשה יגיש, תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו את טעמי הת־נגדותו שאם לא כן יתן בית המשפ־ט צו כטוב בעיניו.

ש. רזי, שופט־רשם

עובדי צה"ל
אמת
מצביעים

שפע
פרסים
בקידון
הסמליקו!
בכל יום ו'
במוסף השבועי
של הארץ

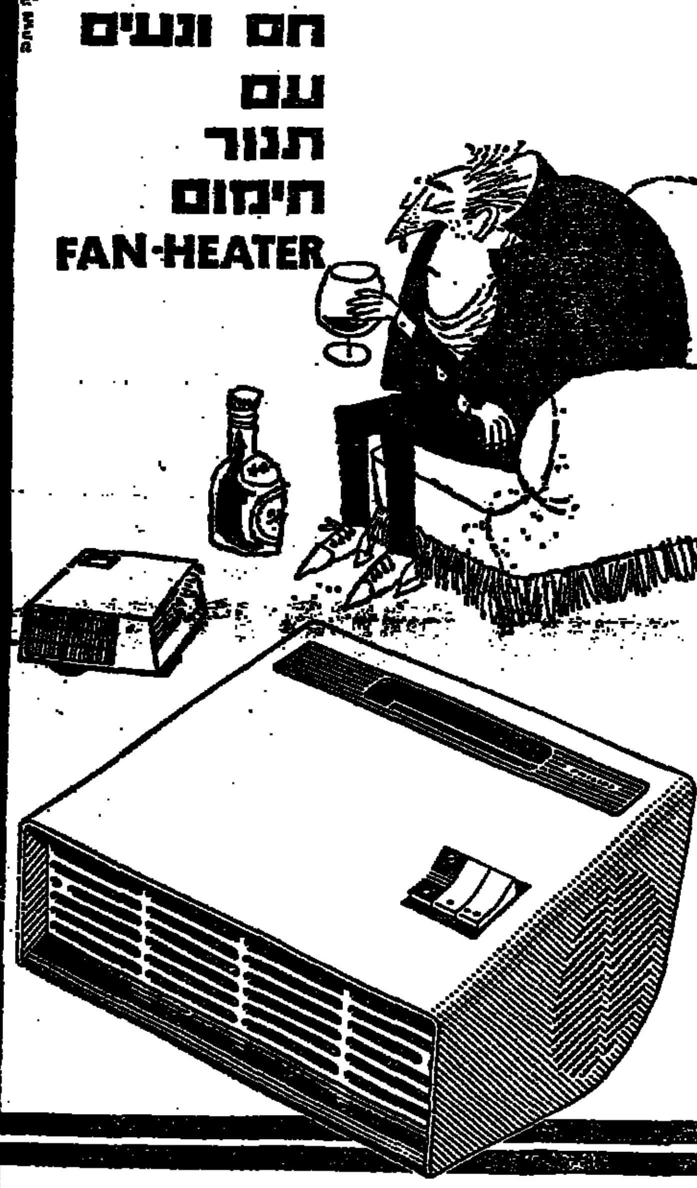

• מהיר ויעיל בחמום בשיטת TWIN TURBO
• 3 דרגות חום — מוכן להפעלה מידית
• קל להעברה ממקום למקום

PHILIPS
פיליפס תמיד שווה יותר

פרסום עמי היבה

חברת השקעות של בנק המזרחי המאוחד בע"מ
תמצית של המאזן המאוחד ליום 31 בדצמבר 1972
(בלירות שלמות)

31.12.1971		31.12.1972
	השקעות	
593,634	מניות	2,972,425
738,677	בטוחות שיש להן שער	1,195,028
87,286	בטוחות שאין להן שער	959,532
1,419,597		5,126,985
100,000	פחות: הפרשה לירידת ערך השקעות	—
1,319,597		
60,754,794	הלואות ופקדונות	86,896,238
2,547,092	רכוש אחר	2,551,507
1,026,298	הוצאות נדחות	1,814,501
65,647,781		96,389,221

31.12.1971		31.12.1972
	הון, קרן ועודפים	
3,610,000	הון נפרע	5,053,990
373,484	קרן להלוקת מניות הטבה	192,989
—	קרן כללית	250,000
32,217	רווח — יתרה שלא יועדה	41,579
4,015,701		5,538,558
—	אגרות חוב הניתנות להמרה במניות התחייבויות לזמן ארוך	3,000,000
60,547,753	אגרות חוב והלואה	86,010,799
1,084,327	התחייבויות אחרות	1,839,864
65,647,781		96,389,221

הערה: אפשר לעיין בדין וחשבון המנהלים, במאזן ודו"ח רווח והפסד במשרדה של החברה בתל־אביב ברחוב לילינבלום 48, בכל סניפי הבנקים והסוכנויות לניירות ערך.

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל
הפקולטה להנדסה אזרחית
המעבדות להנדסה סביבתית

כנס מחקרים באיכות הסביבה

יתקיים ביום ה' 1.2.1973 באולם האודיטוריום ע"ש סגירמן קרית הטכניון

דברי פתיחה: פרופ' י. קיס

מושב ראשון: יו"ר פרופ' מ. רבהון
א. עדין, מ. רבהון: סינון — פלוקולציה כצעד לטפול במים.
ג. בורס: ביזוד והרחקה מקולחי שפכים ע"י ניקות הוורצה הירשה.
ג. נרקיס, מ. רבהון: הרחקת אלכוהולים שמנים משפכים.

מושב שני: יו"ר פרופ' א. מ. וקס
י. ארגמן, א. ספיבק: אספקטים הנדסיים של טיפול בשפכים בהעלות סבעתיות מאווררות.
י. פוזקובן, א. מ. וקס: נוסחת צריכת הסיד של קולחין לריכוך בעודף.
י. קיס, ב. רוח, ש. שפרבר, נ. בצר: בקטריופאגים כאינדיקטורים לוירוסים.
נ. גינצקר, י. קיס: הכלרה של קולחי שפכים אחרי טיפול שניוני.

מושב שלישי: יו"ר ד"ר י. ארגמן
א. הנדבנק, ג. שקד, א. מ. וקס: הרחקת כוקקים מרוחפים בבריכות חימצון ע"י אלקטרופלוטציה מקוטרת.
י. ב. בלס: אספקטים ביולוגיים וכימיים לתכנון בריכות ייצוב.
ג. שקד, א. הנדבנק, א. מ. וקס: ניסויים בבעריכת מקולבת לפוטוסנטזה והפקת אצות בטיפול בשפכים.
מ. רבהון, ש. שבריוט: טיפול פיזיקו־כימי של שפכים בישראל.
ד. דום: על כמה בעיות הקשורות בתכנון בצריכה בוצה בשפכלות.
דברי סיכום: פרופ' א. מ. וקס

דמי השתתפות בסך 40 ל"י. הרישום בשעה 8.00 בבוקר. התחלה הכנס בשעה 9.00 סיום 16.15.

هكذا من الأصل

مكذا من الأصل

משאל המוצר הנבחר 1973

מה הוביל לזכייתם בתואר „המוצר הנבחר"?

ראש העיר תל־אביב, מר יהושע רבינוביץ, נושא את דבריו בטקס הענקת התעודות למפעלים שזכו במקום הראשון במשאל המוצר הנבחר 1973. הטקס התקיים באולם „הבימה". המשאל נערך ע"י „ידיעות אחרונות" בביצוע משותף עם פרסום כתר בע"מ. על במת הנשיאות יושבים (מימין לשמאל) מר חיים פלר, יו"ר אגודת הפרסומאים, מר דב יודקובסקי, מרכז מערכת „ידיעות אחרונות", מר ארנסט יפה, מנכ"ל בנק לאומי, מר משה זנבר, נגיד בנק ישראל, מר נח מוזס, העורך האחראי של „ידיעות אחרונות", מר יהושע רבינוביץ, מר זאב כתר, יוזם המשאל, מר אברהם שביט, מ"מ יו"ר התעשיינים, מר אלכסנדר כוהן, חבר מועצת המנהלים של „ידיעות אחרונות", הגברת רות דיין, מנכ"ל „משכית", פרופ' אליהו גוטמן, ראש המכון שערך את המשאל.

„טבק אוריגינל" — הצלחה בינלאומית.

כל גבר אירופאי הראוי לשמו מכיר היטב את מוצרי טבק אוריגינל. המוצרים בשם זה, אשר החלו להופיע באירופה כבר לפני עשרות שנים, הגיעו להגויות היוקרה בכל רחבי העולם והם כובשים גם את אמריקה בסערה.

אפטר שייב, קצף גילוח, דיאודורנטים, סבוני תמרוקים ומי שער הם חלק מהמבחר העשיר של „טבק אוריגינל" בעלי הניחוח הגברי הכובש.

מאחר ש„העולם בעשה קטן" ומה שמצליח בברלין, פאריס וניו־יורק מוצא את דרכו עד מהרה גם לישראל, עשה גם הגבר הישראלי היכרות עם טבק אוריגינל. היכרות זו הפכה לאהבה סוערת. מוצרי טבק אוריגינל היו לחלק ממערכת הטיפוח של הגבר האלגנטי בישראל. את המוצרים (באריזתם המיוחדת המרשימה) תמצא בכל חנות תמרוקים המכבדת את עצמה, ובצעדי ענק תפס טבק אוריגינל את המקום הראשון במוצרי הטיפוח הגבריים.

ההוכחה הסופית לכך: זו השנה השניה זכו מוצרי טבק אוריגינל במקום הראשון במשאל הראשון „המוצר הנבחר" בענף תמרוקי הטיפוח הגבריים.

„גוטקס": יצוא לרחבי העולם

דגמי „גוטקס" נמצאים בכותרות — הודות לכתר הנוסף שהוענק להם בישראל, במשאל „ידיעות אחרונות" על המוצר הנבחר. אופנת בגדי הים והחוף של „גוטקס" זכתה בפרס ראשון במפעל זה, והיה זה אך זמן קצר לאחר שהוזרו דגמי גוטקס המתחרות הבינלאומית בקאן, כשלשמם מוצמד פרס בינלאומי!

בתחרות זו, הגגה „גוטקס" פרמיירה מיוחדת במינה; שכן, לא זו בלבד ששימשה נציגה יחידה של ישראל בין 186 חברות עילית בינלאומיות, אלא אף היתה החברה הישראלית הראשונה לזכות בגביע בינלאומי לציון העיצוב, ההידוש בקווים ובצבעים של מוצריה.

גביע זה תרם רבות להחדרת „גוטקס" על מפת האופנה העולמית, והעניק לה תדמית לאומית המייצגת את ישראל בעולם הרחב, כמו הפרחי יפו המפורסמים.

ההזמנות המציפות עתה את חברת „גוטקס" מגיעות מכל בירות העולם מבתי אופנה מהוללים בעולם.

מיגוון הייצור של „גוטקס" ליצוא כולל שמלות ערב מרשימות, שמלות יום ולבוש אופנתי לצעירות, ולנערות מתבגרות — במיטב הצבעים והדגמים מקוריים בלעדיים.

במסגרת פעילות היצוא התרחבות של „גוטקס", מתמידה אופנאית המפעל, גב' לאה גוטליב, לסייר בבירות האופנה, על מנת לקלוט את הסגנונות החדשים ולהתאים את יצירותיה לרוח הקו הצעיר והנועז של ימינו.

בין נסיעה לנסיעה, עלה בידיה של גב' גוטליב להשלים את תיכנון קולקציית הקיץ, אשר כבר זכתה להלהיב את הקניינים הישראלים ונרכשה על ידם בעת התצוגה הראשון — עד לפריט האחרון.

פיג'ו: בטיחות, הידור, נוחות

פג'ו זכתה גם השנה בתואר „המוצר הנבחר". מכוניות פג'ו מצטיינות ברמה טכנית גבוהה, באמצעי בטיחות, בהידור ובנוחות.

לפג'ו מכוניות נוספים בדגמים שונים: 204, 304, 404 ו־מכונית היוקרה פג'ו 504. כמו כן משווקת חברת פג'ו בישראל דגמים מסחריים שונים, טנדרים להובלה ומיני־בוסים.

„גולדסטאר": הבירה לגבר

שוב זכתה בירה „גולדסטאר" בתואר „המוצר הנבחר". „גולדסטאר — הבירה לגבר — מיוצרת על ידי „מפעלי הבירה בישראל", באמצעות ציוד חדיש ומשוכלל, המבטיח איכות מעולה ברמה בינלאומית.

האם לאחר שנבחרנו למקום הראשון אנו יכולים לנוח על זרי הדפנה ?

הישגנו הוא תוצאה של מאמצים בלתי פוסקים לשפר את רמת השירות הניתן ללקוחותינו, שהביעו אמונם בנו זו הפעם השניה, בבחרם את חברת מרס למקום הראשון.

המוצר הנבחר 73

בית מרס

מרכז הריהוט הגדול בישראל מן היצרן לצרכן

תל־אביב, הרצל 158, ● רמת־גן, הרצל 75, ● חיפה, ההשי. הדר, נורדאו 15

ושוב תודה!

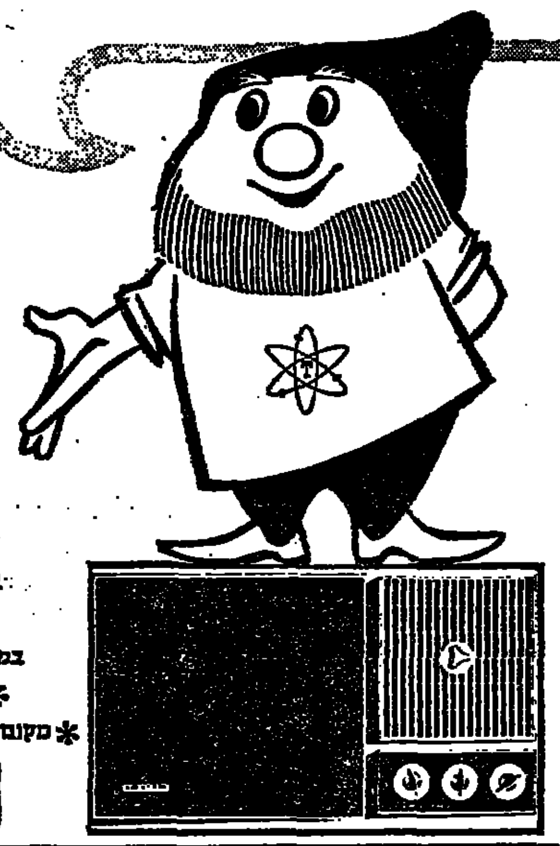

תודה לצבור על הערכתו למוצרינו ועל שנתן ביטוי לכך בבחירתו במשאל דעת הקהל על "המוצר הנבחר"

* מקום ראשון למזגני "תדיראן"

* מקום ראשון למקלטי רדיו למכוניות "תדיראן"

תדיראן

פרסום ישראלי

סמל חמת החדש למוצר הנבחר

המוצר הנבחר

נבחר במשאל דעת קהל 1973

חמת גדול יצרני סוללות וברזים לאמבט ולמטבח

המפיצים הבלעדיים סולכור בע"מ תל אביב, ירושלים, חיפה.

מפעלי כור מתכת

בתקוה והשגחת מכון התקנים הישראלי

גוטקס

ראשון באופנה*

GOTTEX

מר גוטליב מנכ"ל „גוטקס" מקבל מידי ראש עיריית ת"א מר יהושע רבינוביץ, את תעודת התואר של „המוצר הנבחר 1973".

* „גוטקס" זכה בתואר „המוצר הנבחר 1973" לבגדי־ים ולבגדי־חוף. השנה זכה „גוטקס" במקום ראשון בפסטיבל האופנה הבינלאומי 1973 בקאן.

משאל המוצר הנבחר 1973

ושוב נבחרו נברשות
והזכוכית הדקורטיבית של
אליתא ירושלים תל־אביב
כמוצר המובחר לשנת 1973

כי......

האומר **דירה חדשה**
אומר: **מנורות חדשות**
האומר **מנורות חדשות**
אומר: **א ל י ת א**

ירושלים ● תל־אביב

אליתא ירושלים
רחוב כורש 7

אליתא תל־אביב
רחוב דיזנגוף 88

טיפוח טעמו הטוב של הצרכן

משאל המוצר הנבחר מדרבן את התחרות בין היצרנים והמשווקים ותורם לשיפור הייצור והשיווק במשק הישראלי

מאת יעקב גרוסמן, כלכלן ומתכנן

בספר לימוד לסטודנטים לכלכלה באוניברסיטאות בארה״ב כלול שיר ידוע של המשורר האמריקני אדגר אלן גסט בשם „הצרכנים", המבטא בצורה נמרצת את מערכת היחסים בין המוכר והקונה. הנה שני פסוקים שבהם מגדיר גסט את אופיו המיוחד של הקונה:

„צרכנים הם בני אדם
הבאים לקנות ממך כרצונם. — —
„צרכנים הם בני אדם
שותרגם אינו בוגד בהם,
ומשום כך הם עלולים לבגוד בך..."

ללמדך, שאין אתה — המוכר — יכול לכפות מאומה על הקונה. הוא יקנה רק מה שהוא ירצה לקנות — ובשום פנים לא מה שאתה תרצה שהוא יקנה. לשם כך חשוב מאד שתדע לרכוש את אמונו. אם תאכזב אותו פעם — בטיב, במחיר, בשרות, ביחס האישי — הוא יזכור זאת לעולם ולא יחזור אליך. אין אתה יכול להכריח אותו לחזור. אין אתה יכול בכלל להכריח את הצרכן לעשות דבר שהוא אינו רוצה בו.

ועוד אומר גסט באותו שיר:

„אם נדמה לך שהנך בן חורין
לבחור לך לקוחות שיהיו נוחים,
עד מהרה תיווכח שהפסדת את
העסק..."

כלומר, אין אתה רשאי בכלל לבחור לך לקוחות כרצונך. כולם יהיו שווים בעיניך. כולם כאחד הם מקור פרנסתך וקיומך תלוי בהם — ואת כולם עליך להשביע רצון במידה שווה. לא חשוב כלל שהם ימצאו חן בעיניך. חשוב מאד — וקובע מאד — שאתה תמצא חן בעיני הצרכנים! בזה תלויה הצלחתו של העסק שלך.

הארי גורדון סלפרידג', מיסדו ובעליו הראשון של בית הכל־בו הגדול ביותר בבריטניה — זה הנקרא עד היום בשמו — תלה בפתח החנות הראשונה שלו בלונדון ביום הפתיחה את ההודעה הבאה ללקוחותיו:

„העקרונות אשר ינחו אותנו בבית העסק הזה ואשר יהיו בשבילנו כצרחיים כמו נצח הפיראמידות של מצרים, הם: שלמות, אמת, איכות, קדמה, אצילות, רוחב לב, אדיבות, מקוריות והתחדשות מדי יום ביומו

מר יעקב גרוסמן

— כל אלה משולבים ברצון נמרץ להשביע את רצון הלקוחות".

העקרונות הללו טובים היום בדיוק כפי שהיו לפני הרבה עשרות שנים, כאשר נכתבו לראשונה, וההצלחה והשגשוג של עסקי „סלפרידג'ס" באנגליה — הם הוכחה הותכה לאמת הגדולה שיש בעקרונות אלו, שכיום הזה מעתיקים אותם כמדריך בספרי הדרכה לכלכלנים צעירים.

אנו חיים במדינה קטנה, במשק דינאמי ומתפתח בו גדל והולך מדי שנה בשנה מספר הצרכנים, ושיטות ייצור ושיווק חדשות כובשות לאט לאט מקום נכבד בנוף הכלכלי הישראלי. עלינו ללמוד מארצות ותיקות ומנוסות — לא רק איך לייצר טוב יותר; אלא בעיקר איך לשווק בכשרון, בתבונה, בסבר פנים ובדרכי שרות טובים יותר, משכנעים יותר, כובשים לבבות יותר מכפי שאנו עושים עד כה.

ההתפתחות ההיסטורית של המשק הישראלי בדור האחרון היתה מושפעת יותר מדי מן העובדה, שזמן רב מדי היינו שוק של מוכרים, אשר יכולים להכתיב תנאים לקונים. זהו מצב לא נורמאלי ולא בריא. יותר מדי התרגלנו שאין כלל הכרח להשביע את רצון הקונה ואפשר למכור לו הכל — בכל מחיר, בכל איכות, בכל תנאי. חובה עלינו לזכור — וככל שנקדים כן ייטב לנו — שמשק בריא הוא שוק של קונים, אשר הם האדונים, הם הקובעים ופסק־דינם הוא המכריע את גורלו של כל מפעל וכל בית עסק וכל מוצר.

על כן — כל פעולה הבאה להמריש את הצורך להשביע רצון צבור הלקוחות, היא פעולה מבורכת. ואין לך דבר קולע יותר למטרה מאשר לשים את הדגש על המוצר הנבחר — לפי טעמו הבלתי־מוגדר של הקהל. יהיו הטעמים אשר יהיו: אם בגלל האיכות הטובה, אם בגלל הצורה היפה, אם בגלל הפרסומת המושכת, אם בגלל דרכי השיווק הקוסמים, אם בגלל אדיבות מובלטת של המשווקים, אם בגלל השם הטוב שיש לשרות המלווה את המוצר. יכולות להיות סיבות לאין ספור. יכולות להיות כולן יחד, או כל אחת לחוד — ובלבד שהצרכן מעדיף את המוצר המסויים בגלל סיבה כלשהי, ובלבד שתהיה לו סיבה כלשהי להעדיף את המוצר.

מבחינה זו יש לברך את משאל המוצר המובחר על פיתוח המחשבה של הצרכנים למתן עדיפויות למוצרים הרצויים להם. יש בזה משום פיתוח הרגלי טעם טוב ובחירה קפדנית ושקולה מצד הצרכנים, ויש בכך כדי לעודד ולדרבן את ההתחרות של המשווקים על הטעם הרגיש והבחירה הקפדנית של הצרכנים. זה כשלעצמו תורם לשיפור הייצור והשיווק במשק הישראלי ומצעיד אותנו בדרך הנכונה — שעדיין אנו רחוקים ממנה — להיות משק מודרני, מתקדם ויעיל ברמה גבוהה של שרות ואיכות גם יחד.

המדור הראשון של משאל המוצר הנבחר 1973 הופיע בעתון הארץ ביום ה' 18.1.73

Enka Glanzstoff Group ©

פרסום מלניק

גב' ברוך, מהנהלת בית־מסחר לפרחים „איריס", מקבלת תעודת זכיה במקום הראשון מידי ראש עירית תל־אביב.

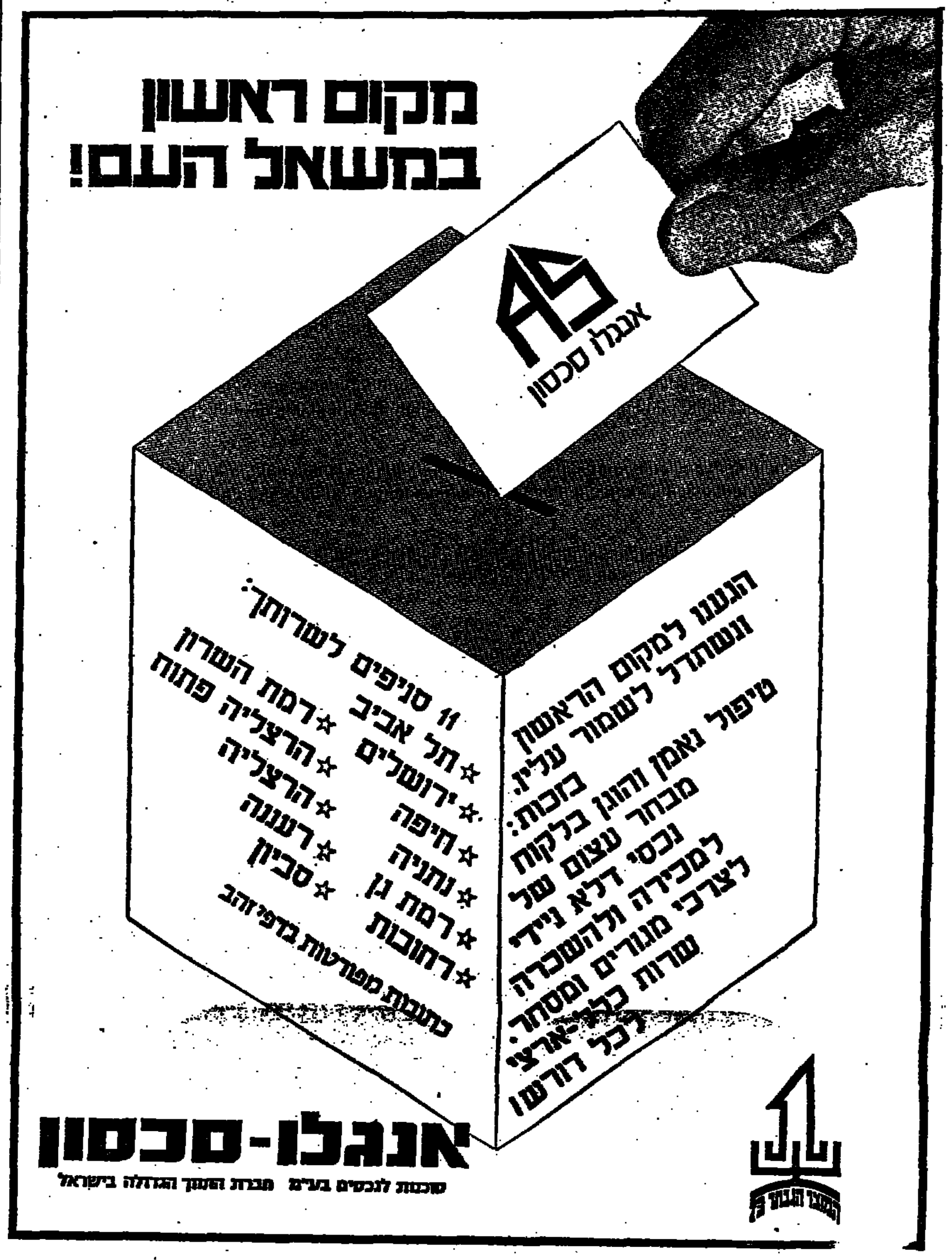

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

לאשה ולבית

שכר שווה לעבודה דומה

הצעה לתיקון חוק תובעת תשלום שווה לעובד ולעובדת לא רק בעד אותה עבודה אלא גם בעד עבודה דומה.

מאת כתבת ,,הארץ"

הצעה לתיקון חוק שכר שווה לנשים עובדות תוגש תוך חודש לכנסת לקריאה ראשונה. הצעת התיקון המוגשת על־ידי ח"כ שושנה ארבלי־אלמוזלינו הועברה בשבוע שעבר לועדת העבודה של הכנסת.

החוק הקיים אומר שעל המעביד לשלם שכר שווה לעובדת ולעובד באותו מקום עבודה בעד אותה עבודה. לפי הצעת התיקון יישאר הנוסח הזה, אך יוסיפו לו אחד משני המשפטים הבאים: בעד עבודה שווה בעיקרה; או בעד עבודה דומה בעיקרה. את חשיבות התיקון מסבירה הגב' ארבלי בכך שהדבר ימנע ניצול לרעה של הניסוח הקיים על־ידי מעבידים. אשר ברגע שקיים השינוי הקל ביותר בין עבודת הגבר והאשה, הם משלמים לאשה פחות מאשר לגבר. כדוגמא היא מצביעה על מקרים בהם פועל ופועלת עוסקים שניהם במילוי בקבוקים, אלא שהפועל גם נושא את הארגזים שמולאו בבקבוקים. זה כבר מספיק למעביד להפלות בין שכרם של הפועל והפועלת.

על השאלה מדוע לא הציעה את הניסוח המופיע באמנה הבינלאומית המדבר על עבודה שוות ערך משיבה הגב' ארבלי, כי כדי להגדיר עבודה יש צורך בניתוח עיסוקים והגדרת עיסוקים, דבר המעורר בעיות רבות, כמו למשל מציאת הגורם המתאים שיעסוק בניתוח עיסוקים שיהיה מקובל על כל הצדדים. דבר נוסף, הענין כרוך בהוצאת עצומות.

הצעת התיקון נמצאת עתה בדיון בוועדת העבודה שבראשה עומדת ח"כ שושנה ארבלי. לדיון יוזמנו תעשיינים, נציגי ההסתדרות וגורמים אחרים שיגיבו על ההצעה. עם תום הדיון, שיימשך כחודש ימים, תוגש ההצעה לכנסת לקריאה ראשונה.

תצוגת בורדה — לישראל

70 דגמי לבוש של בורדה, ירחון האופנה הגרמני, שיצולמו ויפורסמו בהוצאת החדש מרס של הירחון, יוצגו בארץ בחודש הבא. התצוגה הראשונה תיערך ב־5 בפברואר, במלון פלאזה בתל אביב. תצוגות נוספות יערכו לאחר מכן בתל־אביב, חיפה וירושלים.

בסיום כל תצוגה תיערך תחרות בין נשים התופרות את בגדיהן לפי גזרות ירחון האופנה. לזוכה בתואר מיס בורדה, יוענק כרטיס טיסה לפאריס.

מדוע נכשלים ילדינו במתימטיקה?

מאת אריקה עוזרמן

בימים אלה של התמודדות כתמדה עם יוקר החיים, חשה הישראלית הממוצעת אולי יותר מתמיד את עולם המכביד של השיעורים הפרטיים הניתנים לילדיה שבתיכון. שיעור פרטי, הנמשך כשעה, עולה 15 עד 60 ל"י. תלמידי תיכון רבים זקוקים לעזרת מורה פרטי במתימטיקה או באנגלית. הוצאה זו מכבידה, ללא ספק, על התקציב החודשי של משפחה בארץ.

מדוע אין התלמיד הישראלי הממוצע מסוגל לעמוד בדרישות בית הספר או להצליח בבחינות הבגרות ללא שיעורים פרטיים?

ועדה שתפקידה ללמוד את הבעיות הקשורות בהוראת מתימטיקה בבתי הספר הוקמה לפני חודשים אחדים מטעם משרד החינוך. על הצורך בועדה. כן עמד משרד החינוך רק לאחר שפורסם בעתונות על שיעור גבה של כשלונות במתימטיקה בבחינות הבגרות, הגיע ל־38% עד 40% ובעיירות פיתוח אף ל־60% ויותר.

מר אשר מרקוס, המפקח על הוראת המתימטיקה מטעם משרד החינוך, אומר כי המצב הולך ומשתפר משנה לשנה. אם הסיבה היא שתלמידים נעשו טובים יותר — זאת אינני יודע" — אמר. מר מרקוס הוסיף, כי משרד החינוך מקיים קורסי הדרכה למורים וניסויים בהוראת המתימטיקה, אולם לא יכול היה לתת לי מספרים על שיעור הכשלונות בבחינות הבגרות האחרונות. המספרים עדיין לא הגיעו אליו, אמר לי.

כאשר סיפרתי למר מרקוס כי בקרוני, בין השאר, בבית הספר העל־יסודי המקיף באור יהודה, נזעק: ,,מדוע? לא זו הרמה המקובלת בתיכון בישראל".

מכל מקום, המיגוון העצום של קבוצות בעלות רקע תרבותי שונה מהווה בעיה קשה בחינוך. פירוש הדבר שעלינו לתכנן את הרפורמה בהוראת המדעים המדוייקים כך שתגיע אל תלמידים מכל השכבות. תכנית הלימודים החדשה שפותחה על־ידי קבוצת מדענים במכון וייצמן ועל־ידי המרכז לתכנית לימודים בירושלים, בראשותו של פרופ' משלר, נועדה להעניק חינוך סביר בתחום המדע לתלמידים שכיחים, שהישגיהם בלימודים בינוניים. אולם עד כה לא נעשו מאמצים לספק את המורים הטובים ביותר דווקא באותם בתי ספר בהם כלמדים על־פי השיטה החדשה (למשל בביה"ס המקיף של אור יהודה).

מחסור במורים אקדמאים

האמת המרה היא שלא משנה היקף המאמצים שייעשו, כדי לספק לבתי הספר תכנית־לימודים הולמת. הצלחה בלימודי המתימטיקה אינה צפויה לילדי עיירות ושכונות רבות מהסיבה הפשוטה שיש מחסור חמור במוסמכי אוניברסיטה, שילכו להוראה בעל־יסודיים במקומות אלה.

מהי התכנית החדשה להוראת מתימטיקה עליה עובדים בירושלים ובמכון וייצמן? לדברי פרופ' יוסף גיליס ממכון וייצמן הבסיס העיקרי לגישה החדשה להוראת מתימטיקה הוא פשוט: ,,יש ללמד מתימטיקה על בסיס של רעיונות ויחסים שבין רעיונות, במקום להורות לתלמיד להכין תרגילים שגרתיים אותם למד בעל פה".

,,באופן רשמי צריך מורה בתיכון להיות בעל תואר מוסמך במתימטיקה" — אומר המפקח אשר מרקוס. האם כל מורי המתימטיקה בתיכונים הם בעלי תואר זה?

— לא, משיב מר מרקוס. כאשר איננו מקבלים די מורים בעלי תואר מוסמך, אנו ממנים גם בעלי תואר ב.א. (בוגר אוניברסיטה).

קושי נוסף המכביד על הוראת המתימטיקה נעוץ, אולי, בהנהגת הרפורמה (לפיה מכיל בית־הספר היסודי שש כיתות, חטיבת הביניים — שלש כיתות והתיכון — שלוש כיתות) שהיא חדשה בישראל. השינוי מהמבנה של שמונה כיתות ביסודי וארבע כיתות תיכון נעשה במגמה לתת לילדים מהכתה השביעית ומעלה מורים בעלי השכלה גבוהה. המעבר מהשיטה הישנה לחדשה נעשה בהדרגה בבתי־ספר שונים ועדיין לא הושלם כליל. המכשול העיקרי במעבר זה הוא מחסור באקדמאים המוכנים לעבוד בהוראה בכל המקומות.

הרפורמה — טובה לאסטרונאוטים

,,השיטה החדשה (בהוראת מתימטיקה) טובה אולי לאסטרונאוטים. אבל כאשר התלמיד הממוצע בא לחנות המכולת, הוא מתבלבל כשעליו לעשות תרגיל פשוט בחשבון". אלה דבריו של מר משה שדגל, מנהל ביה"ס העל־יסודי המקיף באור יהודה. מורים אחרים אמרו לי גם הם, כי הלימודים בתיכון הם אמנם טובים כשלעצמם, אולם הם קשים מדי לתלמידיהם ובכמות גדולה מדי.

ובכל זאת יש בתי־ספר תיכוניים הבאים בעובדה שגם לא אחד מתלמידיהם נכשל בבחינות הבגרות במתימטיקה. על אלה נמנה, למשל, תיכון הדסה בחולון (בו אמנם קיבלו שני תלמידים מהמגמה ההומנית ציון 5 בבחינה, אולם הדבר לא הפריע להם לקבל את תעודת הבגרות). מר יוסף ברנהולץ, מנהל בית־הספר טוען, כי סוד ההצלחה טמון במשמעת קפדנית ובהצבת אתגרים לפני התלמיד. מעניין, כי דווקא בבית־ספר זה יש אוכלוסיית תלמידים במגוון עדות.

אומר המפקח מרקוס: ,,אינני סבור שלממשלה יש מדיניות מסויימת בתחום הוראת המתימטיקה. אם בכל זאת יש לה מדיניות כזו, הייתי רוצה לשמוע על כך".

הנעליים החדשות לאביב ולקיץ

שלושה דגמים אמריקניים לנעלי האביב והקיץ: (מימין לשמאל) נעל ספורט עם סולית פלטפורמה עשויה קרפ ומצופה בעור זמש; סנדל קיצי נועז עם פלטפורמה ומסמרי זהב; נעל סירה קלאסית שסולית הפלטפורמה שלה מעניקה לה איכות פיסולית.

מאת דסי ווגנר

ניו־יורק

יצרני הנעליים האמריקאיים כבר הכינו את אוסף הנעליים והסנדלים לקיץ זה ומסתבר שסוליית הפלטפורמה ממשיכה לשמש נושא לואריציות לאין ספור.

סולית הפלטפורמה הגסה תשלים את חליפת המכנס ולעומתה סולית הפלטפורמה המעודנת תעניק גובה לרגלי האשה הלובשת חצאית. רכותן ונשיותן של שמלות הקיץ תובלט לעומת זה על־ידי סנדלים בעלי רצועות דקיקות ועקבים גבוהים במיוחד.

מעצבי הנעליים מרבים בשילובים של חמרים, צבעים וטקסטורות. עורות רכים ועדינים ישלימו סוליות מעץ וקרפ, ועורות מחוספסים ומבריקים יובלטו ליד סוליות עור עדינות. צבעי הנעליים ינועו מהטבעיים־סולידיים לפסטלים ועד לצבעים החריפים ביותר.

השדיים האידיאליים

מאת אליהו זהבי
סופר ,,הארץ" בסקנדינביה

קופנהאגן

יצרני חזיות בשוודיה לוחמים נגד אופנת חשיפת השדיים לעיני כל. מאז חדלו נשים ללבוש חזיות והחזיה נעשתה לסמל לאשה שיש לה סיבה להצביע בשדיה, אין חולף שבוע בו לא יוכיחו יצרני החזיות באותות, ומופתים, כי אופנת ה,,בלי" גורמת לאשה נזקים שאין להם תקנה.

שבועון הערב השוודי ,,אפטון־בלאדט" ערך באחרונה משאל בין נשים וגברים, מהו לדעתם השד האידיאלי.

בין התשובות נשים וגברים קיימים כמובן הבדלי גישה וטעם. מאידך הסכימו גם הגברים וגם הנשים שנטלו חלק במשאל, כי מכוערים מכל הם שדיים תלויים.

והרי דעתן של הנשים כיצד חייב להיראות השד האידיאלי: א) יציב. ב) פרופורציונאלי ליתר מידות הגוף. ג) עגול. ד) מלא ומבליט את הפטמות. ה) מונח במקום הנכון — לא נמוך ולא גבוה מדי.

הגברים כמובן שמים את הדגש במקום אחר: א) גדול. ב) הולם את מבנה הגוף של האשה. ג) קצת. ד) גמיש. ה) פטמה בולטת. ו) עגול.

רופאים מוכיחים באותות ומופתים, כי אשה שנתברכה בשדיים גדולים, אם לא תדאג לתמוך בהם בחזיה, סופם ליפול תוך כמה שנים ולהזיק את האשה. מאידך אשה בעלת שדיים קטנים אינה חייבת לדאוג, גם בלא חזיה ישמרו על צורתם הנאה עשרות שנים, ואף בגיל 40—50 יהא לאשה זו חזה בעל מראה צעיר.

הם בורחים מהבית

דיון על ילדים במצוקה — בערב ספרותי בבית מניה ביאליק

מאת פנינה אופיר

כשטילפן השחקן שלמה בר־שביט לסופרת דבורה עומר ורצה לענין אותה בסיפור לילדים היתה עסוקה בכתיבת ספר אחר. אך בר־שביט התעקש והסופרת שמעה לראשונה בטלפון, על ,,חבורת עלומים" מכפר הנוער בן־שמן, ועל מחנך בלתי־רגיל, חיים בר־נתום, שאסף בסוף שנות ה־30 ובתחילת שנות ה־40 כמאה ילדים חסרי־בית וגידל אותם שלוש שנים במעין קומונת נוער. אחד הילדים האלה היה שלמה בר־שביט.

כך נולד הספר ,,מעבר לכביש או חבורת עלומים"*, זהו ספר על ילדים במצוקה, מעין ,,פואימה פדגוגית" ישראלית.

יציאתו לאור של ספר זה וספר נוסף שיצא באחרונה בספרית פועלים (,,הוא ברח מן הבית")** שהנושא המרכזי בשניהם הוא ילדים במצוקה, הביא בשבוע שעבר לעריכת דיון בנושא ,,ילדים במצוקה — בספרות" בבית מניה ביאליק בתל־אביב בהשתתפות שתי המחברות.

,,כשאומרים ילד במצוקה, מצטייר לעינינו ילד עני, חולה שילדותו עשוקה", אמרה ירדנה הרס, חוקרת ספרות ילדים. ,,אבל המצוקות רבות פנים הן ויש להן גילויים רבים. ילד המוקף אהבה. וגם אף פחות מחוסר — הוא במצוקה קשה. ילדה בת 5 שאהבתה נכזבה — היא במצוקה של ממש". על כן גודל המצוקה אינו נמדד רק לפי גילוייה החיצוניים אלא גם, ואולי בעיקר, בעומק רגשותיו של הילד.

סיפורי האגדה לילדים בגיל 4—8 פותרים עד מהרה מצוקות חומריות שונות באמצעות נס. אך ככל שהסיפורים ריאליסטיים יותר, כמתואר בספרים לגילאים יותר מבוגרים, כן קשה המצוקה לסילוק.

בשני הספרים שנבחרו לדיון נמצאים הילדים במצוקה. ב,,חבורת עלומים" זו מצוקה מכבישה, עם רובד סוציאלי ונפשי עמוק. בספר ,,הוא ברח מן הבית" זו כביכול מצוקה מדומה: ילד תל־אביבי בורח מביתו לשלושה ימים לאחר מריבה עם הוריו. ההורים לא יכלו לתת לו כסף, כפי שניתן לחבריו, ואילו לדעתו ההורים אינם רוצים לתת לו כסף, כי אינם אוהבים אותו. בשני הספרים קיימת אכזבה עמוקה מן ההורים. בשניהם מתוארת המצוקה בצורת השתקפות בנפשם של ילדי מצוקה אחרים ובאמצעות דמויות בהן הם פוגשים, ובעיקר — שניהם ספרים ישראליים ריאליסטיים וקריאים מאד.

על נסיבות כתיבתו של ,,הוא ברח מן הבית" סיפרה צביה בן־שלום: ,,קראתי בעתון ידיעה על ילד שברח מן הבית ונמצא באשדוד כעבור שלושה ימים. יש לי בן בגילו וחשבתי: מה עבר על ההורים במשך ימים אלה; מה יכול היה לקרות לבני ועל איזה רקע יכול היה לברוח מהבית. האמת היא שהסיפור כולו הוא פרי הדמיון, ולו כתבתי אותו היום ייתכן שהייתי מספרת סיפור שונה".

לדבר עם נערי השכונות

שחקן ,,הבימה" שלמה בר־שביט, שאמור היה לספר לקהל השומעים זכרונות מחבורת עלומים, היה במבוכה: ,,יותר קל היה לי הערב לשחק את ,,המלט" מאשר לספר על חבורת עלומים. זכרונות? קשה להעלותם כאן, באולם נאה, בפני אנשים לבושים היטב. הייתי רוצה לדבר עם נערים מהשכונות — כשכונת התקוה או שכונת שפירא. הייתי אומר להם: ילדים יכולים, אם הם רוצים, לצאת מן הבצה ולפרוח כמו נרקיסים. לא די לצעוק ולהתמרמר, צריך לגבור להלוך מן המצוקה. כמו כן נחוץ אדם מבוגר שידליק את הנר הקטן בשבילו, ויתמוך בו ולו במלת עידוד אחת".

* מעבר לכביש או חבורת עלומים, מאת דבורה עומר, הוצאת שרברק.

** הוא ברח מן הבית, מאת צביה בן־שלום, ספרית פועלים.

נשים מנסות להתאבד יותר מגברים

מספר הנשים באוכלוסיה היהודית בארץ שניסו להתאבד ב־1971 עולה על מספר הגברים — זהו אחד מממצאי סקר של היחידה לכלכלה רפואית וסטטיסטיקה במשרד הבריאות, שפורסמו באחרונה.

471 נשים לעומת 205 גברים בגילים 25—59 ניסו להתאבד (בקבוצות גיל אחרות היחס הוא 1096 לעומת 491). לעומת זאת במקרי ההתאבדות שהצליחו עולה מספר הגברים על אלה של מספר הנשים.

ארץ המוצא היא, כנראה, גורם חשוב בנושא זה. מקרב המתאבדים 385 היו ילידי הארץ; 149 — ילידי אסיה, 288 — ילידי אפריקה, ו־426 — ילידי אירופה, אמריקה ואוסטרליה.

הסיבות לצעד נואש זה היו כדלהלן: 666 נסיונות התאבדות נעשו כתוצאה ממחלת נפש או דכאון (מתוך מספר זה — רק 232 גברים); 435 נסיונות התאבדות נעשו בגלל סכסוכים משפחתיים (מתוכם — 66 גברים); 82 ניסו להתאבד בגלל אהבה נכזבת (גם כאן — 18 גברים בלבד).

מצעד הפרוטות של איל"ן — ב־5 בפברואר

מצעד הפרוטות 1973 של איל"ן, איגוד ישראלי לילדים נפגעים, יתקיים ברחבי הארץ, ב־5 בפברואר. האיגוד חוגג, בימים אלה, 20 שנה להיווסדו, מקווה לאסוף ביום המבצע למעלה ממיליון לירות.

במסגרת ,,מצעד הפרוטות 1973" יפעלו למעלה מ־25 אלף מתנדבים, בהם תלמידי בתי ספר, חברי תנועות נוער ופעילי איל"ן, אשר יפקדו את כל בתי האב ברחבי הארץ.

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק עזבונות 86/73

בענין: ירושת המנוח סלומון צבי בן יהודה שלום, שנפטר בקרית־אתא ב־10.10.72.

המבקשה: היגמן צפורה בת צבי סלומון, ע"י ב"כ עוה"ד המאירי יהודה מקרית־אתא, רחוב העצמאות 58.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוח סלומון צבי בן יהודה שלום הנ"ל.

הריני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון ורוצה להתנגד, ולהגיש תוך חמישה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

ש. רזי, שופט
רשם

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי כפר־סבא

הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי הועדה המחוזית, לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה תכנית מפורטת הנקראת ,,תכנית מפורטת מס' כס/253", שהודעה על הפקדתה יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים 1873 מיום 26.10.72 עמ' 392.

התכנית האמורה, בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקדה במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא, וכל מעונין רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

א. חורין
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי כפר־סבא

הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי הועדה המחוזית, לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה תכנית מפורטת הנקראת ,,תכנית מס' כס/247", שהודעה על הפקדתה יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים 1866 מיום 12.10.72 עמ' 253.

התכנית האמורה, בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקדה במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית להכנון ולבניה כפר־סבא. וכל מעונין רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

א. חורין
יו"ר הועדה המחוזית להכנון ולבניה
מחוז המרכז

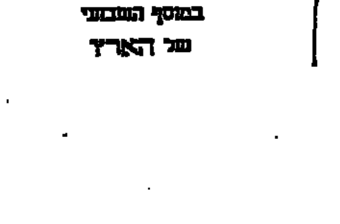

בכל יום ו'
במוסף השבועי
של הארץ

אומרים שאני רוקדת טוב מכולם מדוע איפוא איש אינו רוקד עמי?

לא נעים להגיד זאת, זהו ריח פה.. קני תיאדנט!

היי אחד עם תיאדנט

לאשה ולבית

שיער קצר לגבר

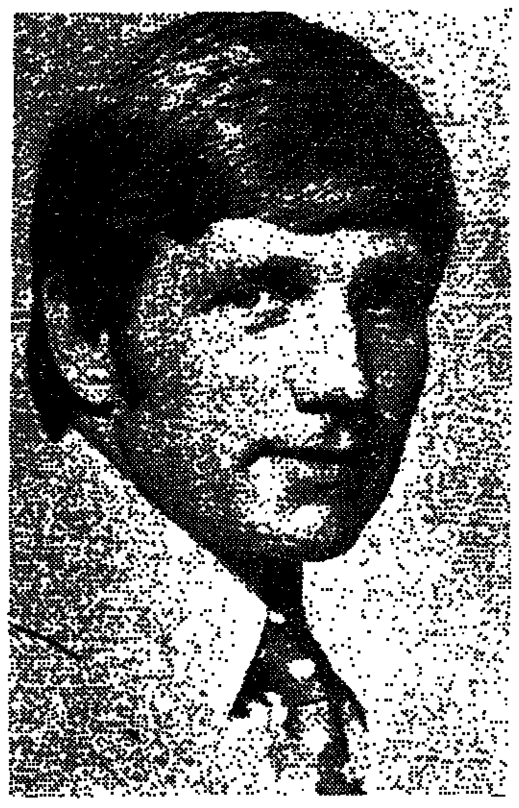

גברים המבקשים להיות אופנתיים, יואלצו להיפרד בהשיער הארוך הגולש על כתפיהם. הספר הצרפתי אלכסנדר עיצב זה עתה את ראשו החדש של הגבר ההדורי: שיער קצוץ ומעוצב בקפדנות. נחמה קטנה — העורף עדיין מכוסה בשיער וכן נשארת פאות הלחיים המאורכות.

מפלים את הגרושה

ההלכה היהודית אוסרת על הגרושה להינשא לגבר שבגללו ניתן הגט, בעוד שעל הגרוש לא חל איסור כזה

מאת חביבה אבי־גיא

אחד מסימניה המובהקים של ה־חברה המתירנית הוא ערעור חיי המשפחה. גילוי „צלע שלישית" משבש לרוב את היחסים בין בני הזוג ומביאם עד משבר. על רקע זה מתרבים גם מקרי הגירושין.

הקרע הראשון בחיי הנישואים של ר. וי. אירע חמש שנים לאח־ שנישאו ולאחר שכבר נולדו שני בניהם. י. החל להעדר מהבית ולאחר זמן היה גם לן לפרקים מחוץ לבי־תו. כאשר נודע לר., כי הסיבה להעדרויות אלה היא עובדת במש־רדו של בעלה, דברה על ליבו כי יחדל מיחסיו עם אותה עובדת והצ־ליחה בכך. שלום הבית הופר שנית כעבור שנה, לאחר שי. החל שוב להיעדר דרך קבע מהבית, על אף בקשותיה והתחינותיה של אשתו. חל־פו כמה שנים והמצב לא השתפר: קשריו של י. עם נשים אחרות השרו אוירה של ריב ומדון ובני הזוג פת־חו בהליכי גירושין. באותה תקופה קשה בחייה הכירה ר. את א. האל־מן. ביניהם צמחה ידידות עמוקה והיא ציפתה לאחר קבלת הגט מבע־לה לבוא עמו בברית־נישואים ולפתוח דף חדש בחייה.

בתביעתה לגט טענה ר. בפני בית הדין הרבני על קשריו ויחסיו של בעלה עם נשים, אשר גרמו לכך שיזניח את חובותיו כבעל וכאב לשני בניו. י. הכחיש את טענות אשתו וטען מצדו, שהיא זאת שנתנה עינה באחר ואף מקיימת אתו יח־סים אסורים.

לאחר דיונים ממושכים החליט בית־הדין, כי על בני הזוג להתגרש. תעודת הגירושין שקבלה ר. מי. בעלה היה בנוסח המקובל בתוספת קטנה: אסור לה לר. להינשא לא.

גם בלי לחוות דעה מי משני בני הזוג נשא באחריות רבה יותר לגי־רושין, אנו עדים לגילוי של הפליית האשה לרעה: י. חופשי להינשא לכל שירצה ואילו ר. אסורה לני־שואים עם א.

לפי ההלכה היהודית, עם מסירת הגט רשאים בדרך־כלל הבעל וה־אשה לשאת ולהינשא למי שירצו, אולם אשה שהתגרשה, לאחר שבית הדין קיבל את הטענה שהיא בגדה בבעלה, רושמים במפורש בתעודת הגירושין, שהיא אסורה לאותו אדם בגללו ניתן הגט, אם כי לא מזכי־רים את הטעם לכך.

לפי חוקי המדינה ניאוף אינו נח־שב לעבירה פלילית, אך בעניני אי־שות של יהודים בישראל לא חל החוק האזרחי אלא דיני ההלכה ולפי־הם דין שונה לאשה ולאיש: בעוד שניאוף של גבר נשוי אינו מונע אותו מלשאת אחרי גירושין את האשה עמה נאף, הרי נאסר על ה־אשה הנשואה, שנתגרשה בגט, ל־הינשא לידיד שהקשרים עמו בזמן הנשואים היו העילה לגירושים.

ח"כיות נפגשות עם קצינות חן

מאת צפורה רומן

חברות כנסת נפגשו, בשבוע ש־עבר, עם קצינות בכירות מחילות שונים בצה"ל. הפגישה התקיימה במסגרת חגיגות מלאת 24 שנים ל־כנסת. חברות הכנסת שהשתתפו ב־פגישה (שבע מתוך שמונה חברות), ספרו לקצינות על עבודתה השו־טפת של הכנסת, על עבודת הוע־דות ועל חוקים חדשים הנמצאים בתהליכה של עבודת החקיקה. הקצי־נות מצידן העלו בעיות שטרם מצאו את פתרונן, כמו: חוק ביטוח בריאות ממלכתי, חוק כנוביץ, אי הכרה בהוצאות עזרה בבית לנשים עוב־דות לצורך ניכוי ממס הכנסה, אי שוויון בקרנות הפנסיה לגברים ול־נשים ואי שוויון בחוק הביטוח ה־לאומי.

קני לך מעיל במכירות סוף העונה

בחנות ובשוק
מאת לאה פורת

אם טרם רכשת לך השנה את ה־מעיל או החליפה שאת זקוקה להם, כדאי לך לעשות זאת עכשיו. המבחר בחנויות עודנו גדול ואילו המחירים החלו לרדת. בסיור בחנויות במרכז תל־אביב מצאתי שבחנויות רבות נוהגים הנחות לקונים; אולם גם אלה שלא עשו זאת בשבוע שעבר יצטרפו לנוהגי ההנחות ב־4 בפברו־אר, כאשר התאחדות הסוחרים הכריז על מכירות סוף העונה.

פרווה סינתטית עם כל דבר

כיוון שהחורף עדיין בעיצומו, תו־כלי ליהנות עוד השנה ממעיל פרו־כה. הפרווה המלאכותית שהיתה ה־להיט האופנתי של החורף הזה, עדיין שולטת בכיפה ומופיעה בגירסאות שונות: החל במתעיות חסרות שר־וולים שמחירן כמאה לירות וכלה ב־מעילים ארוכים עם קישוטי פרווה סינתטית שמחירם, בהתאם לסוג ה־אריג, עשוי להגיע עד 600 ל"י. ב־השבוע לצרכן מצאתי מבחר גדול של ז'קטים ומעילים עם פרווה מלא־כותית. מחיר הז'קטים בין 125 ל"י ל־210 ל"י. ז'קטים בגזרה בטלדרס שהם שילוב של עור ופרווה מחירם 235 ל"י. נאים מאוד הם מעילים ס־רוגים עם ביטנת פרווה ועיטורים ב־פרווה בחפתים ובאימרות. המחיר 290 ל"י.

אצל אתא מופיעה הפרווה בשילוב עם אריג קורדרוי (175 ל"י עד 250 ל"י) או עם חלחוטון, שהוא כותנה דמויית זמש (175 ל"י). גם בחנויות אחרות אפשר לראות מעילים (ובג־דים אחרים) מכותנה דמויית זמש, אבל שם העיבוד שונה, כי האריג יותר דק ולפעמים הוא נראה כמעט כקטיפה. מעיל מסוג כזה עם קישוטי פרווה סינתטית נמכר ב־180 ל"י עד 250 ל"י, בהתאם למקום החנות. ב־שוק הכרמל ניתן להשיג מעילים כ־אלה ב־200 ל"י עוד לפני שהתחלת לעמוד על המקח.

בצד האריגים הסינתטיים עדיין שומר על מקום של כבוד מעיל ה־צמר הקלאסי. כאן יש מיגוון של הצ־עות ובחירות. ההבדלים נובעים לא רק מטיב הבד, אלא במידה רבה גם בעיצוב המעיל והמהכותבת בה הוא נקנה. אפשר להשיג מעילי צמר החל ב־300 ל"י. בחנויות יוקרה כמו ה־אחיות אנגלנדר אוגניה, מחירי מעילי הצמר אינם עולים על 500 עד 600 ל"י.

חליפות מכנסיים מסקאי

קנית חליפה, כמו קנית מעיל ב־מכירות סוף העונה, היא כדאית מפ־ני שהחסכון של 20% יכול להגיע ל־סכום הנכבד של 80 ל"י ויותר. חלי־פה צמר בת שני חלקים (עם חצאית או עם מכנסיים) עולה בין 200 ל"י ל־500 ל"י. בין אם קונים חליפה ק־לאסית ובין אם קונים חליפה אופ־נתית, שבה החצאית מתרחבת וה־מקטורן קצר, זאת השקעה טובה. ש־כן, בתוספת של כמה חולצות תוא־מות יש לך מלתחה מגוונת ליותר מעונה אחת.

אם את מעוניינת בהלבשה פחות יקרה קני חליפה מקורדרוי עם או בלי פרווה (מ־155 ל"י עד 250 ל"י) או מחלחוטון (130 עד 140 ל"י). יש גם מבחר עצום של חליפות מכנסיים סרוגות (ג'רסי) מחוטים סינתטיים כמו אקרילן. מחירה של חליפה כזו כ־180 ל"י. ולמי שמעוניינת בחידו־שים — ראויות חליפות מכנסיים ע־שויות מפלאסטיק מסוג סקאי, אבל לא אותו סקאי שעושים ממנו ארנ־קים, אלא חומר רך ונעים למגע. בע־לי החנות ראזו, שם נמכרות חלי־פות כאלה, אומרים שהם מייבאים את החליפות מגרמניה. המחיר — 260 ל"י לחליפה.

שמפו לבלונדיות

שמפו לבלונדיות ולבהירות שיער, „קאמיל שמפו", יצא באחרונה לשוק. השמפו החדש מכיל תמצית של קא־מומיל אשר לדברי היצרנים, בוד־מדילן, אינו צובע את השיער אך יש לו תכונה להבהיר שיער. כן מ־כיל הוא — לטענת היצרנים — חו־מרים לחיזוק השורשים ולהצתת ה־ברק. השמפו מומלץ הן לבעלות שי־ער בלונדי טבעי הן לבעלות שיער צבוע. המחיר — 6.80 ל"י.

תקן חדש לפירות וירקות מוקפאים

השמוש הגדל ההולך בפירות ויר־קות מוקפאים הביא את מכון התק־נים הישראלי לפרסום הצעה לתקן ישראלי חדש בנושא זה (תקן מס־פר 542/1).

התקן החדש מפרט את הדרישות והבדיקות בהן חייבים מוצרים אלה לעמוד. תקנים מפורטים לכל מוצר ומוצר בנפרד יפורסמו במשך ה־זמן.

פירות וירקות המיועדים להקפאה נקטפים במצב מבשל, עוברים מיון לפי הטיב, הגודל והזן, נשט־פים במים קרים, נחלטים (הירק מועבר במים רותחים במשך דקה, לעיכוב פעילות האנזימים העלולים לגרום לקלקול בירק) ומיד לאחר מכן מוקפאים במינוס 29 מעלות. החל ברגע זה יש לשמור את המו־צר אותו, מאוחסן ומשווק בטמפר־טורה של לפחות מינוס 18 מעלות עד רגע השימוש.

בתקן החדש דרישות המגדירות את מצב הפרות והירקות המיועדים להקפאה; אופן מיונם; התוספות המשבחות טעמם; אריזה שתמנע ח־דירת זיהומים וקילקול הטעם של המוצר. על האריזה יסומנו בעב־רית: המשקל, שם המוצר, שם ה־יצרן ותאריך האריזה.

דרישות נוספות בתקן החדש מת־ארות בפרוט רב את שיטות הבדי־קה הכימיות, הפיסיקליות והמיקרו־ביולוגיות שיבטיחו לצרכן מוצר ב־רמת איכות גבוהה.

בתהליך ההקפאה אין הירק מאבד מינרלים וויטמינים יותר מאשר אילו נרתח ועובר בידי עקרת הבית. אין צורך להפשיר ירק מוקפא לפני בי־שולו ויש לציית להוראות הכתובות על העטיפה באשר לזמן בישולו.

ירקות מוקפאים טובים למאכל בדרך־כלל במשך יותר משנה לאחר שיווקם, בתנאי שישמרו כל העת בטמפרטורה של מינוס 18 מעלות צלסיוס ולא יוקפאו שנית לאחר הפ־שרתם.

האמבטיה והקירות כיחידה אחת

אם יתחילו הקבלנים להשתמש ב־אמבטיה שבתצלום, כי אז עתידים אנו לעמוד בפני שינוי בנוף האמ־בטיות. שכן אמבטיה זאת העשויה מפיברגלס, מהווה יחד עם שלושה קירות — יחידה אחת. הקירות באים במקום אריחי הטרסינה ויש בהם גם שקעים מתאימים לסבון. יצרני ה־יחידה הזאת, אמבט בע"מ, שהיא חברת בת של אמבין, אומרים כי יתח־ילו את הייצור השוטף בעוד שלו־שה חודשים. המחיר טרם נקבע, אך מבטיחים שיהיה נמוך יותר משל האמבטיות המקובלות.

אירוק בע"מ, בפרוק מרצון

ניתנת בזה הודעה שבאספה כללית יוצאת מן הכלל של החברה, שנת־קיימה ביום 16 בינואר 1973, הוחלט על פרוק החברה מרצון ועל מינויו של מר אליעזר ליואי, רואה חשבון, למפרק החברה.

על כל הנושים להגיש תביעותיהם למפרק, לפי הכתובת: אליעזר ליואי, רואה־חשבון, שדרות דוד המלך 1, תל־אביב, תוך 21 יום מיום פרסום מודעה זו.

אליעזר ליואי, מפרק

9 סרטים טובים בתל־אביב

קולנוע
מאת יוסף שריק

צר לי לאכזב את המלוהגים ה־מקצועיים ואת הפסימיסטים. שנים הם קובלים: „אין שום דבר ש־כדאי וראוי לראותו בבתי־הקולנוע שלנו". האמת היא, ששלושה מן הסרטים המוצגים כיום בבתי־הקול־נוע של תל־אביב מצאתי לנחוץ לראות פעמיים: „פליני, רומא" (ב־סטודיו); „מיני ומוסקוביץ" (בהב־לה) והאחרון אחרון חביב: „הצגת הקולנוע האחרונה" (פריז). מצויים גם — וזה החידוש הנעים ביותר — שני סרטים ישראליים „מציצים" (ב־אורלי) ו„סלומוניקו" (במוגרבי) ש־הם טובים ומשעשעים וחזות לשח־קניהם ובמאיהם.

„התפוז המיכני" (בפאר) „כלבי הקש" (באסתר) ו„הסנדק" (באלנבי) משקפים בצורה יוצאת מגדר הרגיל — ומפחידה למדי — את עידן ה־אלימות שבו אנו חיים, או שנחייה בו בעתיד הקרוב ביותר. ובסוף „פרנזי" (חן) הנחשב, בצדק, לסרט המתח הטוב ביותר שעשה היצ'קוק מזה שנים רבות...

כל הסרטים הנ"ל מצאו את קהל־הצופים שלהם והם „רצים" כבר שבועות רבים על אף הטלוויזיה, הגשמים, השלג והקרה.

יש סרטים שאנו הולכים לראותם על־מנת לשכוח, ויש סרטים שאנו הולכים לראותם כדי לזכור (לשכוח ולזכור את חיינו היום־יומיים.) ש־לושת הסרטים, הראשונים שהזכרנו לעיל — גורמים לכך שנזכור... ול־פיכך ערכם גדול יותר.

אחרי שתראו את „רומא" של פליני, ודאי תבחינו כי פרצופיהם של תושבי תל־אביב מרוחקים ומסק־רנים לא פחות מפרצופיהם של תו־שבי רומא. פליני הודה, כי הוא עושה סרטים כדי „להיות במגע". מה שעושות ידיו ועיניו של אוהב לאהובתו — כך עושה המצלמה של פליני לשחקניו.

הסרט „מיני ומוסקוביץ" מספר על שניים החיים בשולי החברה (כמעט). מוסקוביץ הוא גבר בודד, יהודי שאיננו מבריק כל כך בשכלו, אבל רוצה להיות נאהב, ואילו מיני היא גויה טובת־מראה שאינה יכו־לה למצוא גבר כלבבה. השנים מו־צאים זה את זה ומתפתח ביניהם רומן מסובך ומסורף. הבמאי ג'ון קאסאווטס מאפשר לשחקניו להיות הם־עצמם.

בראותי בפעם השניה את „הצגת הקולנוע האחרונה" (באולם שהיה מלא ב־10 לפנה"צ) חשבתי שאב־חין בפרטים קטנים נוספים שנעלמו ממני בפעם הראשונה: בימוי, צרי־כה, חיתוך, מוסיקה וכיו"ב, שבזכותם יצא לתהילה שמו של הבמאי פיטר בוגדאנוביץ. למעשה ראיתי טוב, ובצורה מוחשית יותר את הבדידות, את האכזבה, את הנוסטלגיה לנעו־רים שאבדו.

„לולא סאם, הייתי מחמיצה כל זאת" — אומרת מרת פאראו לגיבור הסרט סוני. וסוני מבין לפתע, כי היא איננה מתכוונת למשקאות, ל־סיגריה, לכדור־בסיס, לטלוויזיה, ל־מין — אלא ליחס אנושי, חם, של גבר המסוגל להעניק אושר ושמחה. מרת פאראו מצאה כל זאת אצל סאם; מרת רות פופר מצאה זאת אצל סוני. סוני לא מצא את ה־אושר אצל שתי נערותיו.

לוני הוא — פיטר בוגדאנוביץ. הגישה והנימה האישית של שלושת הבמאים — היא שעושה את שלושת הסרטים הללו לבלתי־נשכחים.

„סוני — מימותי במוסס"

פרשיות בעיני ,מועמד'

אבן עוקץ אבל לא מחריף סיכסוכים בספרו „ארצי"

ספר חדש
מאת דן מרגלית

ספרו החדש של שר החוץ אבא אבן, „ארצי"* נועד להוות סיכום ל־25 שנותיה של ישראל בזירה ה־בינלאומית. לפי צורתו ניכר שהוא נועד ליצור סביבו אווירה חגיגית המתאימה לאווירת חשבון־הנפש ב־מלאת כ"ה שנים למדינה. מגמה זו היא המאפיינת את הספר — ולא הרצון לעורר מחדש פולמוס ישן סביב כמה מן הפרשיות המדיניות הרבות אשר נסקרו בספרו של אבן.

יתכן שמגמת המחבר היתה ל־עורר בקורא תחושה חגיגית. אך יתכן כי גם בגלל סיבה אחרת — כמו העובדה שנוקבים בשמו של אבן כמועמד אפשרי לראשות הממ־שלה — עקף שר החוץ מחלוקות פני־מיות רבות. מגמות כאלה של החתירה אל הקונסנסוס מטעמים של כדאיות פוליטית, מתמזגות באופיו של אבן, המוכן לגלות סובלנות כלפי דעות שאינן דעותיו.

יש לכך ביטוי גם במעשיו בתקופה האחרונה: הוא החליט לבקר לרא־שונה בקרית־ארבע היהודית, וזאת בלי לקפח את השיוך על ,ציעברי' בחברון. חתירה כזאת ל„הסכמה רח־בה" באה על ביטויה גם בספרו. לאבן, שמילא תפקיד מרכזי ב־פרשיות שאותן הוא מתאר כרפור־טר נאמן וכפרשן היסטורי, היה ראוי ודאי פיתוי לא מבוטל להתפלמס עם יריביו. במקום זאת הוא העדיף „לסגת" אל ניתוח אובייקטיבי של הפרשיות השונות, ולפרוש את טע־נות יריביו, אותן הוא שלל בחריפות בעת התרחשותן. אין זאת אומרת שהוא חזר בו מן העמדות שנקט, והוא ממשיך לגונן עליהן אף תוך מתן הסבר נרחב ומפורט של השק־פות אלה, אולם מי שחשד בו כי הוציא ספר פולמוסי — טעה.

עם זאת, יש בספר כמה תיאורים אשר עוסקים בצדדים אישיים, או שיש בהם עקיצות אשר אבן כפול־מוסן־הגבב־פולמוס לא רצה לוותר עליהן. הוא העדיף להרחיק לאישים אשר „מחוץ למחנה". אחת הדוגמ־אות היא עקיצתו בנתן ילין־מור, אשר בכנסת הראשונה קרא לכיבוש כל הארץ, וב־1967 תבע את החזרת כל השטחים. יותר משמעותית היא הערתו כלפי יעקב חזן ממפ"ם, אשר הכריז כי ברית המועצות „היא מו־לדתו השניה, הסוציאליסטית" — ו־כעבור 20 שנים, כדברי אבן, „לא יכול היה למצוא מלים קשות די הצורך בשביל ברית המועצות".

חלק מעניין נוסף בספרו הוא הת־ייחסותו של אבן לתקופת ההמתנה, אשר קדמה למלחמת ששת הימים והקמת ממשלת הליכוד הלאומי. מו־בן כי הוא סבור שההמתנה לא זו בלבד שלא הוליחה את כוחה של ישראל, אלא אף חיזקה אותה מ־בחינה מדינית־בינלאומית. בהקשר זה אין אבן מתייחס כמעט לשאלה מה אירע לאמינות הקאסוס־בלי ה־ישראלי, כאשר ירושלים לא הגיבה מיד על סגירת מיצרי טיראן, מע־שה שהיא הזהירה מפניו את מצרים במשך 11 שנים. במקום זאת מביא אבן דברים מפי יצחק רבין להצד־קת תקופת ההמתנה.

בנקודה זו נמנע אבן מגלישה ל־פולמוס פנימי. לכאורה, צריך היה להמשיך ולהחזיר את דעתו מאותה תקופה שלא היה מקום להקמת ממ־שלת הליכוד הלאומי, ומכל מקום להדגיש את העדפתו שתיק הבטחון יועבר מלוי אשכול ליגאל אלון, ולא למשה דיין שהיה אז ברפ"י. אך אבן של 1972, אינו מעונין לפתוח פצעים שבמעמדו המדיני הנוכחי הוא מעדיף שיגלידו. יוצא, איפוא, ש־הוא רואה ביריבות מדינית לגיטימית המבוססת על „דאגה לאומית כנה" את תביעות האופוזיציה לשינויים בהרכבה של ממשלת ישראל; ולא פחות מעניין, שאין הוא רואה יתרון לאיש מן המועמדים לתיק הבטחון — דיין או אלון — זה על פני זה.

לשניהם — טוען אבן — היו תומ־כים נלהבים ויריבים תקיפים, ול־מעשה „היתרון בהצטרפותו של דיין לממשלה מתבטא היה לא רק מן הבחינה של המורל הצבאי אלא גם בהרחבת הקואליציה אל מחוץ ל־מפלגות הקיימות, בצורה שתכלול את האופוזיציה של גח"ל ואת מפ־לגת רפ"י".

כמובן שכל זה עלול היה להיר־אות אחרת לוא פירסם אבן את ספרו — חופשי מביקורת מוקדמת — לפני כמה שנים, בלהט הויכוח ה־פנימי־מפלגתי שפרץ מיד לאחר מל־חמת ששת הימים. יש להניח כי אז היה מפרסם קטעים מרתקים כאי־שר ספרות רבות פיצלו את הצמרת הפוליטית במדינה.

ההתרשמות הכללית היא שבכתי־בת ספר זה ביקש אבן למלא בכתב את התפקיד שהוא ממלא בעצרת ה־אומות ובשיחות דיפלומטיות בעל פה; להופיע בצורה מרהקה כדוברה ה־מוסמך של ישראל על כל אגפיה הקואליציוניים, ואף הציוניים.

* „ארצי" — מאת אבא אבן; הו־צאת וידנפלד וניקולסון; ירושלים; 1972.

פסק־דין של בית־המשפט העליון

תאריך על המצבה

משפט
מאת עלי נתן

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 280/71

השופטים: צבי ברנזון, אלפרד ויתקון, משה עציוני
המערער: גדעון רפאל
נ ג ד
המשיבים: חברה קדישא גחש"א
בשם המערער: עו"ד י. בר־נבשה
בשם המשיבים: עו"ד י. פריבס

על קברו של המנוח ד"ר רוברט מדעון הוקמה מצבה. תאריכי ליד־תו ופטירתו נחקקו בה לפי הלוח ה־עברי. בנו של המנוח (המערער) בי־קש לחקוק את התאריכים גם לפי הלוח הכללי, כאשר הלוח העברי היה זר לאביו המנוח. חברה קדישא לא נענתה לבקשה. סירובה של חב־רה קדישא סמכה על סעיף 9 שבטו־פס „הוראות לבוני ומקימי מצ־בות", שגם המערער חתם עליו. לפי הוראת אותו סעיף יהיה נוסח הכתו־בת על המצבה אך ורק בשפה העב־רית ויהיה טעון אישורה של הנהלת חברה קדישא. עוד נאמר באותו סעיף, כי תאריכי הלידה והפטירה וכל התאריכים האחרים יהיו אך ורק לפי הלוח העברי.

המערער הגיש בבית המשפט ה־מחוזי תובענה לסעד הצהרתי שמט־בה, בין השאר, על הנימוק כי סעיף 9 הנ"ל בטל מעיקרו, בהיותו „תנאי מגביל" שיש בו משום „קיפוח הל־קוחות" כמשמעות מונחים אלה ב־חוק החוזים האחידים, תשכ"ד־1964.

כדי לזכות בבטול סעיף 9 על־פי חוק החוזים האחידים, על המערער להראות (א) שהמדובר הוא ב„חוזה אחיד" (לאמור, „חוזה להספקת מצ־רך או למתן שירות, שתנאיו, כולם או מקצתם, נקבעו מראש על ידי מספק המצרך או נותן השירות... כדי שישמשו תנאים לחוזים רבים בינו ובין אנשים בלתי מסויימים...") (ב) שהסעיף הוא „תנאי מגביל" (במקרה שלפנינו, „תנאי אשר... כובל את המשיבים בזכויות הלקוח ה־נובעות מן החוזה בהסכמה של ה־ספק..." (סעיף 15 (3)), או תנאי אחר „מהווה ויתור מראש של הלקוח על זכות מזכויותיו שהיתה נובעת מן החוזה אילולא אותו תנאי" (סעיף 15(5)), ו־(ג) שיש באותו תנאי מגביל „בשים לב לכלל תנאי החוזה ולכל הנסיבות האחרות משום קיפוח הלקוחות או משום יתרון בלתי הוגן של הספק העשוי להביא לידי קי־פוח הלקוחות", כאמור בסעיף 14 לחוק הנ"ל. בית המשפט המחוזי דחה את התובענה מן הטעם שאין לראות בטופס ההוראות, שסעיף 9 הוא אחד מהן, „חוזה אחיד".

השופט ויתקון מסתייג בפסק־דינו ממסקנתו של בית המשפט המחוזי וקובע שיש לראות את אותו התוזה כ„חוזה אחיד" במובן החוק. חברה קדישא נותנת שירותי קבורה על כל הכרוך בכך והיא הגוף שעמו מת־קשרים בני אדם, שעליהם הדאגה לקבורתו של נפטר, בדרך כלל, בני המשפחה. החותם על טופס ההוראות חותם עליו כיוון שהוא נזקק לשירותי החברה קדישא.

ואולם, סבור השופט, אין בסעיף 9 „תנאי מגביל" במובן הסעיפים 15 (3) או 15 (5) לחוק אותם הזכרנו לעיל. כדי שתנאי מגביל ישמש עי־לה לביטול חוזה צריך שנמצא בו הפגם של ניצול מעמדו של הלקוח, יסוד שאינו קיים במקרה שלפנינו. לפיכך מציע השופט לדחות את ה־ערעור.

השופט עציוני מצטרף בפסק־דינו למסקנתו של השופט ויתקון, כי ה־מדובר הוא כאן בחוזה מסוג החוזים האחידים, אך חולק על מסקנתו כי אין בסעיף 9 הנ"ל „תנאי מגביל" אשר בית המשפט יכול לבטלו.

חברה קדישא היא גוף הפועל מ־כוח הדין ובהוראות הדין שמכוחן היא פועלת אין זכר לכך שהחברה רשאית להתנות את הקמת המצבה באיסור לחרות עליה את התאריך הכללי של מועדי לידתו או פטירתו של הנפטר.

החברה טוענת, כי תקנותיה מ־חייבות אותה ללכת אחר הכרעת ה־רבנות הראשית לתל־אביב — יפו. לצורך זה קיבלה חוות דעת מפי הרב הראשי לתל־אביב — יפו ובה נאמר, כי יש לאסור בהחלט העמדת מצבה בתאריך לועזי, שכן „...על ידי ה־מנין הלועזי עולה בזכרוננו מחשבת מספר שנות לידת הנוצרי". השופט עציוני מציין, כי אותה חוות דעת עצמה נושאת, נוסף לתאריך העברי גם את התאריך הלועזי, „...אותו תא־ריך ממש הגלול בדברי חוות הדעת להעלות בזכרוננו את מספר שנות לידת הנוצרי". השופט מוסיף ומ־ציין, כי תאריכים לועזיים מופיעים גם בבתי קברות בהנהלת חברה קדי־שא ברחוב טרומפלדור בתל־אביב, בחיפה, בצפת, וכן על קבריהם של בנימין זאב הרצל ושל מנהיגים ציו־ניים אחרים. המסקנה היא, איפוא, כי „ברור... שהטענה כאילו ציון התאריכים כלליים בבתי קברות יהו־דים עלול לפגום בהלכה או לפגוע ברגשותיהם הדתיים של יהודים, היא מחוסרת כל יסוד ומופרכת מעיקרא".

השופט עציוני סבור, כי שני התנ־אים החייבים להתקיים לשם ביטול התנאי המגביל לפי סעיף 14 לחוק הם, כי יש „בשים לב לתנאי החוזה ולכל הנסיבות האחרות משום קיפוח הלקוחות או משום יתרון בלתי הוגן של הספק העשוי להביא לידי קיפוח הלקוחות". השופט מטעים, כי לא די בקיפוח אינדיוידואלי אלא צריך להיות „קיפוח הלקוחות" בתורת כלל, וכי יש בסעיף 9 לחוזה ה־אוסר ציון תאריכים על־פי הלוח הכללי, קיפוח לא של המערער ל־בדו אלא של רבים מאלה הנזקקים לשרותי חברה קדישא בקשר להק־מת מצבה לזכר קרוביהם. כאמור הוקמה המשיבה על־פי דין כדי ל־ספק שרותי קבורה, שהם שירות צבורי לכל דבר ועניין. המצב ה־עובדתי הוא, כי אדם הבא לקבור את יקירו, אין לו למעשה ברירה אלא להסכים לתנאים שמטילה עליו חברה קדישא המונופוליסטית. קיים איפוא מצב בו נמצאים הצדדים ה־מתקשרים בחוזה במעמד לא־שווה כשמתווסף לזה מצבו הנפשי של האדם האבל על פטירת יקירו. מני־עת ניצול מעמד לא־שווה זה על־ידי גוף מונופוליסטי הבא לספק שירותים לציבור הוא אחת ממט־רות היסוד של סעיף 14 לחוק.

השופט עציוני מטעים, כי „...זכו־תו של אדם לכבד בדרך נאותה את זכרם של אהוביו שהלכו לעולמם, בהתאם לאורח חייהם ולמסורתם כל זמן שדבר זה אינו פוגע ברגשות או באינטרסים לגיטימיים של ה־זולת". המערער הוכיח, כי לוח ה־ספירה העברי היה זר לאביו המנוח. ציון התאריך הכללי בנוסף לתא־ריך העברי אינו עלול לפגוע ב־רגשי הציבור היהודי. יש, איפוא, בהוראת חברה קדישא „משום פגי־עה חמורה בזכות הטבעית האל־מנטרית המוכרת של כל אדם ב־ישראל לנהל את חייו על־פי הלוח הכללי, אותו לוח שעל־פיו, למע־שה — לפי החוק שלנו, נקבעות זכויותינו המשפטיות... אין ספק ש־אלמלא תנאי מגביל זה בסעיף 9 לחוזה, היתה נכללת מטבע הדב־רים בזכות להקים מצבה גם הזכות לציין את תאריך לידתו ו־פטירתו של המנוח על־פי הלוח ה־כללי". לא היה, איפוא, כל מקום, לא מבחינת האינטרס הציבורי ולא מבחינת אינטרסים אחרים, לאסור על המערער לציין על מצבת אביו את התאריך הכללי בנוסף לתאריך העברי, ואין הצדקה כלשהי לתנאי המגביל שבסעיף 9 אשר יש בו מ־שום קיפוח המערער במובן הסעיף 14 לחוק.

לאחר שהשופט ברנזון הצטרף ל־פסק־דינו זה הוחלט ברוב דעות ל־קבל את הערעור ולתת פסק־דין הצהרתי הקובע, כי המערער רשאי לחקוק על מצבתו של אביו את תא־ריך לידתו ותאריך פטירתו לפי ה־לוח הכללי.

באוה־ורשבסקי

هكذا من الأصل

מדור פרסומי

בניה ★ ארכיטקטורה ★ תאורה ★ כבישים

גידול אוכלוסיית הרכב חונק את הערים

כרכי העולם סובלים במידה גוברת והולכת מ„הסתיידות" עורקי התחבורה שלהם, בעקבות הגידול המתמיד והבלתי נמנע של מספר כלי הרכב המסבבים בהם.

בפריס, הנהגת מצי של 1,860,000 מכוניות פרטיות העובר בחוצותיה, עושים האוטובוסים העירוניים והחשמליות את דרכם באיטיות כפולה מזו שעשו זאת ה„דיליז'אנסים" הציבוריים, הרתומים לסוסים, במאה שעברה.

אולם פאריס אינה היחידה מכרכי צרפת הסובלת מ„הסתיידות העורקים". נהגי מארסיי מפסידים כל יום זמן המסתכם ב־25 שנים, בפקקי התנועה שברחובות עירם. גם ליאון נחנקת, למרות 200,000 דו"חות התנועה הנרשמים מדי שנה לנהגיה והגרירה בקנה מידה גדול ומבוצעת על ידי מחלקת התנועה שלה. ואילו 250,000 המכוניות של טולוז גורמות לפקקי־תנועה הנראים כנצחיים, בסימטאות הצרות סביב הקאפיטול.

ארצות הברית — ערש המכונית הפרטית — מבקשת לחזור אל התחבורה הציבורית.

ארצות הברית, כורעת תחת נטל מאה מיליון המכוניות הפרטיות הסובבות בכבישיה, החלה להבין כי המוצא היחיד מהמצב שלתוכו נקלעה עקב סיפוח תודעת המכונית הפרטית — הוא בהרחבת התחבורה הציבורית. אותם כרכים, שבעבר הלא־רחוק שמו את הדגש בפיתוח כבישים ורחובות, ניגשו עתה במרץ להקמת רשתות של רכבות אקספרס עירוניות.

רשת הרכבות במפרץ סאן פראנציסקו תיפתח השנה לתנועה, ואשינגטון הקציבה סך המשתווה ל־1.5 מיליארד לירות להקמת רשת מסילת ברזל לרכבות. פיטסבורג, אטלנטה, סן לואיס, בולטימור, ומיאמי תובעות אף הן הקצבות מהממשלה המרכזית כדי לפתח שירות רכבות מהירות בתחומיה, והוא הדין בלוס אנג'לס, מוקד התנועה המוטורית בארצות הברית, שהחלה להתגעגע על רשת החשמליות שלה, (שחוסלה לאחר מלחמת העולם השניה) ומתכננת בניית רכבת תחתית.

עברו חלפו הזמנים שבהם נאמר כי מה שטוב לג'נרל מוטורס טוב בשביל ארצות הברית. מרבית העיריות בארצות־הברית מתנגדות עתה לסלילת אוטוסטראדות עירוניות חדשות, האוסרות על החניה במרכז הערים, אשר מקום חניה עולה שם עד 700 ל"י לחודש, ומנהלות במרץ שיטתי מדיניות של רישום דו"חות לנהגים המתעלמים ממדיניות זו. בניו־יורק כשלעצמה רושמים השוטרים 7,500 דו"חות בממוצע ליום, בשיעור של 120 ל"י לדו"ח. כן גוררים הם 300 מכוניות בממוצע ליום, שבעליהן נאלצים לשלם כ־350 ל"י תמורת החזרתן.

התפכחות לגבי הרכב המנועי אצל נציגי רשויות וגם יצרני מכוניות עצמם.

לעומת זאת, אין אירופה הולכת בדרכי ארצות־הברית מבחינת קניסת בעלי הרכב שאינם מכבדים את החוק. בליאון שבצרפת, למשל, משלמים הנהגים ברצון את קנסותיהם, הנעים בין פחות מלירה לפחות משלוש לירות. ואילו בפאריס, אשר שם חונות כל יום 120 אלף מכוניות שלא בהתאם לחוק, מעדיף ראש המשטרה להתאים את החוק למציאות: כיוון שאינו מסוגל לגרור כמות כה גדולה של מכוניות, הוא סילק את שלטי איסור החניה, דבר המעיד הן על הגיון והן על חוסר אונים.

מוריס דובלה, הממונה על מחוז פאריס, קלע „בול" באומרו: „בדרך כלל לא קיימת בחלק המרכזי של איזור עירוני ברירה בין המכונית הפרטית לבין התחבורה הציבורית: המתחייבת היא התחבורה הציבורית".

אחד ממנהלי פיאט באיטליה, אורליה פצ'אי, לא נרתע מהשמעת ההצהרה הנוקבת הבאה: „המכונית חיה את שנות הזוהר האחרונות שלה, מבחינת רכוש פרטי וביטוי למעמד חברתי. המצב האבסורדי שבו נתונות ערינו הגדולות — פאריס, רומא וטוקיו — נובע מסתימה במנטאליות שלנו. שהרי אין עוד כל ספק שהמכונית הפרטית, בה אנו משתמשים שעתיים עד ארבע שעות ליום, המכבידה ומזהמת את האוויר שלנו, אשר אנו מבלים בו את החלק העיקרי של חיינו — היא בבחינת אנאכרוניזם".

הצרפתי הרווה בריין, פרופסור לכלכלה ומחבר מחקר על נושא התחבורה הציבורית בדיז'ון, מאשר כי „לא קיימת השלמה בין המכונית הפרטית ופיתוחה של תחבורה ציבורית. ההפך מזה: מתהוללת התחרות מרה ביניהן, הגורמת לסתימתם הקבועה של כרכי הערים ושיתוק שירותי התחבורה, השמורים כביכול למען העניים, אולם שהמצטרפים מאמירים והולכים בשיעור כזה שקשה לעמוד בו".

לדעתו של החוקר, נובעות כל הצרות מהן סובלת התחבורה הציבורית מהאנרכיה שהכניסה המכונית הפרטית. מכאן צומחים גם הגרעונות הגדולים וההולכים של התחבורה העירונית בדיז'ון, שהגיעו לשיעור של 100 מיליון פראנקים לשנת 1971.

שטוקהולם היא העיר האירופית הידועה בתחבורה הנוחה שלה ושירותי ההסעה הציבוריים שלה הם משביעי רצון ביותר. היא גם העיר שבה חוקי התעבורה הם החמורים ביותר כלפי המכונית הפרטית. השלטונות עיבדו תוכנית חומש התוחה צימצומה עד למינימום של תנועת הרכב הפרטי. כבר עתה שמורים ארבעה רחובות מרכזיים לשימושם הבלעדי של הולכי הרגל. ובמכלול העיר נאסרה חניית רכב בין השעות 8 ו־18, פרט למקומות המוקצים לכך ושבהם ניצבים מדחנים. מכונית שמחנים אותה באורח בלתי חוקי, היא נגררת מייד. במובן זה מסוגלת שטוקהולם עדיין לנשום.

נסיון איסור תנועה במרכז מארסיי החזיר את השלווה לעיר, אך תבע תגבורת משטרתית שהגדילה את מספר שוטרי־הצמתים לפי ארבעה ממספרם הרגיל וחייבה גרירת מכוניות של עבריינים.

עירית מארסיי עשתה נסיון מעניין, בחודש אוקטובר שעבר במשך 20 יום נאסרה החנייה בכל מרכז העיר. בטבורק התחבורה המרכזי של מארסיי אפילו נאסרה תנועת המכוניות הפרטיות למשך עשרה ימים והוא נשמר לתנועת אוטובוסים ומוניות.

מטרת הניסוי היתה להוכיח לתושבי העיר כי התחבורה הציבורית מסוגלת למלא ביעילות את מקום המכונית הפרטית ואף הופכת את האי־נעימות של פקקי תנועה. הניסוי הוכיח את עצמו: לרחובות הקטנים של מרכז חזרו השלווה והרוגע, שאיש לא התנסה בהם מזה זמן רב. אולם לא היה זה גם. כדי לרסן את התלהבות הים־תיכונית, צריך היה להגדיל פי ארבעה את הכוח המשטרתי ששמר על הצמתים העיקריים, בעזרת מצלמות טלוויזיה, ולגרור מדי יום ביומו 60 מכוניות לא רצויות.

על־ידי הגדלת דמי החנייה מקווים לזרז את תנועת הרכב בחוצות פאריס מ־9 ל־14 קמ"ש ולחסוך לתושבים 600 אלף שעות.

לפי מחקר שנעשה על־ידי המכון לניהול ולעיור של איזור פאריס, על נושא בחירת כלי התחבורה מבחינת העלות, בחזותה המהירות של התנועה בפאריס בשעות הבהלה של שנת 1975 — כ־9 קילומטר לשעה, אם המגמות הקיימות יימשכו. במחקר הוצע תעריף חנייה בשיעור של שני פראנקים לאיזור פאריס ופראנק אחד לפריפריה. בדרך זו מקווים מחברי המחקר שהתנועה של המכוניות תפחת ברבע ואילו זו של האוטובוסים תגדל בשני שלישים, כך שמהירותם תגיע ל־14 קמ"ש לשעה.

הישג זה, ככל שהוא צנוע מהווה קרוב ל־600,000 שעות שייחסכו מדי יום על־ידי הפאריסאים ולגבי הציבור יהיה חסכון בשיעור של 800 מיליון פראנקים לשנה.

מאת נתן זילבר,
מהנדס תנועה

(מתוך „הקבלן הבונה", גליון 168)

גשרי־כבישים לא בטוחים בארה"ב

כ־16% מגשרי הכבישים בארצות הברית „סובלים ממחסור קריטי בבטיחות" — כך טוען המדור למינהל הכבישים הפדראלי.

בבדיקה מוקדם על תוכנית חדשה להחלפת הגשרים בקנה־מידה ארצי, שאושר על ידי חוק הכבישים הפדראלי מעריך המדור כי כ־89 אלף מתוך 565,500 גשרי כבישים אינם בטוחים; שיותר מ־400 אלף גשרים הוקמו לפני 1935 וכי 24 אלף מתוך 236 אלף הכבישים שהוקמו במסגרת מערכת הסיוע הפדראלי אינם בטוחים.

אישור להחלפת 50 גשרים, הנחשבים בין המסוכנים ביותר כבר נתקבל, כש־70% מהוצאותיהם משלמת הממשלה.

בדרך כלל, אושר פרוייקט אחד לכל מדינה ולהוצאה זו נועדו כמחצית מתוך מיליארד הל"י, שסופקו על־ידי הקונגרס להקופת השנה הנוספת שהסתיים בסוף חודש יוני הקרוב. הקיץ מצפים לפירסומו של רישום מלא של מלאי הגשרים בארצות הברית, על מצבם.

המדינות אשר בתחומיהן מצויים הגשרים הפחות בטוחים מכל שנבנו במסגרת הסיוע הממשלתי הן: אר־היו — 2049, מיציגאן — 1851, טנסי — 2655 האיובה — 1638. למתמאנה לצומת זאת יש רק חמי־סה גשרים כאלה, לדלאוור — 12 ולרוד איילנד — 15.

מחפשים דירה???

אנו מציעים!

דירות פאר

באזור היוקרה של

הרצליה

החל מ־147.000 ל"י

* 4½ חדרים — 140 מ"ר ברוטו
* קרקע פרטית
* 3 קומות על עמודים — 2 דירות בקומה
* מטבחי פאר
* הסקה מרכזית, טלפון פנימי והכנה לטלפון חוץ, גז מרכזי, אנטנה מרכזית לטלוויזיה
* חניה פרטית לכל דירה

* * *

ביצוע מעולה עם גמר בסטנדרט גבוה
- כניסה תוך 12 חדשים.
- אפשרות למשכנתא.

פרטים והרשמה:

החברה לפתוח ביקנעם בע"מ

חברה לבנין

רחוב בן־יהודה 178 א', תל־אביב, טלפון 228456

החברה הישראלית לטרקטורים וציוד בע"מ

מפיצי CATERPILLAR בישראל.

לבעלי ציוד CATERPILLAR -

עתה כדאי לחדש את הציוד הישן שברשותכם

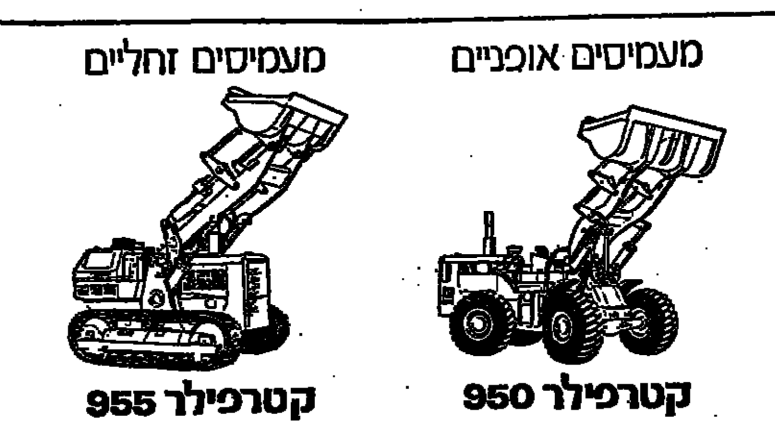

דגמים חדשים

יתר עוצמה ∘ נוחות בהפעלה ∘ תפוקה מוגברת

קטרפילר

הציוד האמין ביותר השומר על ערכו

תנאי אשראי נוחים

לרכישת ציוד חדש מתוצרת קטרפילר

פרטים מלאים במחלקת המכירות

משרד ראשי
אזור תעשיה חדש, חולון
רח' המנור 8, טל. 856125

סניף חיפה
שד' ההסתדרות, מפרץ חיפה
סלפון: 729161 ת.ד. 10097

Caterpillar, Cat and Trademarks of Caterpillar Tractor Co.

"רות" בשרות הבניה

משאבות בטון Wibau-Challenge המשאבה המוכיחה עצמה יום-יום בתנאי הארץ.
מערבל בטון ממונע Challenge Cook ארה"ב בגדול יצרני המערבלים בעולם.

רות בע"מ. יבוא ושרות לציוד הנדסי

ת"א, התשמונאים 88, טל. 03-260640 • נתניה, ת.ד. 436, טל. 053-25558

ויברטורים בע"מ

תל־אביב רח' הרצל 91, טל. 828098

מקור הויברטורים

מ. ע. בע"מ

הודעה - חשובה

לקבלנים, מפעלי תעשיה ומלאכה בירושלים!

הגיעו זה עתה

* פטישי חציבה וקדוח „קנגו" — מאנגליה
* גנרטורים ומכשירי רתוך „מילר" ו„טלאיטליה"
* מכונת חתוך לשיש ואבן עם בסיס שולחן.
* משורי דיסקית עם בסיס למתכת, אלומיניום ועץ.
* מנופי הרמה עם כבל בהנעה חשמלית וידנית.
* מקדחות, משחזות, מדחסים ומשאבות

מדגמים חדישים ומשוכללים

תוצרת בתי־חרושת ידועי־שם מארה"ב ואירופה

ויספיש - לבנון

רחוב יפו 28, מול הדאר המרכזי
ירושלים, ת.ד. 564, טל' 225006.

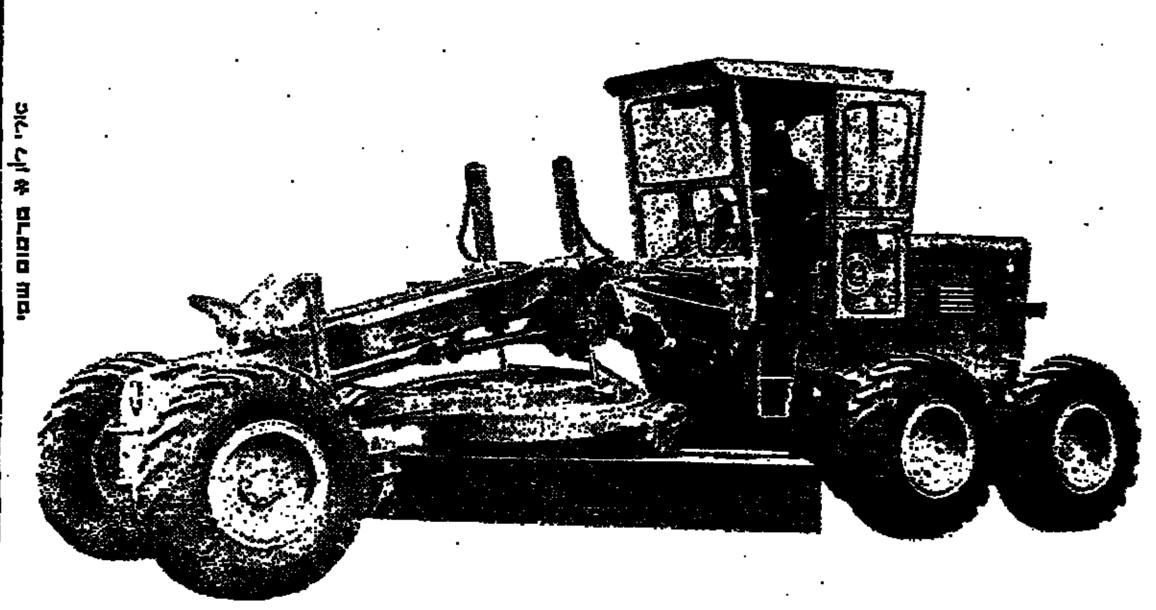

AVELING BARFORD

ציוד כבד בעל שם עולמי

לעבודות עפר

וסלילת כבישים

מכבשי כבישים הידרוסטטיים 2 ו־3 גלגלים
מכבשי כבישים פנאומטיים עד 20 טון
מכבשי כבישים ויברציוניים — נגרר והנעה עצמית
מוטורגריידרים — מכל הגדלים, הנעה 6 גלגלים
דמפרים — עד 50 טון.

הסוכנים בישראל:

נ. פלדמן ובנו בע"מ

חיפה: רח' יפו 137, טל: 528255 • תל־אביב: רח' גיבורי ישראל 71/73, טל: 259177/8

4 משלנו

רפיד משה פרילוצקי חיפה, כיכר ההגנה 6, טל. 522918

בית חרושת למכונות ומסגרות. השכרת מכונות וציוד לבנין כולל פיגומים ומגדלים. שרות הפעלת ציוד ע"י מפעילים מנוסים. תקון מכונות. ביטון וציוד לבנין, מנועי דיזל ומשאבות מים. שרות תקונים מידי במקום הבניה. לרבות תקונים ברתוך חשמלי.

מפעלי פלדה ישראליים בע"מ

מפעל קבוצת „כור"

- פלדות בנין
- פלדה מצולעת (DEFORMERD BARS)
- חוטים למתיחה
- פלדה מקצועית

אזור התעשיה עכו, ת. ד. 1708, חיפה 31 000
טלפונים: 913821, 4־714171

בניה ★ ארכיטקטורה ★ תאורה ★ כבישים

דרכו של מהנדס תברואה

אינג' ש. פנרוב ז"ל, היה כראשוני מהנדסי התברואה בארץ, ושימש מורם של מהנדסים רבים בארץ בתחום זה. בשנים האחרונות כיהן כמהנדס תברואה מחוזי במשרד הבריאות בירושלים. במשך שנים היה פעיל באגודה וכן בהא להנדסה סניטרית שבטכניון. בחודש יוני 1971 אף הוענק לו פרס BEDEL מטעם Water Pollution Federation על תרומתו לקידום המקצוע. זמן קצר לאחר מכן נפטר אינג' ש. פנרוב.

כשעזבתי את תל־אביב בסוף שנת 1919 לשם השתלמות באוניברסיטה בארה"ב, היו בתל־אביב 2084 תושבים. כשחזרתי אליה לאחר 5 שנים, נושא את התואר „מהנדס אזרחי", מנתה אוכלוסייתה כ־22,000 נפש.

הומלצתי בפני ראש העיר דיזנגוף, ע"י ד"ר בוגרציוב לפי סגנון הימים ההם, במלים אלה: „אודה לך אם הספת את שלמה פנרוב בוגר הגמנסיה שלנו אל אחת המחלקות בעיריה". עבודה בעיריה נחשבה אז לכהונה בקודש ולא סתם משרה. נתקבלתי בדצמבר 1924 כמהנדס בנין במחלקה הטכנית, וכעבור 3 חודשים נתמניתי לתפקיד מפקח סניטרי טכני.

בשנת 1925 כבר מנתה אוכלוסיית ת"א 34,250 נפש. באמצע שדרות רוטשילד, מול הבית בו נמצא עתה המוזיאון ע"ש דיזנגוף, עמד בנין העיריה. מתחתיו היתה באר להספקת מים עם מכון שאיבה. באותו בנין היה בית־שימוש ציבורי. אדריכל העיריה ציוה לבנות בור חלחול עמוק במרחק כמה מטרים מהבנין, ולחבר אליו את בית־השימוש. כשנודע לי על כך, הוריתי להפסיק את חפירת הבור, להעתיקו ממקום זה ולא לחפור יותר מ־3 מטרים. חוצפה זו הפליאה את תמהו של אדריכל העיר, והוא התלונן בפני ראש העיר. מר דיזנגוף קרא את שניגו אליו ולאחר ששמע את הסברי, שאני חושש מזיהום מי התהום, פסק לטובתי וציוה למלא אחר דרישתי. דרך אגב — את סידורי בפיקוח על התברואה עשיתי באותה תקופה ברכיבה על סוס.

באותה תקופה החלו לבנות את הבתים הראשונים לא הרחק מהירקון. רשת הספקת המים הכבישים טרם הגיעו לשם, והתושבים חפרו בורות חלחול ובורות מים בקרבה יתרה. כמובן שהתרעתי על כך ובעקבות זאת הגלו להחיש את העברת קו המים עד לאותה שכונה.

בשנת 1926 היו בגימנסיה הרצליה מאות תלמידים ובתי השימוש היו במצב תברואתי ירוד. מסרתי כמובן התראה בכתב, בדבר הצורך להקים בתי־שימוש מודרניים. מנהל הגימנסיה, ד"ר בוגרציוב, שהיה אז חבר המועצה העירונית, פגש אותי במסדרון העיריה במלים אלה: „קורקבן שכמותך! לנו אתה שולח התראות? לאחר הסברי הוקנו אמנם הליקויים, ולבסוף נבנה מיבנה לבית־שימוש חדש.

בוקר אחד עברתי בשכונת רוזנפלד על שפת הים, מול שורת החנויות, וראיתי חרדים ירושלמים עומדים ליד בור מוצא השפכים מאותן חנויות, שבכתיים מתחת לפני המים. אלה הביטו כיצד צולות בועות על פני המים, ואחד אמר לשני: „לא ידעתי שיש כאן מעין גפרית, המקום בוודאי בריא לרחצה". לאחר שהסברתי להם כי אלה מי שפכים, הסתלקו במהרה מהמקום, והרו להם מקום יותר בריא לרוחצה.

בינואר 1928 עזבתי את העיריה ופתחתי משרד לבנין הנדסה תברואית. אוכלוסיית ת"א מנתה אז כ־38,000 נפש. באותו זמן התרכזו בכל השטח שבין שפת הים לרחוב אליעזר בן יהודה רוב בתי־המלון, הפנסיונים והמסעדות בעיר. לא עבר זמן רב וכל בורות החלחול פסקו לחלחל, כיוון שדפנותיהם כוסו בשכבות שומן. עומקם היה בין 1.5—2 מטרים, והגיע עד מי תהום, דהיינו פני הים. בכל חצר נקוו אגמי שפכים. הצחנה, היתושים והזבובים היו ללא נשוא. מר גפן, שהיה אז מנהל המחלקה לתברואה, דרש מבעלי הבתים להריק את הבורות. כמובן שהבורות נתמלאו שוב עד מהרה. כשלא יכלו בעלי הבתים לעמוד בהוצאה הכרוכה בהרקת בורות, הובאה הבעיה בפני בית המשפט. איני יודע מה קרה בבית המשפט, אך זכור לי שפנו אלי כל הנוגעים בדבר כדי שאפתור את הבעיה. לא נעים לי להזכר, שהותה לי יד בזיהום ימה של ת"א, אך לא היתה דרך אחרת בבנקרה זה. פתרתי את הבעיה בצורה הבאה:

לפי התוק המנדטורי היתה הצנרת בפנים הבתים נפרדת — לצואים לחוד ולדלוחים לחוד. צנרת הדלוחים התחברה אל הביוב בחצר דרך מסומני חצר. הפניתי, איפוא, את כל מחסומי החצר למערכת ביוב חדשה למי דלוחים בלבד, שהסתיימה בגבול כל חצר בבור שומן, שקוטרו 2 מטרים ועומקו 1.5—2 מטרים. את בורות השומן חברתי למערכת ביוב כללית למי דלוחים בלבד, שסודרה לאורך הרחובות באיזור שבין שפת הים עד רחוב בן־יהודה והסתיימה במאסף קולחים שהוכנס לתוך הים. מאידך, בתי־הכסא בכל הבנינים נשארו מחוברים אל בורות הרקב והחלחול הקיימים (שכמובן נוקו בהזדמנות זו). כיוון שפסקה הזרימה מהמטבחים, הכיורים והאמבטיות לבורות אלה, החלו בורות הרקב לפעול כשורה וגם בורות החלחול החלו לחלחל מחדש.

עם התרחבות העיר והוספת קומות לבנינים הקיימים, ביחוד באזורים שאדמתם היתה חמרה כבדה וגזז (אדמה שחורה), החלה להחמיר בעיית בורות הספיגה שחדלו לחלחל. ניקוי בורות השפכים נעשה ע"י ערבים. אלה הריקו את הבורות בלילה, בצורה דליים, לתוך חביות פתוחות שנבנו על־גבי עגלות. ההרקה נעשתה באיטיות רבה והריחות הרעים הורגשו בכל הסביבה. את השפכים העבירו ושפכו במקומות שונים: בשפת הים, לצידי דרכים, בין הפרדסים. חלק מהשפכים שימש לזיבול גינות ירקות.

ביולי 1928 יזמו שני צעירים תל־אביביים את הרעיון לרכוש זכיון להרקת בורות שפכים בת"א ובמושבות הדרום ע"י משאבת ואקום לתוך חביות סגורות הרמטית המסודרות על־גבי משאית. השפכים היו מיועדים לזיבול השקייה חקלאית. שנתיים התנהל המו"מ עם מחלקת הבריאות הממשלתית. המהנדס לואי קנטור ז"ל, שהיה מהנדס התברואה הראשון בממשלת המנדט, התנגד לניצול השפכים ללא טיהורם ותחילה וללא ריכוזם במקום אחד שיהיה בפיקוח לשכת הבריאות המחוזית.

כעבור שנתיים, באביב 1930, הופיעו כמה אנשים והזמינו אצלי תכנית לניצול מי שפכים.

הבעיה היתה משונה בעיני, כי לא יכולתי לבסס את חישוב המכון לטיהור שפכים על זרימה יומית מסויימת של שפכים טריים מאיכות מסויימת. השפכים היו בהרכב ובכמויות משתנים ומקודם בבורות רקב ובורות חלחול מגיל שונה. הוחלט להציע מיתקן נסיוני, שיוקם על שטח אדמה שהקבוצה רכשה לא רחוק מפתח־תקוה (סמוך למקום שעליד הוקמה אחרי שנים אחדות קרית התעשיה ע"ש אריה שנקר). על 30 דונם משטח זה היה בדעתה של החברה לגדל: מספוא לבהמות, הלתן, שבלת שועל, חציר, תירס ירוק וסלק בהמות. שטח זה רצו לזבל בבוצה לאחר עיבוד. הצעתי להם לשתף ביעוץ את ד"ר מבצ'יקובסקי, יועץ חקלאי דאז של הסוכנות היהודית, כדי לחשב את הצד החקלאי והכלכלי וכן את כמויות מי ההשקייה הדרושות להם. ד"ר מבצ'יקובסקי כתב בתזכירו שהשפכים בנפח 3650 ממ"ק לשנה שיושגו מהרקת בורות שפכים יספיקו להשקיית 3 דונמים בלבד. ולהשקיית 30 דונם דרושים מים נוספים בכמות גדולה פי 10 מכמות השפכים. לעומת זאת יהיה הערך הזיבול של החומר האורגני בשפכים ובבוצה כה גדול, עד שמחירו בתוספת ההכנסה מהרקת הבורות יהיה כלכלי. יש להעיר שבאותה תקופה היה מחסור גדול בזבל אורגני בארץ. ממצרים היו מייבאים כמויות מסויימות של זבל אורגני אך ממין גרוע וגם ייצוא זה נאסר ע"י ממשלת מצרים. לאחר מכן עיבדתי את תכנית המיתקן הנסיוני ובסוף מאי 1930 הגשתי למח' הבריאות הממשלתית לאישור את התכנית בצירוף פירוש טכני שלי והסברים על הצד החקלאי שכתב ד"ר מבצ'יקובסקי. כעבור 7 חודשים, בדצמבר 1930, אושרה התוכנית.

התכניות כללו: 2 בריכות משקע מפח ברזל, 2 בריכות סינון מבטון (עם תעלת פיזור כפולה מתהפכת), משאבה וממסרה וכן בריכה ליבוש הבוצה. בסוף הניסויים, במרץ 1931, נשלחו דגמים של השפכים הגלמיים שהוכנסו בו ושל הקולחים שיצאו בקצהו לבדיקות כימיות ובקטריולוגיות במעבדות המרכזיות של מחלקת הבריאות בירושלים. התוצאות הבקטריולוגיות היו: בדגם מס' 1 2,400,000 מושבות חיידקים לסנטימטר מעוקב, והדגם מס' 2 70,000 מושבות חיידקים. גם הניסויים בבוצה הוכתרו בהצלחה. נתקבל זבל אורגני בצורת הומוס יבש שנארז בשקים ונמכר במחיר גבוה לפרדסנים.

כיום בסיכום אותה פעילות ממושכת, נראה שהנושא נשאר אותו נושא, רק שמו נשתנה עם הזמן. תחילה היה השם „סניטריות" אח"כ הבראה, תברואת הסביבה ועתה הגענו לאקולוגיה.

ספר השנה לענף הבניה

הופיע ספר השנה לענף הבניה ולוח שימושי 1973 המוצא לאור ע"י פרסום כלכה ת"א, זו השנה התשיעית.

הספר מכיל בכרך אחד כתובות מעודכנות של כל העוסקים בענף הבניה כגון: 1) קבלנים לעבודות בנין וחברות קבלניות; 2) אדריכלים ומהנדסים; 3) ייצור חומרי בנין ד בנית טרומית; 4) אביזרים לבנין; 5) הסקה מרכזית, אוורור, חימום ומיזוג אויר; 6) גינון ונוי; 7) אינסטלציה, שרברבים; 8) חשמל; 9) נגרות בנין ודהיט; 10) ציוד בנין — ייצור ויבוא וכו' וכו'.

הספר בקל על כל העוסקים בענף הבניה להשיג את הדרוש.

הספר הופץ חנם לכל העוסקים העצמאים בענף הבניה.

בואו לגור!
בשכונת הוילות המפוארות
ביקנעם

על גבעה למרגלות הכרמל המשקיפה
על עמק יזרעאל הולכת ונבנית

שכונת וילות מפוארות
(15 דקות מחיפה, 10 דקות מעפולה)

וילות מפוארות 3 מפלסים על שטח של 400 מ"ר
החל מ־83.000 ל"י (משכנתא עד 42,000 ל"י)

★ 3 חדרי שינה
★ סלון ענק 36 מ"ר
★ פינת אוכל והול
★ שרותים כפולים
★ גינה ומדרכות כניסה (מאבן ירושלמית)
★ מקלט עליון פרטי

לנוחיותכם במקום:
כל השרותים העירוניים: ★ מרכז מסחרי
★ בית ספר
★ בריכת שחיה, גן ילדים (בבניה)

החברה לפיתוח ביקנעם בע"מ
תל־אביב: רח' בן יהודה 178 א' קומה ב', טלפון 228456
יקנעם: משרדי המועצה המקומית

★ דמי רישום: 3000 ל"י

ויברטורים בע"מ
תל־אביב: רחוב הרצל 91, טלפון: 828898

אנו מבצעים
עבודות משטחי בטון
עם החלקה
ובלי החלקת הליקופטרים
רצפות ביטון נגד שחיקה
ונגד שמנים

יבוא · יצור · שווק · שרות · השכרה ★ ציוד בנין וכבישים

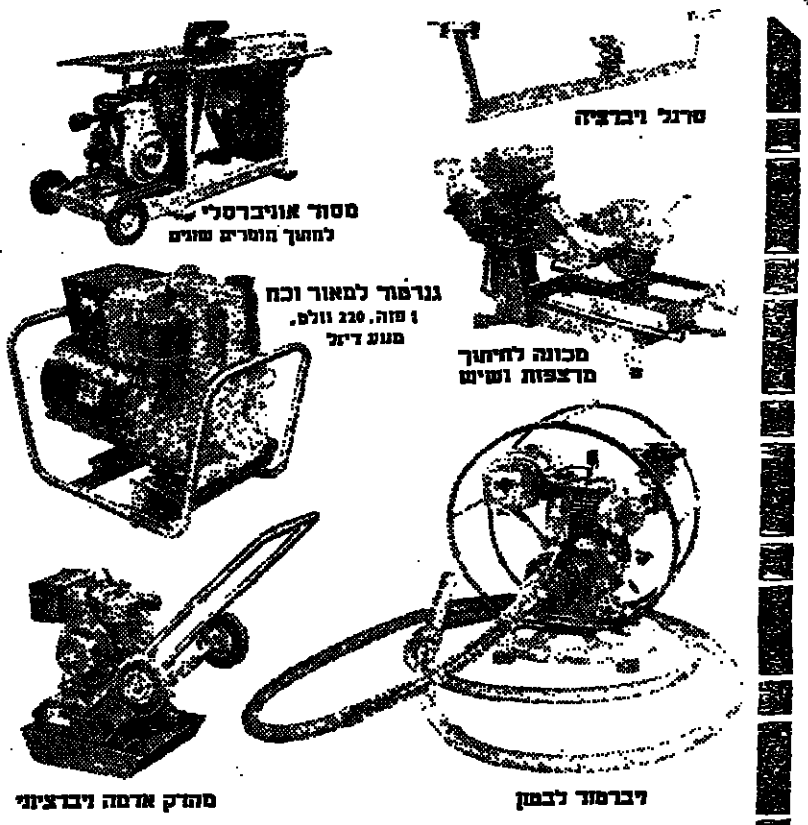

SHATAL ENGINEERING WORKS LTD. שטל

עברנו למפעלנו החדש
באיזור התעשיה אזור, רח' המלאכה 23
(בין סמפו והמכון הגיאופיזי)
תצוגה מתמדת במקום
שרות תיקונים ומחלקת השכרת ציוד
בגבעתיים מרכז המלאכה רח' כורזין 5
ת.ד. 849, טל. 742977

"רות" בשרות הבניה

* מהדקי־אדמה עם מנוע דיזל Muller עד 1000 ק"ג למכה.
* מכבשים מרטטים דו־גליליים Muller היחידי בארץ המונע כולו הידרוסטטית.
* פנסי בטיחות Horizont מהבהבים אוטומטית עד 2000 ש' היבהוב.
* משאבות טבילה Unistar אוטומטיות מפלסטיק קשיח, בלתי־מחלידות.
* עגורני צריח Wetzel ניידים ומתקפלים לבניה.

רות בע"מ. יבוא ושרות לציוד הנדסי
ת"א, החשמונאים 88, טל. 03-260640 • נתניה, ת.ד. 436, טל. 053-25558

מערכת הציוד לעבודות עפר של
מסי-פרגוסון

★ למכירה בתנאי אשראי לזמן ארוך ★ בתנאי חכירה

טרקטורים הנדסיים

מחפרים הנדסיים

מחפרים־מעמיסים

מעמיסים כבדים

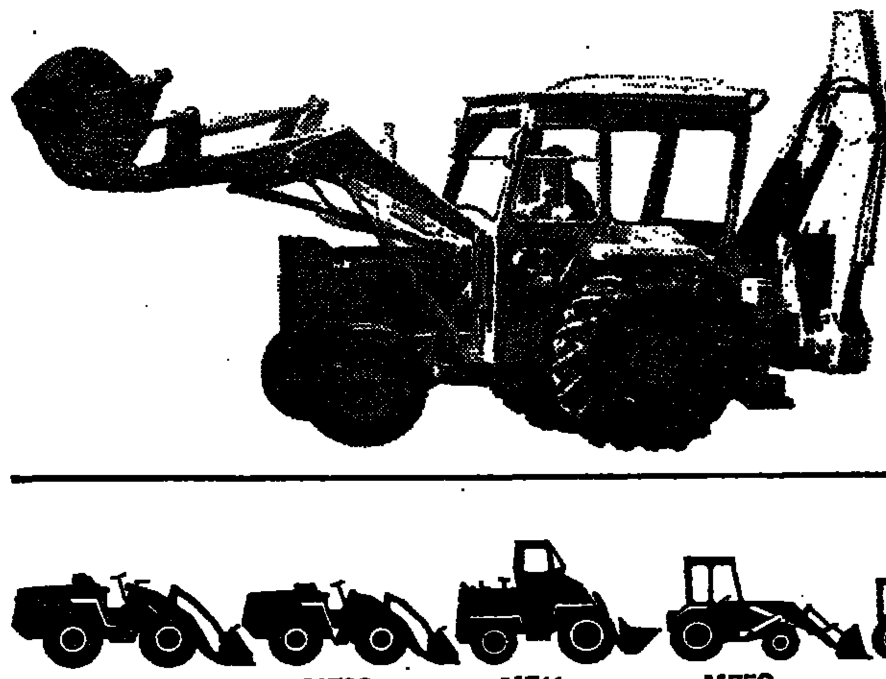

MF 50

מעמיסים בינוניים

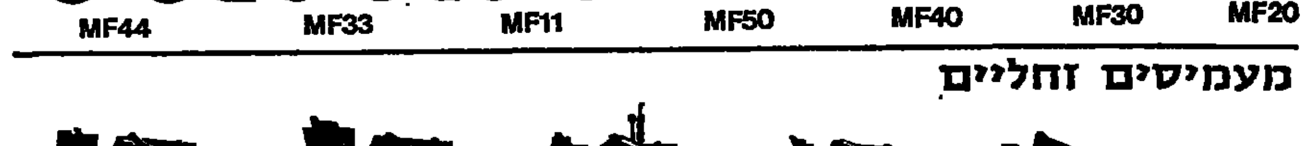

מעמיסים זחליים

דחפורים זחליים

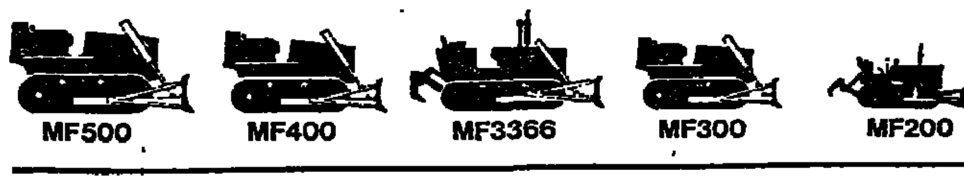

חברה ישראלית למובילים בע"מ
חיפה, רחוב הנאמנים 7 - 5, טלפון 523206 · תל־אביב, רחוב המסגר 62, טלפון 35882

RUSTON-BUCYRUS

הפתרון האמיתי לבעיות הרמה וחפירה

אבדן מנופים ומחפרים בע"מ
תל־אביב 840 ת.ד. רח' חרוץ 5, טל. 03-33493
תל־אביב 216 ת.ד. רח' המסגר 62, טל. 03-35882
חיפה 264 ת.ד. רח' הנאמנים 7—5, טל. 04-523206

هكذا من الأصل

מדור פרסומי

בניה ★ ארכיטקטורה ★ תאורה ★ כבישים

כל מוצרי זכוכית לבנין
SAINT-GOBAIN
הידועים בטיבם
יצחק טיקטין בע"מ
רח' מרחביה 1 ת"א, ת.ד. 252, טל. 821332

מחקר בצמנט מתפשט

ר. שלוץ, א. בגמור
ה. יגרמן, ד. רמינא
מוסד הטכניון למחקר ופתוח בע"מ
התחנה לחקר הבניה

בעקבות מחקר שנערך במספר אוניברסיטאות, פותח בעשור האחרון צמנט שאף על פי שמבחינת הרכבו הכימי הוא דומה לצמנט פורטלנד, הרי בתכונה יסודית אחת — שנויי נפח (התפשטות והתכווצות) — התנהגותו שונה באופן מהותי. השוני נובע מהעובדה שצמנט זה מתפשט במידה ניכרת, ובתנאי התפשטות מרוסנת נוצרים בו תחילה מאמצי לחיצה. הדבר נעוץ בריאקציה כימית בין ה"מרכיב המתפשט" שבו, עם גבס ומימת סידן (המשתחררת בריאקציה של צמנט עם מים) בנוכחות מים.

לעומת התפשטות האמורה מתנהג בצמנט פורטלנד התכווצות ונעה מאמצי מתיחה ניכרים.

כעבור מספר ימים ברסיבות, מתיצב הצמנט המתפשט ואם הוא יימצא אחר־כך באויר, יתחיל להתכווץ בדומה לצמנט פורטלנד.

מבדילים שני סוגי צמנט מתפשט:

1. ההתפשטות התחילית שווה בקרוב להתכווצות ביבוש שלאחר מכן, כך שבסה"כ הן מתקזזות. יוצא שאם שינויי נפח אלה יוהזו תחת תנאי ריסון (כגון בטון מזוין) לא יווצרו בסופו של תהליך התכווצות מאמצי מתיחה. צמנט זה נקרא "צמנט מקזז התכווצות" Shrinkage Compensating.

2. ההתפשטות התחילית גדולה במידה ניכרת מההתכווצות ביבוש שלאחר מכן, כך שבסה"כ בתנאי ריסון נותרים לבסוף כאמצי לחיצה, או, לשון אחרת, מתוחה דריכה. צמנט זה מכונה צמנט־נדרך עצמיתי Sen Stessing.

השימוש בצמנט מתפשט מקובל במידה מסויכת בארה"ב, בעיקר בצמנט מקזז התכווצות, וצמנטים בנויים על אותו העיקרון מקובלים במידה מוגבלת גם בארצות אחרות, במיוחד בבריה"מ. המחקר שנערך מוסב בעיקר על צמנט נדרך עצמית. לפי הנתונים הקיימים לא נערך כמעט מעקב שיטתי אחר מבנים שנוצקו מצמנט מקזז התכווצות או מצמנט נדרך עצמית.

תוצאות מחקרים שפורסמו וכן דיונים שקיימו עם חוקרים ראשיים בשטח חדש זה בארה"ב, העלו שלא נחקרה ולא בצפתה בכלל התנהגותם של הצמנטים הנ"ל בתנאי אקלים חם־יבש, וכי יש צורך במחקר זה טרם השמוש בהם בארץ.

לאור המצב הנ"ל נקבעה מטרת המחקר הנוכחי כדלקמן:

א) להגיע לצמנט מתפשט על בסיס צמנט פורטלנד וגבס מתוצרת הארץ, והרכיב מתפשט מתוצרת ארצות־הברית.

ב) ללמוד את התנהגותו ותכונותיו בעת יציקה והתקשרות באקלים חם־יבש.

ג) ללמוד את התנהגותו ותכונותיו בתקופת התקשרותו שלפני ההתייצבות ולאחריה בטמפרטורה מוגבהת ובאקלים חם־יבש.

בשלב הראשון פותח צמנט מקזז התכווצות שרק מרכיבו המתפשט הובא מחו"ל ואילו יתר המרכיבים הם מתוצרת הארץ.

לאחר שנקבעה בניסויים עצם כהות צמנט מקזז התכווצות המבוסס על חומרי הארץ (צמנט וגבס) ונלמדה השפעת פריזה התחילית לטמפרטורה מוגבהת ולאקלים חם־יבש של גופי בטון העשויים בו, על תכונותיו המכניות בגיל 7 ימים, הולכים ונערכים ניסויים נוספים, אחר יבוש הדגמים, לקביעת תכונותיו בגיל 28—180 יום (חוזק, התכווצות, זחילה) בריסון חד־צירי.

לאחר התוצאות המבטיחות שנתקבלו ובהנחה שהבדיקות בגיל גבוה יותר תאשרנה את התוצאות המוקדמות, מציעים החוקרים להמשיך במחקר בשני שלבים.

1. ניסויים כנ"ל בצמנט דורך עצמית.

2. ניסויים בשני סוגי צמנט המתפשט בריסון דו־צדדי.

"פיינטגום" של "אסקר"

אחת הסיבות העיקריות להתבלותם של בתים נעוצה בכושר הספיגה של קירות, בלוקים, לבנים וכו'. הרטיבות החודרת לקיר מורידה את כושר הבידוד הטרמי, ממיסה מלחים מתוך חומרי הבניה וגורמת להסרת טיח מעל גבי הקיר.

במשך שנים נערכו נסיונות שונים במגמה למנוע ספיגת מים ע"י הקירות החיצוניים. אחד מכיווני המחשבה הראשונים היה לאטום את הקירות בפני מים בעזרת אמולסיות וציפויים פלסטיים. כל הנסיונות שנערכו בציפויים הפלסטיים נכשלו: התברר שאדי מים חדרו למרות הציפוי החיצוני והקיר אינו מתיבש בדרך הציפוי. בקירות שנאטמו נוצר לחץ מבפנים על שיכבת הציפוי והיא התנפחה והתקלפה.

תוצאות מוצלחות הושגו ע"י שימוש בחומרים הידרופוביים. חומרים אלה מונעים ספיגת מים ומאפשרים התאיידות המים שבכל זאת חדרו לקיר.

נסיונות שנערכו בתנאי מעבדה הצביעו על מספר חומרים הידרופוביים העונים לדרישות: חומרים אקריליים, חומרים על בסיס גומי, שעוה, פרפין, סיליקון ועוד. כל אלו עמדו בדרישות במעבדה. נסיונות בתנאי שדה הוכיחו כי רק החומרים על בסיס גומי סינטטי עמידים לאורך זמן.

החברה האמריקאית Good Year פיתחה בסיס לצבעים הידרופוביים בגוונים שונים. בסיס זה מוכר בשם Pliolite. במסגרת נסיונות שנערכו בצבעים אלה נצבעו בתים אחדים בתנאי אקלים שונים. עד עתה לאחר 20 שנה לא נתגלו התופעות השליליות הנגרמות בקירות החיצוניים עקב ספיגת מים. בנוסף לכך מתברר כי הגוונים בצבעים אלה יציבים לאורך תקופה ארוכה.

בארץ פיינטגום של "אסקר" מיוצר על בסיס שרף גומי סינטטי של החברה האמריקאית Good Year. צבע זה בנוסף על היותו דוחה מים, הוא בעל גוונים יציבים, מתחבר היטב לכל קיר ועומד לאורך זמן.

תחנות בטון
מכל הסוגים והדגמים
שרות • חלקי חילוף
נציגים בישראל: רבי־גל בע"מ
רחוב בית אלפא 13 תל־אביב טל. 35893

ש. מלצר ובניו בע"מ

• משאבות תת־מימיות לביוב ונקוז
• משאבות כבוי אש
• משאבות יד וביוב למקלטים — הג"א
• משאבות יניקה עצמית
• משאבות לבנינים רבי קומות
המשרד: ת"א, דרך פ"ת 31, טל. 621590
המפעל: ת"א, המסגר 48, טל. 32009

"טסקה" ש. שוורץ בע"מ
רחוב הפלדה 8, רמות־ים
ת.ד. 172 בת־ים, טלפון 869342
יצור:
נטלים (צ'וקים)
לנורות פלואורסצנט
לנורות כספית
לנורות נתרן לחץ נמוך
לנורות נתרן לחץ גבוה

דיזל גנרטורים
לכח ולמאור
להשכרה
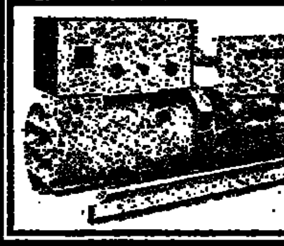
א.ד.ם.
חברה להשכרת ציוד בע"מ
חולון, רחוב התנופה 7
אזור התעשיה
טל: 840249, 840951

מפעל גרמני ידוע
לויברטורים לבנין
מהדקי אדמה וגנרטורים שונים
מעונין בקשרים עם בתי מסחר או קבלנים
בכל חלקי הארץ
לפנות לנציג המפעל בישראל ע"י ת.ד. 14090 ת"א
עבור "בציג"

גופי תאורה AEG
מיטב תוצרת אירופה — בישראל!
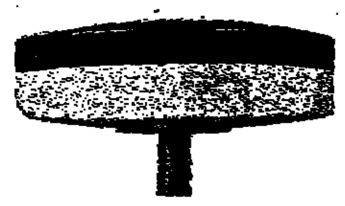
לתאורת גנים

לתאורת גנים. עיצוב דקורטיבי וכיסים בלתי שבירים לחלופין

לתאורת רחובות וכבישים

לתאורת גנים
גופי התאורה AEG הוכיחו עצמם באירופה במיליוני יחידות במשך עשרות שנים כגופים המשתלמים ביותר הן באיכותם ויעילותם הן במחיריהם.
גופי תאורה AEG מבטיחים את היתרונות הבלעדיים:
* מבנה איתן מאלומיניום מחוסן
* רפלקטור נפרד מאלומיניום טהור
* מכסה בלתי שביר ממקרולון
* פיזור אור יעיל ביותר
* ניתנים להתקנה עם מגוון גדול של נורות מגדלים שונים
* מנעולי מזודה לאחזקה קלה
* עיצוב אירופאי מושלם
* שומרים בדרישות הקפדניות של התקן האירופאי C.I.E.-1
* אחריות מלאה של מפעל בינלאומי
הסוכנות הבלעדית בישראל
אלקטרו־וויסה בע"מ
רח' שפע טל 10, תל־אביב
טלפון 269930

לתאורת רחובות וכבישים

תאורת EXPLOSION PROOF למפעלי כימיה, גז, נפט וכדומה
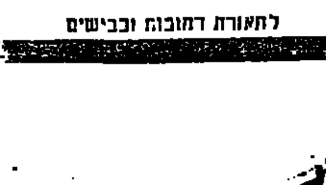
לתאורת רחובות וכבישים
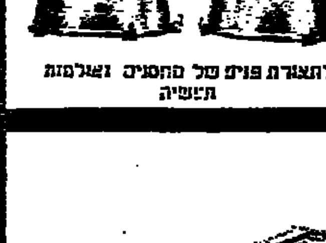
לתאורת פנים של מחסנים ואולמות תעשיה

לתאורת צמתים, גשרים ומחלפי תנועה
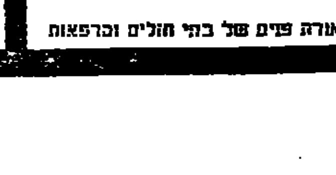
לתאורת פנים של בתי חולים ומרפאות
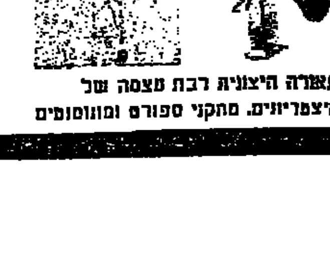
תאורה חיצונית רבת עצמה של איצטדיונים, מתקני ספורט ומוזיאונים
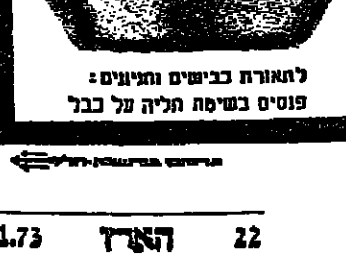
לתאורת כבישים ומינים: פנסים בשיטת תליה על כבל

הם החליטו שזה כדאי!
"תשת" מסוף מטענים בלוד 11,000 מ² 11 מטר גובה
"צה"ל" 2 מבנים בשטח כולל 2,600 מ²
היינריך קרנציה בע"מ מטוית צמר 2,745 מ² מותאם למזוג אויר מלא
"הזורע" מכון לנקוי זרעי ירקות 1,450 מ², 12 מטר גובה
"אליאנס קיטוריה" מבנה תעשיתי 1,385 מ² מותאם למזוג אויר מלא
"אמיר פלסטיקה" מבנה תעשיתי 400 מ²
אחרי בדיקות מדוקדקות של: * כל מעלות הבניה המבוססת על קשתות רחבות ומיעוט העמודים. * כל יתרונות הבניה המתועשת בשיטת BUTLER * קיצור תקופת הבניה. * המראה החיצוני. * המחיר הסביר. **הם החליטו שכדאי להקים את מבניהם עם BUTLER**
גם לך כדאי!
לפני שתחליט על הקמת המבנה הדרוש לך, פנה אל אגן וקבל פרטים מלאים על שיטת BUTLER, יעוץ מעולה, תכנון והצעות מחירים.

מפיצים בלעדיים:
כור מתכת בע"מ
מפעלי הנדסה אגן - בת־ים
אגן
בת־ים, רח' עבודה 45 טלפון 86 65 44 - (03)

הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל-אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר: יום חול 1.00 ל"י לשורה / יום ו' 1.20 ל"י לשורה

פרקי היום בתנ"ך

• ירמיהו, ט"ו—כ"ג.

המשנה היומית

• בבא קמא, י' (ה—ט).

רדיו

06.00 "מה טובו אהליך" שיר של יום
06.10 ההתעמלות בוקר
06.20 שעון מוסיקלי
07.05 סקירת עתוני הבוקר
07.20 זמר זכור לך
07.55 "אור ירוק"
08.05 בוקר טוב
10.05 לעזרת הבית
11.40 לאן הערב
12.05 במעגל יוצר
12.30 בחצי היום — פר־סונים ומרשות

חדשות

רשת א' ורב'

6.05	(ב) 7.00	8.00	9.00
10.00	(ב) 11.00		12.00
13.00	(ב) 14.00		15.00
16.00	(ב) 17.00		18.00
19.00	(א) 20.00		(א)
21.00	(ב) 22.00		23.00
24.00	(ב) 01.00		

חדשות בלועזית
רשת ד'
באנגלית:
20.30 13.30 7.00
בצרפתית:
20.45 14.00 7.15

גל א'

08.10 "מנגנון אמנים", "מעגלים מוסיקליים" — רוק; אלגרטו; שוברים; "ה' רועי לא אחסר"...

הגל הקל

14.10 "פזמונים לא בים", 15.05 "רקע מיטאלי", 16.00 "מקום צבורת", 18.40 היום בספורט, 21.06 "אדמי צלצלה", 21.54 נעימות קלות, 22.05 "אמצע הדרך", 23.05 נעימה נאה, 00.10 "הרגע".

גלי צה"ל

15.05 נא לצלצל, 16.50 עולם לא אשנה, 17.05 עם שיר, 17.40 יומן צה"ל, 18.05 הערב — אולפן פס' 2, 19.05 האדם הליכי, 20.05 בצעד הפזמונים הלועזיים, 22.05 הפזמון הלפ — שיח מארבע רבעות.

טלוויזיה

17.30 סרט מצויר, 17.40 הנגדה לבית פורסיים, 18.30 ריצוד החדשות (ע), 18.47 בטיפים מצויירים (ע), 19.00 הבימה, 19.17 רקוד (ע), 19.30 בקירת תכניות (ע), 20.00 החדשות ועניני היום, 21.00 עלם ועלימה.

טלוויזיה לימודית

07.50 פנים אל פנים עם פרופסור אחרון סגיר ז"ל. 08.15 אנגלית ה', 09.05 אנ־גלית ו', 09.55 ביולוגיה מ' — האנגים בקסליזמור. 10.20 חשבון ו' — הכבר העשרוני. 11.05 יוצא והכון ו' — "ה־צער הבא" — "שיקל ובוחר". 11.35 חשבון ו' (סידרה ב') — כיצד למוד? 12.00 ביו־לוגיה י' — מערכות תאום: עצבים (ב'). 12.00 סבע ו' — פרוס והרכבה של מים. 12.55 ביולוגיה ט' — האד־זים בקסליזמור. 13.15 סבע ו' — השנים. 16.00 אנגלית ט', 16.18 ביולוגיה י' — עצבים (א'). 16.35 פרלפוס (ברזם). 17.04 צרפתית.

הרצאות וכינוסים

• התהדרות הרופאי הישינים. הערב ב־8.30, הרצאת פרופ' פינה פרידמן, אוניברסיטת ת"א, על הנושא "אהרונות של רופא שיניים לילדים".

דירות

קבלנים מציעים

וילות ובתים

דירות בשכר חודשי

דירות בדמי מפתח

דירות מרוהטות

חנויות

אולמות

משרדים

מחסנים

עסקים

חדרים מרוהטים

ביקוש דירות

מגרשים

דירות למכירה

ביקוש עבודה

הכשרה לעבודה

הצעות עבודה

מכוניות

תורנות רופאים לפי המקומות

תל-אביב
• ד"ר הר־אבן, אפשטיין 6, טל. 443281.
• במד"א טל. 101, 614333 רופא בין ה־שעות 8 בערב עד 7 בבוקר. הבקור חולים בבתיהם.

ירושלים
• תוספת רופאים בבקרים דחופים מ־8 ב־ערב עד למחרת ב־7 בבוקר טל. 101. ב־תחנת מד"א מרפאה ורופא למיפולים דחו־פים מ־7 בערב עד לחצות, מיועד למיקרים הדחופים בלבד.

חיפה
• רופא תורן במד"א, טל. 101.
• עזרה ראשונה בפסית — קרות טלפוני 02-69911.
• קופת חולים מכבי — תורנות לילה בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר.
• אשדוד: מד"א, טלפון 22222.
• בת-ים: מד"א, טלפון 863333.
• גבעתיים: מד"א טלפון 781111.
• חולון: מד"א טלפון 843133.
• חיפה: תורנות לילה, מד"א 101.
• ירושלים: מד"א, טלפון 101.
• לוד: מד"א טלפון 962133.
• צפת: טלפון 101.
• נתניה: מד"א טלפון 3333.
• פתח־תקוה: מד"א, טלפון 912333.
• תל־אביב: מד"א טלפון 101.

תורנויות בתי חולים

תל-אביב
• איכילוב.

ירושלים
• ביקור חולים (ילדים), משגב לדך (נשים), הדסה (פנימית, כירורגיה) שערי צדק (עי־ניים).

חיפה
• רוטשילד (כירורגיה, פנימית, תאונות, נשים, ילדים), רמב"ם (נוירוכירורגיה).

תורנות בתי מרקחת

תל-אביב
• גרבון אחד העם 91, טל. 225305. כיכר דאר, בן־יהודה 183, טל. 242673.

ירושלים
• זכרון ביצה, יפו 10, טל. 238285. פרטי: א. בק שטראוס 10, טל. 84512.
• הדרה: כ. נתן, ויצמן 57.
• נתניה: הרפאה, הרצל 2.
• פתח תקוה: כרמל, רבנינוביץ, רחי יהודה.
• רמת־גן: גבעה 38, טל. 743159.
• בני־ברק: הנשיא, דבורינסקי 111.
• בת־ים: הלוי, בלפור 9.
• חולון: ברכה, כצ"ל ויצמן.
• ראשון־לציון: לוד, הרצל 23.

המשך מודעות הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות בעמוד 5

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

הובר

ידיד אמיתי
לכל משפחה

מפיצים בלעדיים:
בדלפורד ושות' בע"מ

ירושלים, שלומציון 11, טל. [illegible]
תל אביב, נחלת בנימין 75, טל. 615432
חיפה, הנביאים 64, טל. 521980

מה קורה בש.ב.

במודעה שפורסמה בימים אלה בי־עתונים והתתומה על־ידי כ־120 אנ־שים, ביניהם אישי־ציבור מוכרים, מאשימים השלטונות והש.ב. בהפע־לת שיטות של עינויים מחרידים נגד עצורים. אחדים בעת חקירתם.

אמנם, דובר המשטרה דוחה את ה־האשמות הללו, אך גם במקרים דו־מים בעבר, אחרי שנערכה חקירה ציבורית, הוכח כי להאשמות שבעק־בותיהן נערכה חקירה היה יסוד. על־כן מן ההכרח להקים ועדה צי־בורית שתחקור בתלונות ובהאשמות נגד השלטונות הנוגעים בדבר ות־פרסם תוצאות חקירתה ומסקנותיה.

צבי ברייטשטיין

תל־אביב

★

במודעה הגדולה ב„הארץ" מיום 12.1 שכותרתה „אנו מאשימים" רא־שון החתומים המוחים על העינויים לאנשי רשת הריגול שנתפסה הוא מרדכי אבי־שאול, מורי רבי ומחנכי במחזור ז' בבית־הספר היסודי דתי „בילו" בתל־אביב.

האיש שחינך אותנו בזמנו לאהבת מולדת — כיצד לא יבוש ולא ייכלם להיות חתום על מודעה זו, ותהיה השקפתו הפוליטית אשר תהיה. כמח־נך לדוגמה בזמנו, האם הוא כל כך בא להגן ולרחם על אנשים אלה, אשר נעצרו כחשודים כמרגלים ו־מוסרי מולדתם לאויב המוכן כל רגע להשמידנו? האם בזה רוצה אבי־שאול לחנך דור חדש שיילך בעקבות אלה אשר נעצרו? האם קיווה ש־צעירים מסוג זה ישוכנו בבית־הב־ראה?

אני כמעריץ של מרדכי אבי־שאול כסמל למחנך מעולה, מאוכזב ומת־בייש בו, ובטוח אני כי כך חושבים רבים מחניכיו.

יעקב מירון (ברנלנדר)

רמת־גן

תורת השלבים

במכתבו „מלחמות היהודים" („הארץ" 14.1) מקשה אהרון כהן כלפי פרופ' בנימין אקצין ושואל: „היכן קובע סאדאת כי אין להשלים עם עובדת קיומה של ישראל, אלא שבבוא הזמן יש לעקרה מן השורש".

אכן, מעניין לדעת כיצד מפרש אה־רון כהן את „תורת השלבים" המפור־סמת של סאדאת: בשלב ראשון — חיסול תוצאותיה של תוקפנות 1967; בשלב השני — חיסול תוצאותיה של תוקפנות 1948.

ומה ביחס לשבועתו המפורסמת של סאדאת מיום 25.4.72 במסגד אל־חוסיין בקהיר: „לא רק נשחרר ה־אדמות הערביות וירושלים... אלא נח־זיר את היהודים שוב למצב כפי שהגדירו הקוראן: נרדפים, מדוכאים ומסכנים... היהודים הוכיחו במגעיהם עם מוחמד, כי הם מהרהרי מזימות ובוגדים... אנו יודעים את ההיס־טוריה ואת נסיון הנביא מוחמד, ולכן לא ננהל משא ומתן עם ישראל". האם הצהרות אלו אינן מדברות בעד עצמן? האם טעונות הן פירושים?

אכן, דרושה מידה גדושה של תמי־מות, כדי לנסות ולשכנע את הצי־בור בישראל ברצונו הכן של אנואר סאדאת, שנמנה בשעתו עם אוהדי הנאצים ועם מעריצי היטלר, בשלום אמיתי ובר־קיימא.

ידידיה בארי

תל־אביב

חשמל לכפר הצמחונים והטבעונים

אני מבקש להודות בשם תושבי אמירים לצוות עובדים מחברת החש־מל בראשות מר שלמה ניידה, מצפת, שעמלו ביום א' 14.1, בגשם שוטף ובמזג אויר מקפיא, להתקין טרנס־פורמטור שנשרף בשבת בכפר.

הכפר היה שרוי בעלטה ובקור משך כיממה; על כן יכולנו להעריך כל כך את המאמצים להספקה מחודשת של מאור וחימום.

יהודה כרמלי

אמירים

וגר חתול עם עכבר: החתול מוצי יושב בשקט בעת שהעכבר מאף מטייל על ראשו. אידיליה זו שוררת בביתה של גב' אמי קימשי, בהדסון, ניו־יורק.

מכתבים למערכת הארץ

עיר בשלג

קראתי בתמיהה את המאמר הרא־שי „השלג חשף ליקויים בעיריית ירושלים". ובעיקר את המשפט הב־סיים: „לא יתכן שבירת ישראל ת־נותק ויושבת מהלך החיים בה בשל תופעת טבע כה פשוטה כשלג".

אם העיר ניו־יורק היתה מנותקת בחורף 1969 במשך יותר מיום אחד, מדוע לא יתכן שינותקו ערים אח־רות, לרבות ירושלים? על כן נדמה לי שיותר בריא ומעשי להודות שב־ני אדם אינם משוחררים מהשפעת הטבע אפילו במאה העשרים למרות כל אמצעי הטכנולוגיה של ניו־יורק וירושלים.

ומה בכך שבתי־הספר היו נעולים יום אחד? האם זה אסון חינוכי שי־לדים בנו אנשי שלג וטיילו בחוצות ירושלים וצילמו את העיר העתיקה?

בנימין הולנדר

ירושלים

★

השנה זיכתה אותנו רשות השי־דור בסיפור מרהיב על פעולות והצ־לה ביום השלג. כיוון שמר קולק, שהתראיין עם הכתב, הבטיח לחזור ולשוחח בענין זה — הנני ממציאה כאן חומר נוסף לשיחה.

בבוקרו של יום השלג, גיליתי ש־העץ בחזית ביתנו, רחוב הפלמ"ח 18, מוטה על חוטי החשמל, מפני משא השלג שעליו. צילצלתי לחברת החשמל, שהפנתה אותי לטלפון — 533188, ובשעה 11 לפנה"צ הגיעה קבוצת פועלים במכונית משא עם נגררת ובתוכה ציוד וסולמות.

פעם בפעם ניסו ללכוד את צמרת העץ בחבל, מעין „לאסו", וכשלא הצליחו — ישבו להינפש. הם חנו במקום עד שעה 2.30 אחה"צ, עד שמכונית טנדר באה לאסוף אותם, העץ נשאר על מקומו.

חוששת אני שזהו פרט הבא ללמד על הכלל ורצוי שהאחראים לפעולות מסוג זה ישימו לב לסדרי העבודה של פועליהם יותר מאשר לפרסומת.

ירושלים

חנה סגל

עוד על בן־כלבא שבוע

במדור מכתבים למערכת („הארץ" 19.1) מתנהל ויכוח בין ד"ר דוד מרגלית לבין מר אבינועם חיימי על משמעותו של השם „בן כלבא שבוע". כנראה שמעייני המתווכחים נעלמה רשימתו של פרופ' נ.ה. טור־סיני („הארץ" 4.5.1956) „על כבודו כי גלה ממנו".

רשימה זו כתב פרופ' טור־סיני כדי „לטהר את שמו" של בן כלבא שבוע, וכדאי לצטט ממנה קטע הנוגע לויכוח הנ"ל:

„...שייקרא איש עשיר, צדיק, ו־מכובד „בן כלבא שבוע" או שנקרא אביו „כלבא שבוע", כלב שבע, ב־ודאי תמוה הוא. ותמוה גם מצד הלשון, שתבוא בין המלים העבריות „בן" מכאן ו„שבוע" מכאן, המלה „כלבא" בארמית חזקה, ולא נאמר „בן כלב שבוע" בעברית, ואף לא „בר כלבא סביעא" בארמית.

„אלא שלפי דעתי נפלה טעות ברורה בהבנת השם. הרי כך מבואר השם „בן כלבא שבוע" בתלמוד: „שכל הנכנס לביתו רעב ככלב יוצא כשהוא שבע". בולט הדבר, שאלה שפירשו, „שכל הנכנס" לא גרסו „כלבא" כמלה ארמית אחת, אלא שגרסו בשתי מלים עבריות: „כל בא שבוע", כל מי שבא, שנכנס לביתו רעב, יוצא כשהוא שבע.

„אולם דוברי הארמית שבאו אחרי התנאים לא הבינו את הדברים, הם שגרסו „כלבא" בארמית, וכנראה מ־שום כך אף הוסיפו על „שכל הנכנס לביתו רעב" את המלה „ככלב", ואין זה עיקר בדברים. שמו של איש עשיר ומכובד זה היה במשפט עברי יפה: „כל בא שבוע", כל מי שבא אל ביתו מצא שם אוכל להשביע רעבונו, כפי שאנו אומרים זאת בהגדה ליל הפסח: „כל דכפין ייתי וייכול", כל שרעב יבוא ויאכל ו־ישבע..."

צבי מסד

גבעתיים

ראיתי שמעתי

הרב בקיבוץ

מדי שבוע מבקר הרב הראשי שלמה גורן בכמה קיבוצים בכל חלקי הארץ. ככל שמתרבים הביקורים כך מתרבות הבקשות לביקורים נוספים בקיבוצים ששמעו על כך. בביקור נושא הרב הראשי הרצאה ובסיומה הוא משיב לשאלות חברי הקיבוץ.

לא מכבר ביקר הרב גורן גם בקיבוץ עין־חרוד־איחוד. כמה ימים לאחר הביקור קיבל ממזכיר הקיבוץ מכתב המלמד על חשיבותם של ביקורים אלה להגדלת ההבנה בין חילונים לדתיים. וזו לשון המכתב:

„חובה נעימה היא להודות לך בשם חברינו ובשמי על החוויה הגדולה אשר ביקורך גרם לנו: התרוממות־רוח, הרהורים והתעלות. דבריך נספגו לתוכנו ונשארו. אין התהום כה גדולה ונראה לי שבקלות אפשר למצוא שפה משותפת ומכובדת. ביתנו הקיבוצי יודע ערכים האמונה... ביקורך אצלנו נרשם כאחד הימים הגדולים בתולדות המשק".

נמר בעין גדי

יהודה אריאל כותב לי:

בעקבות מציאת פגר יעל שנטרף על ידי נמר בסבך ליד מעין עין־גדי, נערכו בחודש שעבר תצפיות ונתגלה נמר גדול בעל טלפיים קדמיות גדולות מהרגיל.

מר גיורא אילני, שמצא את פגר היעל, העבירו למקום יותר נוח לתצפית, ליד תל־גורן (מעל עין־גדי), וכעבור שעות אחדות נראה לאור הזרקור נמר גדול, שאכל מבשר היעל. לפי עדות מר אילני נראה הנמר ארוך מגוף היעל אך נמוך. זנבו אינו ארוך במיוחד. החברבורות שעל בסיס צוארו נראות כעין חצי סהר שחור. מבדיקת עקבותיו של הנמר שמידתם 64 מ"מ, מתברר שזהו הנמר הגדול ביותר שנמצא באיזור, מאחר ועד כה נמדדו עקבות נמרים אחרים בגודל של 54—59 מ"מ בלבד.

א־טור נשכחה

על רקע הפיתוח הנרחב בסיני במה שנוגע לדרכי התחבורה, התיירות ונפט, מדכא למדי המראה של העיירה א־טור שנשארה שוממה וחרבה מאז מלחמת ששת הימים. פרט לכמה משפחות של צעירים שהשתכנו באורח בלתי־רשמי באחת החצרות וכמה שומרים בדוים המופקדים על רכוש הכנסיה, אין רואים בכל העיירה נפש חיה.

לדעתו של מר בן־ציון ספקטור, מיזמי פיתוח התיירות בסיני, ניתן להפנות לעיירה מאות משפחות של עולים חדשים. הוא מציין כי בהשקעות קטנות מאד אפשר לשקם את הבתים הנטושים. פרנסת העולים יכולה לבוא מתיירות, תעשיה קלה ועוד. מר ספקטור סבור כי הגבולות ייקבעו לפי עובדות שתקבע ישראל. „צריך להעיז ולפעול והבעיות ייפתרו מאליהן", הוא אומר.

אזהרה

אלף שב כותב לי מלונדון: מצבם של היהודים בבריה"מ וסיכויי עלייתם אינם משתפרים — הזהירה כאן רייזה פאלאטניק בועידה השנתית של ראשי התורמים למגבית היהודית המאוחדת, שנערכה בימים אלה. דבריה באו בתגובה על ההודעות המרגיעות שמשמיעים לאחרונה מקורות סובייטיים באשר להקלת הכופר ותנאי העליה בכלל.

רייזה פאלאטניק אמרה כי המכשולים לא הוסרו והכופר הוא הרבה מעבר לאפשרויותיהם הכספיות של היהודים. היא ציינה שנמשכת ההסתה והרדיפות נגד מבקשי היתרי היציאה.

במשך השבועיים שהתה רייזה בבריטניה וזכתה לכיסוי אוהד בעיתונים ובטלוויזיה. אמצעי התקשורת הבליטו את מצוקת היהודים בבריה"מ ואת דבקותם הנבשכת בציונות ובעליה.

שיחות בשלג

ימי השלג היו ימי העומס הגדול ביותר בשנים האחרונות במרכזת הטלפונים בירושלים. בשל השלג היו תושבי הבירה בידים פנות והירבו לשוחח בטלפון. כתוצאה מכך קרו כמה תקלות בקוים.

רז"ל

חידון סמליק*

בכל יום ששי
במוסף השבועי של הארץ

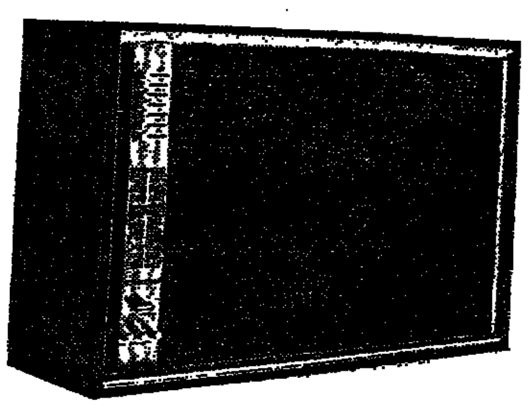

PHILCO
פילקו תמיד־באיכות עולמית

מקלט טלויזיה
BLACK CORAL 24"

ועוד שפע פרסים יקרי־ערך

משרד ראש הממשלה
המועצה הלאומית למחקר ופיתוח
המרכז הלאומי למידע טכנולוגי ומדעי
רח' החשמונאים 84, תל־אביב, טל. 288111

לידיעת עובדי המחקר בישראל

„המדריך למחקר ופיתוח שוטף בישראל 1972"

עומד להופיע בקרוב

חוקרים העובדים בתחומי המדעים המדויקים, מדעי החיים, הנדסה, טכנולוגיה, רפואה וחקלאות ואשר טרם קבלו פניה לתיאור עבודתם, מתבקשים להתקשר טלפונית ל־288543.

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל

המדור ללמודי חוץ
בשתוף עם
ארגון מנהלי אספקה בישראל

מודיעים על יום עיון בנושא

„תמורות בניהול רכש ואספקה"

אשר יתקיים ביום שלישי 6 בפברואר 1973, בשעה 8.30 בבקר, בכלה „פאן־אמריקן" בבת־ים.

יתקיימו הרצאות ודיונים בהשתתפות:

ישיבה ראשונה:

תת־אלוף (מיל.) ישראל רום — משנה למנהל הכללי, התעשיה האוירית בע"מ וחבר א.מ.א.י. — יו"ר.

ברכת ארגון מנהלי אספקה בישראל — ד"ר נחמן ונד, יו"ר ועדת ההדרכה.

„הכלכלה הישראלית ב־1973" — מר משה זנבר, נגיד בנק ישראל.

„מערכת אינטגרלית של ניהול מלאי" — פרופ' בנימין אבי־יצחק, הטכניון.

ישיבה שניה:

מר בצלאל בליי, יו"ר ארגון מנהלי אספקה בישראל — יו"ר.

„סימולציה ומדיניות מלאי" — ד"ר דניאל זיפר, אוניברסיטת ת"א והטכניון.

„המכס בשנות ה־70" — מר מרדכי ברקת סגן מנהל המכס והבלו.

"Modern Technological Aspects of the Purchasing Function" Prof. Americo Albala, Technion.

דמי ההשתתפות ביום העיון — 50.— ל"י, כולל ארוחת צהרים, כיבוד קל ותוכנית הרצאות.

ההרשמה: הטכניון, המדור ללמודי חוץ, תל־אביב רח' ליסין 14, טלפון 268126/7, 266992.

המדרשה למינהל

מודיעה
ביום ה' 25.1.73 תתכנס
ועדת קבלה לקורס:

תעמלנים רפואיים

חד־שנתי

נותרו מספר מקומות פנויים;
פרטים והרשמה: המדרשה למינהל,
רח' אלנבי 113, תל־אביב
טל. 624462

מיסודה של הסתדרות הפקידים

משרד החינוך והתרבות
מינהל החינוך
המחלקה לבחינות

הודעה לנבחנים חיצוניים

המחלקה לבחינות במשרד החינוך והתרבות מביאה לתשומת לבם של הנבחנים החיצוניים, כי ההרשמה לבחינות הבגרות והבחינות המוקדמות, שתערכנה במועד אפריל 1973, (אדר ב' — ניסן תשל"ג) מתקיימת בחודשים ינואר פברואר 1973. נבחנים חדשים אשר אין להם תיקים במחלקה לבחינות וכן אין להם עדיין שוברים לתשלום, חייבים לפתוח תיק בשלוחת המחלקה לבחינות עד ליום 15 פברואר 1973 (י"ג אדר א' תשל"ג) את שוברי התשלום יקבלו באמצעות הדואר לאחר פתיחת התיק.

ההרשמה לבחינות עצמן נעשית ע"י תשלום בבנק הדואר באמצעות שוברי תשלום עד סוף חודש פברואר 1973.

נבחנים שיש בידם שוברים (אותם קבלו כבר בעבר) המעונינים להבחן במועד אפריל 1973, מתבקשים גם הם לשלם באמצעות השוברים שבידיהם בבנק הדואר.

המאחרים לפתוח תיק או להרשם לבחינות לפי התאריכים הנ"ל לא יוכלו להבחן במועד זה.

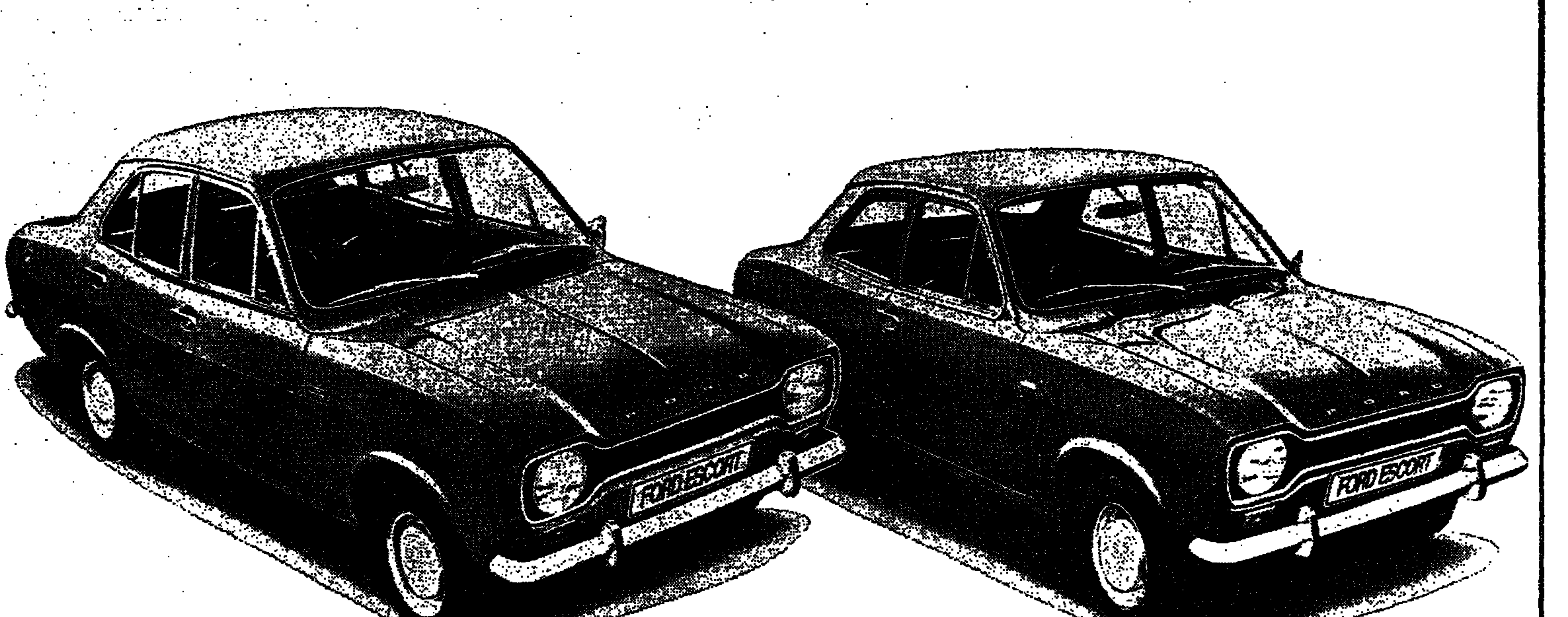

מועד המסירה בזמן נאות וכשהיא בידך־כולה הנאות

עשרת אלפי מכוניות פורד אסקורט כבר נעות בכבישי הארץ. הביקוש נמשך וגואה. לכן הכנסנו שיכלולים נוספים בתהליך ההרכבה. כך, על אף הביקוש הרב, צימקנו עד למינימום את זמן ההמתנה מעת ההזמנה עד מועד המסירה.

550 מהנדסים, מעצבים, טכנאים ועובדים פועלים ב„תעשיות רכב בע"מ" שבנצרת עילית. מצויידים באמצעי ייצור מן החדישים והמשוכללים בעולם. מבוקרים ע"י הידע, הנסיון ורמת הדרישות של פורד הבינלאומי. רואים לעצמם אתגר אישי להוציא מתחת ידם מכונית יעילה, הדורה, בטוחה, נוחה ופונקציונלית.

היו שחשבו כי במודל של 1972 כבר הגיעה פורד אסקורט לשיא שאין מעליו. בדגמי 1973 הצלחנו, בכל זאת, למצוא מקום לעוד תוספות. עד לפרטים הקטנים, כמו, למשל, מגבי שמשות בעלי שתי מהירויות, ריפוד הדור יותר, מסגרות בעיצוב חדיש לדלתות ולחלונות. אפילו שיפור נוסף בצבע, לרבות צביעת החלקים שאינם גלויים לעין. הפורד אסקורט היא ה„בייבי" שלנו, אנו אוהבים לפנק אותה בעוד קישוט ובעוד עיטור.

היום, כשפורד הבינלאומית מעמיקה את פעילותה בישראל, או כפי שאומרים אצלנו — פורד אינה נפרדת, אתה בטוח, יותר מתמיד, כי פורד אסקורט היא הקניה הטובה ביותר בשוק הרכב הישראלי. אתה בטוח כי בכל עת תוכל לקבל את חלקי החילוף ואת השרות למכוניתך.

רכוש מכונית פורד אסקורט 73 – הקניה הטובה ביותר בשוק הרכב הישראלי

חברה א"י לאוטומובילים מפיצים בלעדיים לפורד בישראל

סניפים: תל־אביב, חיפה, ירושלים. סוכנויות משנה: באר־שבע, חדרה, יפו, נצרת, נתניה, עפולה, ראשון לציון, רחובות, רמלה, רמאללה, רמת גן

Ford

אלמוג מציע לבטל בחצי היום והיום הזה

מגמתו: לחץ על הממשלה להגדיל את התקציב

מאת גדעון אלון
כתב "הארץ"

מנכ"ל רשות השידור, מר שמואל אלמוג, הציע בישיבת הנהלה רשות השידור לבטל את מגאזיני החדשות "בחצי היום" ו"היום הזה" במסגרת "בצע צמצומים" המשודרים ברשות השידור, נוכח מצבה הכספי החמור.

(ראה מאמר ראשי בעמ' 13)

מר אלמוג הציע גם לפטר את כל הכתבים הזמניים הארעיים במחלקה "ביומני היום" (כ־30 עובדים ביני־הם רק חמישה קבועים) ולאמצה על ידי מחלקת החדשות. נראה כי ביטול שני המגאזינים (כשרק "הבוקר הזה" ימשיך לפעול) יחסוך לרשות השידור הוצאה שנתית של מליון ל"י.

מנהל הרדיו, מר משה חובב, התנגד בתוקף להצעה זו. הוא אמר כי יאבק על קיומו של הרדיו במתכונתו הנוכחית ושמיע דברים בוטים בישיבה. הוא אמר המנהל כשתתון בנושא זה, עם זאת נראה כי אין כוונת מנכ"ל רשות השידור לממש את הצעותיו בדבר ביטול מגאזיני החדשות הפופולאריים המשודרים בבוקר ובערב ומגמתו ליצור על ידי הודעת ביטול המשודרים לחץ על הממשלה להגדיל את תקציב רשות השידור כעבר ל־83 מליון הלירות שאישר משרד האוצר.

שלוש אלטרנטיבות

בישיבת הוועד המנהל אמש אמר מר אלמוג כי "לאור המצב הכספי של הרשות ואי־הענות הממשלה להעלות את התקציב ל־115 מליון ל"י, כי אם ל־83 מליון ל"י בלבד, לא יהיה מנוס מקיצוצים ניכרים במישורים". הוא הציע שלוש אלטרנטיבות: א) לקצץ בכשני שלישי את השידורים בערבית בטלוויזיה בצורה כזו שיוחזרו בהיקפן למספר השעות הערביים המשלמים אגרת טלוויזיה, ולהצטמצם במידה פחותה את המישורים בערבית ברדיו מפני שהממשלה הוכבה בהפקתם. ב) לצרוך צמצום בית ניכרים ברדיו ובטלוויזיה תוך איתור מוקדי התוכניות היקרות ביותר ולהסתפק במאגאזין חדשות אחד ליום. ג) להגביל את מספר הפקות הצבעיה בטלוויזיה על חשבון הרבה קניות. הדיון בנושא זה לא סוכם והוחלט להמשיך בישיבה הבאה.

התחלת המשדרים במוצ"ש

כן דן הועד המנהל בהצעתו של חבר הועד ומנכ"ל משרד החוץ, מר חיים קוברסקי, לדחות את פתיחת המישודרים העבריים בטלוויזיה במוצאי שבת כדי למנוע חילול שבת.

תוספת היוקר לעובדי המדינה במשכורת ינואר

מאת סופר "הארץ"

תוספת היוקר בשיעור של 14.3 אחוז משכר היסוד ועד לתקרה של ... ל"י תשולם לעובדי המדינה כבר במשכורת ינואר — מסר אתמול דובר משרד האוצר. לצורך החשבת תשלום התוספת כבר בתחילה מתשלום התוספה של ינואר, נעשה ביום הכלל מאמץ למיכון משרד האוצר כדי שהוא יוכלל כבר במשכורת זו. משכורת ינואר תהיה שונה לא רק בכך שתכלול את תוספת היוקר אלא החל ממועד זה יקבלו 60 אלף עובדי המדינה תלוש משכורת במתכונת חדשה, שיכלול פירוט המרכיבים העיקריים של הפרשים. במצורף לתלושי המשכורת יקבלו עובדי המדינה חוברת בה מוסבר בצורה קלה והמצוירת כל צורה ומישבצת בתלוש המשכורת.

50% לעובדי בתי הזיקוק

הפסיקו הסנקציות

מאת סופר "הארץ"
בחיפה

1200 עובדי בתי הזיקוק בחיפה, הפסיקו בסוף השבוע שעבר את הסנקציות שנקטו בהם באחרונה אגב בירור על חתימת הסכם עבודה. לסופר "הארץ" נודע ממקור מוסמך ביותר, כי העובדים, שגם עד עתה זכו לתנאי עבודה מהמשופרים בארץ, קיבלו תוספת שכר והטבות המסתכמות בגבולות 50 אחוז.

2 נהרגו בתאונות

(עי). יוסף בן מיכה דוון (10) מקרית שמונה, נהרג אתמול כשפגעה טנדר ברחובה הראשי של העיירה, כאשר חצה את הכביש.

(עי). פעוטה בת 4 וחצי, מהכפר ערב אל גיבלי, נדרסה אתמול לכשהזה בתוך הכפר, על ידי מכונית, כאשר חצתה בריצה את אחד הרחובות בכפר.

אגרות שלטים, מודעות ופירסום יתייקרו בת"א ב־33 אחוז

מאת סופרת "הארץ"
בתל אביב

אגרות שלטים, מודעות ופרסום בתל אביב יתייקרו ב־33% בממוצע על פי החלטת ועדת הכספים העירונית שאושרה אמש על ידי מועצת העירייה.

בתיקי ההעלאה נקבע כי תעריפי אגרות שלטים נקבעו ב־1966. בעיר מצויים כ־30,500 שלטים והכנסה השנתית מסתכמת ב־1.4 מליון ל"י. אומדן התוספת מתעריפי הרבעים הוא כ־400 אלף ל"י. כן הובר כי ההכנסה השנתית מאגרת מודעות מסתכמת במליון ל"י בקירוב ואילו ההכנסה הנוספת נאמדת ב־300 אלף ל"י בשנה. בהדבקת מודעות מועסקים כיום 19 עובדים, שכרם נקבע ב־1966 ומאז עלה שכרם למעשה ב־50%. ההכנסה מסעיף זה בסך 150 אלף ל"י מכסה שני שליש מההוצאות. אומדן ההכנסה הנוספת בסעיף זה 50 אלף ל"י בשנה. לבעלי בתי קולנוע תינתן הנחה של 20% מהתעריף ואילו לארגונים, מוסדות, ומפלגות תינתן הנחה בשיעור 50% מהתעריף החדש.

מנהל מפעל נשר:

שטח הכריה אינו עולה בהרבה על אלף דונם

העברת המפעל לשפרעם תעלה כ־150 מיליון ל"י

מאת סופר "הארץ"
בחיפה

הכניות הכריה שהעביר באחרונה בית החרושת למלט נשר לועדת השרים המטפלת בנושא, כוללות שטח בפארק הלאומי שאינו עולה בהרבה על אלף דונם: לא מדובר ב־2300 דונם כטענת המתנגדים לכריה, מסר לי אתמול מנהל נשר בחיפה מר יהושע רז. לדבריו הפרסומים בדבר 2300 דונם שתובעת נשר, נובעים מתכניות אחרות שהוגשו בשעתו הנהלת החברה.

(ראה מאמר ראשי בעמוד 13)

המדובר גם עתה בשטח שבין הר מחצבה הקיימת של נשר ובין צומת בית אורן, אמר, אך אין השטח כולל את גבעת ההגנה. מיקומו בצד שמאל של הכביש הראשי בכיוון מחיפה, ובמרחק של לא פחות מ־70 מטר מהכביש.

בהתייחסו למחאה הציבורית נגד הכרייה הטעים מר רז כי אין הנושא מצטמצם רק לנשר וכי ההר התעורר בבית בתי הזיקוק, חברת החשמל ומפעלים אחרים בחיפה הפולטים עשן. הוויכוח, הוסיף, הוא בין גורמים שהם בדעה כי כדי לשמור את הפיתוח והבניה יש להרוס את התעשיה ובין גורמים שלדעתם יש לקיים את התעשיה ולתקן בתחומים. הוא אמר כי אלה שיחליטו בנושא הכרייה יצטרכו להביא בחשבון גם את המיפגעים האקולוגיים, כולל סתימת הנוף כתוצאה מכריית האבן בשפרעם (אם יוחלט שלא לכרות יותר בכרמל). נוסף לכך יהיה צורך להביא בחשבון עליה גדולה בעלות הייצור של בשר כתוצאה מהובלת האבן הנוצאת הייצור במפעל לאבן החדשה. לדבריו העברת המפעל כולו לשפרעם צריך לעלות בגבולות 150 מיליון ל"י.

כמעט כל בעלי התפקידים בהנהלת חרות — אנשי בגין

הרשימה — בלי התנגדות

מאת סופר "הארץ"
לענייני מפלגות

יו"ר תנועת חרות, מר מנחם בגין, הציג אתמול, בישיבה הראשונה של ההנהלה, רשימת ראשי המחלקות, שהתקבלה ללא התנגדות וללא הצבעה. פרט לח"כ יוסף קרמרמן, שנשאר בתפקיד ראש מחלקת הכספים, מורכבת הרשימה על טהרת אנשים שתמכו במר בגין במאבק בינו לקבוצת עזר ויצמן. החוזר לראשי מחלקת האירגון המשמעותית שהיו עד כה אנשי ויצמן (מר פתחיה שמיר ועו"ד משה שחור) ובראשם הועמדו אנשים נאמנים למר בגין: מר יצחק שמיר כראש מחלקת האירגון ועו"ד איסר לובוצקי, כראש המחלקה המשפטית.

במקומו של מר גרשון סלומון, אשר תמך במר ויצמן בוועידה, הועמדה הנהלה בת שלושה אנשים וכן צורפו למר סלומון שני צעירים מנאמני בגין: היא דן מרידור ור' רוזי מיליקובסקי. מר איתן לבני מונה כמתאם בין ראשי המחלקות — תפקיד זה לסגן יו"ר ההנהלה, שבראשה עומד מר בגין עצמו.

ראשי מחלקות אחרים הם: ח"כ יורם אריגור — יו"ר סיעה תכלת לבן, ח"כ דוד לוי — יו"ר הנהלת הסיעה תכלת־לבן, ח"כ בן־ציון קשת — ראש המחלקה הבינציביסאליה, פרופ' משה ארנס — מחלקת מחקרי דעת הקהל, ד"ר אליהו בן־אלישר — ממונה על ההסברה (כפוף אישית למר בגין), שייד זב שילנסקי — ראש מחלקת עולים, ד"ר בנימין הלוי — מחלקת אקדמאים, ח"כ מתתיהו דרובלס — מחלקת התיישבות, מר חיים קופמן — אירגונים כלכליים, ד"ר חבין — ברית "חרות־הצה"ר", מר גרשון סתיו — ביה"ד.

בליזובסקי עלול להאסר

מאת סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

בית המשפט המחוזי בתל אביב חייב בשבוע שעבר את הקבלן שלמה בליזובסקי להעביר בטאבו עד 15 בפברואר 20 דירות שבנה בשנה ... והמיטים ברמת גן על שם הדיירים. אם לא יעשה כן, הוא צפוי למאסר.

מר בליזובסקי המתובך לפני כ־20 שנה בקשיים, מישכן כ־20 דירות לבנקים ולנושים אחרים ועזב את הארץ לקנדה. כתוצאה מן המישכון אין הדיירים יכולים עד היום להעביר את הדירות על שמם בטאבו, ואינם יכולים למכור אותן לאחרים.

לפני כשנה חזר ביקר מר בליזובסקי בארץ והבטיח לבית המשפט המחוזי כי יסדיר את העניין, אולם לא עשה כן.

בדיון שהיה בשבוע שעבר בפני השופט שלמה לבנברג לגבי תביעה נוספת של שני דיירים, טען מר בליזובסקי כי אין לו כסף לשלם לבעלי המשכנתא. לכן לא ברור כיצד יבצע את ההעברה. מר בליזובסקי טוען כי הפעם חזר לארץ סופית והוא מבקש להשתקע בה, ואף רכש דירה ברמת גן.

גח"ל הגישה הצעת אי־אמון נגד הממשלה

בעקבות ההתייקרויות

מאת סופרו הפרלמנטרי של "הארץ"

סיעת גח"ל הגישה אתמול הצעת אי־אמון נגד הממשלה, על רקע גל ההתייקרויות במשק. לפי תקנון הכנסת, תידון הצעת אי־האמון מחר. סופר "הארץ" מציין, כי בגלל הדיונים שיהיו בכנסת לפני בשבוע שעבר וסיעות הקטנות הצעת אי־אמון נגד הממשלה על אותו נושא. בהצבעה שנערכה על הצעות אי־האמון נגבעה אז סיעת גח"ל נמנעה.

שוק תיירות משותף של ערב

מאת סופר "הארץ"
לענייני תיירות

איגוד התיירות הערבי שנוסד לפני כשנה את דמות 18 המדינות הנימנות עם ... מאוחדות של עתיקות, ... המביא ... שיתוף ... עם ... של מצרים, מציין, כי ... מעמידות לרשות נופשים מאות מיליון של ... המגוונים של ... ליהנות מכל סוג של פעילות ספורטיבית. ...

האיחוד מסונף לליגת הערבית ושייכים אליו: מרוקו, אלג'יריה, תוניסיה, לוב, מצרים, כווית, סודאן, סעודיה, תימן הצפונית, הלבנון, סוריה, ירדן, עיראק, אבו־דאבי, קטאר, בחריין ודובאי. ... של האיחוד היא שמירעת בעלות נסיון ומסורת בענף התיירות כמו מצרים, מרוקו ולבנון, ... למדינות הצעירות יותר.

בראיון עם השבועון אמר פאמר, כי מספר התיירים שביקרו במצרים בשנה החודשים הראשונים של 1972 מסתכם ב־308 אלף, כמו לפני מלחמת ששת הימים.

מכון לחקר המדבר יוקם בשדה־בוקר

ההחלטה נתקבלה בממשלה בהסתייגות השרים הדתיים

מאת סופר "הארץ"

סגן ראש הממשלה, יגאל אלון, שיגר אתמול מיברק לדוד בן־גוריון, אשר חל באותן המלים שבהן הוא הודיע לו ב־1948 על השלמת כיבוש הנגב. "מאושר להודיעך, — כתב מר אלון למר בן גוריון, — בקשר להחלטת הממשלה מאתמול להקים במידרשת שדה־בוקר מכון לחקר המדבר. המכון יהיה חלק מאוניברסיטת הנגב. הוא יהיה פתוח לחוקרים ולתלמידים מוסמכים מכל מוסדות המחקר והשכלה הגבוהה.

סופר המדיני של "הארץ" מוסיף: בהסתייגות של השרים הדתיים הוחלט אתמול הממשלה לאשר את המלצת ועדת ירושמר מאוגוסט 1972 בקשר למידרשת שדה־בוקר. בהמלצות נקבע, כי המדרשה לא תהיה לאוניברסיטה נפרדת. בשדה־בוקר יוקם מכון לחקר המדבר (בנקודה זו היה ויכוח אם אין זו כפילות, הואיל וקיים המכון לחקר הנגב). המכון יהיה פתוח לחוקרים ממוסדות אחרים ולתלמידים המתכוונים לקבלת התואר מ.א. והוא יהיה חלק בלתי־נפרד מאוניברסיטת הנגב.

בדיון בממשלה בחנו שאלת הדמויות הגידול הרב במספר הסטודנטים, אך ההמלצות אושרו פה אחד.

שער כפול ללירטה האיטלקית

רומא, 21 (עי"צ). ממשלת איטליה החליטה להנהיג שער חליפין כפול ללירטה, כדי להגן עליה.

ע"פ ההחלטה ימשיך הבנק של איטליה בעיסקות חליפין של הלירטה לפי השער הרשמי בכל הנוגע לקניית סחורות או שירותים בחו"ל לצרכי המדינה, בעוד שלצרכים הפנימיים יונהג שער חופשי, בו ייקבע ערך הלירטה ע"פ ההיצע והביקוש.

קבוצת סיריל:

לא הוצא כסף שלא כדין מססיל

מאת סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

קבוצת סיריל הוסמכה בחקירה יסודית של אירועי העבר בחברת סוריג' ססיל, כפי שהציע בעל מניות המיעוט בחברה מר יצחק לבנטר — הודיעה אתמול הקבוצה, שבידיה רוב המניות במפעל (הנמצא בידי נכסים). קבוצת אהרון סיריל מזהים אפריקה אומרת, כי בחקירה יסודית שהודרך על ידי פרקליטות המדינה יתברר שאין שחר להאשמה של מר לבנטר לפיהן הוצאו כספים כלשהם שלא כדין מחברת סוריג' ססיל על ידי המשקיעים הדרום־אפריקאיים.

קבוצת סיריל הסבירה, כי משלחי הסתדרות שבעשר אשתקד לחו"ל היו מיועדים לפגוש רוכשים חשובים ובעלי מוניטין, על משלוחים פגומים שנשלחו בעבור הנהלת המפעל, ואשר הקונים סירבו בצדק לקבלם. קבוצת סיריל — נאמר בהודעה — תבקש מבית המשפט לחקור את מערכת הניהול של מר לבנטר, אשר לדברי הקבוצה הסבו לחברה ולמשקיעיה נזקים. עוד הודיעה קבוצת סיריל, כי בדעתה להגיש בימים הקרובים לבית המשפט תביעה למיצוי נגד מר לבנטר על תביעות השרק שלו, שגרמו לה נזקים חמורים.

המערך וגח"ל רוצים להשתלט על הטלוויזיה

מאת יאיר קוטלר

תוך כדי דיון בנושא הטלוויזיה בוועדת החינוך והתרבות של הכנסת ב־4 בדצמבר 1972, גילה ח"כ יוסף תמיר הבניה הרשה שרוקמים המערך וגח"ל נגד הסיעות הקטנות — המזכירה את הברית שכרתו שתי הסיעות הגדולות נגד הקטנות בנושא חלוקת המנדטים. יוסף תמיר, המשתתף בישיבות ועדת החינוך כמשקיף, הציע לוועדה לאמץ לעצמה את העקרון של חלוקת הזמן ברדיו ובטלוויזיה להופעות מוצף "איזון של זמני". כדבריו: "...לא בבת־אחת ולא באותו יום. אבל גניה פעם בשבוע או פעם בחודש עם יחזרונות כהופיעים שבהם צריכים להיות שרי ממשלה וראשי האופוזיציה הגדולה בבית...".

יוסף תמיר מרחיק לכת. הוא מבקש מחברי ועדת החינוך והתרבות לשקול עריכת זכרון־דברים בין המפלגות בישראל לבין רשות השידור דוגמת זה קיים בבריטניה בין המפלגות שם לבין הבי־בי־סי — כאילו ישראל היא בריטניה. הכללים משותפים בבריטניה — יוסף תמיר מבקש להעתיק השיטה לכאן — על יחסי הכוחות של המפלגות בפרלמנט הבריטי.

"אני מציע" — אמר ח"כ תמיר לחברי הועדה — "שאותו דין יהיה בישראל. שיוחם ההסכם הזה שיהיה מבוסס על יחסי הכוחות של המפלגות בכנסת. כמובן שיש כבדים ספציפיים לישראל. אנחנו מיוצגים פה על ידי מספר רב של סיעות, כמה סיעות מרכזיות, גדולות וסיעות בינוניות, סיעת יחיד קטנות. צריך למצוא תשובה לכל הבעיה הזאת...".

במלים אחרות: ח"כ יוסף תמיר מוטרד מן העובדה שקיימות בכנסת סיעת יחיד ואחרות, לא חלילה בגח"ל של המערך או גח"ל, הזוכות בביקורי טלוויזיוני הדיונים לסורת רוחה. רק לגדולים מגיע, או בעיקר להם — זאת סיסמתו החדשה של יוסף תמיר.

*

יוסף תמיר מגלה לחברי הועדה, כי כבר היו מגעים בנושא זה.

ח"כ יוסף תמיר

אך להסכם טרם הגיעו. הוא מעיד על עצמו שקיים שיחות ביוזמתו עם המערך, מפד"ל, ליע, ע"כ, אגודת ישראל, פועלי אגודת ישראל, המרכז החופשי והעולם הזה. המגעים לא הבשילו שום מסמך כלשהו. תמיר מספר עוד, כי זכה לתשובות "חיוביות וגלויות ביותר" מגח"ל, המפד"ל, ע"כ ליע והסיעות הדתיות.

עקב הצלחותיו וכתוצאה מיוזמתו של יוסף תמיר בחר המערך באחת מישיבותיו לפני חודשים מספר ועדה מיוחדת לבדיקת הנושא ובראשה ח"כ אברהם עופר — אותו איש שכרת ברית עם יוחנן בדר, מחרות, לגזילת עודפי קולות לטובת הסיעות הגדולות. באותה הועדה משתתפים שישה חברים. שתי הסיעות הקטנות ביותר — מגלה יוסף תמיר — שבהם חברים אורי אבנרי ושמואל תמיר התנגדו להסכם הזה. מסקנתו של יוסף תמיר להתנגדות שניים: "זה אומר דרשני".

שאלתי את יוסף תמיר: שמא תבהיר דבריך?

יוסף תמיר: "לאורי אבנרי היה כתבת שעשתה את רצונו בשידורי ישראל."

ח"כ שמואל תמיר לא נשאר חייב ליוסף תמיר. ב־25 בדצמבר הוכן לוועדת החינוך והתרבות ואמר... כל נסיון לשקף גדול באופן מיכני ולא לשקף דינמיקה של דברים מוזרת ראיה של התרחשויות הוא מלאכותי ונוגד את העקרונות היסודיים של כלי התקשורת בארצות חופשיות... בכנסת והאירועים אינם מתחדרים דווקא לפי גודל הסיעות... הסיקור הטלוויזיוני צריך לשקף את הדיונים כמות שהם... אני מבין את החברים בוועדה, שהדיור שלה הוא ליברל תרת־כשמע, לא לעשות שימוש לרע בעובדה שהיום יש קונסטלציה שאולי כדאי לשתי סיעות לקחת את רוב הזמן לעצמן ואת היותר להדחק לקרן זוית. זה לא צודק... לא לעולם חוסן... יהיה זה עוול חמור מאד אם ינוצל המצב של סיעות גדולות יותר ואם תישלל השקפה העמולה של הסיעות כמו שהן קורות בכנסת לטובה איזה שהוא שיקול...

*

ח"כ יוסף תמיר יכול היום בנקל לתמרן בין סיעות הכנסת, ליזום הסכמים של העדפת הסיעות הגדולות על הקטנות בסיקור טלוויזיוני גם לא לגופו של דיון אלא על פי חלוקה שרירותית על זמני שידור, בגלל האנרכיה המשתוללת ברשות השידור והוואקום הקיים בעטיין של הנת־ניהול. כל דאלים גבר וכל כמור מלך.

יוסף תמיר יזם הצעה חשובה לסדר היום בכנסת — השידורים בטלוויזיה — אך חשף את כוונותיו האמיתיות כאשר גילה בישיבה הראשונה של הועדה החינוך והתרבות, כי הוא רוקם מזימה: השתלטות המערך וגח"ל על המסך הקטן ערב הבחירות המתקרבות.

חלום...ממש חלום!

הדרך אל המזרח הרחוק, בואך יפן, עוברת בערים ששמם היה לאגדה: איספאהן, אגרא, קטמנדו, בנגקוק, הונג־קונג...ערים, ארצות אגדתיות, נופים קסומים... ובכל פעם החוויה הנפלאה של גילוי החן שבפנים החדשות, הציורי שבמנהגים בלתי ידועים והיופי השורשי של אסיה המסתורית.
חלום... ממש חלום!

אייר פרנס הפכה את החלום למציאות ומציעה לך 31 ימי סיור, אשר יהיו ל־31 ימי חוויה

ב־7.690 ל"י* כולל 625 דו' בקבוצות של 12 איש
או
8.260 ל"י* כולל 650 דו' בקבוצות של 4 אנשים

אתה תהנה מכרטיס טיסה הכולל מיסים, לינה במלונות מדרגה ראשונה וטיולים שהוכנו בידי מומחים.

המראות: 2 במרס, 18 במאי, 31 באוגוסט, 2 בנובמבר 1973

המזרח הרחוק ו"אייר־פרנס" - ידידים ותיקים

לקבלת פרטים פנה לסוכן הנסיעות שלך או למשרדי

AIR FRANCE

* לבעלי הקבוצות המקוריות ...

הודעה חשובה למנויי טלפון בעלי עסקים,

נעתרנו לבקשת מפרסמים רבים

הרשמה למדריך דפי זהב לאזור תל־אביב והמרכז תסתיים ב־31.1.73.

דפי זהב
GOLDEN PAGES

בעלי עסקים אשר טרם נרשמו
יזדרזו לפנות לדפי זהב. טל. 257111 — 03.

בבית המשפט המחוזי בחיפה
תיק עזבונות 75/73
בענין: המנוחה ... ויינשטיין ... בורים, כקבוץ לוחמי הגטאות, שנפטרה ביום 9.12.72.
המבקשת: בקר שרה, מרחוב הנרקיסים 5 ק. ביאליק, ע"י ב"כ עוה"ד י. רוזנפלד ו/או י. פתרו ו/או ב. עיוביץ, ברחוב שמריהו לוין 5, חיפה.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה למתן צו הכביר של ירושת המנוחה הנ"ל והריני מזמין כל אדם המעוניין להגיש תוך 15 ימים מיום פרסום הזמנה זו התנגדות לבקשה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כמבוקש.

ש. רזי, שופט
רשם

הכל בכל כלול
בלוח הכבוד

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

יעילות הטלוויזיה הישראלית פחותה מזו של ארצות ערב טוענים מומחים אמריקאים

אלמוג יהיה היום אורח התוכנית מוקד

מאת גדעון אלון, סופר „הארץ"

מומחים מחברת הטלוויזיה האמריקאית הנודעת אר־סי־אי אשר הגיעו לישראל לפני כשבועיים כדי לייעץ להנהלת רשות השידור בהכנת תכנית האב לבית השידור החדש של הרשות המתוכנן בשכונת רוממה (ליד בנין הטלוויזיה הקיים) בבירה, מתחו ביקורת קשה על הטלוויזיה הישראלית, בפגישה שקיימו בסוף השבוע שעבר עם חברי הנהלת רשות השידור.

המומחים, שיהוו צוות תכנון להקמת בית־הרשות, שהחוו מאד הגיעו לישראל עם עובדים במחלקות שונות בטלוויזיה. בפגישה עם חברי ההנהלה ציינו כי בתקופת שהותם הקצרה בארץ התרשמו שמבחינת היעילות והחסכון בהוצאות המצב בישראל גרוע יותר מאשר בתחנות הטלוויזיה בארצות־ערב ואפריקה שבהן ביקרו.

בתגובה על כך אמר המהנדס הראשי של רשות השידור, מר שלמה גל, לסופר „הארץ": „תפקיד הצוות האמריקאי לייעץ בהכנת תוכנית־האב לבית־השידור. בפגישתי עם הנהלת הרשות ביום ששי הם השמיעו דעתם לגבי דברים שאינם בסוד, אולם איני מוכן להתייחס לתוכן דבריהם, שהושמעו בישיבה סגורה של הנהלת רשות השידור". מר גל סירב לאשר או להכחיש בתשובה לשאלה, אם המומחים של חברת הטלוויזיה האמריקאית טענו כי היעילות בטלוויזיה הישראלית גרועה יותר מאשר באפריקה ובארצות ערב.

מנכ"ל רשות השידור מר שמואל אלמוג הבע במחלקת החדשות בטלוויזיה להזמינו כאורח התוכנית „מוקד", שתובא היום בשידור הי.

נודע כי לאור הביקורת החריפה שהושמעה לאחרונה בציבור על הטלוויזיה בפרט ועל רשות השידור בכלל, הבע מר אלמוג להזמינו לתוכנית האקטואלית, כדי להשיב בשם רשות השידור על כל מכלול השאלות שהועלו.

עוד נודע כי בחוגי רשות השידור הובעה תרעומת רבה על הודעתו של חבר הוועד המנהל של הרשות ומנכ"ל משרד הפנים מר חיים קוברסקי („הארץ", 16.1) שדרש לסגור את הטלוויזיה. קרוב לוודאי שמר אלמוג מתכוון, להתייחס במסגרת המשדר גם לדבריו של מר קוברסקי. יראיינו את מר אלמוג ח"כ א. רימלט, יו"ר ועדת החינוך של הכנסת וחנה זמר. המנחה: פרופ' א. לבונטין.

אזכרה לשר בכור שיטרית

(ל). אזכרה ליום השנה הששי למותו של שר המשטרה הראשון, שלום בכור שטרית ז"ל, התקיימה בהר המנוחות בירושלים. כיבדו את זכרו בני המשפחה, יו"ר הכנסת, המפקח־הכללי של המשטרה, קציני משטרה ואישי ציבור.

בוכנר: החשודים ברשת הריגול וההחבלה לא הוכו בזמן החקירה המשטרתית

„כוונת פרסומי־הכזב בעניין זה — להכין רקע לטענה, שהודעות החשודים במשטרה ניתנו תחת לחץ ואין לקבלן כראייה במשפט"

מאת סופר „הארץ" לענייני משטרה

„לחוגי השמאל יש מגמה, לרפות את ידי הממסד בעזרת הרדעות ופרסומים בדבר מכות שהוכו, כביכול, החשודים העצורים בפרשת רשת הריגול וההחבלה.

„יש להם כוונה, להפוך את הפרשה לדבר מאוס, שהציבור לא יתעניין בו בשעה שיגיעו הדברים לבית־המשפט", אמר אתמול דובר המטה הארצי של המשטרה, נצ"מ מיכאל בוכנר בתשובה לשאלת סופר „הארץ".

הדברים נבדקו בקפדנות

נצ"מ בוכנר ואמר, כי הטענות על מכות, שהוכו החשודים, אין להן שום יסוד, וזאת לאחר שהדברים נבדקו בקפדנות גם על ידי שר המשפטים הממלא את מקומו של שר המשטרה בהתייעצות עם המפכ"ל רב ניצב שאול רוזוליו. הוא הוסיף ואמר שישנה כאן מגמה לפסול את הודעות החשודים מלהתקבל בבית המשפט כראיות לפעולתם מאחר שניתנו תחת לחץ בשעת החקירה.

נצ"מ מיכאל בוכנר

סיפוריה של עורכת־הדין

עו"ד פליציה לנגר, שתלמד סניגוריה על רמי ליבנה, ביקרה אצל לקוחה בסוף השבוע שעבר ושמעה מפיו על המכות שספג, לדבריו, מחוקריו.

עו"ד לנגר סיפרה, כי ליבנה טוען שב־27 בדצמבר ספג מכות אגרוף בראשו; ב־28 בדצמבר ירקו בפניו, המשיטו אותו וקיללו אותו; ב־29 בדצמבר פגעו בו במהדק במקום רגיש בגופו; ב־30 בדצמבר ספג, לדבריו, מכות אגרופים בפניו, ו־קרבו אצבעות לעיניו לצורך איומים, ימים לאחר מכן העמידו אותו בפינה, כבול בידיו ובעטו בו בפניו. שדחה את ידו של החוקר שביקש לתת לו בצורה גסה מדי, לדעתו, סיגריה לפיו. במעמד זה הטיח ליבנה את ראשו בקיר.

ליבנה סיפר לעו"ד לנגר, כי שאוקי חטיב הוצא לחקירה שלוש פעמים בלילה, חזור רטוב כולו ממים קרים, ורגליו רעדו, כאילו עבר טיפול במכות חשמל. הוא טען כי חוברו לרגלו אלקטרודות, שבעזרתן נעשה הטיפול.

הראל: אין סיכוי לרפורמה בהסתדרות לפני הבחירות

מאת סופר „הארץ" בירושלים

דחיית כינוס מושב ועידת מפלגת העבודה לאישור הרפורמות בהסתדרות היא שגיאה פוליטית, סקטית ומעשית. לא נראה לי שאפשר יהיה להגשים את הרפורמות המוצעות בבחירות להסתדרות שיתקיימו בספטמבר, — אמר אתמול חבר הוועדה המרכזת ויו"ר מחלקת הארגון בהוועד־הפועל, מר אהרן הראל. הדברים נאמרו בפגישה עם חברי מזכירות מועצת פועלי ירושלים ומזכירי האיגודים המקצועיים בבירה, במסגרת סמינר על בעיות ההסתדרות ומועצות הפועלים, שיימשך שלושה ימים.

מר הראל הוסיף כי בדחיית הדיון על הרפורמות המוצעות הוחמצה הזדמנות היסטורית לחזק את ההסתדרות על־ידי הגברת ייצוג הפועלים במקומות העבודה בבסיסותיה המקומיים הארציים.

המזכיר הכללי של הסתדרות הפקידים, מר משה ברסל, אמר בהרצאתו כי בסוף העשור הבא יהיו רוב חברי ההסתדרות בעלי מקצוע וילידי הארץ.

מזכיר מועצת פועלי חיפה, מר אליעזר מולק, אמר שכל האסון שלנו ביחסי העבודה הוא בפיצול הקיים בין האיגודים המקצועיים השונים. לדבריו, הולכת ההסתדרות בצעדי־ענק לקראת המבנה הקיים באיגודים המקצועיים באירופה, מבלי שנעשה דבר כנגד תופעה זו.

נהג טנדר מת בשעת נהיגה

* (ע). נהג טנדר בן 45 מירושלים, עזרא סניור, מת ביום ו' תוך כדי נהיגת רכבו בשכונת רוממה בירושלים. נראה שהאיש חש ברע כתוצאה מהתקף לב. הוא איבד את השליטה על ההגה והתנגש בקיר בטון ובעמוד השמל. עוברים ושבים חילצוהו מן הרכב, אך הוא מת בדרך לבית־החולים.

האזינו הערב

(22.1.73)

בגלי צה"ל לאחר החדשות

השעה 10.00 לשיח שליחי

עליה מ־4 יבשות.

הרמן תובע מעיריית ירושלים השתתפות בתקציב האוניברסיטה

פועלים תרמו מאה אלף ל"י לשיכון סטודנטים

מאת גדעון אלון, סופר „הארץ" בירושלים

„עיריית ירושלים היא היחידה מבין ארבעת הערים הגדולות שאיננה תומכת מבחינה כספית באוניברסיטה שבתחום שיפוטה.

„בתקציב עיריית חיפה כלול סכום של כ־3 מיליון ל"י המיועד לאוניברסיטה המקומית, עיריית תל־אביב מקציבה 3 מיליון ו־50 אלף לאוניברסיטה ואפילו עיריית באר־שבע מקציבה השנה כ־400 אלף ל"י לאוניברסיטת הנגב", — אמר אתמול נשיא האוניברסיטה העברית, מר אברהם הרמן, בישיבה שקיימה מזכירות מועצת פועלי ירושלים לסיכום מגבית ההסתדרות בעיר לשיקום הקמפוס על הר הצופים. במגבית נאספו כ־100 אלף ל"י על תרומה ציבור העובדים להקמת שיכון לסטודנטים ירושלמים מעוטי יכולת.

עם זאת ציין מר הרמן, כי ראש עיריית ירושלים, מר טדי קולק, מגלה הבנה למצבה הכספי הקשה של האוניברסיטה והביע תקווה כי הוא וחברי מועצת העירייה יקבלו החלטה על הקצבה כספית הולמת לאוניברסיטה העברית.

קולק: תרומת העירייה לא תועיל

בתגובה לכך אמר דובר עיריית ירושלים: ראש העירייה, מר קולק, שלח לפני ימים ספורים מכתב למר הרמן, בתשובה לבקשתו שהעירייה תתמוך באוניברסיטה העברית.

במכתב נאמר, בין השאר, כי הסכומים אותם נותנות הערים האחרות לאוניברסיטאות, הם ירושה מן העבר, כאשר העיריות עשו את הכל כדי לתמוך בהקמת האוניברסיטאות בעריהן, בזמן שהממשלה עדיין לא תמכה באוניברסיטאות. עתה כל תקציבי האוניברסיטאות מצויים תחת ביקורת ממשלתית. אפילו היה לנו כסף, והיינו מעבירים אותו לאוניברסיטה העברית, היתה הממשלה לוקחת כספים אלה בחשבון בעת קביעת שעור תמיכתה באוניברסיטה, וזו לא היתה יוצאת נשכרת בתרומת העירייה.

גח"ל בחיפה תובע דיון על כריית מלט בפארק הכרמל

מאת סופר „הארץ" בחיפה

חבר סיעת גח"ל במועצת העירייה בחיפה, ד"ר דב לאופר, שלח אתמול מכתב לראש העירייה, שבו הוא תובע כינוס מיידי של מליאת מועצת העירייה, לשם דיון יסודי בבעיה שהתעוררה עקב הדרישה להרחבת מחצבות נשר באזור פארק הכרמל.

(ראה מאמר ראשי בעמוד 13)

ד"ר לאופר מציין, כי בציבור בחיפה הושמעו דעות מנוגדות בסוגיה זאת, ובין השאר תומכת מועצת הפועלים בעמדת בית־החרושת. לפיכך הוא מציע להזמין לישיבת מועצת העירייה נציגי כל הגורמים כגון הנהלת נשר, רשות שמורות הטבע, החברה להגנת הטבע, באי־כוח מועצת הפועלים וכן מומחים לאקולוגיה ולתכנון נוף. ד"ר לאופר סבור, כי רק לאחר שמיעת כל הצדדים ניתן יהיה לקבוע עמדה תוך דיון בכובד ראש בבעיה. הוא מדגיש, כי בגלל קרבתו של הפארק לחיפה אין עיר הכרמל יכולה להיות אדישה לבעיה.

„רק אלף דונם"

תוכניות הכרייה, שהועברו באחרונה על־ידי בית החרושת למלט נשר לוועדת השרים, כוללות שטח בפארק הלאומי שאינו עולה בהרבה על אלף דונם, ולא כמדובר ב־2,300 דונם, כטענת המתנגדים לכרייה בתחום הפארק הלאומי, כפי שאמר אתמול לסופר „הארץ" מנהל נשר בחיפה, מר יהושע רז.

תקציב הסוכנות ל־1972/3 יהיה 465 מיליון דולר

הגידול העיקרי בסעיפי קליטת עולים ושיכונם

מאת יהודה ליטני, סופר „הארץ"

בניגוד לידיעות שפורסמו בעתונות בעניין ירידה במספר העולים מבריה"מ בחודש ינואר, אמר אתמול מנכ"ל הסוכנות, מר משה ריבלין, כי החודש מצפים ל־2500 עולים מבריה"מ.

מר ריבלין אמר כי העיכובים היו בתחילת החודש בשל החגים הנוצריים, שהשפיעו על קצב חלוקת הרשיונות. הדברים נאמרו אתמול במסיבת עתונאים שנערכה לקראת העצרת השניה של הסוכנות היהודית המורחבת אשר תיערך בירושלים ב־5 בפברואר.

בעצרת ישתתפו 300 צירים, 150 — חברי הוועד הפועל הציוני ויתרם ראשי המגביות בעולם.

תקציב הסוכנות היהודית לשנת 1972/3 יהיה 465 מיליון דולר, הוא הגדול בתקציבי הסוכנות. אולם צרכי הסוכנות לשנה זו מגיעים ל־775 מיליון דולר. העליה הגדולה ביותר בתקציב לעומת השנה שעברה חלה בשיכון לעולים. בשנת 1971/2 הוקצבו לכך כ־22 מיליון דולר לעומת כ־150 מיליון דולר ב־1972/3. כמו כן חלה עליה ניכרת בתקציב עליה וקליטה, כ־28 מיליון דולר בשנה שעברה ל־75 מיליון דולר השנה. מנכ"ל הסוכנות, הקהודיה, ציין כי תקציב העליה בנוי השנה על הנחה שיגיעו 70,000 עולים.

נשדד נהג מונית

* (ע). נהג מונית מתל־אביב, אברהם אבלי, נשדד במוצאי־שבת על־ידי שלושה אנשים שאיימו עליו באקדח בעת שהסיעם להרצליה. הנהג נאלץ למסור להם 120 ל"י שהיו עמו. לאחר שנמלטו, התלונן במשטרה.

התייקרו משקאות קלים

מאת סופר „הארץ" לענייני כלכלה

משקאות קלים התייקרו בימים האחרונים. כוס גזוז בקיוסק התייקרה ב־50% — מ־10 ל־15 אגורות, באישור הממונה על המחירים. כתוצאה מכך התייקר באופן מקביל מחיר כוס מיץ (לא טבעי) ב־20 ל־30 אגורות. מניחים כי כתוצאה מהתייקרויות כרוכות אלה יעלה בימים הקרובים גם מחיר המשקאות הקלים בבקבוקים.

משפט בין רופא לאחות על רקע טענת דיבה

תובע 20 אלף ל"י כפיצוי לנזקים

(ע). אחות בקופת חולים הכללית, שנתבעה על־ידי רופא בגין הוצאת שם רע עליו, הגישה כתב הגנה לבית המשפט המחוזי בתל־אביב, בו טענה כי אינה חוזרת בה מהדברים שאמרה על הרופא ועל התנהגותו במרפאה.

התובע, ד"ר אדוארד אוליניק, שעבד ככירורג במרפאת קופ"ח ביד־אליהו, הגיש תביעה בסך 20 אלף ל"י נגד האחות עמליה אלקלעי. הוא טען בכתב התביעה, כי ההשמצה נגדו הגיעה לשיאה בישיבה שהתקיימה ב־23.8.72, בנוכחות נציגי הנהלת המחוז, ועד העובדים וועד הרופאים.

לטענת הרופא, אמרה הנתבעת באותה ישיבה, כי מפעם לפעם באות חולות ומבקשות הפלה, „כי הוא נוגע בהן בכל מיני מקומות". כן אמרה, כי ד"ר אוליניק שלח פעם חולה להביא 12 זריקות היידרוקורטיזון, והוא לקח אותן מהחולה והכניסן לכיסו. „לא ידוע לי מדוע שלח את החולה להביא זריקות, כאשר הזריקה נמצאת במרפאה".

התובע טען, כי הדברים הללו עלולים להשפילו בעיני הבריות ולעשותו מטרה לשנאה, לבוז וללעג. כן טען, כי הוא מעריך את הנזקים שנגרמו לו ב־20 אלף ל"י. אולם אין בדעתו לעשות בסכום זה, או בכל סכום שייפסק, שימוש לטובתו אלא לתרום אותו לקרן לרופאים נזקקים.

הנתבעת הגישה כתב הגנה באמצעות עו"ד י. מוסקונה, בה טענה, כי התביעה היא קנטרנית וטרדנית ויש למחקה.

האחות אישרה, כי לבקשת מעבידה נאלצה לספר בשעת בירור את הדברים המיוחסים לה בכתב התביעה. אולם הדברים שאמרה הם דברי אמת והיה בפרסומם במסגרת זו ענין ציבורי.

כן מציינת הנתבעת, כי כתוצאה מבירור זה הוסקה מסקנה, כי יש להרחיק את הרופא מהמחלקה הכירורגית במרפאה.

אשר לפיצויים שלטענתו יקבל, אומרת הנתבעת כי הדבר מכוון לכסות פרסומת בלבד או יצירת תמונת חובית בפני בית המשפט.

יוקפד על התקנת צנרת לטלפון בבתים חדשים

(ל). מנכ"ל משרד הפנים, מר חיים קוברסקי, פנה בחוזר מיוחד לראשי הרשויות המקומיות כי יקפידו על חובת התקנת צנרת לטלפון ולאנטנה בעת מתן רשיונות לבניית בתים חדשים.

מר קוברסקי הבהיר, כי ביצוע קפדני של תקנות אלה ימנע הוצאות כספיות לאזרחים ולרשויות המדינה, ויקל על שירותי התקשורת בהתקנת טלפונים בבניינים חדשים. ראשי הרשויות נקראו להקפיד במיוחד על בניית אנטנות לטלוויזיה, כנדרש בתקנות, כדי למנוע התרבות „יער אנטנות" ומיפגע אקולוגי.

נעצר חשוד כספסר כרטיסים

* (ע). ספסר, שהציע לשוטר בתחפושת כרטיסים במחיר מופקע, מצא עצמו במוצאי־שבת בבית־המעצר. הספסר הציע לשוטר שני כרטיסים שמחירם 4 ל"י הכרטיס, אך דרש תמורתם 20 ל"י הכרטיס. הכרטיסים הוחרמו, והחשוד, בן ה־20, נעצר.

הממשלה תחליט על הקמת רשות מיוחדת לאקולוגיה

מאת סופר „הארץ"

הממשלה עומדת להחליט בימים הקרובים על הקמת רשות אחראית לנושא האקולוגיה — זאת הודיע בשבוע שעבר סגן ראש הממשלה יגאל אלון לחבר הכנסת יוסף תמיר, יו"ר ועדת הכנסת לענייני איכות הסביבה.

ועדת הכנסת לאיכות הסביבה קיבלה החלטה הקוראת לממשלה לרכז את הטיפול בנושא האקולוגיה באמצעות אחת משלוש אפשרויות: הקמת משרד, העברת הנושא לאחריות אחד השרים, או הקמת רשות מתאמת, מעוגנת בחוק.

מניחים כי הרשות תוסמך לחייב יזמים לצרף לכל תוכנית פיתוח ובינוי הצהרה על השפעתה על איכות הסביבה. קבוצת מומחים תייעץ לרשות, תיזום סקרים ומחקרים, ותעבד קנה־מידה למדידת ההשפעות של תוכניות פיתוח על איכות הסביבה.

מטיילים מצאו שלד בשכונת גבעת־שאול

(ע). — מטיילים שהלכו בשבת בבוקר בשכונת גבעת שאול בירושלים גילו סמוך לדרך הרומאית העוברת במקום שלד אדם ושרידי לבוש. ליד הגופה מצאו חוקרי המשטרה פנקס חבר של ההסתדרות ו־125 ל"י במזומן. שרידי הגופה הועברו למכון לרפואה משפטית. המשטרה משערת, כי המדובר בגופתו של חולה שהיה מאושפז בבית החולים לחולי נפש בגבעת שאול ואשר נעלם בחודש יוני שעבר. שמו של הנעדר מנחם קסלסי, בן 24.

נערה בת 15 מאל־עריש, שבצפון סיני, אסמה עלי חסן אל מלך, שיצאה את בית הוריה בשבת בבוקר, נעדרת. כוחות משטרה החלו בחיפושים אחריה בעקבות תלונת ההורים.

ביכורת

המועדון
בן־יהודה 77
הערב
התוכנית
הסאטירית
ב־9.30

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

תשלום דמי המנוי

המועד לתשלום השני של דמי המנוי נמשך עד יום א' 4 בפברואר 1973.

תשלומים מתקבלים במשרדי התזמורת, היכל התרבות, הכניסה מרח' דיזנגוף, בכל יום בשעות 10—13, 16—18 יום ו' 10—13 בלבד. או באמצעות הדואר.

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל

הציבור — מוזמן

לקונצרט פתוח

בביצוע תזמורת ומקהלת הטכניון

שיתקיים ביום ג' 23.1.1973, בשעה 20.30, אולם צ'רצ'יל, קרית הטכניון, נוה שאנן.

תוכנית הקונצרט:

מנצחת: דליה אטלס

י. ס. באך — סוויטה מס' 2 לחליל ומיתרים. סולן — ירון גילאי — חליל

מ. לברי — אריה „חניתה" מתוך האופרה „דן השומר" מקהלת הטכניון סולן — דן אומנסקי — בס

ג. ביזה — סימפוניה מס' 1 בדו־מז'ור.

הכניסה — חופשית

תיאטרוני ישראל

הערב 22.1

הבימה:

צוואתו של כלב: תל־אביב האולם הגדול

הכנסת כלה: עין השופט

מזל בתולה: תל־אביב האולם הקטן

הקאמרי:

החטא ועונשו: תל־אביב

יעקבי ולידנטל (שם זמני) ת"א צוותא

התיאטרון העירוני חיפה:

החטא ועונשו: ת"א הקאמרי

מרכז התרבות של שגרירות גרמניה

חוג הצעידים מגיש סרט של הגל החדש בגרמניה

העושר הבלתי צפוי של עניי קומבך

The sudden richness of the poor of Kombach

סרט ביקורתי על ההיסטוריה החברתית בגרמניה

(דובר גרמנית עם תרגום אנגלי בגוף הסרט)

ביום חמישי, 25.1.73, בשעה 20.30 בכיכר מלכי ישראל 19, תל־אביב

כניסה חפשית

„החטא ועונשו" - הישג בלתי רגיל

תיאטרון

מאת ד"ר חיים גמזו

מוצג ע"י התיאטרון הקאמרי של תל־אביב והתיאטרון העירוני חיפה.

הרומאן של דוסטוייבסקי „החטא ועונשו" הוא אחת מיצירות המופת בספרות העולם. עיבוד רומן כביר זה לבמה, כרוך בהתחבטות רבה, כי על המעבד להוס לתוך תחום זמן של הצגה, מאות דפים של סקסס, עשרות אפיזודות, לקצוץ או לדלג על הרבה פרקים המצויים ברומן ודליה הכרוזיות של קרוסות הרציפות הסיפורית ולהמירם במעילות של שוקים ושוקעיות, מול כאות צפים — איש איש ושלבו, איש איש ומה הנבובו ויוצרתו. כל קטע שמוד או מעובר מן הרומן הוא כיתור בדוכו שלו וכולם יחד כמוהים שגב המשמיע קולות ההגדרות. בני־נבאים רוחם הגלה ורחמים או צמק אדירים במוע, ציבי, ובדש יסודים כאחד.

את כל אלה הכניס אנדרה בארסאק בשלוש שעות הצגה, שפרקיה הכבים הולמו כהלכה. אפשר לה העוד הפרנסבאיות, שלא כברוב עיבודי הסאמים לבחותה. בארסאק הבמאי המעבד הצליח גם משום שעשה לו זכות של דוסטוייבסקי המיוחד ולא התגנ באריכותן של שלוש שעות אלה. לאורך כל זמן ההצגה היינו זוכים להתפעמות הגלילה הבוכרה לכולנו, אך הפעם הדפיכה מגובבת להפליא, כהייית לנו לעקוב אחרי עיקר פרטה הסיפור, מניעיו, הספעתו המובכבת על קהל הצופים בן זמננו.

על משמר הגוה של „בלוסי הנאני" על דוסטוייבסקי עבור גם התפאורים יורים מעולה אלך אלכסים בארסאק, שהותיר בסצינה ורציפותה של הגלילה הציהכו על ידה באמצעות מערכה בימות בנות — דירה הגדולה — ההמחולפות בתיקצב כאיבו ותרג בתחומי הזמן הדרוש להנרשמותו כל הגופה. מכש כמצינות בקולנוע ויזו הקטעים השונים חלקים אורגניים כן הציצני המוכתב על ידי עיבוד ובימוי על אנדרה בארסאק, מוגה זו של התפאורה, שבגלותה־עיצירה, עם הבכססים, שבפגימיהם כזה הזהה הכבים הציב להצלחת ההצגה.

— משחקו של עודד קוטלר הוא אחד מהישגיו הבימתיים המזוכנים, אך יש להביע הסתייגות בכוונת מביתקו ההוקף כמיסחק ההוזהות על־ידי הרצות קול תלולות הגדרות אחריקן התפכות מעלכו הקסום של דוסטוייבסקי. קוטלר היה רסקולניקוב קודה בתום ההיסוסים הרותיעה המתנגשים בו לפני החלטתו לרצח. ולאחר שביצע את המעשה לא מצא מנוחה לנפשו מהכות המצפון, למרות כל העימותים שנפגש בהם, תוך כדי פגיעה בזולתו מגע שבנפשות בעצמו, כי פתאום נהגרר לו שלעולם לא יימצא מרגוע וכי כל הנסדים שהצבירו להם בדמיונו המשולהב אל הוי רווחה בקוזים, בטדש כליל...

הדגש כי עודד קוטלר חי את תפקידו, והתאמץ להתהות עם רסקולניקוב לא משום שהוא „הגיבור" שהכתקו כה שואף להבירוכו על הבימה, כי אם משום שהוא „אנטי־גיבור" לבופה, ציור שביסה להקן את חייו בכוחו הייד של יצור אנושי אחר, אך כבקבו ההמרד בו ההביאו אל הירוד ובעקבותיו לעונש, סיכרי כפרה אהרון.

מבין השחקנים האחרים יש לציין קודם כל את ביתחקו הרכבבי של אברהם בן־יוסף בתפקיד של מרמלאדוב, אביה האומלל של סוניה הבטכבה. מרמלאדוב השיכור המיואש בן הזהיב, נמלט כאכזריותם אל המקלט היחיד שנשאר לו — הבמה הבית פרוסת הסוסים וגלגלי הכרכרה. בן־יוסף מרמלאדוב לא הופיע על הבמה אלא באפיזודה קצרה, אך הוא הגיע בכרוכו: באבה כנו, בדיבוגו הסיקופי, בשיהוקי האלכוהול המקטעים את כבר כיוזו, בבבכיו הפרלח לבב לזכעני... מרחבי בן־יאב הגיע לבו דבות גדוססקית עד לקאריקאטורה על לזוזין שהוציד את צבעו להרות גיבור של רסקולניקוב על ידי קנייה אחותו לאשה.

אך דמותו הפתולבית הממגמגת הירוונה אלמנט מבכות בדרמה הבאר־סאקית־דוסטוייבסקית שלפרגנה. אבגור הזוקרו היה פורפירי־חוקר המשטה את צבינותו כרבורי הולקלקות, בביתיות החולף ההצפך אותו לאנושי ואפילו ידידותי לרגעים, בדיבורו השוטף, בדוש אינטואיציות אבחיות שאפילו הצופה גלכד בפה שרמתן.

אבנוך מספין בתפקידו של סבידריגאילוב אהוב הנשים, הוספק, המעביר שנים של מבדות, ניגלה לבסוף לא כרוכות משחתת של סתם נואף, כי אם כאדם הגלע, לאט לאט אך בביטחות, לעבר היאוש, הריקות האופפת אותו והבוז מצד אשה שלדבריו הוא אהב, אך לפי הרגשתנו אנו הוא אהב עדיין. אמנון מספין הצטיין כאן במישחקו הבנוי הרכובש. אגב, הוא היה מהרים בדכיונו לאביו, שהקנה הרצל אהרון מספין: בקומתו, בקולו, בתנועותיו, רק הבל שהוד מעמיים על צחוקו המטורף והשטני של סבידריגאילוב, הפעם השניה היותה מיוחדת והצחוק נשמע כאולך.

אכי הנגבי גילם את דמותו הרעננה של ראזומיכין, ידידו הנאמן של רסקולניקוב. הוא עורר בנו אימון בנכונותו להוברו המוהר, העצבבי, הקודח ומכלכל מלמולי הזיותיו שאין הוא, ראזומיכין, רוצה להאמין בקיומן.

העברית של הלית יריב נשמעה היטב מעל הבמה.

זוהי הצגה שכדאי לראותה. גם לאלה שראו נוסחים אחרים מועזים, בשפות שונות, מן המקור או מתרגום היצירה הנאורבית של מיודור מיכאילוביץ' דוסטוייבסקי.

(מ.)

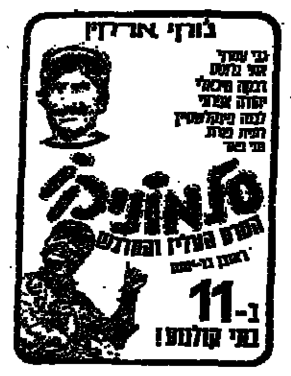

ירושלים

אדיסון — שירו שיר לאהבה
אוהיון — אגרוף הברזל
אורגיל — מסתורי הלילה
ארנון — הלילה הנצחי
הבירה — שובו של סבאטה
חן — השד השחור
ירושלים — האריה המותם
סמדר — הלחישה שבלב
עדן — יהלומים נוצצים בשחור
רון — סיפורה של גרושה

חיפה

אורה — סיפורה של גרושה
אורין — יצרים סוערים
אורלי — היציקוק — „פרנזי"
אמפיתיאטרון — קרדוחיה של קטינה
ארמון — חופן דינמיט
בית־רוטשילד — הבושה
גל־אור — מתוקה ומושחתת
חן — נבדה סמית
מוריה — שוד הטלפונים הגדול
מירון — התפוז המיכני
עצמון — הקשר האמריקאי
עממי — סלמוניקו
פאר — מרי מלכת הסקוטים
רון — מיסטר קוטש
שביט הכרמל — סלוגן

קריות (חיפה)

אורנות — יום אי הארור
בית העם — השועל בעל זנב הקטיפה
היובל — סלומוניקו
זהר — ביום בהיר אפשר לראות לנצח
יובל אור — המקשר
ניצן — השיטה ההולנדית
ספיר — יום אי הארור
סביון — השועל בעל זנב הקטיפה

הרצליה

דוד — מה נשמע דוק
דגניה — אדמה צ'אפו
תפארת — המכונית שלי

רמת השרון

גיל — דקמרון

חדרה

בן־זהר — שגעון הגדלות
חוף — המעגל הסגור

ראשון־לציון

תפארת — סלמוניקו

נתניה

אסתר — שמי הוא שאפט
יגאל — ארב השטן
סמדר — חסול סרוצקי
שרון — אגרוף הברזל

רמת־גן גבעתיים

אורדע — ממשיכים לקרוא לי טריניטי
אורלי — הביקור
ארמון — תרגיל בניסואיון
אואזיס — הארגון
גל־אור — פרפרים הם חופשיים
הדר — סיפורה של גרושה
לילי — 7 הדקות
רמה — הסקרן
רמת־גן — הבוקרים
שבים — מציצים

פתח־תקוה

הדר — החלק האחר
היכל — הצגה
שלום — מגעים

חולון

ארמון — המקצועי
רינה — מה נשמע דוק

בת־ים

אורנים — שחר של אהבה
עצמאות — סלמוניקו
בת־ים — 7 הדקות

יפו

צליל — הרוצחים

תל־אביב

אופיר — גולד לאלימות
אורלי — מציצים
אלנבי — הסמדק
אסתר — כלבי הקש
בן יהודה — הקשר הצרפתי
גורדון — אורות הגג
גת — תמונתו של דוריאן גריי
דקל — מאפיוזו
הוד — שוד הטלפונים הגדול
זמיר — פרפרית הלילה
חן — היציקוק — „פרנזי"
ירדן — מ.א.ש.
מוגרבי — סלמוניקו
מקסים — תפוס לי מרגל
מרכז — אהבותיה של נטלי
מתמיד — השוט הרע המכוער

סטודיו — פליני „רומא"
עדן — רופסרה משפנה
פאר — התפוז המיכני
פריז — הצגת הקולנוע האחרונה
צפון — קרדוחיה של קטינה
רמת־אביב — דקאמרון
שדרות — הלילה של האיגואנה
תכלת — מיני ומוסקוביץ
תמר — אלופי הקארטה
תל־אביב — אגרוף הפלדה

ווקסהול 1973

מכונית שכולה איכות!

ולא זאת בלבד!

ווקסהול מעניק לך סגנון אופנתי מודרני, המון מרחב ל־5 נוסעים, וערך רב תמורת כספך. המבנה המושלם של מכוניות ווקסהול, ויוה או ויקטור, משלב עוצמה עם יציבות, - בטיחות עם חסכון...

ובאשר מדובר על תחזוקה שוטפת, כל בעל ווקסהול יגיד לך, כי החלפים לכל סוגי המכוניות הם בשפע ובמחירים נמוכים יחסית מכל מכונית אחרת.

VAUXHALL חברת המזרח למכוניות בע"מ

תל־אביב - חיפה - ירושלים. סוכנות משנה לנצרת: דבב גמנו.

הלוח הכפול · הארץ · ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל־אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר: יום א'-ה': 1.00 ל"י לשורה / יום ו': 1.20 ל"י לשורה

מכוניות למכירה

● למכירה 1) רנו 16 טי.אס. מודל 70. 2) רנו 16 טי.אס. מודל 69. 3) רנו 4 מודל 70. לפנות רנו יפו. טל' 820804

● משאית דודג' די.400, 1964, ארגז סגור ומבודד. רדיו. 10,750 — 785727

● פריגץ 4 .62 9.000 ק"מ. אחרי אוברול, רדיו. 284765

● מוסיתא כרמל מודל 12. משעה 2 טל' 31158

● מוסיתא מסחרית כרמל, מודל 69. 10,500, יד ראשונה. 035-21581

● אופל רקורד 1964 + רדיו + מסם וביטוח ל־½ שנה. 130,000 ק"מ, במצב מצויין. 14.000 ל"י. לצלצל בשעות העבודה 288858

● למכירה מוסיתא מסחרית 63. מצב מכני מצויין, מסם לשנה. 615519 או בערב — [illegible]

● פג'ו 404 מודל 64. יד ראשונה, מצב טוב. [illegible]

● פג'ו 404 1971 פרטי אוטומטי. 20,000 קילומטר. 38254

● פיאט 850 .63, אדומה + מסם לשנה. טל' 723292

● מורים מיינור 1951, מצב כללי מצויין, 1,800 ל"י. טל' 825974 ת"א, בשעות העבודה.

● למכירה מוסמאנג 1969 במצב מצויין, לא אוטומטית. טלפון 50256 או 758811

● פריגץ 4 1970 במצב טוב מסם 10 חודשים 9,800 ל"י טלפון 622478 בין השעות 4.00—1.00

● פג'ו 404 65 יד ראשונה טלפון 38509

● פג'ו 404 1969 אוטומטית. כל בו לאומי 31275

● 404 1962 במצב יוצא מהכלל למכירה. בהזדמנות. בני ברק 22, רמת־גן מתוי

● אופל רקורד 1960 במצב טוב טלפון 787572 מ־15.00

● פיאט 850 סופר מודל 67 יד שניה, 61,000 ק"מ, מסם 11 חודשים. ציפוי + שמיכות. מצב טוב. 8,500.— ל"י. סוכנות פיאט, ארלוזורוב 9 רמת־גן, טל' 721275

● סימקה 1000 1964 מצב מכני וכללי מצויין ורדיו, מסם חצי שנה. 823031

● בהזדמנות 404, 1968, מסם שנה. אור 15 חולון, קושר.

● סוזארו סטיישן 1100, שנת ייצור 71, במצב מצויין, טל' 927087

● מקסחול ויוה 1966; פרונט חדש, במצב טוב, מסם לשנה. טלפון 951402 מ־15.00

● וליאנט 70 אוטומטית + מנה כוח, 51,000 ק"מ טלפון 33398

● פולקסואגן חיפושית 65 יד ראשונה, שנה מסם. צבע ירוק חדש, במצב מצויין. טל' 736477

● מוסיתא מסחרית 1965 — מסם נובמבר, מנוע פורד — 848762

● פיאט 600 די. 1963 5200 טל' 914789 אחה"צ.

● פולקסואגן חיפושית 1966 אוטומטית במצב מצויין — מסם שנה + רדיו, לפנות דני אברבנאל, טלפון — 611941

● פולקסואגן ליטוזין אומר 1968, מצב מצויין — 847573

● ב.מ.וו. 1800 71 אוטומטי, מכם אוגוסט. טל' 419835

● היליסים קומפקטים, 68/67 — טנדרים, מוסיתות מנוע פורד — מוסיתות מסחריות דוכם מנוע פורד — „רבב טיני", טלמה 24 ת"א, טלפון 828891

● בהזדמנות למכלר אפרי 68 אוטומטי 61, מנוע חדש + מסם ורדיו 285785

● פולקסואגן „קבינה פתולה" 1969, מנוע חדש, במצב טוב. טלפון 732270

● לסביון במכוניות, חלון 121, מסם שנה + רדיו. יד ראשונה, 119,000 ק"מ, כפאות נפרדים, גיר סופר למסת. מאומו מ־1969 על הכביש — 926994

אופנועים וקטנועים

● בהזדמנות! למברטה 1968 יד ראשונה, מצב מצויין — 852084

● תלהאמנוע וליאנט 70 מצב מצויין 232809 אפנו או השמה 25 בתים.

● מילון 64 מצויין בכגע תיים פסאי 12 דיינר (בהתי לה רתוב באלנבי).

● תלת קטנוע למברטה 62, 887044 יומי 8—14

● מילון סוף 70 במצב מצויין + מסם טלפון — 784308 (בחנות).

● וספה 67 + סירה חדשה 1600.— יקותיאל 17/א', ת"א. 904040

● בהזדמנות למברטה + סירה מודל 65/63 מסם ל־שנה טלפון 737420

● וספה + סירה חדשה ב־הזדמנות. —2200, לגבורה 10 אליעזר.

● קטנועים עם סירה מ־8 — 5 טלפון 36084

● למכור מכחרי פגור, מ־איש לחובלה, 8 מקומות, שנה על הכביש. [illegible]

השכרת רכב

● ב„ארז", השכרת טנדרים ל־פרטיות (תנאים מיוחדים ל־תקופות) „ארז", תחנת רכבת ארלוזורוב תל־אביב. טלפון: 253084

● „מידנל מורס" השכרת מכוניות במחירי הורף זולים. טל' 88388 בדיזנגוף 10, תל־אביב.

● „אופיר" — השכרת מכוניות הדיזנות אפטורסר קאפרי, פולקסואגן, טלפון 231980 נחלת בנימין 26.

ביקוש רכב

● רכב תיכון 448645 קונים כל סוגי המכוניות במחירים הגבוהים ביותר במקום.

● קונים מכוניות מכל הדגמים במחירים הגבוהים ב־שוק. „מכוניות אמפשייר" — ארלוזורוב 108 ת"א.

● קונים מכוניות במחיר הוגן ובמזומנים „אומו יפו", 829588

● דרוש פג'ו 404 שנה 1966, פרטי, להתקשר טל' [illegible] אחה"צ.

שחתי רכב

● בהזדמנות חלקי פח מ־לכים כולל דלתות, חלונות, בטנות, ומכשירים של מכר[illegible] [illegible]

מציעים למכירה

● הלויזיה מיצירת [illegible] [illegible]

● למכירה 5 ארונות מסר־ דיים על גלגלים תוצרת „ה־ארגוני", לפנות: מחלקת רכש, טל' [illegible] בשעות 8.30—12

● בהזדמנות מיטפיטירדים (רומפים) פילום חדש 5 ל"י יורד נסיעה, טלפון — 19.30—9.00 לפנות [illegible]

● למכירה מקרר עם ויטרינה ומכונת אספרסו, במצב טוב מאוד, טלפון — 828441 מ־4—6.

● עגלה אימלפות ולול ב־מצב חדיש, למכירה טלפון 415875

● בהזדמנות ציור למסירה, כולל 3 פריג'ידרים. 81854 לוי.

חפצים לקנות

● קליטה ובכחוו החודש. מש למים יותר מתכבקים ומסר דרים הרצל 10.

● מלהה קליטה ובכחוו מסלמים מחירים גבוהים „בסחור", לילנבלום 43, תל־אביב.

● קונה כל חפצי בית משומשים פריג'ידרים, רהיטים ו־טלויזיות 874267 בערב — 865404

● קונה רהיטים משומשים, פריג'ידרים, ירושות, חיסולים ועבודות 827164

● קונים דברים משומשים, רהיטים, ריהום משרדי, אנ־טיקות חיסולים טל' 876818 ובערב 872223

● „הלוב" קונה רהיטים משומשים ירושות, פריג'ידרים בסקים 874241

● קונים. מלות קליטה וכמ־הון! ויין, שדרות רוטשילד 10, תל־אביב.

דוד שמש וחשמל

● קרז'אור — גזל? טלפון 32590 או 81929 דודי שמש וחשמל, תל־אביב, רח' גולומב 24

● „תבונה" — הדוד גזל? תקון דודי שמש והשמל מכל הסוגים תוך שעתיים. 30 שנות שרות נאמן. לרגע מער־לה 6 שנים אחריות. תל־אביב דרך השלום 7, טלפון 251694 259750

● „מירומית" — טיפו ממוד רי רשום, 10 שנות אחריות. מסחם רשום, צפוי סלקטיבי ר אמייל. החלפות ותיקונים. — „מפיצי דודי שמש והשמל" הירקון 323 תל־אביב 444176 441488 ירושלים פינם 5 — 234969

● „שרותי בר" — „אמסור" לשרותך בעיר ובכפר, 380833 המלך ג'ורג' 88, תל־אביב.

● „טליק"—תיקוני דודים מכל הסוגים באחריות מלאה ע"י מומחים. טלפון 34103 — ת"א, דרך פתח תקוה 80.

● „גולי" תקוני דודים מכל הסוגים באחריות מלאה. — טלפון 35698 דרך פתח־תקוה 80 תל־אביב.

● היודך — מבוע — הדוד גזל? טלפון 825678 ,866812 דרושה דודים רח' סלמה 16 ת"א.

מקררים

● מקררים משומשים מ־150 ל"י. בהזדמנות כולל ביטוח „קדור לוינטסקי" לוינסקי 102 תל־אביב, 820654

● 827061 !!! קונה מקררים משומשים משלם במחיר גבוה — 827061

● בהזדמנות פריג'ידר אמ־קור במצב טוב כהן ראש פינה 22, ת"א.

● מקרר „פריג'ידר" במצב טוב לפנות: הרואה 158 רמת־גן בלבד.

● 2 מקררים בהזדמנות. אחד פריזר ואחד רגיל + ויטרינה. 31954

טלויזיה

● הזדמנות! טלויזיות משומשות עם אחריות מלאה. — טלוויזיה בע"מ, שלום עליכם 15 (בית אל־על) ת"א.

● היום התיקון בטרם ביטוח הטלויזיה חברת „רגמור" טל' 175535

● „טלסטל סלר" תיקוני טלוויזיה [illegible] 823057

● תקוני אקסבים לטלויזיה ואנטנות בביתך. צלצל: 825153

נופש

● מלון נדהמלך נתניה טל' 053-23815 צומש כשר הבראה ויזה רבש בחדרים מסוארים עם שירותים צמודים מנסיון כלא הזל 38 ל"י.

חוגים

● הכרויות התיידדויות אישיות לנישואין ולכלל הגילים מכל חלקי הארץ — מכון בינלאומי „ער"ב" בדיזנגוף 9, תל־אביב. טלפונים: 58840 — 51907 עד 9 בערב.

● התיידדות אישית לנאר־רים בכל הגילים, אנונימיות, שילוב, טלפון 444050 א', ג', ה' אחה"צ. הושע 11, (בין שרותו לגמל).

מכונות כביסה

● למה לך לקנות מכונת כביסה משומשת כאשר גם ב־ל"י לחודש את יכולה לקבל מכונת כביסה מהדגם החדיש ביותר. צלצלי עוד היום — [illegible]

כלי נגינה

● פסנתרים חדשים ומשומשים, גיטרות ואורגנים במחיר הזול, תנאים נוחים. סלליק, דיזנגוף 125, טל. 220303

תריסים

● כמחירים ללא תקדים — תריסי הנוה מגופה 80 ל"י, מ"ר. חלונות זכוכית 110 ל"י, מ"ר. פינוי השלושה מפעל ותצוגה מתמדת. ת"א, הגדוד העברי 11. [illegible]

● „ישראתריס"—יצור תריסי הנוה מגופה — 78 ל"י למ"ר חלונות זכוכית מגופה הזל מ־90 ל"י למ"ר טל. 441250 תל־אביב. המפעל — נוסמן 45, בהסתדרות.

שרותים

● „המסנאים", שפות בבית, הדיכה, בניה ובהזמנות, יקות חיום טל. 256820

● „תפאורה", נוחת בכיבוין 1, ת"א. (נוגות לצוותו) בתנו מציעי באחריות.

● בנות שנתי — 18 למכונת כביסה — 25 + מם וקפיר אתראי כלי צלצלב 47, טל. [illegible]

● אנטנגווסו! היתרגל ציוד אקאול ביותר גם בקבקים + 5 שנים אחריות. [illegible]

● [illegible]

● [illegible]

הלוואות

● הלוואה מיידית לעובדי מדינה ההסתדרות וצבא — [illegible]

מפעים

● „מאור", הרבקת טפטים ר תקונות על ידי מומחים — 846897 — 874216

מכונות כתיבה

● השאלה, מכירה ותיקונים. לוין, שדרות רוטשילד 10 טל' 59046

רהיטים

● בהזדמנות במצב מצויין, רהיטי חדר שינה, שולחן + 6 כסאות פורמיקה שמיה 3×4 מ' 280105 — 754485

● למכירה ספה דב כורסאות במצב מצויין — טל. 288068 12.00—17.00 וכין 7.30—9.00

● קונה רהיטים משומשים ר עתיקים ירושות והיסולים — כהן — 773798

● מזמנים מהדלדיים ומער־כות סלוניות בתנאי תשלום בהתאם לאפשרויותיך. טלפון 445074 ובזינגו יבקרך ב־ביתך ללא התחייבות.

דרוש
אורג מת אש
למפעלי משי וקט בקיים
דבוטינסקי 7, בני־ברק
טלפון: 782208

דרוש לנו
קופאי ראשי
בעל ידע בהנה"ח
(שעות העבודה מפוצלות)
לפנות אל מאירי טל. 35431 בני משה קרסו בע"מ רח' ריבל 26 ת"א.

למכון למחקר אורבני
רח' ביאליק 95 רמת־גן
דרושה
מרכזנית
מעולה
טל. 735111 או 724443
לפנות לאביבה

למוסד בנקאי גדול בת"א
דרושים(ות) פקידים(ות)
אחרי הצבא
לפנות בכתב בצירוף קורות חיים לת.ד. 951 תל־אביב
נדרשים גם נערים לעבודת שליחות
נא לפנות בקרב 919385

דרוש
טרקטוריסט
לשופל 950
לטלפן: 280795 תל־אביב
כל היום

חברת ביטוח גדולה
מציעה למנהל חשבונות
תפקיד מעניין
העבודה בתל־אביב.
סודיות מובטחת.
יש להתקשר לטלפון 283221, מח' כח אדם.

למחנה הפסיכולוגית בעיריית גבעתיים
דרושה פסיכולוגית
לגני־ילדים
בחצי משרה
רצוי שהמועמדת תהיה בשלב גמר של לימודיה לתואר שני. המשרה היא זמנית ל־משך חצי שנה החל מ־1.2.73

יצירות יהודית בע"מ
יצרני קונפקציה
דרושה מוכרת למחסן המכירות
שעות העבודה: 8.00—16.00 מ"ס
לפנות טלפונית: 825346, 829040

לחברה קבלנית
דרושה פקידה מנוסת
עם ידיעה בהנה"ח
לטלפן: 280795 ת"א
כל היום

למפעל תעשייתי מבוסס ומתפתח
דרוש מנהל חשבונות ראשי
לעבודה במשרד בתל־אביב.
מועמדים בעלי נסיון הכשרה מתאימה שגילם אינו עולה על 40, יפנו במכתב בצירוף תולדות חיים לת.ד. 23031 ת"א עבור „מנהל חשבונות ראשי".

דרושה עובדת רצינית
בגיל 45 — 30
למשק בית, מלל בישול, בכפר שמריהו
בעלת המלצות טובות
משכורת נאותה למועמדת המתאימה.
שעות העבודה: 8.30 — 3.30
נא לפנות: שטרסר, בשעות 2.30 — 3.30
טלפון 937681 ובשעות הערב 932718

לסרטי נח
להפקת סרט ישראלי חדש
דרושה
כתבנית עברית
נא לפנות: סרטי נח אלנבי 32 קומה ג' בשעות 16 — 8.30

מגדל־בנין
חברה לביטוח בע"מ
דרושים
לעבודה בתל־אביב
נערים
לעבודה בתיקיה.
יתקבלו גם מועמדים לפני שרות צבאי.
יש להתקשר לטלפון 283221, מח' כח אדם.

דרוש גרפיקאי
בוגר בצלאל עם נסיון
לעבודה מגוונת
לפנות טל. 828328 לקביעת ראיון
תנאים טובים למועמד המתאים
סודיות מובטחת

עץ הזית
דרושים לנו אנשי אחזקה
בעלי נסיון וידע במסגרות ובמכונאות
לפנות לבית״ר „עץ הזית" קרית אריה פ"ת, או טלפונית 917170 לגרשון או לדב

למפעל גדול באזור פ"ת
דרושה מרכזנית מקצועית
בעלת נסיון רב בהפעלת מרכזית טלפונים, אדיבה, זריזה ונמרצת, ידיעת אנגלית רצויה
נא להתקשר טלפונית 908145
סודיות מובטחת

הלוח הכפול · הארץ · ידיעות אחרונות
מודעות מתקבלות:

תל־אביב
„הלוח הכפול" — שד' רוטשילד 99 (פינת שינקין) טל. 248905, 230401, 230521 ;
אבן גבירול 66 טל. 7—263236
הארץ: מאז"ה 56 טל. 623311
ידיעות אחרונות: מקוה ישראל 12 טל. 621064
רח' מוצ 5 טל. 32289
בסניפי דחף דיזנגוף 116 (פתוח עד חצות) אלנבי 123 א', בן יהודה 7.

ירושלים
ידיעות אחרונות הלל 28 טל. 225251
הארץ: החבצלת 5 טל. 7—224245
דחף: המלך ג'ורג' 19

חיפה
הארץ: גורדאו 20 טל. 64511
ידיעות אחרונות: הנביאים 28 טל. 67931
דחף: הרצל 11

באר־שבע
ידיעות אחרונות: החלוץ 80, טל. 3576
הארץ: סלה רחמים, בנין הוה, קפ"ל 197 טל. 2042
דחף: ההסתדרות 78

ובכל משרדי הפרסום וסניפי הארץ וידיעות אחרונות בישראל

הלוח הכפול · הארץ · ידיעות אחרונות

„חלמיש" חב' ממשלתית־עירונית לשיקום הדיור בתל־אביב–יפו בע"מ
דרושים
א. עובד רציני לתפקיד מענין
הכישורים:
1. יוצא צבא 2. השכלה תיכונית 3. קריאת מפות ותיאור שטחים 4. קיום מגע עם קהל וניהול משא ומתן 5. כושר שיפוט ויוזמה.
ב. מזכירה לסמנכ"ל
הכישורים:
1. יוצאת צבא 2. רווקה 3. נסיון בניהול משרד וקיום מגע עם קהל 4. כתבנית בעברית.
סודיות מובטחת
בהצעות בכתב, בצירוף תולדות חיים, לפנות לפי הכתובת: „חלמיש" (עבור צוות רדודין) שדרות ירושלים 45, יפו.

לבית מלון באילת
דרושים:
סגן מנהל, מנהל קבלה, מלצר ראשי
(נסיון של לפחות שנתיים)
עוזר טבח (בוגר בית ספר מוסמך)
למתאימים תנתן מסגרות נאותה והדיור בבקשה
נא לפנות לת. ד. 849, אילת

לחברת בניה
דרוש
טפסן מעולה
ידע בתכניות ובצוע עבודות בטונים
בעל רשיון נהיגה
לפקוח וניהול
טל' 5־443181 בימים ב' ה'
משעה 17.00 עד 19.30.

אלקו
ELCO
חרושת אלקטרוטכנית ישראלית בע"מ
דרושה כתבנית עברית - אנגלית
מעולה
שעות העבודה: 8.00—16.30
לפנות אישית משעה 16.00 למזכירות המפעל, דרך ז'בוטינסקי 23 ר"ג, או טלפונית: 727131

למצות אביב — בני ברק
דננברג יצוא (1971) בע"מ —
פתח תקוה
דרושים מנהלי עבודה
לאחר שירות צבאי
גיל: 22 — 35
רצוי בעלי נסיון מכבי
תנאים טובים למועמדים המתאימים
— סודיות מובטחת —
נא לפנות — בצירות תולדות חיים לת.ד. 2574 ת"א או להתקשר לטל. 782151/2 ת"א לקביעת ראיון.

חברת החשמל לישראל בע"מ
המפעל/בצוע — דרום
מודיעה בזה כי
דרושים עובדים:
א. בתפעול תחנת הכח אשכול אשדוד)
ב. בתפעול תחנת הכח רדינג תל־אביב
העבודה נעשית בשלוש משמרות
ההשכלה הדרושה 10 שנות לימוד
מגורים:
א. לעבודה בתחנת הכח אשכול — אשדוד או הסביבה הקרובה.
ב. לעבודה בתחנת הכח רדינג תל־אביב או סביבתה הקרובה.
בעלי כישורים מתאימים המעונינים בעבודה הנ"ל יפנו בהקדם בכתב או בטלפון למחלקת כח אדם לפי הכתובת: רח' מקוה ישראל 5, תל־אביב, טל. 614343 או ישירות למחלקת כח אדם בתחנות הנ"ל.
סודיות מובטחת.

שחם סוכנויות ביטוח
קורס לייעוץ פיננסי
אנחנו מציעים לך להשתתף בקורס לייעוץ פיננסי וביטוח חיים, שייפתח ביום 30.1.73 שעה 17.00 בהדרכת מומחים אקדמאיים.
עם סיום הקורס באפשר לך להפיץ תבנית מיוחדת של מקוו, הבי לביטוח, משולבת עם השקעות בקרן שהיא בנאמנות בנק לאומי לישראל.
אנו נעמיד לרשותך שרותים משרדיים מלאים ונבשיר אותך לבחינות סוכני ביטוח של האוצר.
מובטחת לך עבודה נעימה עם צוות צעיר, דינמי — ומצליח!
בוא, הכנס אלינו לשיחה על ספל קפה. משרדנו ברחוב דובנוב 1 פינת קפלן 13 ת"א. תוכל גם לטלפן אלינו למספר 268245.

EXCHANGE
NATIONAL BANK OF CHICAGO

Requires
Telephone Operator

QUALIFICATIONS
–Knowledge of Hebrew and English
–Some Typing ability in Hebrew desirable

Please write in English stating qualifications and experience to the Personnel Division, Exchange National Bank of Chicago, P.O.B 29033 Tel-Aviv

---

דרושה
פקידה / כתבנית
עברית ואנגלית + עבודות משרד
מקום: מרכז תל־אביב
שעות: 8.00 — 16.00
תנאים טובים
לפנות: 03—822707

האחים בנקיר (ישראל) בע"מ
דרושה פקידה אחראית
בעלת נסיון למחלקת שרות הדפסה בעברית
שעות העבודה 8 — 1; 2 — 5
תנאים טובים
לפנות: טלפון 237137 ת"א בין השעות 9־2

לחברה א"י לאוטומובילים בע"מ
מפיצי Ford בישראל
דרוש
פקיד טכני למוסך
ידיעה טכנית במכונאות
נסיון בפקידות כללית
המעונינים מתבקשים לפנות להברתנו בת"א לאגף כח אדם רח' המסגר 43.

לאגודת חי־בר
דרוש
רופא בהמות
דרישות המשרה:
רצוי בעל נסיון וגישה בטיפול בחיות בר.
כושר ניהול.
רשיון נהיגה.
חובת מגורים באילת.
● רק העונים לדרישות יפנו בכתב אל: רשות שמורות הטבע, הנצי"ב 16 תל־אביב עד 1.2.73 ויפרטו קורות חיים ונסיון בעבודה.

עירית אשדוד
מכרז פומבי מס' 7/73
מנהל קניות
עירית אשדוד מכריזה בזה על משרה פנויה.
תיאור התפקידים: טיפול במכרזים. מגע שוטף עם ספקים ומוסדות, ביצוע קניות. אחראי לחלוקה של הציוד למחלקות. אחראי על צוות עובדים. תכנון שטות לבצוע קניות ותכנון מפטים בתאום עם הגזברות.
דרישות המשרה: השכלה תיכונית רצויה, ידיעת השפה העברית על בוריה, שפה נוספת רצויה צרפתית או אנגלית), ידע ונסיון רב בבצוע רכישות בהיקף רחב. דמה באמונה למגע עם ספקים ומוסדות. בעל רשיון נהיגה.
הדרגה תיקבע בהתאם לכשורי המועמד.
חובת מגורים באשדוד.
מועמדים מתאימים יגישו בקשתם בכתב למנהל מח' המנגנון עם ציון פרטים ונסיון בצרוף תעודות השכלה ואשורים עד תאריך 31.1.73.
אינג' א. צילקר — ראש העיריה

מלונות דן
למלון אכדיה הרצליה
דרושים לעבודה
חשמלאי
וצבעים
אפשרות ללינה במקום
לקביעת ראיון להתקשר טלפונית 938555 למנהל המנגנון.

לדפוס דרוש
סדר יד
תנאים טובים
טל. 31705 ת"א

לחברה מסחרית גדולה
דרושים
• מחסנאי מזון מנוסה
• עוזר למחסנאי מזון
בהצעות בכתב בציון קורות חיים, גיל ונסיון קודם נא לפנות לת.ד. 20207, ת"א עבור מס' 174
סודיות מובטחת

לחברת
י.ב.מ.
דרושים/ות
מתכנן/ת לעבודה בלשכת השרות בבאר־שבע
הכישורים הדרושים: ✶ נסיון של שנתים בניתוח מערכות ותכנות ✶ הכרת מערכת הפעלה DOS ✶ ידיעת השפה האנגלית.
מזכירה לעבודה במשרדינו בתל־אביב
הכישורים הדרושים: ✶ נסיון קודם של כשלש שנים בניהול משרד ✶ כושר ניסוח מכתבים באופן עצמאי ✶ שליטה מלאה בשפה האנגלית ✶ הדפסה טובה ומהירה בעברית ובאנגלית ✶ ידיעת קצרנות עברית אנגלית — רצויה.
מועמדים מתבקשים לפנות בכתב לי.ב.מ. ישראל בע"מ, למחלקת כח אדם, ת.ד. 20210 תל־אביב

דרושים
לעבודה בסיני
★ מנהל לעבודות עפר
★ מפעיל ל־955 K סוג א'
★ מפעיל לפינישר
נא להתקשר בין השעות 6—4 אחה"צ בטל: 256098 או 260390, תל־אביב

לחברה בע"מ באזור תל־אביב
דרושים:
✶ חשמלאי מטוסים
(שלב 12—9)
להפקידי יצור וביקורת.
✶ צבעי ריסוס
(גם מתלמדים) לאחר שרות בצה"ל.
✶ מסגר מכני/חרש
לעבודות אחזקה ויצור, בוגרי בי"ס מקצועי.
✶ עובדת חיוט/מלחימה
(גם מתלמדים)
✶ שרטט/ת טכני
לשרטוט מערכות מורכבות — בעיקר חשמל
נסיון — שנה
✶ מכונאי רכב
לעבודה אחראית במוסך מרכזי.
✶ חשמלאי רכב
לעבודה אחראית במוסך מרכזי.
● מועמדים מתבקשים לפנות בכתב בצרוף קורות חיים ונסיון מקצועיים לת.ד. 19011 תל־אביב.

מי שמעונין לעבוד בבנק גדול בכל אזור בארץ
אנו מוכנים להכשירו לעבודה
חיילים וחיילות משוחררים
עולים חדשים
סטודנטים
פקידים ופקידות צעירים
ואחרים המעונינים
יפנו בכתב אל:
ת.ד. 33157 תל אביב. מס. 336
לקביעת ראיון אישי.
הזמנה לראיון תישלח בהקדם

مكذا من الأصل

هكذا من الأصل

כלכלה ועסקים

רווחי בנק המזרחי גדלו פי 4.8

מקור עיקרי לגידול הריווחיות: עמלות ועיסקות בני"ע

מאת מרדכי צבי
סופר „הארץ" לענייני כלכלה

המאזן הראשון בענף הבנקאות לשנת 1972 של בנק המזרחי כאנ־שר הצצה למה שהתרחש אשתקד בסקטור עיסקי מרכזי במשק היש־ראלי. עיון בדוחו"ת כספים מגלה את התמורה היסודית שחלה במוסד בנקאי שנחשב עד לפני שנים אח־דות לפרובלמטי.

התחילה בעיף מבט לסעיפי המאזן העיקריים בשנתיים האחרונות (מיל־יוני ל"י):

	31.12.71	31.1.72	גידול ב־%
ס"ה המאזן	806.2	1,148.0	32.9
הון מניות	22.7	22.7	
הון וקרנות	24.8	28.3	14.0
שטרי הון	—	8.4	100.0
ס"ה פקדונות	673.9	913.7	35.6
פקדונות הצבור	531.3	705.9	32.9
הלוואות	424.9	507.0	19.1

מה אפשר ללמוד מנתונים אלה? ראשית ביחס לאמצעיו העצמיים של הבנק: הון המניות נשאר ללא שי־נוי — 22.7 מיליון ל"י. אולם ה־קרנות הגלויות גדלו ב־3.5 מיליון ל"י על־ידי הגדלת היקף הרווחים שלא חולקו. בסוף השנה שעברה גייס הבנק 8.4 מיליון ל"י באמצ־עות שטרי־הון בסך 2 מיליון דו־לר, שהונפקו לבנק בארה"ב. בדעת הבנק להגיע השנה לאמצעים עצ־מיים בסך 50 מיליון ל"י, על־ידי הנפקת זכויות ושטרי הון.

אם האמצעים העצמיים גדלו רק במעט, הרי שרוב האמצעים באו מ־מקורות חיצוניים. מענינת העובדה כי שיעור הגידול של המאזן הוא את שיעור הגידול של פקדונות ה־ציבור.

מבחינה עיסקית משמעותי הגי־דול בסעיפים אחדים. אשראי תע־דות (דוקומנטים) גדל בשנה שעב־רה ב־16 מיליון ל"י לסך 34 מיליון ל"י, כלומר יותר מהכפלה. הער־בויות שהוציא הבנק, סעיף הנח־שב לריווחי למדי, הסתכמו במאזן הנוכחי ב־157 מיליון ל"י, לעומת 87 מיליון ל"י בסוף 1971, כלומר כמעט הכפלה.

לעומת זאת חל גידול קטן בלבד בהיקף ההלוואות ושטרות שנוכו: 347 מיליון ל"י במאזן הנוכחי ל־עומת 324 מיליון ל"י בסוף 1971.

גידול 376% ברווחים

התוצאות העיסקיות המוצהרות על ידי הבנק נותנות אינדיקציה כי 1972 היתה שנה טובה לבנקאות. הרווח הנקי לפני מס הסתכם ב־7.2 מיליון ל"י, לעומת 1.5 מיליון ל"י בשנת 1971, גידול של 376%(!) ב־תוך זה גם נראה, כי בנק המזרחי הצליח להשתחרר מהמכשלי העבר ו־עלה על פסי הריווחיות.

כיצד הושגו תוצאות עיסקיות אלו בשנה שחלפה? התשובה בסעיפי ה־הכנסה וההוצאה העיקריים (מיליוני ל"י):

	1971	1972	גידול בל"י	גידול ב־%
הכנסות				
ס"ה	66.4	91.3	24.9	38
ריבית מהלוואות ונכיון משנה	39.2	47.0	7.8	20
ריבית מפק' ב. ישראל ובנקים אחרים	6.8	16.5	9.7	142
עמלות וניירות ערך	8.8	14.1	5.3	60
הוצאות				
ס"ה	64.9	84.2	19.3	30
ריבית על פק' חסכ'	48.4	63.6	15.2	32
משכורות והוצ' סוציאליות	8.2	11.4	3.2	40
אחרות	3.3	4.7	1.4	42
רווחים לפני מס	1.5	7.2	5.7	376

נתוני התוצאות העיסקיות מאל־פים לגבי מהות פעילותו של בנק מזרחי. עיקר עיסוקו הרגיל של בנק בקבלת פקדונות ובמתן הלוואות. הרווחים הרגילים של הבנקים ב־אים בדרך־כלל מן ההפרש בין ה־הכנסות וההוצאות בפעולות אלו. בבנק המזרחי מתקבלת התמונה ה־באה:

לבנק היו הכנסות מריבית בסך 17.5 מיליון ל"י (7.8 מיליון ל"י מהלוואות ונכיון משנה ו־9.7 מיליון ל"י מפקדונות בבנק ישראל ובבנקים אחרים). העובדה שהסעיף השני, כלומר ריבית מפקדונות בבנק יש־ראל ובבנקים אחרים ,גדל יותר, מתיישבת עם הגידול המהון בהי־קף ההלוואות שנתן הבנק (ראה הסעיף המתייחס במאזן). יתכן ש־מגמה זו קשורה במדיניות עיסקית שמרנית, כלומר הקפדה יתרה במתן הלוואות, ויתכן שהנהלת הבנק הע־דיפה לנצל את הריבית הגבוהה ש־שילם בנק ישראל אשתקד על עודפי נזילות.

מאידך היו לבנק הוצאות על תש־לומי ריבית בסך 15.2 מיליון ל"י, כלומר נשאר לו עודף נטו של 2.3 מיליון ל"י.

לעומת זאת היה הגידול בהכ־נסה מעמלות וניירות ערך בסך 5.3 מיליון ל"י. נתון זה משקף בלי ספק, פעילות ערה בבורסה בשנה שחלפה. מבחינת הבנק פירוש הדבר כי הרווח העיקרי בא מתחום פעילות שאינו בנ־קאי מובהק.

ביחס להיקף הפעילות, כלומר סך־המאזן, מגיע שיעור הרווח ל־0.7%. ביחס לסך פקדונות הציבור מהווה הרווח 1%, ביחס להון ה־מניות מגיע הרווח לשעור של קצת למעלה מ־30%.

בעלי המניות של הבנק קיבלו מ־ניות הטבה בשיעור 10%. הבנק מתעתד לגייס הון נוסף על־ידי הנ־פקה זכויות ושטרי הון. קרוב ל־וודאי שבאותה הזדמנות יעניק ה־בנק פיצוי נוסף לבעלי המניות.

2.5 מ' ל"י לבניית ביהמ"ש

ב־1973 תשקיע הממשלה 2.5 מיל־יונים ל"י בבניינים לבתי משפט. ב־שנת 1973/74 יוחל בהקמת בנין בית המשפט העליון על הר הצופים בירו־שלים, לאחר שעד סוף שנה תקציבית זו ישלם תכנונו המפורט. כן ישופצו בתי הדין האזוריים לעבודה בחיפה ובתל־אביב, יתוסף אגף חדש בבנין בית המשפט בבאר־שבע ויוחל בהק־מתו של בנין לבית המשפט בנתניה. כ־2.3 מיליונים ל"י מהסכום הנ"ל ישקעו בעבודות בנין ועפר.

איי די בי: עסק פרטי

מבין 47,000 הבקשות לשטרי ההון 10% של איי די בי ייענו רק אלה, שהסתכמו ב־5,000 ל"י או יותר. בעלי הבקשות יקבלו 2% מסכום בקשתם אך לא יותר מ־20,000 ל"י ע.נ. (כדי לקבל שטרי הון בסכום זה היתה הבקשה צריכה להסתכם במיליון ל"י לפחות). חלק ניכר מהבקשות מומן באשראי בנקאי קצר־מועד, אשר כל ייעודו לא היה אלא לתמוך בבקשות אשר היה ברור מראש שייענו רק באופן חלקי מאד. לאשראי כהסוג ובהיקף שנדרשו יש גישה לגורמים העומדים בקשרים הדוקים עם מוסדות בנקאיים. המסקנות המתבקשות מכל אלה: המנפיק העדיף משקיעים גדולים; המוסדות הבנקאיים — ובכללם המנפיק עצמו — קבעו במידה לא קטנה מי הם משקיעים גדולים לענין זה.

אך הביקורת שהושמעה על המנפיק בנוגע לסדרי ההקצאה אינה במקומה: המדובר בקונצרן פרטי (במשמעות הרגילה של המלה ולא במשמעותה המשפטית) והכותו להחליט שברצונו להשפיע בכיוון הנראה לו על אופי הקבוצה לה יוקצה חלק מהונו. יתכן שהביקורת תהיה מוצדקת כאשר ידובר בהנפקה של גוף ציבורי: אז אפשר יהיה לדרוש שהזכות ליהנות מבעלות על עסק האמור להיות טוב, תיקבע לא על פי היכולת הפיננסית הזיקה למוסדות פיננסיים, אלא על פי עקרון שיוויוני יותר.

הענין הציבורי

הענין הציבורי בהנפקת איי די בי צריך להתרכז במשמעויות הכלל־משקיות של תוצאותיה. מתקבל שוב אישור לקיומם של עודפי נזילות גדולים במשק, המוזרמים לבורסה בעת שניפתחה להם שם פתח. התגובה הראשונה היא — מדוע לא ינוצלו עודפים אלה למימון השקעות בענפים שונים, ובעיקר בתעשיה.

שאלה זו ראויה לעיון חיובי. יש לקדם בברכה כל מגמה להמרת מימון ממשלתי מסובסד בהון שהושג בשוק הפתוח (אמנם אין להתע־לם מהקשיים: כמה מפעלים היו זוכים להיענות כפי שזכתה לה הנפקת איי די בי. או, לחלופין, אילו תנאים היו צריכים להבטיח כדי לזכות בה וכמה מפעלים מסוגלים להציעם). אך אין לשגות באשלייה ולהניח שהתפתחות כזאת היתה מביאה כיום לגידול משמעותי בסה"כ ההשקעות במשק. במצב של תעסוקה מלאה ולחץ רב על שוק תשומות הייצור העיקריות, ההיבט הפיננסי עומד בצל ההיבט הריאלי. במלים אחרות — ספק אם המחסור בהון הוא כיום העיצור האפקטיבי להגדלת ההשקעה במשק.

בהנפקת איי די בי הוכח לא רק קיום עודפי נזילות בקרב הציבור — אלא גם פוטנציאל בלתי מנוצל כל אשראי בנקאי. אין לדעת בשלב זה איזה חלק מההתחייבות הכוללת של יותר מ־1.3 מיליארד ל"י מומן באשראי כזה, אך סביר להניח, שהוא ניכר מאד. בנק ישראל יתעניין בודאי במיוחד במה שאירע בחשבונות הנזילות של מערכת הבנקאות בשבוע שעבר. בהנחה שלא היתה חריגה משמעותית ממסגרות הנזילות, ניתנה אינדיקציה לפוטנציאל אשראי בלתי מנוצל בהיקף גדול.

עודפי הנזילות בציבור והפוטנציאל אשראי בלתי מנוצל במערכת הבנקאות, על רקע של תעסוקה מלאה המשך המגמה של עלית מחירים — כל אלה מעידים על הצורך ביותר עירנות של מעצבי המדיניות המוניטרית.

הפרדה מלאכותית

בחירה מנהלה המנו־ך של חברה העוסקת בנכסי דלא־ניידי (ישראלום) לעמוד בראש המטה לשכירת דירות לעולים יכולה להיות הטובה ביותר מבחינה ענינית — ובכל זאת יש בה טעם לפגם. אל המטה, כגוף ממלכתי, זורם מידע חשוב על שוק הדירות בשכירות; גם מתווכים של החברה הנ"ל, שיש בידיהם נתונים על דירות שלא עלה בידם להשכירן עד כה, פנו אליו, ואולי באלצו לפנות אליו כדי לתת שירות ללקוחותיהם. מידע זה והקשרים המתחייבים ממנו ירוכזו בידי מי שברגיל מתחרה על חלק מהעסקים הללו, גם אם לא על חלקם הגדול.

הנסיון ליצור הפרדה בין פעולותיו של ראש המטה הממלכתי ובין פעולותיו כמנהל חברה עיסקית בענף — המתבטא בניתוק קשר פורמאלי המני בין האיש לבין תפקידו העיסקי ובשיכון המטה במקום אחר (אך לא רחוק) ממשרדי החברה — נראה במקרה זה מאולץ. קשה לתאר, כבכל המינהל הציבורי, ובין מאות אנשי עסקים פרטיים שאינם פעילים בכל ימות השנה בענף בנכסי־דלא־ניידי, לא ניתן היה למצוא אדם מתאים לתפקיד זה, ובכך למנוע את הרושם (אפילו זה רושם בלבד) כניתן מעמד מועדף לגורם מענין.

שינויים בקופת־עם

עם העברת השליטה על בנק קופת עם לידי בנק לאומי חלו מספר שי־נויים בגופים המנהלים את קופת עם. מר ברוך יקותיאלי, משנה למנכ"ל בל"ל יהיה יו"ר מועצת מנהלי קופת עם. מר יעקב סטרוד יוסיף להיות סגן ראשון ליו"ר הדירקטוריון ושב־נים יהיו ה"ה י. רויך וא.ב. ברנר־ביין.

מר מרדכי גפן, מהנהלת בל"ל, מונה מנהל עסקים של קופת עם. מר אשר הלפרין יהיה מנכ"ל הבנק.

הבראה בציתור

מאת סופר „הארץ" לענייני כלכלה

המפעל למוצרי חשמל ציתור, ש־עמד לפני שנתיים על סף פשיטת רגל, הכפיל אשתקד את מחזורו ו־הגיע לאיזון. השנה מקווה המפעל להגיע לרווחיות.

המפעל, שהיה בבעלות פרטית, נרכש לפני שנתיים ע"י כלל. נעש־תה בו ריאורגניזציה מקיפה. בין היתר אורגנו מחדש כל קווי הייצור והופסק ייצורם של פריטים ומוצ־רים לא רווחיים. בתחום הכספי צומ־צמו ההוצאות הכלליות, במלאי חלה ירידה של 40%, התגובות השוטפים של הלקוחות צומצמו מארבעה חד־שים לחודש אחד בלבד ואותו ה־תקבולים התשלומים במזומן. כתו־צאה מכך חלה ירידה בהוצאות ה־תיפעול והמימון.

לאחרונה נכנס המפעל לתחום ייצור חדש — אגורו־זהם לפי ידע של חברה גרמנית.

השנה כצפה המפעל להכפיל שוב את המחזור שלו ולהגיע ל־15 מיל־יון ל"י.

אמיסיות: מי הנפיק כמה

להלן פירוט 50 האמיסיות ה־עיקריות שהונפקו בארבעת החו־דשים האחרונים של 1972 (רובן הונפקו בתנאים של הצמדת הק־רן הריבית למדד, בריבית של 6% ל־17 שנה או 6.5% ל־20 שנה ומיעוטן מסוג ברירה, בריי־בית 4.84% צמוד, או 10.76% ללא הצמדה):

- 8 אמיסיות לביצור בע"מ בסכום כולל של 250 מיליון ל"י.
- 6 אמיסיות לבנק יעד ל־פיתוח חקלאות בע"מ בסכום כולל של 80 מיליון ל"י.
- 7 אמיסיות לחברה להש־קעות של בנק דיסקונט בסכום כולל של 66.75 מיליון ל"י.
- 8 אמיסיות לחב' מימונים — חברה פיננסית של בנק לאומי לישראל בע"מ — ב־סכום כולל של 90 מיליון ל"י.
- אמיסיה אחת לבנק מש־כנתאות והסכונות בע"מ, 8 מיליונים ל"י.
- אמיסיה אחת למניב — חברה ישראלית להשקעות — 7 מיליונים ל"י.
- 2 אמיסיות לטפחות — בנק למשכנתאות בע"מ — ב־סכום כולל של 50 מיליון ל"י.
- אמיסיה אחת לבנק ירו־שלים לפתוח ולמשכנתאות בע"מ 8 מיליונים ל"י.
- 4 אמיסיות לבנק אפותקאי כללי בסך כולל של 45 מיליון ל"י.
- 2 אמיסיות לבנק לפתוח ולמשכנתאות בע"מ בסכום כו־לל של 20 מיליון ל"י.
- אמיסיה אחת לישרס יש־ראל — רסקו חברה להשקעות בע"מ 5 מיליונים ל"י.
- אמיסיה אחת לחב' להש־קעות בע"מ 5 מיליונים ל"י.
- אמיסיה אחת לחברה ל־השקעות של בנק המזרחי ה־מאוחד 3 מיליונים ל"י.
- 2 אמיסיות ל„גמול" — חברה להשקעות בע"מ בסכום כולל של 55 מיליון ל"י.
- 3 אמיסיות לאוצר לתעשיה בסכום כולל של 30 מיליון ל"י.
- אמיסיה אחת (שטרי־הון הניתנים להמרה במניות) ל־איי־די־בי — חברה לאחזקות בנקאיות בע"מ 50 מיליון ל"י.
- אמיסיה אחת לתעדה — חברה להנפקות בע"מ, 55 מיל־יון ל"י.

כספי האמיסיות מיועדים להפ־קדה אצל החשב הכללי (למימון פעולות מכוונות של המנפיקים פעולותיו התקציביות), למימון (שיכון לזוגות צעירים, הלהאות למלונות וכו') או לשימושם ה־חפשי — בהתאם לתנאים שהית־נה הממונה על שוק ההון בעת שאישר את האמיסיה.

מפעלי מתכת נגב: קווי ייצור חדשים נוכח יבוא מתחרה

מאת מרדכי ארציאלי, סופר „הארץ"

מחזור המכירות של מפעלי מת־כת נגב בבאר שבע יגיע השנה ל־4.2 מיליונים ל"י, לעומת 3.6 מיל־יונים ל"י אשתקד — גידול של כ־17%; עם זאת, ירד מספר העוב־דים.

בין העבודות המיוחדות שעשה המפעל: ניקבת רוח תת־קולית בש־ביל התעשיה האווירית בלוד. ערך העבודה בשלביה האחרונים, כ־2 מיליונים ל"י. המפעל מספק גם את יחידות המתקה לחברת הנדסת התפלה לישראל. יחידות המתקה א־לו מיוצאות ועד כה יצר המפעל כ־20 מהן. המחזור הכספי בנושא זה 750 אלף ל"י. המפעל גם ממשיך בייצור ובאספקה של טרנספורמ־טורים גדולים בעלי הספק של 30 אלף קילוואט בשביל אלקו. היקף עבודה זה הסתכם ב־500 אלף ל"י.

לאחרונה זכה המפעל במכרז ל־בניית דוברה למפעלי ים המלח בס־דום. משקלה 25 טון ארכה 20 מטר ורוחבה 6 מטרים. ערך העבודה 300 אלף ל"י.

מר יעקב גרשפלד, מבנהלי המפ־על אמר, כי המפעל נכנס עתה לקו ייצור חדש: הרכבה — ובשלב מ־אוחר יותר ייצור — של דודי קי־טור־צינורות מים. לדבריו, דודי ה־קיטור הרגילים־צינורות אש, הם בעלי אורך חיים קצר, אחזקתם יקרה וניתן להשתמש בהם בצורה רנטבילית רק בלחצים מוגבלים. ל־עומת זה דודי הקיטור־צינורות מים עמידים וטובים יותר. המפעל בבאר־שבע ייצר אותם לפי הסכם עם חב־רת בבקוק אנד וילקוקס בארצות הברית. חברות רבות בעולם מיצ־רות דודים אלה לפי הסכם עם ה־חברה האמריקאית, אשר סיפקה את התנות הכוח לחברת החשמל והיא אשר בנתה את מערכת ההנעה של הצוללת האטומית האמריקאית הראשונה.

הדוד הראשון שהולקיו כבר נמצ־אים בארץ נמכר להנדסת התפלה לישראל, בשביל היחידה שהיא מ־קימה באילת. שני מומחים של החב־רה־האם מארצות הברית באו לבאר שבע ויסייעו לעובדי המפעל המ־קומי להרכיב את הדוד. נודע כי החברה האמריקאית נהגה את מלוא אחריותה ללקוח, כאילו יצר הדוד כולו בארצות הברית.

יבוא מתחרה במערבלים

מפעלי מתכת נגב, שהתמחו ביי־צור מערבלי בטון, נוקשים בהת־רבה ייצור זה. בשנת 1969/70 יצר המפעל 56 מערבלים ב־1972/73 יצר 32 בלבד.

הירידה בהיקף הייצור נובעת, ל־דברי מר י. גרשפלד, מהעובדה ש־מיבאים מערבלי בטון מאנגליה ב־אמצעות קרנות ההלוואות הבאות דרך בנק לפיתוח התעשיה ובנק ישראל לתעשיה. הריבית מקרנות אלו נעה בין 9% ל־12%. יבוא המערבלים מתחרה קשה במפעל המקומי, אשר נאלץ לשלם ריבית של 18%.

המפעל הוקם בבאר שבע בסוף 1957 והיה המפעל הפרטי הראשון בבירת הנגב. מחזורו הכספי בשנה הראשונה הסתכם ב־100 אלף ל"י ועבדו בו 30 פועל. מפעלי מתכת נגב הוא כמפעל המתכת הפרטי הג־דול ביותר בארץ. מועסקים בו ב־ייצור, בשרותים ובמשרד הטכני — 120 איש.

ידיעות עסקיות בקיצור

- קרקעות. ארגון בעלי מג־רשים פנה לפני ראש עיריית תל־אביב על החלטה להקפיא את שט־חי פיתוח המלונאות בתל־אביב. ה־ארגון מייצג בעלי מגרשים באיזור תוכנית ל', שלפי התיכנון מיוע־דים למלונאות.

במכתב לראש העיריה כותב יו"ר הארגון, מר אפרים גוזמן, כי ההק־פאה פוגעת בבעלי חלקות בגושים 6621, 6609, 6896 ו־6632. מר גוזמן מציע לאפשר לפתוח בניית בתי־מלון באיזור שליד הים.

- שכירות מבטיחה. הרץ רנט־א־קאר פותח את משרדו ה־18 ביש־ראל, בתחנת הדלק פז־ארגמן ברמת־גן. צי מכוניות הרץ יוגדל במשך שנה זו ב־20 אחוז.

ציוד משרדי
אנו מספקים את כל הציוד המשרדי הדרוש — ישר למשרדך!
אנו הזולים ביותר בארץ — בדוק אותנו!
חברת ק.פ.ק.
חברה ליבוא ויצוא ציוד משרדי שווק והשקעות
גרץ 4, תל־אביב, טלפון 231992

פרסום פ.ב.ס

ביטוח מנהלים
במטרה להציג את נושא ביטוח המנהלים בפני הציבור הרחב החליטה הנהלת חברתנו לערוך יום עיון בנושא:
ביטוח מנהלים
כאלטרנטיבה לתוכניות פנסיה אחרות
יום העיון מיועד למנהלים, עובדים בכירים, רואי חשבון, עורכי-דין וועדי עובדים.
הנושאים בהם ידונו וירצו ביום העיון יהיו:
1. ביטוח מנהלים במערכת תנאים סוציאליים.
2. ביטוח מנהלים — בעיות חוק, מס, מבנה הפוליסה.
3. ביטוח מנהלים ותכנון פיננסי.
4. דיון פתוח בבעיות ביטוח מנהלים והשוואתו לתכניות פנסיוניות שונות.
יום העיון יתקיים במלון „שרתון" תל-אביב בתאריך 21.2.73, יום רביעי משעה 9.00 בבקר עד שעה 17.30 אחה"צ.
המעונינים להשתתף יפנו טלפונית למספר 623362—03 פנימי 314 או למספר 238739—03 עד 9.2.73
דמי השתתפות —.30 ל"י ליחיד (כולל כבוד וארוחת צהרים).
קשת סוכנות בטוח בע"מ ת"א, שד' קרן קיימת 85
נציגי
הפניקס הישראלי חברה לבטוח בע"מ

חישוב נפרד של הכנסות האשה

מה חדש במיסים
מאת בועז נהיר

בשעתו התיר המחוקק הישראלי חישוב נפרד לגבי הכנסה של אשה מיגיעתה האישית. אולם כתוך חשש, שלדעתי היה מוגזם, שמא יערימו על החוק, הבהיר המחוקק כי לא יינתן ההקלה של חישוב נפרד, אלא אם הכנסת בן הזוג האחד באה ממקור הכנסה שהוא בלתי תלוי במקור הכנסה של בן הזוג האחר. לא היה דעתו של המחוקק נוחה עד שלימים הוסיף סייג נוסף: לא יראו בהכנסת בן הזוג הכנסה ממקור בלתי תלוי, כשהיא באה מעסק אשר בו יש לשני בני הזוג או לבן הזוג האחר 10% בהעסק, אלא אם היתה לאשה הכנסה בהשתתפות לפחות שנה לפני נישואיה או לפני שלבעלה היתה זכות כלשהי בשותפות.

שני מקרים של חישוב נפרד הובאו לאחרונה בפני בית המשפט העליון:

✱ אשת המערער היתה שותפה במשאית אשר באה לה בירושה מבעלה הראשון. המשאית שימשה לעבודה בדרכים ונהג בה השותף האחר. ההכנסות מן המשאית, לאחר שהשותף האחר ניכה לו שכר עבודה, נתחלקו ביניהם לבינו שווה בשווה.

המערער טען שהכנסת אשתו מהמשאית היא מיגיעה אישית ועל כן זכאי לחישוב נפרד. בית המשפט המחוזי קבע כעובדה שהאשה אמנם הלכה לאן שהלכה להודיע על סדר העבודה בשביל המשאית ואגב בדיקה את החשבונות של השותפות ד' של האירגון אשר היה אחראי לסידורי העבודה האמורים, אולם יחד עם זה היה השופט בדעה שלא היה כאן יגיעה אישית אשר היוותה תרומה של ממש ליצירת ההכנסה של האשה. על כן דחה את תביעתה לחישוב נפרד. בית המשפט העליון אישר את עמדת בית המשפט המחוזי.

✱ במקרה האחר היה לבעלה הקודם של אשת המשיב עסק. הבעל מת, והאלמנה קיבלה רבע. כעבור שנה וחצי נישאה שוב ואז העביר להם הבן את מחצית העסק כך שהיו להם יחד 75%. הם חילקו ביניהם חלק זה שווה בשווה, ותבעו חישוב נפרד.

בית המשפט העליון (מפי השופט ד"ר ויתקון) מתח ביקורת על סרוב פקיד השומה להתיר חישוב נפרד וקבע כי טענותיו קלושות. לדעת בית המשפט העליון אם יש לאשה הכנסה עוד מלפני נישואיה ולפחות שנה, הרי יש להתיר חישוב נפרד, אפילו מקורות ההכנסה של בני הזוג לאור הנישואין תלויים זה בזה.

את טענתו של פקיד השומה, כי רק אם היו לבני הזוג אותן ההכנסות מהשותפות כבר לפני הנישואין הם זכאים לחישוב נפרד, ראה בית המשפט כמופרכת מעיקרה.

את טענתו של פקיד השומה, כי רק אם היו לבני הזוג אותן ההכנסות מהשותפות כבר לפני הנישואין הם זכאים לחישוב נפרד, ראה בית המשפט כמופרכת מעיקרה.

לדעת בית המשפט האשה זכאית לחישוב נפרד גם אם לאחר נישואיה היתה לאשה הכנסה משותפות במשך זמן סביר ולא פחות משנה ורק לאחר מכן נכנס אישה לשותפות. לדעת בית המשפט העליון כוונת המחוקק היתה ברורה: אשה שבדעתה להינשא אין להכביד עליה על ידי ביטול זכות לתוספת ולקבל הכנסה מעסק שהיתה זה קודם לכן במשך זמן סביר כהכנסה המשותפת בנפרד מהכנסת בעלה על אף היותו לשותף. מסיים בית המשפט את פסק דינו במלים חריפות אלו: „לא אוכל אלא להביע את מורת רוחי על שלטון המטריד את האזרח ואת בתי המשפט בטענות חסרות טעם כאלה".

נוכח פסק דין זה יש לדעתי מקום לשיקול מחדש של הוראות החוק בדבר חישוב נפרד. אם המחוקק מעוניין בהגברת נשים לעבודה, הוא צריך להתיר חישוב נפרד של המס או להתיר ניכוי מההכנסה של הוצאות לעזרה. רבות הדרכים בפני שלטונות המס להלחם בניצול לרעה של החוק ואין הוא צריך ללכת בדרך של שלילה מוחלטת של חישוב נפרד לגבי אשה העובדת עם בעלה, אשר אף בית המשפט העליון כינה אותה במקרה אחר כדרך בה: נספה צדיק עם רשע".

כלכלה ועסקים

ניהול ספרי חשבונות

חזרה לועדה מייעצת

בסעיף 146 לפקודת מס הכנסה חשב האוצר לפני שנים רבות למצוא מכשיר שיסייע להגיע לקביעת הכנסה חייבת במס בכל המקרים, בהם הנישום לא ניהל ספרי חשבון או שספריו נפסלו ע"י פקיד השומה. אבל חזקה הביקורת על הרכבן, פעולתן ויעילותן של ועדות אלה. מפי נישומים, במאמרים ובויכוחים פומביים נדרש האוצר להקים בתי־דין מיוחדים („טריבונלים"), שישמעו את טענות הנישום ופקיד השומה על פסילת ספרי השבון; לועדות אלה תינתן סמכות הכרעה, כשלב־בינים בין החלטתו של פקיד השומה לבין הערעור בפני בית המשפט המחוזי. דבר זה גם היה פוטר את השופטים, ברוב רובם של המקרים, מתפקיד בלתי נאה ובלתי מתאים.

רב התמהון שבתקנות החדשות על ניהול ספרי חשבון שהתפרסמו בימים האחרונים, חזר נציב מס ההכנסה, בהסכמת נשיאות לשכת רואי־החשבון, לאותו מוסד של ועדה מייעצת, הפעם בהרכב של שלושה, ששניים מהם תמנה הנציבות והשלישי יהיה רואה־החשבון מקצועי. אם הועדה לא הגיעה לאחידות דעה, יימסר היעוץ לועדה בת שניים, נציב מס הכנסה ונשיא לשכת רואי החשבון. ברור שתחזור ותישמע הביקורת שהושמעה נגד הועדות המייעצות שהוקמו לפי סעיף 146, שם לפחות לא ניתן רוב הקולות לנציגיו של פקיד השומה.

ומה יהיה כשהנציב ונשיא לשכת רואי החשבון לא יגיעו להסכמה ביניהם? ודאי יצטרך הנישום להלחם בבית המשפט נגד החלטתו של פקיד השומה מבלי שיוכל להצביע כמו במקרה של החלטה ע"י טריבונל, בהחלטה של גוף ניטרלי, שתכלול הנמקה מפורטת וגלויה, להבדיל מדיונים בלתי רשומים (אם בכלל) בפני הועדה המייעצת ובפני שני ראשי המנגנון, הממשלתי והמקצועי.

יש לבטל את העיוותים הכרוכים בהקמתן לתחיה של הועדות המייעצות.

ד"ר ז. קלימובסקי

תל־אביב

מכתבים

שאלות לנציב מס־הכנסה

רצוני להתיחס לדברי מר י. תמיר, נציב מס הכנסה, בכנס של לשכת רואי־החשבון, המכון הישראלי למסים והאיגוד הפיסקלי הישראלי, שדן בנושא הרחבת רשת ניהול ספרים לצרכי מס, שנתקיים ב־10.1.73.

לפני הרצאתו של מר תמיר הושמעה ביקורת כבדה על שלטונות המס. לדברי הנואמים משלימים שלטונות המס עם הפרת חוקים והוראות שפוטרים מחובת ניהול ספרים את אלו שעל פי החוק חייבים לנהלם. לדברי הביקורת האלו השיב מר תמיר בין היתר כי מתוך כ־20,000 נרשמים החייבים על פי התקנות הקיימות, רק כשליש אינו מנהל ספרים.

מר תמיר לא מסר איך נעשה המליש הזה של הנישומים ואיך בכל זאת נעשו השומות שלהם. הוא נשען מרוצה מההתקדמות במספר הנישומים המנהלים ספרים, שעלה ב־10 השנים האחרונות בכ־800.

במספר שאלות לי למר תמיר. אחד הקריטריונים החשובים הקובעים לגבי נישומים רבים אם הם חייבים או פטורים מניהול ספרים הוא המחזור: איך נקבע המחזור אצל אלה שאינם מנהלים ספרים? קריטריון אחר הוא מספר העובדים: האם מר תמיר אינו יודע כי אחת הדרכים לאי תשלום מס אמת היא ע"י אי־הצהרה על מספר העובדים האמתי? (דבר שחוסך מס למעביד ולעובד). איך נקבע מי חייב בניהול ספרים כאשר המחזור ומספר העובדים שלהם, בהעדר ספרי חשבון, אינו ידוע?

לא נותר אלא להצטרף לדעתם של הנואמים האחרים בכנס, שפקפקו אם פקידי מס הכנסה באמת מעוניינים בדו"חות על הכנסה המבוססים על ספרי חשבון. נראה שללא ספרים קל יותר להסתדר, ואם לשפוט לפי אותם בעלי עסקים, שמנהלים ספרים ולא מציגים אותם בפני שלטונות המס, זה כדאי יותר.

צבי הוידיג

חבין

מחזור המניות 11.5 מיליון ל"י

בשוקי ההון והכספים
מאת מרדכי צבי

הפעילות בשוק המניות הגיעה אתמול לשיאים אחדים: בהיקף העסקות, בשעות המסחר, בביקוש סביב נייר ערך בודד. המחזור היומי הסתכם ב־11.5 מיליון ל"י, מזה 5.6 מיליון ל"י בשלב השערים המשתנים.

יום כפי שעבר אתמול על הבורסה לא זכור לאיש. המסחר נפתח סמוך לשעה תשע בבוקר ונמשך עד קרוב לשלוש, כלומר כמעט שש שעות רצופות. אנשי הבורסה היו כמעט אובדי עצות נוכח גושול כזה של הוראות קניה ומכירה. האין תימה אם בכבשן זה לא היה לאיש פנאי ואפשרות לערוך חישובים בדעה צלולה.

לידי קיצוניות הגיע המצב כאשר החל המסחר בשטרי ההון החדשים של אי.די.בי. הביקוש ההתחלתי הסתכם ב־13 מיליון ל"י ערך נקוב. גם כמות כזו היתה עשויה להחשב כמתקבלת על הדעת לו סופקה במחיר ריאלי. הרי כאן החישוב הוא אריתמטי, ולא ענין של ניחוש או ציפיות. וזה החישוב: בפתיחה הופיע ביקוש לשטרי ההון בסך 13 מי ל"י ע.נ. והשער עלה ל־135. שער זה היה מוצדק לו שער המניות הרגילות עמד על 421 (135 כפול 312). אולם שער המניות הרגילות עמד באותו זמן על 341.5 ואילו בסיום המסחר ירד שער שטרי ההון ל־131. מכאן שהמניות היו צריכות להיסחר לפי 406 (לפי הדוגמא דלעיל), אולם המניות נסגרו על 340.5 בלבד. מחזור המניות הרגילות הסתכם ב־430,000 ע.נ., ואילו מחזור שטרי ההון — ב־1,118,000 ע. נ. סטוק בל"ל עלה 7 נק' ל־418, המחזור 290 אלף ל"י ע"נ. חברת הבת — אוצר לתעשיה עוררה ציפיות מרובות לאור ההודעה על חלוקת דיבידנד בשעור 15% ובונוס של 100%. ואכן שער המניה עלה 70 נק' ל־656, המחזור 98,000 ל"י ע"נ. בעקבות הודעת אוצר לתעשיה התעוררו ציפיות דומות לגבי חברת בת אחרת — בנק אגוד. שער המניה עלה 30 נק' ל־462, המחזור 50,000 ל"י ע"נ. ואילו חברת ההשקעות של בל"ל עלתה 5.5 נק' ל־323 לאחר עסקות בסך 125,000 ל"י ע"נ.

מניות נוספות שבלטו:

✱ בנק המזרחי — עליה נקודה אחת ל־234, המחזור 150,000 ל"י ע"נ.

✱ ישרס — עליה 5.5 נק' ל־210 המחזור 134,000 ל"י ע"נ.

✱ דיסקונט השקעות — עליה 9.5 נק' ל־332.5 המחזור 165,000 ל"י ע"נ.

✱ כלל להשקעות — עליה 6 נק' ל־279 המחזור 155,000 ל"י ע"נ.

פתחה ומשכנתאות ינפיק זכויות ואג"ח להמרה

בנק לפתוח ולמשכנתאות ינפיק זכויות לבעלי המניות לפי יחס של 4:1 ולאג"ח להמרה לפי יחס של מניה אחת לכל 8 ל"י ע"נ. מחיר הזכויות יהיה 200. כן ינפיק הבנק סדרה נוספת של אג"ח להמרה בסך 6 מיליון ל"י. הבנק הודיע כי בעלי המניות צ"ש יוכלו להמירן למניות למוכ"ז.

ידיעות עסקיות בקצרה

● **השתלמויות.** הסמינר המסחרי מטעם בית־הספר למוסמכים במינהל עסקים, המיועד למנהלים בכירים במשק הישראלי, יתקיים בצפת בחודש יוני, ויוקדש לנושא „החלטות עיסקיות והאינטרס הלאומי". פרופ' יאיר אהרוני, שיארגן השנה את הסמינר, מסר כי אחת ממטרותיו תהיה לבדוק באיזו מידה מושפעות החלטות עיסקיות משיקולים החורגים מתוך לכדאיות הכלכלית — כגון יחסי חוץ של המדינה, פיקוח על המחירים, הכוונה ממשלתית כללית, תנאי אי־וודאות לגבי מדיניות הממשלה או מחירי חמרי גלם בשוק העולמי.

במסגרת הסמינר ייערכו גם דיונים על מיזוגי חברות, ביניהם על מיזוגים ידועים שבוצעו בשנים האחרונות, וכן יהיה דיון על שוק ההון בהשתתפות פקידים בכירים באוצר.

● **בנית.** תוכנית העבודה של חברת שיכון ופיתוח לישראל לשנים 1971/2 ו־1972/3 כוללת מתן פתרונות דיור ל־11 אלף משפחות עולים — מסר דובר החברה. הפתרונות כוללים: 6000 יחידות דיור הנבנות עבור הסוכנות היהודית ובמימונה; 2000 יחידות דיור הנבנות לפי הזמנת משרד השיכון; 1000 יחידות דיור שיוחל בזמן הקרוב בבנייתן — במסגרת קידום הבניה לעולים עי"ח שנת התקציב 1973/4; ו־2000 יחידות דיור הנרכשות בכספי משרד השיכון מיד שניה. דירות אלה משופצות על־ידי החברה ומיועדות לשיכונם של עולים חדשים.

● **פלסטיק.** חוק חדש באנגליה המחייב קבלנים להתקין דלתות שקופות או חצי שקופות בבתי דירים, הביא להזמנת־יצוא ממפעל ארופלקס שבחיפה. מטעם החברה נמסר שהמדובר בהזמנה של 60,000 דלתות עשויות פוליסטרן מוקצף, שקוף וצבעוני, בשווי של יותר ממיליון לירות. הדלתות הן בגודל 183X61 ס"מ, בצבעים שונים ובצורות שונות של הטבעה. מפעל ארופלקס, נוסד בחיפה לפני ארבעה חודשים, הוא בבעלות ד"ר הכט.

אנשים ועסקים

● **יורם גרונר** (27) התמנה כמנהל כללי של מלון מגט טירפוז באילת. מר גרונר למד מלונאות בצ'יכה, עבר קורס בבית־ספר למלונאות בנופ'ר, השתלם בלונדון וחזר להופעת כמנהיך. כן שימש כסגן־מנהל מלון גני שלושה באשקלון.

מדד שערי המניות בבורסה התל־אביבית
100 — 31.3.67

	12.1.73	18.1.73
כל המניות	332.00	328.81
כספים וביטוח	286.71	282.06
בנקים מסחריים	316.30	306.55
בנקים למשכנתאות	286.86	287.54
מוסדות מימון ענפיים	270.13	260.52
חברות להשקעה	292.81	290.49
תעשייה	467.54	466.00
מסחר ושרותים	489.48	490.41
מקרקעין	288.56	284.13

שערי ניירות ערך בבורסה התל־אביבית
21.1.1973

בנקים מסחריים והחברות לאחזקות בנקאיות			
אי הי הי (מ)	358	+8	368
אי. די. בי. בכ'	341.5		345
אי. די. בי. ר"ב (ש)	335.5	+0.5	340.5
אי. די. בי. ב (ש)	410		
אגוד (ש)	449	+17	462
אי' בריטי' ר"מ (מ)	354	+3	355
אי' בריטי' (מ)	351	+3	353
דיסקונט אי' אקס (ש)	702	—88	715
מזרחי (מ)	232	—1	234
פועלים ר"מ (מ)	421	+6	427
פועלים (מ)	415	+7	418
בל"ל (ש)	415	+4	418
בל"ל חדשות (60%) (ש)	414	+6	413.5
בנקים למשכנתאות			
אפותיקאי (מ)	319	+2	320
כרמל (מ)	191		191
משכנתי בנין	285		283
פתי משכנתי (מ)	317	+1	319
שכון בכ'	248	+7	250
טפחות מב'	272		272
טפחות ר"ג	267		265
שכון ר"ג	272	+5	275
מוסדות מימון ענפיים			
שלטון	148		145
אוצר להתעשיה	656	—30	656
תקלאות	91.5	+0.5	94
פתי תעשיה מב'	84		
ביטוח			
הסנה	288	—1	280
סהר	264	+1	261
צור	176		
מסחר ושרותים			
בית הרכב	92.5	+1	93.5
דלק (ש)	249		248
דלק (מ)	262	—7	262
קרור 1	499	—1	
קרור 10	422	—1	419
חשמל	74		73.5
ספנות	266	+1	263
צים ✱	295	+14	
מקרקעין, בינוי, פתוח והדרים			
אזורים	255.5	+2.5	263
אפריקה 1	360	—1	365
אפריקה 10	324	+4.5	328
הכי הישוב שי	244	+6	245
הכשי הישוב מ'	248	+6	249.5
סולל בונה מ'	182	—2	180.5
נכסים	280	+5	280.5
ישרס	208	+3.5	210
מהדרין	168	+3	167
מטעי הדר	121.5		121
משקיעים	121.5	—1	120
נאות אביב	96	+1	99
פרי אור	165.5		165
ריאלקו	133.5	+0.5	
רסקו מב'	130	+2	130
רסקו רב'	95		96
תעשיה			
אליאנס	640	—5	640
אלקו 1	116		116.5
אלקו 2.5	115.5	—0.5	115.5
אלקטרה 1	342	+21	343
אלקטרה 5	348	+27	340
ארגמן מב'	346	+1	344
ארגמן (מ)	343	+7	343
אתא ב'	172	+3.5	173
אתא ג'	172	+2	172
דובק	400	+2	397
כבלים	232	+2	232.5
טבע (מ)	1000		
כימיקלים	60.5	—1	61.5
לי אפשטיין	81.5	—4	84
מולר	250	—7	251
מניציה (מ)	140	+4	141
מניציה 10	131	+1	131
ניר הדרה	442	+2	444
עסיס	287	+3	290.5
נחושתן	370	+1	
ערד	125		
שמן	135	—2	138
תעל	294		293
חבי להשקעות			
אלגר (מ)	116	—2	117
אלרן (מ)	289.5	+3.5	
מרכזית	336		336
פועלים השקי	320	+1	320
פז	120.5	+1	122
וולפסון 1	235		
וולפסון 10 (מ)	145		146.5
אמפא	166	+1.5	166
דיסקונט השק. (מ)	328	+5	332.5
מזרחי השק.	172.5	—0.5	174
בל"ל השק.	320	+2.5	323
פריון	134	—1	132
הסותה	132	—2.5	131
יצוא השק.	98.5	+2.5	99
כור	187	—1	188
כלל השק.	280	+7	279
כלל תעשיות	249.5	+11.5	249
צח	229	—2.5	
פכ"ה נפט	84	+1	83
נפטא	74.5	—0.5	74
לפידות (ש)	155	—1	153
לפידות (מ)	176.5		
אגרות חוב להמרה			
שטרי הון בל"ל	165	+4	167
שטרי הון בל"ל	130.5	+4.5	132
פת. משכנת'	147.5	+1.5	145
הכשי הישוב	115	+0.5	116
אלקטרה	237	+2	241
אתא	113.5	+0.5	113
דיסקונט השק. ✱	153	+4.5	155
מזרחי השק.	124.5	+2.5	125
אי. די. בי	135		131
מניות הנקובות במטבע חוץ			
אמניקו אי' (מ)	98	+0.5	94
8% אמניקו (מ)	126		124
7% פי התעשיה (ש)	220.5	+3	
6% פי התעשיה ג' (ש)	166	—1	
6% פי תעשיה גג (ש)	104	+0.5	
6% פי תעשיה גג 1 (ש)	103.5		
בזית (ש)	74.5		

אגרות חוב	סגירה	שינוי
צמודות לדולר		
5% זוטא ים המלח (ש)	211.2	
5% אג"ח ים המלח (מ)	133.5	+3.8
6% חשמל חטיבה ב' (ש)	135.3	+0.4
וולפסון קלור מאיר 6.5% אג"ח (ש)	89.5	
הלליס 5	116.8	
הלליס 6	113.5	
הלליס 7	119.1	—0.4
הלליס 8	107.8	
הלליל 9	103.6	—1
הלליס 10	106.4	+0.2
הלליס 11	104.2	—1
הלליס 13	104.8	—0.4
הלליס 14	105.2	
הלליס 15	107.7	—0.9
הלליס 16	107.9	—1.1
הלליס 17	109.1	+0.3
הלליס 18	111.2	
הלליס 19	106.2	
הלליס 5 פדיון	113.3	
הלליס 7 פדיון	115.7	—0.5
הלליס 8 פדיון	103.5	+0.4
צמודות למדד קרן ורבית		
מלוה במחזן 1968		
סדרה א	165.2	+0.6
סדרה ה	164.9	—0.3
סדרה מא	164	+0.4
מלוה במחזן 1969		
סדרה א	159.3	+0.1
סדרה ט	153.4	+0.4
סדרה מא	154.1	+0.8
מלוה קליטה 1962		
אינדקס 132.6	167.5	—0.5
מלוה קליטה 1963		
אינדקס 132.6	237	+0.5
מלוה קליטה 1964		
אינדקס 138.5	217.5	+1.3
מלוה קליטה 1965		
אינדקס 110.1	195.7	+1.1
מלוה קליטה 1966		
אינדקס 118.7	164.3	+0.3

שערי מטבע חוץ בין בנקאיים (Interbank)
ביום שישי, 19.1.73 באירופה

מסירה מיידית (Spot)

2.3525/28	$ ארה"ב	ל־1£ שטרלינג
3.2135/40	מרקים גרמניים	ל־1$ ארה"ב
3.2276/84	פלורינים הולנדיים	"
3.7583/88	פרנקים שוויצריים	"
44.25/27	פרנקים בלגיים	"
5.0880/90	פרנקים צרפתיים	"
587.00/10	לירות איטלקיות	"
302.15/45	ינים יפניים	"

מסירה מאוחרת (Forward)

	£/$	פר"ש/$	מר"ג/$
חודש	2.3451/57	3.7561/76	3.2037/47
חודשים	2.3385/92	3.7523/38	3.1975/85
3 חודשים	2.3310/17	3.7499/514	3.1933/43
6 חודשים	2.3127/34	3.7348/78	3.1750/65

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

בנק דיסקונט לישראל בע"מ

	מחיר היחידה	מחיר פדיון
אלון — 31% s, 69% אינדקס	ב.ד. 123.26	ב.ד. 120.24
דקל	534.2	510.2
ברוש	272.4	260.4

המנהל: חברה להשקעות של בנק דיסקונט בע"מ

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי, ירושלים

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ירושלים, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים, הופקדה תכנית מפורטת הנקראת „תכנית מפורטת מס' 1785" חלוקת שטח מחדש ברח' ברוריה — שכונת גונן. ביחד עם התשריט המצורף אליה.

ואלה השטחים הכלולים בתכנית: —

גוש 30005 — חלקות 63, 64, 65.

רח' ברוריה — שכונת גונן ירושלים.

כל מעוניין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן מהנדס הועדה המקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אתו, רשאי, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

ר. לוי

יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ירושלים

י"ד בטבת תשל"ג

19 בדצמבר 1972

המכללה לטכנולוגיה של אופנה וטקסטיל

ע"ש שנקר

מתכבדת להזמין את ציבור התעשיינים והסגל הטכני הבכיר בתעשיית ההלבשה

לשתי הרצאות אורח שתינתנה ע"י

פרופ' מ. סילברסטיין

מרצה במחלקה לניהול הייצור ב־F.I.T.

ומכהן כיועץ למפעלי ההלבשה בארה"ב

הרצאה ראשונה, על הנושא:

ביקורת איכות בענף ההלבשה

תתקיים ביום רביעי, 24.1.73, בשעה 20.00

הרצאה שניה, על הנושא:

א) **הדרכת עובדים לענף ההלבשה**

ב) **אוטומציה בתפירה**

תתקיים ביום רביעי, 31.1.73, בשעה 20.00

ההרצאות תינתנה בשפה האנגלית

ותתקיימנה בבנין המכללה, רח' אנה פרנק 24 רמת־גן (חדר 302)

מפעלי פרג בע"מ

ירושלים, איזור התעשיה רוממה

ת"ד 1201, טל' 522230 — 523208

המפעל הארצי למוצרי הסקה, מיזוג־אויר וקירור

אספקה מהירה של ציוד הסקה וקרור

עם הפעלת הציוד החדיש שקבלנו אנו שמחים להודיע ללקוחותינו על קיצור מועדי אספקה בכל כמות נדרשת ובכל ענפי הייצור שלנו.

מוצרי הסקה:

✱ רדיאטורים להסקה מרכזית ב־27 גדלים ובאורכים לפי הדרישה.

✱ קונבקטורים מטיפוס חדיש ומהפכני לפי ידע שוויצרי של חברת RUNTAL

✱ תנורים דו־תכליתיים להסקה מרכזית וחימום מים.

✱ מפזרי חום לאולמות, מפעלים וחממות.

מוצרי מיזוג אויר:

✱ יחידות סוללות מפוח, וסוללות לקירור וחימום.

✱ יחידות מיזוג אויר (AIR-HANDLING)

במידות מודולריות המבטיחות התאמה לכל דרישה.

מוצרי קירור:

✱ מעבים, מאיידים, ויחידות מפוח קור למקררים ביתיים ומסחריים.

צוות מכירות בהיקף ארצי עומד לרשותכם לטיפול בכל פניותיכם

רואה החשבון

בטאון לשכת רואי חשבון בישראל.

בתוכן:

רואה החשבון בשרות המדינה; וההתפתחויות בעקרונות החשבונאיים בארה"ב; מיסוי מפעלים ועסקים קטנים וקביעת הכנסה לפי התשיב; הדיווח הכספי של קופות גמל; השתתפות וביטוח חיי שותף; שינוי בשיעורי מיסוי חברות; החשבונאות — הבט היסטורי; כיצד מכלה האינפלציה את ההכנסות; האספקט הציבורי של יפוי מאזנים; התחזית בהתמחות במקצוע; הקונגרס של האיגוד הפיסקלי וכן מדוריו הקבועים.

משתתפים:

ם. דוידסון; ב. קנה; נ. פרידקס; א. יורן; י. פרנק; נ. עמיר; ה. שומכן; ב. מסינג; א. מם; ש. ממולסקי; ה. האמפ; ד. בבלי; י. אשל; ד. א. גרבר; א. ז. קלימובסקי.

בחוברת הקרובה שתופיע החודש

בתוכן:

ניהול ספרים לצרכי מס; תמחיר תמורה כאלטרנטיבה לתמחיר ספיגה; הנהלת חשבונות ותמחיר; רכוש קבוע בדו"חות כספיים של מלכ"רים; אימתי רואים הכנסה כמתקבלת בישראל; הקונגרס הבינלאומי לרואי חשבון; נוכלי המחשבים והמלחמה בהם; תקנות מס הכנסה; דיווח על בסיס מזומנים לצרכי מס; האם זיכוי מהווה תשלום; פנסיה, יציאות, הרצאות, עתודות ויצירות; דו"חות כספיים הדו"חות החשבונאיים בלתי מבוקרים.

משתתפים:

נ. פרידקס; י. גולדשמידט; י. פרנס; ה. האמפ; י. יורן; ז. גרופל; י. המיר; ש. רום; א. בנדיב; א. רצאבי; ע. איזבוצקי.

בדבר מנויים לפנות ללשכת רואי חשבון, רח' מונטיפיורי 1 ת"א, ת.ד. 29281, טל. 55049.

השקעת קבוצתנו עלתה 18% ב־3 חדשים!

(שוה ל־72% לשנה)

איך עלתה השקעתך?

קנה נכסים בירושלים, תל־אביב, חיפה.

בעד 10,000 ל"י

GROUP PURCHASE PROPERTIES

04-254612

03-251552

02-35683

קבוצה לקנית נכסים

(מחלקה של החברה בריטיש קנדיאן בילדרז בע"מ)

הסקה מרכזית בשיטה האמריקאית

באמצעות קונבקטורים

סולם/פין-הירדן בע"מ

תל־אביב: שדרות בנציון 7 טל. 287173

ירושלים: טל. 229916

עירית רמלה

מכרז פומבי חוזר מספר 3/73

להוצאת אשפה

עירית רמלה מזמינה בזה הצעות מקבלנים להוצאת אשפה מבתי מגורים, בתי עסק ומפעלים בחלק בתחום שיפוטה של עירית רמלה כמפורט במכרז.

פרטים וטופסי ההצעה הנ"ל אפשר לקבל במשרדי האפסטאות של העיריה בשדרות הרצל ברמלה, בשעות העבודה הרגילות תמורת תשלום סך של 150 ל"י אשר לא יוחזר.

את ההצעה בשני עותקים יש להגיש במעטפה סגורה בציון מספר המכרז ולשלוח בדואר רשום למזכיר העיר רמלה עד יום שני 5.2.73.

על מגיש ההצעה לצרף להצעתו ערבות בנקאית בגובה של 10% מהצעתו השנתית. המחאות פרטיות או שטרות לא יתקבלו. מציע אשר מגיעים לו כספים מהעיריה ידאג להמציא אישור על כך מגזברות העיריה ויצרפו להצעתו. אי הגשת ערבות כנ"ל תשחרר את העיריה מהחובה לדון בהצעה שבמידה הקבלן יזכה בהצעתו, החזרת הערבות לקופת העיריה ולמציע לא יהיו כל טענות או דרישות כל שהן בקשר לכך. הרשות בידי העיריה לקבל את ההצעה כולה או לחלקה בין מספר משתתפים במכרז ואין היא מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא. העיריה שומרת לעצמה את הזכות, לערוך מכרז חוזר כפי ראות עיניה.

א. אבוחצירא

ראש העיריה

רמלה 18.1.73

אל תחליט לנסות תכנית הנהלת חשבונות במחשב לפני שראית מה יש לנו להציע לך!

מערכת הנהלת החשבונות החדשה של ניקוב (1972) מערכות נהול בע"מ* עומדת לרשותך ללא תשלום „דמי כניסה".

תוכל להנות מעדכון מהיר, חסכון בהוצאות כניסה חלקה לעידן מס ערך מוסף ושליטה מלאה בעסקך בעזרת כלי הנהול שמספקת לך המערכת.

לרשותך מגוון מערכות תוכנה "PAKAGES" בנושאי שכר עבודה, מלאי; תמחיר ועוד.

התקשר אלינו ללא כל התחייבות מצידך.

ניקוב בע"מ

לשכת שרות לעיבוד בן־אביגדור 8 תל־אביב.

טלפונים: 31284—31283—31282

* חברת בת של ניקוב חברה לניקוב ואוטומציה בע"מ.

בית המשפט המחוזי בחיפה

תיק ירושה 31/73

בענין: עזבון המנוח יוסף גרופר ז"ל שנפטר ביום 28.2.72 בנהריה.

המבקשת: רחל גרופר מסימטת המעפילים 8/10 קרית הכרמל ע"י ב"כ עו"ד אברהם קלר. ברח' אבן גבירול מס' 101, תל־אביב.

הזמנה

לזמי ידוע כי הוגשה בקשה לבית המשפט למתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ"ל, והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובה הנאה בעזבון המנוח הרוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך חמשה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות לכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

ש. רזי, שופט־רשם

هكذا من الأصل

הננו שמחים להודיע כי נתמנינו ע"י יאטה
(הארגון הבינלאומי לתובלה בינלאומית)
כסוכנים מורשים במטעני אויר.
לטיפול יעיל במטעני אויר, נא לפנות:
הארץ המובטחת בע"מ
ירושלים, רח' הלל 10 טל. 226909, 228311
ת"א, רח' שלום עליכם 5 טל. 50951
כרטיסי ים ואויר ✱ טיולים מאורגנים ✱ נופש ובתי מלון ✱ השכרת רכב ✱ הובלה בינלאומית ✱ שחרור ממכס (ע"י החברה הימית חיפה בע"מ) ✱ ביטוח ✱ אחסנה ואריזה.

הוכשל דיון ממצה במועצת ת"א על מימצאי מבקר העיריה

סבידור: העדר מוסר עבודה ואי־הוקעת מעשי שחיתות ומחדלים יוצרים מוראל ירוד

מאת יהודית וינקלר
סופרת „הארץ"

הקואליציה בעיריית תל אביב הכ־ שילה אתמול דיון ממצה בממצאי מבקר העירייה וברוב קולותיה דח־ תה את הצעת האופוזיציה לנקוט צעדים משפטיים וארגוניים לתיקון המחדלים ולהבאתם לדין של האח־ ראים לגרימתם.

בדברי ביקורתו החריפים סקר ראש האופוזיציה, מר מנחם סבידור, את מימצאי הביקורת, בדוחו את הע־ רות ראש העירייה בסעיפים רבים בהם הבטיח קביעת נהלים חדשים, תיקון הוראה או בדיקת הענין. מר סבידור טען כי בתום שלוש שנות הקדנציה הנוכחית נראות הערות אי־ לו תמוהות.

לדעתו העדר מוסר עבודה ואי־הוקעת מעשי שחיתות ומ־ חדלים — יוצרים מוראל ירוד, כן הצביע על המח־ דלים שנתגלו באגף החינוך וקבע כי אין להתפלא אם בראש האגף עמד גבהר העסוק „ב־ הוצאת רשיונות לסגירת מרפ־ סות במסווה של בניית סוכות".

ראש העירייה מר רבינוביץ הסת־ פק בדברי הקדמה קצרים בהם ציין כי עצם פרסום דו"ח הביקורת תורם לשיפור הארגון והעבודה בעירייה. איש מחברי הקואליציה לא ביקש את רשות הדיבור כדי להשתתף ב־ דיון.

מועצת העירייה אישרה, בהימנעות סיעה גח"ל, את בחירתו של מר אר־ ליהו שפייזר לסגן ראש עירייה ואת העברת תיקי הפיקוח התברואה ל־ טיפולו. כן אישרה את העברת תיק גנים ונוף ואגף המים לידי סגן ראש העירייה שרגא קנמור. בדברים קצ־ רים סיכם מר רבינוביץ את עבודתו של אריאל עמיעד, מי שהיה ממלא מקומו עד הד"ז בינואר ש.ז. באומ־ רו כי בשלוש שנות כהונתו נעשו דברים חשובים להם תרם מר עמי־ עד. עם זאת ציין כי „היו גם בעיות", שהרי אין עבודה ציבורית ללא קשי־ יים.

דובר האופוזיציה בסעיף זה, מר נתנאל כמלון, הזכיר כי ב־1969 הו־ פיע מר רבינוביץ עם סוללת סגנים שאמרו לחולל נסים ונפלאות בתל אביב, אולם מתוך דברי מר עמיעד ניתן להבין כי לא יכול היה להת־ מודד עם חבריו בהנהלת העירייה ב־ מקצוענות פוליטית. בהסבירו את הי־ מנעות סיעת גח"ל מהצבעה על הצ־ עת בחירתו של מר שפייזר לסגן ראש עיריה, אמר כי גח"ל איננו רו־ אה בבחירה ענין מהותי, כי מזמן הגיע למר שפייזר התואר הסגן וכי מספר לא מבוטל של סגנים מחזיקים בתואר ללא כל הצדקה עניינית.

בישיבתה אמש סיכמה מועצת ה־ עיריה דיון במחלקה לרפואה ציבו־ רית בהביעה הערכה על דעת כל חברי המועצה לעבודת המחלקה. מר צבי אלברכט כסיעת גח"ל הצביע על הצורך לאחד את כל שירותיה ה־ רפואיים של העיריה המפוזרים עתה באגפים ומחלקות שונות ולקבוע מש־ רה של רופא עיר, שירכז את הפי־ קוח הכולל.

כן אישרה אמש מועצת העיריה בחירת 16 מתבריה לועדה המכינה את בחירת הרבנים הראשיים.

מו"מ על בניית 2 אניות מכולות במספנות ישראל

מאת סופר „הארץ" בחיפה

מו"מ בשלבים מתקדמים לבנין שתי אניות מכולות במספנות יש־ ראל בחיפה בשביל צים ואופציה לשתי אניות נוספות, מתנהל בין הצדדים בשיתוף נציגי משרד התח־ בורה.

מדובר באניות בקיבול של 350 מכולות של 20 רגל האחת כשמחיר כל אניה בגבולות 5.5 מיליון דולר.

במקורות מספנות ישראל נמסר לי כי עתה דנים בבעיות מימון הבניה וגובה הסובסידיה שתקבל המספנה מהממשלה. בבנין האניה הראשונה אפשר יהיה להתחיל כחצי שנה לאח־ ר חתימת ההסכם ומשך בנייה יהיה כשנתיים בעוד שסיום השניה יהיה כמה חדשים לאחר שתמסר הרא־ שונה.

שיפור לא־מהותי בנזקי רכב ב־1972

מאת סופר „הארץ"
לענייני כלכלה

חל שיפור מה בשיעור הנזקים בענף ביטוח הרכב, אולם השיפור אינו מהותי ואין בו כדי להפוך את ענף ביטוח הרכב מענף מפסיד ל־ מרוויח — אמר אתמול ד"ר י. גרינ־ גרד, המנהל הראשי של מגדל־בנין. הוא הוסיף, שהואיל תפוח העיסקות בענף הרכב גדל בהתמדה, עלול ה־ הפסד הכולל בענף להיות גדול יו־ תר, על אף הקטנת שיעור הנזקים.

ד"ר גרינגרד אמר כי מאזן חברתו ל־1972 יגיע לרבע מיליארד ל"י, ולפי זה מגדל־בנין היא חברת ה־ ביטוח הגדולה בארץ. תיק ביטוח חיים של החברה מסתכם ביותר מ־3 מיליארד ל"י. הפרמיה בענף ביטוח חיים הסתכמה אשתקד ב־50 מיליון ל"י (38.5 מיליון ב־1971) והפר־ מיה בענף אלמנטרי — ב־70 מי־ ליון ל"י (לעומת 50 מיליון ל"י).

ד"ר גרינגרד מתח ביקורת על המפקח על הביטוח, שלדב־ ריו נותן רשיונות „על ימין ועל שמאל" למבטחים חדשים, בעיקר מחו"ל.

רסקו החלה לבנות את מלון אסטוריה

רסקו החלה בבנית מלון אסטוריה במנשיה, מול גן צ'רלס קלור. ה־ מלון יהיה בן 18 קומות ויכלול 504 חדר. ארבע קומות ישמשו שטחים ציבוריים וטכניים והניין זו מפלסי בשטח של כ־3,000 מ"ר.

רסקו מקוה לאפשר תפעול המלון תוך 27 חודש.

הנהלה חדשה לסוכנות עתי"ם

(ע). מועצת המנהלים של חברת עתונות ישראל מאוגדת (עתים), שבידה הבעלות על סוכנות החדשות עתים, הורחבה לתשעה חברים (ב־ מקום שבעה עד כה). הדבר נעשה לרגל הצטרפות שני בעלי מניות חדשים לחברה: אידפרס בע"מ (ה־ מו"ל של העתון היומי באידיש „לעצטע נייעס") והחברה המאוחדת לפרסומים והדפסה (המו"ל של העתון היומי ברומנית „תייגר"). על הרחבת המועצה הוחלט באסיפה ה־ כללית השנתית של החברה שנתכנ־ סה בתל אביב בראשות מר נוסטן רבינוביץ („מעריב").

מועצת המנהלים החדשה, שנת־ כנסה בסוף השבוע לישיבתה הראי־ שונה, בחרה במר א. ולנר („הצו־ פה") מחדש כיו"ר וכן בחרה ב־ נושאי התפקידים הבאים: מר י. קרני („על המשמר") — גזבר, מר ג. מוס („ידיעות אחרונות") — יו"ר הוועדה המייעצת לענייני ערי־ כה, והיה ג. רבינוביץ, ד. אגרון („ג'רוזלם פוסט") וג. סאמט („ה־ ארץ") — כוועדה לענייני סגל, והיה ש. הימלפרב („לעצטע נייעס"), ג. גאמן („דבר") ונציג רשות השידור — כוועדה לענייני פיתוח. והיה ב. ז. ליר („ידיעות חדשות") ומ. ליבדנר („חיינר") נבחרו כחב־ רי ועדת הביקורת של החברה.

צבי אלטשולר — למנוחות

(ע). קהל רב של תושבי באר שבע, וביניהם ראשי הציבור בעיר, ליווה אתמול למנוחות את צבי אל־ טשולר (34), מזכיר סניף התאחדות בעלי מלאכה ותעשייה הזעירה בעיר, שנהרג בתאונת דרכים בליל שבת.

✱ 12 מילגות בסך 600 ל"י כל אחת הוענקו בשבוע שעבר על ידי עיריית ירושלים וקרן היסוד ל־ בוגרים מצטיינים של בתי הספר ה־ יסודיים תחכמוני, סוקולוב ולמל.

ירי"ות־אזהרה על סירת דיג ערבית מעכו

דייגים חודרים לשטח אסור

(ע). לפחות במקרה אחד בימים האחרונים נאלצה ספינת־משמר של חיל־הים לפתוח בירייות אזהרה ל־ עבר סירת־דייג, על רקע המערכה שמנהלים דייגי עכו נגד החלטת ה־ שלטונות לאסור את הדיג מצפון לנהריה, סמוך לראש הניקרה.

במסגרת מאבק זה מנסים הדייגים מפעם לפעם לחדור לתחום המים האסורים, ומתנגשים עם נציגי ה־ חוק.

לאחרונה נעצרו כמה סירות כאלה ונגד הדייגים פתחה משטרת עכו תיקים על כניסה לשטח סגור. נמ־ סר שבמקרה אחד לפחות נאלצה ספינת משמר לפתוח בירייות אז־ הרה לעבר סירת־דייגים שלא מי־ הרה להוראה על עקבותיה לאזור ש־ חזרה לשטח האסור.

הדייגים מוענים במכתבים ששלחו אל שרי החקלאות והבטחון, שפר־ נסתם נפגעה על ידי צמצום שטחי הדיג. אולם עד עתה לא הביאו פניותיהם כל תוצאות.

ההחלטה על סגירת האזור ל־ כלי שיט אזרחיים נתקבלה לאחר שמחבלים ניסו ומנסים לחדור ל־ ישראל דרך הים, מול ראש הניק־ רה ואכזיב. כוונת האיסור למנוע התנגשות סירות־מחבלים בין סי־ רות הדייגים, העושות מלאכתן ב־ עיקר בלילות.

מת עו"ד ש. קיטאי

(ע). עו"ד שמעון קיטאי (78), מוותיקי עורכי הדין בחיפה, מת ב־ מוצאי שבת בתום מחלה ממושכת. הוא ציווה את גופו למדע.

המנוח היה מפעילי תנועת החלוץ ברוסיה, עלה ב־1921 והשתקע בחי־ פה. היה פעיל בחיים הציבוריים, מ־ מייסדי בנק הלוואה וחסכון בחיפה וקרן הפנסיה של לשכת עורכי ה־ דין. משך שנים רבות היה יו"ר בית דין החברים של ההסתדרות בחיפה.

המנוח מת בקיבוץ מעגן מיכאל, שם התגורר בשנותיו האחרונות אצל בנו. הניח אשה, בן ובת.

משלחת מורי דרך תיפגש עם קול

מאת סופר „הארץ"

ארגון מורי הדרך שוקל נקיטת סנקציות נגד משרד התיירות, כתי־ גובה להצעת חוק התיירות — נמסר מועד הפעולה של הארגון שהוקם לאחרונה בכנס חירום. מורי הדרך מתנגדים לסעיפים בחוק בהם נאמר כי שר או פקידי משרד התיירות יהיו רשאים לשלול רשיונו של מו־ רה דרך. הם דורשים כי סמכות זו תימסר רק לשופט.

משלחת של מורי דרך תיפגש מחר עם שר התיירות מר משה קול. נקבע גם כי כנס שני של הארגון ייערך ב־3 בפברואר ואם עד אז לא ישיגו מורי הדרך את מבוקשם, ידונו בסנקציות.

צו־סגירה לבי"ס לאילוף כלבים

(ע). שופט בית המשפט העירוני בהרצליה, ד"ר מנחם בוכוויץ, הו־ רה אתמול לסגור את בית הספר ל־ אילוף כלבים באזור מגורים בהר־ צליה שעורר התנגדות חריפה מצד תושבי הסביבה. התושבים קבלו בין השאר, שזעקות הכלבים שאולפו ב־ מכשירי חשמל, הטרידו את מנוחו־ תם.

לפי הצו ייסגר בית הספר לא יאו־ חר מ־31 במארס.

בית משפט זה כבר הוציא בעבר צו סגירה נגד בית ספר זה בנימוק שפעל ללא רשיון־עסק אולם בחוק רישוי עסקים של הרשויות המקו־ מיות לא נכללים בתי ספר לאילוף כלבים, ולכן לא תפס הצו.

עתה הגישה העירייה בקשת סגי־ רה, בטענה של שימוש בקרקע שלא כייעודו. נימוק זה התקבל על דעתו של השופט, שפסק על הסגירה וקנס את בעלי בית הספר, מר יהודה וכי־ טל, ב־100 ל"י.

השופט אלוף יצא לפנסיה מוקדמת מטעמי בריאות

מאת כתב „הארץ" בירושלים

שופט השלום הראשי לשעבר ב־ רמלה מר ציון אלוף שיצא לפנסיה מוקדמת לפני כמה חודשים עשה זאת מטעמי בריאות. יציאתו של מר אלוף לגימלאות נעשתה בתי־ אום עם הנהלת משרד המשפטים ו־ הנהלת בתי המשפט. מתוך הבנה ל־ מצבו המיוחד של מר אלוף באותה הנהלה משרד המשפטים לשחררו לגימלאות כארבע שנים לפני הגיל הקבוע בחוק ליציאה לגימלאות.

הרב משה רוזן: אין רשות לערער על פס"ד־גורן

מאת עמוס הוד
סופר „הארץ"

„אין רשות לאיש לערער על סמ־ כות בית הדין בראשותו של הרב הראשי שלמה גורן שפסק בענין האח והאחות, כי סמכותו של בית הדין לפסוק" — אמר לי אתמול ה־ רב הראשי של רומניה, הרב ד"ר משה רוזן בהגיעו לביקור בארץ.

הרב אמר לי עוד כי בא להשת־ תף בעצרה שתחלק 300 ספרי תורה, אותם שלח לפני שבועיים מרומניה.

בעת שהותו כאן ייפגש ה־ רב רוזן, בין היתר, עם ד"ר נחום גולדמן, שיגיע בסוף ה־ שבת.

צים ZIM

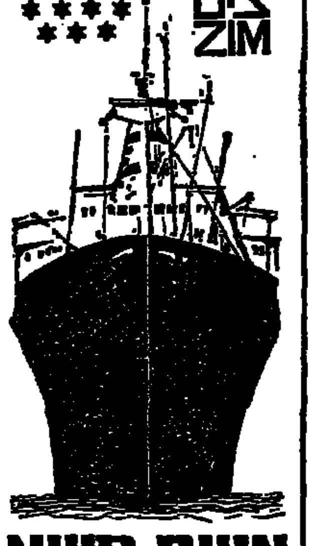

אניות משא צפויות להגיע

לנמל חיפה

אסתר	23.1
בת כנפיר	22.1
IOS	23.1
PINGUIN	23.1
TIBER	24.1
ZIM TOKIO	25.1

לנמל אשדוד

בת גלין	23.1
TIBER	23.1
PINGUIN	24.1

ניתן לשינוי ללא הודעה מוקדמת

צים חברת השיט הישראלית

הסוכנים הכלליים
מ. דיזנגוף ושות' בע"מ

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב—יפו

תיק עזבונות 286/73

בענין: — קיום צוואתו של המנוח ELIAS SOBOLEVITCH — הידוע גם כ־ ELIAS (ELIAHU) SOBOLEVITCH אשר נפטר בתאריך 7.8.1972 בניו־יורק, ארה"ב.

המבקשת: ELIZABETH SOBOLEVITCH of 10 EAST 85 STREET, NEW-YORK, N.Y., 10028, ע"י ב"כ עו"ד דב שלמן מרחוב באר 5, תל־אביב.

הזמנה

להודיע ידוע כי הוגשה לבית ה־ משפט בקשה לקיום הצוואה של המנוח הנ"ל. כל המתנגד לבקשה הנ"ל יגיש, תוך חמישה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו, את טעמי ההתנגדות, שאם לא כן יתן ביהמ"ש צו כאמור.

דוד רקר, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

אמנו וסבתנו היקרה
סוסיה רצ'יצקי
איננה

ההלויה תצא היום, יום שני י"ט בשבט תשל"ג, 22.1.73 בשעה 1 אחה"צ מבית הלויות העירוני, רח' דפנה 5 ת"א לבית העלמין בקרית שאול.
אוטובוס יעמוד לרשות המלווים ע"י בית המנוחה, ברח' פיירברג 11 ת"א בשעה 12.

המתאבלים מרה:
משפחות: רצ'יצקי מלאת, אבידר גור-אל, קפלן

בצער רב הננו מודיעים על פטירתה ללא עת של
פנינה לוינוביץ ז"ל
(לבית ים)
ההלויה תתקיים היום, יום שני י"ט בשבט תשל"ג, 22.1.73 בשעה 4.00 אחה"צ בקבוצת אושא.

המשפחה
וקבוצת אושא

אנו משתתפים באבל המשפחה
על מותו של
רפאל בריוטי ז"ל

שרותי תעופה בע"מ
ההנהלה והעובדים

אנו אבלים על מותו
של עובדנו וחברנו לעבודה
רפאל בריוטי ז"ל
ומשתתפים בצער המשפחה

פז חברת נפט בע"מ
ההנהלה והעובדים

למר יוסף ליכטנפלד
הבעת השתתפותנו בצערו במות
אביו ז"ל

בנק למלאכה בע"מ
ההנהלה המרכזית
הנהלת סניף הבנק בבאר־שבע וחבר העובדים

לידידנו **מר אלעזר הכהן**
השתתפותנו הכנה בצערו הכבד
במות עליו אמו היקרה
רבקה הכהן ז"ל

הנהלת עמיר
חברה להספקה של התאחדות האכרים בישראל בע"מ

לשכננו
שמואל לחמן
השתתפותנו הכנה באבלך על מות
אמך ז"ל

חברת י.ב.מ.
ההנהלה וחבר העובדים

במלאת שלושים לפטירתה של
אשתי, בתנו ואחותי היקרה הבלתי נשכחת
חוה דגלן ז"ל
לבית סולומון
נערוך אזכרה וגילוי מצבה ביום רביעי, כ"א בשבט תשל"ג (24.1.73) בשעה 3.30 אחה"צ בבית העלמין צור שלום (קורדני)
מוקירי זכרה נפגשים ליד שער בית העלמין
המשפחה המתאבלת

אזכרה ליקירנו
ריצ'רד (דיק) מ. סיגל ז"ל

ביום השנה השני לפטירתו תיערך ביום ג' כ' בשבט תשל"ג
בשעה 2.30 אחה"צ בבית העלמין בקרית שאול. (23.1.73)

המשפחה

אנו מודיעים בצער רב על מותה של העובדת הותיקה
עמליה (נעמי) **פפאו**
ומשתתפים בצער המשפחה

א. ג. א. אגד
אירגון גימלאי אגד ההנהלה והחברים

לעו"ד פפאו צבי ומשפחתו
השתתפותנו הכנה באבלכם במות
עמליה ז"ל

משוטטים חוג ו׳
אגד חיפה

תודתנו נתונה לכל קרובינו וידידינו שניחמו אותנו ועודדונו במות בנינו ואחינו
סג"מ **חנינא** (חני) **גרוסברד** ז"ל
סג"מ **דורון** (רוני) **אנגלר** ז"ל

משפחות:
אנגלר וגרוסברד

ליורם ובני משפחתו
השתתפותנו העמוקה במות האם
גב' ד"ר ד. גלבפיש

חבריך לעבודה
בנק דיסקונט לישראל בע"מ
סניף שד' רוטשילד 4, תל־אביב

למשפחת גלבפיש
השתתפותנו הכנה בצערכם על מות חברתנו
גב' ד"ר **דיוניזה גלבפיש** ז"ל

ארגון רופאי קופת חולים מכבי

ליעקב מאכט
אתך אנו באבלך על מות
אביך ז"ל

הנהלת יצהר
תרושת שמנים ישראלית בע"מ

גב' מאכט היקרה
וא' יעקב מאכט
קבלו השתתפותי באבלכם על מותו של
הבעל ואבי המשפחה
אלכסנדר זיסל מאכט ע"ה

רבקה שנקר

השתתפותנו הכנה באבלו הכבד של
מר **יעקב מאכט**
במות עליו אביו
א. ז. מאכט ז"ל

ויטה
י. פלוטקין ובניו בע"מ
משה ויצחק פלוטקין ומשפחותיהם

לידידנו
מר **יעקב מאכט**
ולבני המשפחה
רגשי השתתפותנו הכנים
במות עליהם אבי המשפחה
אלכסנדר זיסל מאכט ז"ל

החברה הישראלית המרכזית
למסחר ולהשקעות בע"מ

אנו מודיעים בצער רב על פטירת
אחותי ודודתנו היקרה
מטילדה קלינגר ז"ל

המשפחה המתאבלת

במלאת שלושים לפטירתה של יקירתנו
פרימה לימונצ'יק ז"ל
(בליבא)
תערך אזכרה וגלוי מצבה ביום שלישי כ' בשבט תשל"ג 23.1.73 בשעה 3.00 אחה"צ בבית העלמין החדש כפר סמיר חיפה.
אוטובוס מיוחד יצא מבית המנוחה רחוב פבזנר 11 חיפה.
תודתנו נתונה לכל מנחמינו בכתב ובע"פ.
המשפחה האבלה

למשפחת בינט
אתכם באבלכם על מותו של יקירכם,
הבעל והאב
גדשון בינט ז"ל

אהובה וישראל פנקס
שושנה היימן
תומאס קרונר
שלמה ויתקין
נסים אלוני
יהודה מרמרי
שפרה ומתתיהו שמואלביץ

למשפחת בינט
אתכם באבלכם על מותו ללא עת של
ידידנו היקר
גרשון בינט ז"ל

אודרי, הינדה ויוסל ברגנר

לזאב חיות
אתך בצערך בהלקח ממך
אביך היקר ז"ל
תנחומינו לכל המשפחה

חבריך בכיתה ח 1
המנהל, המורים וההורים
בביה"ס החשמונאים ר"ג

לדוד שומרון
אתך באבלך במות
אביך

חבריך לעבודה

לאריה קרן
השתתפותנו באבלך במות
אביך ז"ל

עובדי מוסך „טכנו-רכב"

המחלקה לעליית ילדים ונוער
של הסוכנות היהודית
מודיעה בצער ובכאב רב על פטירת
הגב' **אנגלה כרמיל** (קאופמן) ז"ל
מעובדיה הותיקה של המחלקה
ומשתתפים בצער בעלה ומשפחתה

ראש המחלקה ועובדיה

לחברנו בעבודה
המהנדס **ר. ה. קלוץ**
אתך באבלך במות אביך
המהנדס **יעקב קלוץ** ז"ל

אלקו — הרושת אלקטרו מכנית ישראלית בע"מ
ההנהלה והעובדים

מסקנות ועדת הכספים על ורד יונחו היום על שולחן הכנסת

מאת מתי גולן

כל נסיונות גח"ל להניע את ועדת הכספים לנהל חקירה מקיפה ויסודית בפרשת ורד נעצרו כנגד חומת הרוב של הקואליציה בועדה. בהדרכתו של יו"ר הועדה, ח"כ ישראל קרגמן, בלמו אנשי הקואליציה, בעיקר המערך, את כל הנסיונות להזמין עדים שיכולים היו לשפוך אור על האופן בו התרחשו כשלונותיה של ורד, שהסתיימו בהפסדים של עשרות מיליוני ל"י. כוראה של חקירת פרשת אוטוקרס בועדת הכלכלה נפל על אנשי המערך ומר קרגמן אמר כמה פעמים במהלך הדיון על ורד כי „בועדת הכספים לא יקרה מה שקרה בועדה הכלכלה". וכך לא הוזמן להעיד מר יוסף חסון, שהיה בשנים הקובעות נציג ורד בחו"ל, שהביע את הסכמתו להופיע בפני הועדה ולמסור את כל הידוע לו. אולם, כאמור, לא היה המערך מעוניין לשמוע את הידוע למר חסון ולאחרים, שבא יובילו הגילויים אל הדגים פוליטיים בכירים. התוצאה היא שהיום, לאחר ישיבות ספורות, יונחו מסקנות ועדת הכספים על שולחן הכנסת. הוצאה אחרת הנובעת כההפוך היא שהמסקנות, שנתקבלו בקולות הקואליציה נגד קולות האופוזיציה, אינן מחדשות כבעט דבר לעומת דו"ח מבקר המדינה על ורד. עובדה זו בולטת בעיקר בסעיף הקובע כי הועדה רושמת לפניה את קביעת „מימצאי מבקר המדינה ש„לא הועלו מקרים של שחיתות או פגיעה בטוהר המידות". אשר לתשלומי השוחד לגורמים מסויימים בחו"ל, מקבלת הועדה את מימצאי המבקר כי אין יסוד לקבוע כי אישים ישראליים נהנו מהם. בנקודה זו, בין השאר, אמור היה להעיד מר חסון, ויתכן כי לוא שמעה הועדה את עדותו היתה רושמת בפניה דברים שונים.

הגורם העיקרי בעיני הועדה לכשלונות והפסדי ורד הן ההתחייבויות שנטלה על עצמה בשנים 1966/67. התחייבויות אלה, קובעת הועדה, היו מעל ומעבר ליכולת הניהול והארגון של החברה ומעל למשאביה בהן, שהיה זעום ביותר. כגורם נוסף לכשלונות מציינת הועדה את אחריותם של ראשי ורד בשנים 1966—1969. בתחילת תקופה זו כיהן כיו"ר מועצת המנהלים של ורד מר צבי צור, היום עוזר שר הבטחון. אחריו בתפקיד זה כיהן מר זאב קריב. מנכ"ל החברה בכל התקופה הזאת היה מר א. מנדלסון.

מסקנות אחרות:

● ורד נכנסה לפעילות של קבלנות כללית שבה לא היתה מנוסה.

● החברה קיבלה על עצמה עבודות בסדר גודל של עשרות מיליוני דולרים תוך זמן קצר ובלי לבדוק כראוי את משמעותן המצטברת מבחינה ארגונית וכספית.

● כדי לזכות במיכרזים הורידה החברה מחירים ונטלה על עצמה התחייבויות ללא התחשבות בסיכונים ובסיכויים. לאחר כתן הנחות היה הרווח המחושב מראש זעיר מאד.

● לקראת הגשת הצעות לביצוע סלילת כבישים בפארו, באוגנדה ובהונדורס ב־1966/67 לא הכינה החברה תכנית לאיוש התפקידים האחראיים ולא רשימת הציוד ומקורות אספקתו.

● ועדת הכספים מתייחסת בחומרה רבה לעובדה שבמשך כרבית שנות קיומה פעלה ורד ללא נהלים בדבר דרכי פעולה, הגדרת סמכויות ותפקידים ובלא ביקורת פנימית. כן לא הכינה החברה תקציב רב־שנתי לפעולותיה, לברות שרוב העבודות היו לטווח של כמה שנים.

● דו"ח היועץ הכלכלי של החברה, שהצביע לראשונה על הפסדים גדולים, לא הובא לדיון יסודי.

● הועדה חוזרת ומדגישה את חוסר הסדר המינהלי והעסקי התקין שאין לשאת אותו בשום חברה וביותר בחברה ציבורית שהמימון שלה ניזון ממקורות במשלחים ציבוריים.

✶

פרק מיוחד מוקדש ללקחים שיש ללמוד מפרשת ורד לגבי צורת הניהול בחברות ממשלתיות. בענין זה ממליצה הועדה, בין השאר: לזרז את הגשת חוק החברות הממשלתיות לכנסת; לקבוע באופן מידי סדרי ניהול ונהול בחברות ממשלתיות; קביעת עקרונות בדבר הרכב דירקטוריונים וכישורי חבריהם; לקבוע חובת מינוי מבקר פנימי בכל חברה; לקבוע כי קבלת עבודות בחו"ל תהיה טעונה אישור מראש על ידי הדירקטוריון וועדת השרים לענייני כלכלה; להייב בחוק החברות הממשלתיות הסקת מסקנות אישיות בכל מקרה שהסדרים והנהלים שייקבעו לא יישמרו.

הצעת הסיכום של סיעת גח"ל, שנדחתה, כללה שתי דרישות שנעדרו מהצעת המערך: להקים ועדת חקירה פרלמנטרית לבדיקת אחריותם של השרים הנוגעים בדבר להפסדי ורד; להמליץ על הסקת מסקנות אישיות נגד ראשי חברת ורד שהיו אשמים בכשלונותיה. לגבי חברות ממשלתיות הציעה גח"ל עקרונות ספציפיים שהם מחמירים בהשוואה לעומת החלטת הועדה בין השאר:

● הגבלת ההתחייבויות הכספיות אשר חברה ממשלתית תוכל לקחת על עצמה בסכומים שלא יעלו על פי 2—3 מהונה העצמי שלה;

● החלטות ועדת השרים לעניני כלכלה בנושאים הקשורים לחברות ממשלתיות יהיו טעונות אישור ועדת הכספים של הכנסת;

● קביעת נהלים לפיהם מנהל או פקיד בכיר בחברה ממשלתית שנכשלה לא עקב סיבות אובייקטיביות יהיה פסול מלמלא כל תפקיד במסגרת ממלכתית או ממשלתית.

● קביעת נהלים לפיהם נציגי הממשלה בחברות ממשלתיות לא יכהנו ביותר מאשר תפקיד אחד, כדי לאפשר להם להתמסר לתפקידם ביעילות.

הצעת סיכום נוספת, שגם היא נכשלה, הגיש ח"כ יצחק גולן (ל"ע). היושב בועדה כמשקיף. בנוסף לדרישתו לפטר מתפקידיהם את האחראים לכשלונות, דרש מר גולן לקבוע כי סיוע ישראלי לארצות מתפתחות יבוא בסיוע טכני בלבד. מקרים מיוחדים בהם יש אינטרס ממלכתי לבצע פרויקט בארץ מסויימת יהיו טעונים אישור הדירקטוריון של החברה וועדת השרים לעניני כלכלה.

ועדה שמינה אלמוגי ממליצה:

יש להשוות זכויות האשה בביטוח הלאומי והפנסיוני

(ל.ע.מ.) נשים צריכות להכלל באוכלוסית המבוטחים בזכות עצמן, לשם קבלת קיצבת זקנה ושאירים בביטוח הלאומי. אשה נשואה, שאין לה הכנסות משלה ובעלה משתכר פחות מתיקרה מסויימת (כיום 1,500 ל"י), תשוחרר מתשלום דמי ביטוח ותקבל בבוא המועד קיצבת זקנה ושאירים בלי כתשלום לביטוח הלאומי במשך שנות עבודתה כעקרת בית. אם בעלה משתכר מעל לתיקרה שתיקבע, תחויב בתשלום דמי ביטוח יוחסים. על כך המליצה ועדה לבדיקת מעמד וזכויות האשה בביטוח הפנסיוני, שמינה שר העבודה, מר יוסף אלמוגי. בראש הועדה עמדה גב' חנה אבידור, סגנית אגף השירותים הסוציאליים בסוכנות היהודית.

קיצבה בסיסית לכולם

הועדה קבעה הנחת יסוד לפיה תובטח קיצבה בסיסית אחידה לכל תושב במדינה מכח היותו תושב וללא תלות בעיסוקו, במעמדו המשפחתי או ברמת הכנסותיו, לפני הגיעו למצב המזכה אותו בגימלה.

בהתאם להמלצות הועדה יקבל כל מבוטח קיצבת זקנה בסיסית בשיעור מלא. מבוטח שאין עמו בן זוג יקבל קיצבה בשיעור 125 אחוז. מבוטח (אשה או גבר) שהוא בן זוג המגיע לגיל המזכה אותו בקיצבת זקנה, יהיה זכאי לקיצבה נוספת בשיעור 100 אחוז בעד בן זוג שטרם הגיע לגיל זקנה, כאשר הכנסות שני בני הזוג אינן עולות על רמת הכנסה שתיקבע. שיעור הפנסיה שתצבור אשה במהלך שנות עבודתה לא יהיה מותנה בגילה באותן שנים. שלילת זכותה של אשה להוציא כספים מקרן הפנסיה לפני גיל הזכאות והיה מותנית במתן זכות פיצויים לאשה המפסיקה עבודתה בלי לפגוע בזכויות הפנסיה שלה. תקופת חופשת לידה (כיום עד 12 חודש) תירשם כתקופת ביטוח לענין זכויות פנסיה.

גיל פרישה גמיש

הועדה הגיעה למסקנה כי, אין לקבוע גיל פרישה רק על סמך גיל כרונולוגי מאחר שלתופעת ההזדקנות מרכיבים רבים נוספים. לפיכך היא ממליצה — ✶ גיל פרישה בקוב — השווה לשני המינים (כיום גיל הפרישה לאשה הוא 60 ולגבר 65).

✶ גיל פרישה גמיש, לפי קריטריונים של מקצוע, מצב בריאות הזדמנויות לתעסוקה. גיל הזכאות לקיצבת זקנה יהיה אחיד לגבר ולאשה. תאופשר דחיה רצינית של הקיצבה וישולם פיצוי תוספת דחיית קיצבה. גיל זכאות לקבלת קיצבה לא יהיה מותנה בהכנסות או בפרישה מהעבודה.

בניגוד להצעות קיימות אחרות, ממליצה הועדה להמיר זכות של קיצבת שאירים בקיצבת זקנה, בהגיע אלמן לגיל זקנה ובכך למנוע גימלאות כפל.

כחברי הועדה שמשו: פליאה אלבק סגן בכיר לפרקליט המדינה, חנה וייל מהאוניברסיטה העברית, נעמי לבנה, מנהלת מחלקת תכנון כח אדם ברשות לתכנון כלכלי, ד"ר יהודית בוחן, יועצת משפטית של המרכז לבטחון סוציאלי בהסתדרות.

שר העבודה, מר יוסף אלמוגי, הטיל אתמול על ד"ר ישראל כץ, מנכ"ל המוסד לביטוח לאומי, לבדוק את ההשלכות האקטואריות והחברתיות של ההמלצות ולהציע לשר העבודה את השלבים האפשריים לביצוע ההמלצות הכלולות בדו"ח הועדה.

תה"ל תעבד תכנית להיקוות מי הכנרת

המלצות יוגשו תוך 6 חודשים

תכנית אב להיקוות מי הכנרת וכן תכנית מיתאר לסביבות האגם יוכנו על ידי תה"ל בשיתוף עם פרופ' אילון מהטכניון. את התכניות הזמין משרד הפנים והן יוגשו עד מאי 1974. הדגש בתכניות יושם על איכות המים והטבע, תוך התחשבות בפעילויות הכלכליות הצפויות בשנות האלפיים סביב האגם. על מבצעי התכנית הוטל להגיש תוך ששה חדשים לוועדת ההיגוי של הכנרת המלצות ראשונות שיאפשרו ביטול הקמאת הבנייה הקיימת עתה על רצועה של 50 מ' סביב הכנרת, בעיקר במקומות הרגישים מבחינת ביצוי התיירות. היקף עבודת התכנון יהיה כמיליון ל"י.

מר דוד סליק, הממונה על פרויקט הכנרת מטעם תה"ל, מסר כי שפכים משישובי האיזור נכנסים כיום ישירות לכנרת ובחלק מהישובים לא ניתן אפילו טיפול תברואתי במקום כניסת השפכים לאגם. במסגרת תכנית האב ייבדקו שלוש אפשרויות למניעת זיהום הכנרת: האחת, על ידי הטיית מי השפכים מחוץ לכנרת והזרתם לירדן מדרום; השניה, טיהור השפכים והחזרתם כקולחים לאגן, והשלישית על ידי ניצולם לחקלאות ובריכות דגים. במסגרת תכנית האב ייקבעו גם קריטריונים לבניית מפעלי תעשיה באיזור: תכניות למפעלים אשר שפכיהם יסכנו את מי האגם לא יאושרו.

הגוש בבאר שבע לא יתמוך בנאווי

מאת סופר „הארץ" בנגב

הגוש במפלגת העבודה בבאר שבע החליט בסוף השבוע לא לתמוך בהמשך כהונתו של מר אליהו נאווי, ראש העיריה, לקדנציה נוספת. כן החליט הגוש להציג שני מועמדים לראשות רשימת המערך בעיר: את מר אורי סבג, מזכיר מועצת הפועלים ואת מר מיכה סלמון המשמש בתפקיד בכיר במינהל מקרקעי ישראל.

אתמול יצאה לתל־אביב משלחת של ראשי הגוש בבאר שבע כדי להביא את תוכן הסיכום לידיעת מר י. קלדרון וח"כ אברהם עופר.

בתשובה לשאלה אמר מר נאוי כי יש בכוונתו להציג את מועמדותו לבחירות הקרובות.

יקימו מרכז מסחר ובידור על מגרש „הכח" בר"ג

מאת סופר „הארץ" בגוש דן

עירית רמת־גן מכרה למשקיעים מארה"ב שטח של 11 דונם ליד בורסת היהלומים בעיר. השטח, שהיה מוכר קודם כמגרש „מכבי", נמכר ב־3.5 מיליון ל"י לחברת „ברכת דוד בע"מ" שתקים עליו בנין רב קומות ובו בית מלון, קומות מסחריות וקו־בית בידור בהשקעה של 50—60 מיליון ל"י. מכירת השטח התעכבה כשנתיים לרגל עיכובים מצד משרדי הממשלה והיא אפשרה עתה לאחר התערבותו של שר האוצר מר פנחס ספיר. הרוכשים, העומדים להשקיע בארץ כחמישים מיליון דולר יצטרכו, לפי ההסכם, לפתח את השטח ולסלול בו כבישים.

750 ל"י על הפקעת מחיר שוקו

(ע). בעל מכולת, שהורשע בהפקעת מחיר שקיות שוקו, נקנס בבית משפט השלום בתל־אביב ב־750 ל"י.

בכתב האישום נמסר כי יוסף אשכנזי, בעל מכולת ברחוב ששת הימים 1 בקרית שרת, דרש באוגוסט אשתקד בעד שקיות שוקו 25 אגורות במקום 21 אגורות.

אשכנזי הואשם גם בכך שלא הציג לראווה את מחירי המיצרכים.

שפע פרסים בחידון הסמלים

בכל יום ו' במוסף השבועי של „הארץ"

עיכוב בייצור סככות בשביל „דן"

מאת א. קרן, סופר „הארץ"

עיכוב בייצור סככות בחברת „מרכבים", שישמשו תחנות אוטובוסים, גורם לאיחור בהתקנתן. דובר „דן", מר אהרן שני, מסר כי כוונת הקואופרטיב להקים סככות אחידות, שיענו על דרישות טיב וצורה, מתעכבת לרגל העיכוב באספקתן. הוא אמר כי סככות שתוכננו עוד לפני שנתיים לא קיבלו אישור מגורמים שונים והוברר כי הן פרוצות לרוח ולקרני השמש וכן כי הן שבירות. לפני כשנה נתקבל אישור משרד התחבורה ועירית תל־אביב ו„דן" הזמין בחברת „מרכבים" 100 סככות מפיברגלס אולם אספקתן מתעכבת.

מנכ"ל „מרכבים", מר א. גוית, אמר לי אתמול כי „האמת היא שעד לא הוצאנו סככות גמורות" אולם הסביר זאת בכך ש„דן" עוד לא החליט, לדבריו, באיזה דגם יבחר. מר גוית אמר עוד כי כיום נמצאות בשלב בניה כעשר סככות שיהיו מוכנות תוך שבועיים־שלושה וכי אם יתקבלו על דעת הגורמים הנוגעים בדבר יוכל המפעל לספק כמות של שלושים סככות לחודש.

להלן אמר מר גוית כי „מרכבים" מכינה עתה דגם אחר של סככה בשביל „אגד" בירושלים.

נבחר ועד כתבי החוץ

(ע). אגודת כתבי החוץ בישראל קיימה אתמול את פגישתה השנתית בבית אגרון בירושלים.

לועד האגודה נבחרו: יו"ר — משה לוין (טיים), סגן יו"ר — דן בלום (סי.בי.אס), גזבר — מרטין צוקר (אי.טי.אן. טלוויזיה היומון האמריקאי של רומא), מזכיר — אריק סילבר (גארדיאן ואובזרבר), חברים — לואר ביאנקו (יו.טי.אי. טי.אן. טלוויזיה), דוד לנקשייר (אסושיאטד פרס), טד לוריה (דיילי מירור), דוד רובינגר (טיים), טרי סמית (ניו יורק טיימס).

מאסר עולם לרוצח שני אחיו ואחותו

(ע). בעקבות לילהדמים שהתחולל בכפר ירכא לפני כחצי שנה הרסל אתמול כמאסר־עולם על תושב הכפר, לאחר שהורשע ברצח שני אחיו האחרים, ובנסיון לרצוח את אביו ושתי אחיות אחרות. הנאשם הוא עפיף חוסין מועדי (28) נשוי ואב לילדים, ששרת כסוהר בשרות בתי־הסוהר. אחיו של הנאשם, בדיע חוסין מועדי, (20) הועמד לדין יחד עמו כנאשם ברצח ובנסיון־רצח, אולם זוכה מכל אשמה.

✶ משכית תקבל עמלה בסך 175,840 ל"י מעירית תל אביב תמורת גיוס הלוואה בסך 4 מליון ל"י מ„ישראל אינבסטורס קורפוריישן", חברה הרשומה בארה"ב — החלטה זו אושרה בועדת הכספים ובמועצת העיריה.

ההלוואה נועדה לעבודות פיתוח ו/או קונסולידציה של חובות.

כלל ופרט

יו"ר הכנסת, מר י. ישעיהו, קיבל אתמול בכנסת קבוצה של כ־50 נציגי הארגון הארצי של יהודי כורדיסטאן בישראל.

הגיעו לישראל

מר אליעזר רפאלי, נשיא בפועל של אוניברסיטת חיפה — מאירופה.

אסותא של קופת אלישע

נולדו ל: —

רחל ויוסף ציטרינבאום — בת

אסתר ואברהם ינקלביץ — בן

הרכה וצבי הבר — בת

נעמי וראובן אשכנזי — בת

חנה ואריה זגמן — בן

בת־שבע ואהרן פורסקי — בן

רבקה ואהרן־יצחק פלץ — בן

פאיזה ואמיל חסון — בת

פריאל ופאיז תלחמי — בת

סוסיה ועומר מאלה — בן

ליליו וניסים נ'דסי — בן

מרים ואברהם חנני — בת

שרות חיתולים הביתה

לפנות לבתי־חולים

אסותא 'אלישע'

תל־אביב 245211

חיפה 87414

מכחישים קביעת שריד כראש ההסברה במטה הבחירות בעבודה

צפויה ישיבת לשכה סוערת בענין מינוי אברהם עופר

מאת סופר „הארץ" לעניני מפלגות

מזכירות הלשכה במפלגת העבודה פירסמה אתמול הודעה בה היא מכחישה את הידיעות כאילו נקבע שראש ההסברה במטה הבחירות יהיה מר יוסי שריד. הידיעות על כך פורסמו אתמול בעתוני ערב.

בהודעת המזכירות נאמר כי „טרם נתקבלו כל החלטות והסיכומים בדבר להקמת מטה הבחירות של מפלגת העבודה להסתדרות ולכנסת ובדבר להרכבו האישי. בהקשר לפירסומים בעתונות בענין הקמת מטה הבחירות מודיעה מזכירות הלשכה כי הדיון בנושא זה אמנם החל בגמזכירות ובישיבתה האחרונה של הלשכה, אולם טרם נתקבלו החלטות וסיכומים כלשהם בנושא זמני."

ענין הרכבת המטה עורר אתמול חילופי דברים מתוחים במזכירות הלשכה, לאחר ששני מזכירי המטה — ח"כ מרדכי סורקיס (רפ"י) ומר אברהם גיבלבר (אחה"ע) הביעו את התנגדותם לשיטה שבה מתבגש הגרעין ובוחלים החלטות פרסונליות המחייבות את כל המפלגה. כך נעשה גם לגבי הרכב מטה הבחירות וביחוד לגבי מועמדותו של ח"כ אברהם עופר כיו"ר המטה. מר גיבלבר וח"כ סורקיס דרשו שמזכירות הלשכה תביא את הצעתו ש־וכן את כל הבחירות בפני מליאת הלשכה.

מר גיבלבר הציע את ח"כ משה כרמל כראש מטה ההסברה בכנסת הבחירות, תראה כי להצעה זו סוכותת התמיכה בלשכה.

לשכת העבודה תדון שנית ביום ה' הקרוב בהצעתו של מר אהרן ידלין למנות את ח"כ עופר ליראש מטה הבחירות. נראה כי בגיבוי ג' אגודת הרפ"י יתנגדו לבועמדותו של מר עופר והישיבה עלולה להיות סוערת.

מחר — בחירות בארגון עובדי צה"ל

מאת סופר „הארץ"

הבחירות לועידה הארצית של הארגון הארצי של עובדי צה"ל, יערכו מחר במקומות העבודה בבסיסי צה"ל. בבחירות משתתפות ארבע רשימות: המערך, גח"ל, החופשיים, ול"צ. משתתפים רק העובדים האזרחים.

בגלל הריבוי במספר עובדי צה"ל, הוחלט להגדיל את הנציגות הנבחרת ל־301 חברים ולהקנות לגוף היציגי סטאטוס של ועידה ארצית במקום הסטאטוס של מועצה ארצית כפי שהיה עד כה.

✶ (ע). צעיר צרפתי, דניאל ואן ליטרונג, שהודשע בכניסה לארץ בעזרת דרכון מזוייף ובנסיון להמיר הבהאוה נוספים מזוייפות לכסף ישראלי, נידון אתמול לשנה חודשי מאסר בפועל בבית משפט השלום בירושלים.

מכרות נחושת תמנע בע"מ

מכרז מס' 8/11/72

מוצעים למכירה כלי הרכב המפורטים דלהלן:

1.	נוסעים ג'יפ וויליס דגם 6	—CJ	ש.י. 1968	מס' רשום	251—050
2.	נוסעים ג'יפ וויליס דגם 6	—CJ	ש.י. 1968	מס' רשום	251—258
3.	נוסעים ג'יפ וויליס דגם 5	—CJ	ש.י. 1968	מס' רשום	251—293
4.	נוסעים ג'יפ וויליס דגם 5	—CJ	ש.י. 1968	מס' רשום	251—294
5.	נוסעים ג'יפ וויליס דגם 5	—CJ	ש.י. 1969	מס' רשום	251—474
6.	נוסעים ג'יפ וויליס דגם 5	—CJ	ש.י. 1969	מס' רשום	251—475
7.	נוסעים ג'יפ וויליס דגם 5	—CJ	ש.י. 1969	מס' רשום	251—516
8.	מגרר דוזר'	דגם W—100	ש.י. 1970	מס' רשום	124—270
9.	מגרר דוזר'	דגם W—100	ש.י. 1970	מס' רשום	124—271
10.	מגרר דוזר'	דגם D—200	ש.י. 1970	מס' רשום	127—788

את כלי הרכב הנ"ל ניתן לראות בחצר משרדי החברה, ברח' ס' מס. 2 בקריה תל־אביב, בכל יום מלבד שבת, בין השעות 08.00—14.00 עד למועד סגירת המכרז שהוא יום ד' 31.1.73 שעה 13.00.

הסברים הבהרות, טופס הצעה מפרט הכספים ביחס לכלי הרכב הנ"ל ולתנאי המכרה, ניתן לקבל בכתובת הנ"ל.

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

בית חרושת לבתים טרומיים בהקמה

מעונין בחוזה קבוע

לאספקת 2000 טון רשת

בקוטרים שונים, בשנה

כמו כן 2000 טון ברזל עגול

לבנין ישר וכפוף

בהצעות יש לציין מחיר לטון ותנאי תשלום

נא לפנות: ת. ד. 1334 ת"א, למספר ד/19801

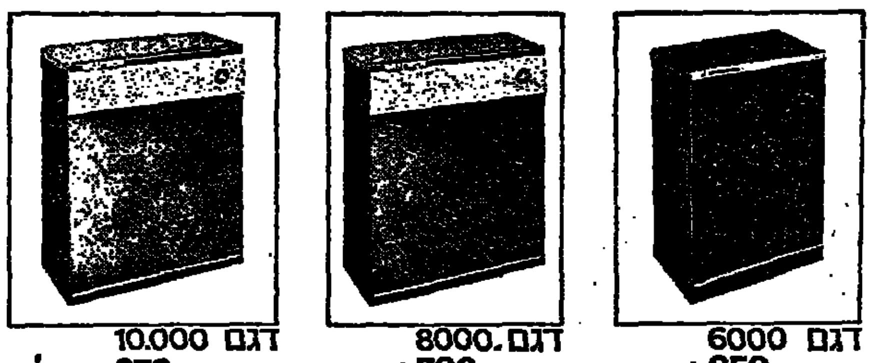

בחברה בע"מ

באזור תל אביב

נפתחת הרשמה לקורס

עיבוד שבבי

חריטה, כרסום, השחזה

מטרת הקורס: הכשרת בעלי מקצוע בשיטות עבודה חדישות בתחומי חריטה כרסום, השחזה.

תוכנית הקורס: שרטוט, מתמטיקה, תורת המידות, תורת הכלים, טכנולוגיה ועבודה מעשית.

כישורים: משוחררי צה"ל בעלי השכלה של 10 — 8 שנות לימוד.

בזמן הקורס מובטחת עבודה מקצועית מעניינת ברמה גבוהה.

● המעונינים מתבקשים לפנות בכתב אל ת.ד. 42 רמת גן.

חרושת ומלאכה

ירחון החידושים בתעשייה ובמתקר

הופיע ונשלח למינויים גליון 94 ינואר 1973 שנה IX

בתוכן: מחקר ישראלי— מגיעות בשמיצה בקרב פועלי תעשיה ● ייצור דירה בת 2 חדרים ב־6,000 ל"י ● שיטה חדשה לבדיקת פחיות שימורים ● צנרת פיברגלס בקטר 3 מטרים ● וכן כל המדורים הקבועים.

המו"ל: קליע בע"מ, ת"ד 16197 תל־אביב. דמי מינוי לשנה: 34 ל"י

הזמנת מודעות: בכל משרדי הפרסום או טל. 243056.

אוצר לתעשיה בערבון מוגבל

חברת בת של

בנק לאומי לישראל בע"מ

תמצית מצב העסקים ליום 31 בדצמבר 1972

(מעוגל לאלף הלירות הקרובות)

	ל"י	31 בדצמבר 1971 ל"י
הון המניות הנפרע	6,100,000	6,100,000
קרן לחלוקה מוצעת של מניות הטבה	3,100,000	—
קרנות ויתרת רווח	7,027,000	8,448,000
אגרות־חוב	424,186,000	284,633,000
כספים למתן הלואות	30,062,000	25,414,000
חשבונות אחרים	8,279,000	5,339,000
ערבויות שניתנו	1,033,000	1,826,000
	479,787,000	331,760,000

	ל"י	31 בדצמבר 1971 ל"י
הלואות ופקדונות	155,304,000	105,830,000
פקדונות באוצר של מדינת ישראל	292,165,000	204,938,000
סכומים לקבל על פי הסדרי ביטוח בעת פרעון של התחייבויות צמודות ובמטבע חוץ	22,859,000	13,088,000
השקעות	2,414,000	2,420,000
חשבונות אחרים	2,200,000	1,376,000
הוצאות נדחות	3,812,000	2,282,000
לקוחות עבור ערבויות	1,033,000	1,826,000
	479,787,000	331,760,000

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

זה קרה
בין טורונטו לקמפלה

בקנדה עומדים לנסות

חיסון נגד שחפת יהיה תרופה למחלות ממאירות

טורונטו. מדענים בקנדה עומדים לפתוח בסידרת ניסויים באמצעות חיסון נגד שחפת בי.סי.ג'י. כתרופה לסרטן — נמסר כאן. כאלף פציינטים, ב־20 מרכזי רפואה, יקבלו טיפול בהרכיב זה בניסוי ארצי שימשך שנתיים ויחל הקיץ. חוקרי סרטן סבורים כי החיסון בי.סי.ג'י. מסייע לחולים מסויימים, בהמריצו את מנגנוני ההגנה בגופם להיאבק בתאי סרטן.

דובר של מועצת המחקר הרפואית הקנדית, שהודיע על הניסוי, אמר כי המועצה שוקלת עריכת ניסויים עם חולי סרטן הריאות, הקיבה, השד, המעיים, ומערכות הדם והליכוזה.

התמונה של אנגלה גיי בת ה־22 הוא לאמנה כמף. כך היא מעידה על עצמה. האמנם, לאחר שורת הופעות בטלוויזיה הבריטית, אין ספק שהתכשיר זה יקבל מבנה חשוב.

מספור הרכב בעיה עדינה בשוואדיה

שטוקהולם. משרד הרישוי השוואדי החליט להכניס שינויים מרחיקי לכת בשיטת המיספור של מכוניות. השיטה הנהוגת עתה, של אות ו־5 ספרות, תוחלף מראשית 1973 ב־3 אותיות ו־3 ספרות. אך נראה כי בטרם הופעלה השיטה החדשה, כבר נכונו לה קשיים רבים.

המילון השוואדי, כמו השפה העברית, מכיל אוצר בלתי מוגבל של מילים נבזיות בנות 3 אותיות. ספק אם בעל מכונית פרטית יאות לקבל מספר כמו „זו־דיא 7007", או דומה לו. אבל גם מילים בעלות משמעות עדינה יותר אינן תמיד מן הנעימות על השוואדים. כך לדוגמא אין כל שוואדי מוכן לקבל סידרת אותיות הדומה לראשי התיבות של השוק האירופי המשותף (אי.אי.סי.) או ד.ד.ר. (גרמניה המזרחית).

נוכח תופעות אלה, נמסר כי ועדה מיוחדת שוקדת עתה על מחיקת כל הצרופים הבלתי נעימים.

תמונות גדולי הציור נתגלו כמזויפות

ניו־יורק. כ־300 תמונות שמן של „מוזיאון האומנות המטרופוליטני" בניו־יורק, המיוחסות לציירים האירופים הגדולים ביותר כרפאל, אל־גרקו, רמברנדט, גויא ורנואר, אינן למעשה אלא פרי מכחולם של תלמידיהם — מגלה ה„ניו־יורק טיימס".

לאחר מספר שנים של בדיקות, הגיע המוזיאון למסקנה כי 9 אחוזים של האוסף האירופי, הוא של ציירים שעבדו כעוזרים של הציירים הגדולים. מספר יצירות אף נחשבות כהעתקים או זיופים.

הרופא אנס אותי — קובלת בת ה־60

קודינגהאם, אנגליה. „הרופא מגן עלי כאשר שכבתי ערומה בקליניקה שלו. הוא ביקש ממני לשכב על הבטן וחזר על הנוהג כדי — סיפרה אלינור תיאורי לבית המשפט המקומי „לדעתי הייתה זו צורה כלשהי של אונס".

ד"ר דאטראת ראוי, בן 50 מכפר סמוך, כפר באשמה. התובע, דייוויד סמית, סיפר לבית המשפט כי ד"ר ראוי הורה לגברת תיאורי להסיר את מעילה, שמלתה וחזייתה כאשר נכנסה למרפאתו. לאחר מכן ביקש ממנה להתפשט כליל. הוא אמר לה לעמוד מולו ואחרי כן להתכופף לאחור ככל שתוכל.

ואז נשכבה הגברת תיאורי על מיטת הבדיקה כדי לקבל זריקה. בשלב זה אנס אותה ד"ר ראוי. עוד גילה התובע כי הגברת תיאורי היא בגפה מבעלה באותה תקופה, אבל עתה שב הזוג לחיות יחדיו.

הפרט המעניין בכל הסיפור הוא הגברת תיאורי היא בת 60...

אמצעי מניעה לחיות בית

פרטוריה. ועידה לדיון ב„אמצעי מניעה לחיות בית" שהיתה כאן, קראה לנקוט בצעדים לצימצום הגידול המתמיד של אוכלוסיית בעלי חיים אלה בדרום־אפריקה, ובעיקר את הגידול הרב במספר הכלבים במדינה.

בקצרה

✶ קמפלה: נשיא אוגנדה אידי אמין, הורה לשרות הביון של אוגנדה לעצור אנשי איגודים מקצועיים המעודדים פועלים להגביר העלאות שכר.

מבטיחה להוריד גשם ולחסל הבצורת בדרא"פ

לונדון. דוריס מנדיי, הטוענת כי יש לה כוח מאגי שבעזרתו היא מסוגלת להוריד גשמים בכל מקום שתרצה, הטוענת כי שברה את הבצורת במלבורן שבאוסטרליה אמרה, לפני שבוע, שתנסה להוריד גשמים בדרום־אפריקה.

בשמי ועל ירדו במלבורן 24 שעות לאחר שהגברת מנדיי בת ה־52 הסכימה להוריד את הגשמים במלבורן, בעקבות שיחה עם כתב טלוויזיה שראיין אותה. הגשמים שמו קץ לבצורת הקשה ביותר ששקדה את איזור מלבורן מזה 5 שנים.

הגב' מנדיי טענה כי הצליחה כבר בקסמיה באה"ב, בהודו ובדרום־אפריקה ועתה נתבקשה לשים קץ לבצורת אחרת בדרום־אפריקה.

היא אמרה עוד שהסכימה לבקשה שהופנתה אליה על ידי העתון „מנדיי מריביון", המופיע בדרבן והנסה להוריד גשם תוך 48 שעות. המכניקה של גברת מנדיי מנצלת בין השאר התרכזות במקום מסויים במפה, שם היא רוצה שהגשם ירד.

לאחר שהגיעה ללונדון, בדרכה לדרום־אפריקה, אמרה: „ראיתי אמש בטלוויזיה שיש להם גם בצורת ברודזיה. יש לשער שיבקשו ממני לנסות משהו בנידון".

מאבק מר קדם לקביעת נציג העבודה בצפון לכנסת ולוועדה המרכזת

צעקות היסטריות והשמצות, שנשמעו באסיפה בטבריה, נמשכו חמש שעות ✶ משלחות עזבו ✶ ידלין לא הצליח להשקיט את הרוחות

מאת יהודה אריאל, סופר „הארץ"

הניסיון הראשון של מפלגת העבודה לארגן את חבריה במסגרת מחוזית, כדי לבחור בתבר לכנסת ובחבר לוועדה המרכזת של ההסתדרות, נערך במחוז הצפון בשבוע שעבר תוך כדי צעקות, השמצות והיסטריקה שנמשכו חמש שעות באולם ההסתדרות בטבריה. מר אשר ידלין, שהשתתף באסיפה, לא הצליח להרגיע את הרוחות.

צבי אלדורמי

מחוז הצפון של העבודה כולל את הגליל ואת העמקים והוא מורכב מ־177 חברים, שהם צירי הועידה.

בישיבה שנערכה בטבריה היו צריכים לבחור ביו"ר המחוז ובמזכיר, בנוסף על מזכירות מצומצמת של 23 חברים ומזכירות מורחבת של 60 חבר. למקום נשלח יו"ר מחלקת הארגון של העבודה, מר ישראל גרנית, כדי לנסות לחלק את התפקידים במחוז הצפון וללמוד מהכנס.

משה צהר

ראש עיריית טבריה, מר משה צהר, יו"ר המועצה המקומית נצרת עילית, מר מרדכי אלון, יו"ר המועצה המקומית מגדל העמק, מר צבי אלדורמי. כן הוצע שמזכיר מועצת פועלי טבריה מר אפרים שריר יהיה מזכיר המחוז.

מר דרוקמן מטבריה ניסה להדריך בכח את ראש עיריית טבריה, מר צהר, מכבות הנאומים, אולם זה נעזר על־ידי אנשי עירו. ראש עיריית טבריה, מר גרשון טק, יצא בהתקפה חריפה נגד מזכיר מועצת הפועלים בעירו, מר אפרים שריר. ותומכי יותר המועמדים עשו מאמצים קולניים כדי להשיג את המקומות שעמדו לבחירה.

במצב שוררה, קרוב להתפרצות נמשה את האולם נציגי חצור, קרית שמונה, נצרת עילית, והדרוזים, שהודיעו שלא ישתתפו בהצבעה. הם חששו, שבכך יוכלו לסכל את בחירת בעלי התפקידים. אך לבסוף, בצורה עבורה ביותר, נבחר מר צבי אלדורמי כיו"ר המחוז. בחירת מזכיר המחוז נפתחה בגמר האסיפה, כשנותרו רק כמאה מתוך 177 שהשתתפו בהחלטה.

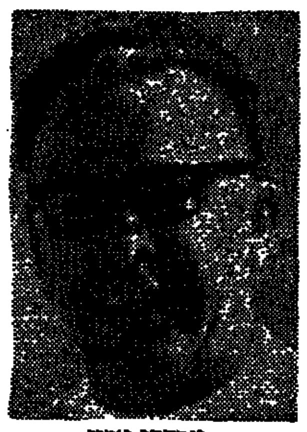

מרדכי אלון

בטבריה על ארגון יותר המחוזות במקום באלפי 24 ראשי ערים ומועצות מקומיות, 24 מזכירי מועצות פועלים וכן צירי הועידה.

המאבק העיקרי על תפקיד יו"ר המחוז שבעתיד יהיה גם חבר הכנסת שייצג את המחוז, והיה בין

הוכרז סכסוך עבודה במועצת מעלות תרשיחא

מאת סופר „הארץ"

עובדי מועצת מעלות תרשיחא הכריזו על סכסוך עבודה מה־15 בינואר, ושביתו את כל שירותי המועצה, באם לא ייענו לתביעותיהם להטבת שכר, משכורות 13, ועוד 27 סעיפים שונים. בין אלה: ביגוד ב־750 ל"י, פטור ממסים מוניציפאליים, השתתפות ברכב וטלפון, תוספת מוניציפאלית בשיעור 25% ותוספת שכר ב־47 אחוז. כל התביעות הן רטרואקטיביות, מה־1 באפריל 1972. הסתדרות הפקידים שלחה לוועד הוראה, שלפיה אסור להכריז על שביתה מאחר שהדרישות הן בניגוד להסכם הקיבוצי.

גידלו חיטה במים מלוחים

מאת סופר „הארץ"

במשק משאבי שדה, שברמת הנגב, גידלו בחורף שעבר חיטה בהצלחה מרובה, אם כי השקו את השדות ביותר מ־600 מ"מ מים מלוחים, ששיעור הכלור בהם הגיע כדי אלף מיליגרם לליטר.

אנשי מכון לחקר הנגב ביצעו את הניסוי יחד עם המועצה האזורית רמת הנגב ובמימון משרד החקלאות. הם מציינים, שהשימוש במים מלוחים לא הפחית את יבול החיטה לעומת חלקות שקיבלו מים מהמוביל הארצי. השג יבול של 690 ק"ג לדונם.

לדברי החוקרים, לא נפגמה האדמה בשכבות התחתונות מהמליחות. עדיין יש להמתין לתוצאות גידולי השדה באותו שטח השנה, כדי להסיק מסקנות נוספות. מכל מקום, היבול שהושג במים המלוחים הוא מעל לכל המשוער.

רוכבי קטנוע חטפו ארנק

✶ (ע). ארנק ובו 600 ל"י נחטף במוצאי־שבת על־ידי שני רוכבי קטנוע מטובה אינגסטר (55) מרחוב אוליפנט, בלכתה ברחוב מאיה בתל־אביב. האשה קראה לעזרה, אך השודדים נמלטו.

שלושה נערים שתקפו אחראי למועדון ריקודים בגבעתיים, לאחר שניסו להיכנס ללא תשלום, נעצרו על ידי ניידת משמר הגבול.

שבע פרסים במדור הספורט!

בכל יום ו'
בתוסף השבועי
של הארץ

הארץ שלנו

מגיש השבוע

המעפילים עמדו בתור כדי לנשום
(בסידרה אז — והיום)

✶

בר מצווה בבית חולים

✶

האם רצוי שבת תציע חברות לבן?
(דן ודינה מתווכחים)

✶

מן הרחובות אל המועדונים
(מועדוני „תקותנו" בירושלים)

✶

קמיעים ומזלות
(אמונות טפלות בספורט)

הארץ שלנו
שבועון לנוער

הרצאות ודיונים
במוסד ון ליר בירושלים
ינואר 1973

במסגרת דיוני מוסד ון־ליר על תכנון לאומי מזמינים את הציבור לדיון בנושא:
„תקציב מדינת ישראל לשנת 1973/74"

בהשתתפות: ד"ר י. גלנור
מר א. גפני
פרופ' א. ששינסקי

ינחה: ד"ר מ. שני

שיתקיים ביום ב', כ"ו בשבט תשל"ג (29 בינואר 1973) בשעה 8.30 בערב, במוסד ון־ליר, רח' ז'בוטינסקי 43

בית ציוני אמריקה — האגודה הישראלית לשיקום

ביום שלישי, 30.1.73 בשעה 14.00

סימפוזיון

הרצאות על:

שיקום המפגר
שיקום חולי נפש
תקשורת ושיקום

מרצים: ד"ר ע. חיוה, ד"ר מ. טפיבק, ד"ר ש. כץ, מר א. פינק
הרצאה אורח (באנגלית): אתגרים חדשים בשיקום
מר נורמן אקטון, האגודה הבין־לאומית לשיקום בניו־יורק

— הציבור מוזמן —

מודעה על קבלת החלטה מיוחדת

לפירוק מרצון של החברה „דירות חיפה ויזכור" בע"מ

ניתנת בזה הודעה כי באסיפה הכללית שלא מן המנין של החברה הנ"ל שנועדה ונתכנסה כהלכה ביום 17.12.72 נתקבלה החלטה מיוחדת לפרק את החברה מרצון ולמנות את עו"ד ישראל שצקי מרחוב חסן שוקרי 8, חיפה, כמפרק החברה.

כל נושה שיש לו תביעות נגד החברה הנ"ל יגיש את תביעותיו בצירוף הוכחותיהן תוך 21 יום מיום פרסום הודעה זו למשרד המפרק הנ"ל.

נושה או אדם אחר אשר לא יגיש תביעותיו כאמור תוך המועד הנ"ל לא ייענה.

ישראל שצקי, עו"ד, — מפרק

עיריית ראשון־לציון
מכרז מס' 2/73

עיריית ראשון־לציון מכריזה בזה על קבלת הצעות מאת קבלנים לבצוע מאסף ראשי להיעול וניקוז באגן מס' 2.

תנאי התשלום: 75% במזומנים, בהתאם להתקדמות העבודה ו־25% ב־18 תשלומים חודשיים לאחר אשור החשבון הסופי ע"י מהנדס העיר.

פרטים ותכניות על העבודה הנ"ל אפשר לקבל במחלקת מהנדס העיר בשעות העבודה הרגילות תמורת תשלום של 100.— ל"י.

רשאים להשתתף במכרז זה רק קבלנים רשומים בהתאם לחוק רישום קבלנים תשכ"ט — 1969.

את ההצעות בצרוף ערבות בנקאית או צ'ק בנקאי (ערבות אחרת לא תתקבל) בשעור של 5% מערך ההצעה, בתוקף לשלושה חודשים, יש לשלוח במכתב רשום או למסור לידיו של מזכיר העיר במעטפה סגורה נושאת ציון „מכרז מס' 2/73" עד יום רביעי, ה' באדר א' תשל"ג, 7.2.73.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

חנניה גיבשטיין — ראש העיריה

עיריית גבעתיים

מכרז מס' 163/73 — בנין מעון ילדים ברח' שדה בוקר
מכרז מס' 164/73 — הזנקה ומזוריה, ואורח הסדרה בבית כפר נח

עיריית גבעתיים מכריזה בזה על קבלת הצעות לעבודות הנ"ל

את תנאי המכרז וטופסי הצעת המחירים לביצוע העבודות הנ"ל אפשר לקבל במחלקת המזכירות חדר מס' 8 ברח' שינקין 6 אצל מזכיר ועדת המכרזים תמורת תשלום של 200 ל"י עבור מכרז מס' 163/73 וכן של 75.— ל"י עבור מכרז מס' 164/73. התשלומים אלה אינם מוחזרים.

בדבר פרטים נוספים נא לפנות במחלקת הנדסה של העיריה למהנדס לאופר ומהנדס נקר.

כל המעונין להשתתף במכרזים הנ"ל יגיש לעיריה הצעת מחירים ב־2 עותקים על גבי הטפסים שהומצאו לו וישלח אותם בדואר רשום במעטפת ההצעה שהומצאה לו לפי הכתובת, ועדת המכרזים עיריה גבעתיים, רח' שינקין 6 עד יום חמישי 22.2.73.

על המשתתף במכרזים להיות רשום אצל רשם הקבלנים כקבלן מוכר לביצוע עבודות בניה הנדסיות.

על מגיש ההצעות לצרף ערבות בנקאית לטובת העיריה בשיעור של 5% מערך הצעתו בהתאם לפרטים המפורטים בתנאי המכרזים, אחרת לא תדון ועדת המכרזים בהצעתו. המחאות פרטיות או שטרות לא יתקבלו כערבות.

העיריה תהיה זכאית לפי שיקול דעתה הבלעדית לבצע את העבודה כולה או מחציתה.

התשלום: בהתאם לטבלת התשלומים שבתנאי מכרזים.

את ההצעות יש להגיש בהתאם לתנאי המכרזים וכל שינוי בזה עלול לגרום לביטולה.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כלשהי.

קיבא קריזמן, ראש העיריה

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו
תיק המרצה 245/73

בענין: פקודת החברות 1929 (להלן „הפקודה").
ובענין: אבנר קשתן חברה קבלנית לבנין בע"מ (להלן „החברה").
ובענין: כינוס אסיפות נושים לצורך אישור הסדר בין החברה לנושיה לפי סעיף 117 לפקודה (להלן „ההסדר").

להוי ידוע כי ביום 11.1.73 ניתן בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב, צו לכינוס אסיפות נושים של החברה לצורך אישור ההסדר המוצע על ידה.

הנני מזמין בזה את נושי החברה, לאסיפות הנושים, שיתקיימו באולם האסיפות, בקומה ג', ב„בית הקבלן", רח' מקוה ישראל 18, תל־אביב, בשעות כמפורט דלהלן:

1. רוכשי דירות — שעה 09.00
2. ספקים וקבלני משנה — שעה 10.00
3. בנקים ומוסדות כספיים — שעה 10.30
4. זכאים שונים והמחאות לפרעון — שעה 11.00
5. מינהל מקרקעי ישראל — שעה 12.00
6. מדינת ישראל, הרשויות המקומיות והעירוניות אחרות — שעה 12.30
7. ירדניה בע"מ — מרכיסון בע"מ — שעה 13.00
8. בעלי מניות — שעה 13.30

ר. שטיין, עו"ד
יו"ר האסיפות

בבית המשפט המחוזי בחיפה
תיק קיום צוואה 69/73

בענין: הצוואה של ד"ר מרים גרונדזבסקי גרינברג ז"ל, שנפטרה ב־15.12.72 בחיפה.

המבקש: יעקב ההר, עו"ד מחיפה.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו לקיום צוואה של ד"ר מרים גרונדזבסקי־גרינברג ז"ל

מקרית טבעון, שנפטרה ביום 14.12.72.

כל המתנגד לבקשה יגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, את טענות התנגדותו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

ש. רזי, שופט
רשם

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל

בית הספר ללימודי מוסמכים

קורסים ללימודים מתקדמים
בתל-אביב

סמסטר ב' תשל"ג — 1973

הקורסים הבאים ניתנים במסגרת „לימודים מתקדמים" המיועדים למהנדסים. הלימודים יתקיימו בשעות אחה"צ והערב. המשתתפים רשאים לגשת לבחינות ובנסיבות מסוימות יוכלו לזכות בהכרת לימודים אלה לקראת תואר מגיסטר.

הפקולטה להנדסת מכונות
✶ פרקים נבחרים במתקני הרמה — ד"ר ז. ארנסט
✶ זרימה צמיגה — ד"ר א. נבון

הפקולטה להנדסת חשמל
✶ תורת הבקרה הליניארית — פרופ'/ח י. פרמינגר
✶ שטות הסטנברותיות בקומוניקציה ובקרה — ד"ר א. בלאס
✶ נושאים מתקדמים בתופעות פיזור גלים — פרופ'/ח ש. רוזנבאום

הפקולטה להנדסה כימית
✶ תופעות מעבר 2 — הסעת חום וחומר — פרופ'/ח א. רובין
✶ תרמודינמיקה מתקדמת בהנדסה כימית — ד"ר ח. אהרוני
✶ בקרת תהליכים מתקדמת — ד"ר ד. לביא
✶ מערכות רב־פזיות — ד"ר ר. ליטן

הפקולטה להנדסה חקלאית
✶ פליטות משאבי מים וקרקע — ד"ר י. ברגור
✶ משאבות רוטודינמיות — ד"ר ז. ניר

הפקולטה להנדסה אוירונוטית
✶ בעיות אקוסטיות באוירונוטיקה — פרופ'/ח י. שפר
✶ מתמטיקה שמושית בהנדסה אוירונוטית 2 — ד"ר אורי דינר
✶ אוירודינמיקה 2 — ד"ר ג. קליינשטיין
✶ תורת הכנף — פרופ' מ. חנין

הפקולטה למתמטיקה
✶ מתמטיקה שמושית להידרוטכניקה 2 — ד"ר דן לורנץ
✶ אלגברה לינארית להנ' חשמל — ד"ר אבי ברמן
✶ אנליזה פונקציונלית להנ' חשמל — פרופ'/ח פ. ספר

המחלקה למכניקה
✶ חומרים מרוכבים 2 — פרופ'/ח א. ישי
✶ תורת החוזק המתקדמת 2 — פרופ'/ח א. זסלבסקי
✶ שימושים בדינמיקה מתקדמת 1 — אינג' י. סיני
✶ תגובה דינמית של מבנים — ד"ר א. סקרלט
✶ ויסקואלסטיות פנומנולוגית — ד"ר ש. ברילר
✶ יציבות אלסטית של מבנים — ד"ר א. סקרלט
✶ משוואות דפרנציאליות באלסטוסטטיקה — פרופ'/ח י. גולצקי
✶ מכניקה אנליטית ושמושיה 2 — פרופ'/ח י. גולצקי
✶ מיקרומכניקה של חומרים גבישיים — ד"ר ג. אדלמן

היחידה הבין-דיסציפלינרית להנדסה רפואית וביולוגית
✶ שמוש במחשבים בבתי־חולים — ד"ר פ. ויגר

הפקולטה להנדסה אזרחית
המגמה לקונסטרוקציות
✶ תכן בניינים רבי־קומות 2 — ד"ר א. רוטנברג
✶ בטון דרוך — מבנים בלתי מסוימים — אינג' מ. עדין
✶ אלמנטים סופיים באנליזה של מבנים — ד"ר י. גליק

המגמה להידרוטכניקה
✶ פרקים בכלכלת משאבי מים — אינג' י. ורדי

המגמה להנדסה סניטרית
✶ היגיינת הקרינה הגרעינית — ד"ר א. דונגי
✶ היגיינה תעשייתית — ד"ר א. דונגי
✶ רדיוביולוגיה — ד"ר א. דונגי
✶ מטאורולוגיה של זהום אויר — ד"ר א. דונגי
✶ דוזימטריה של קרינה מיננת — ד"ר י. פיגה

המגמה למדעי הבניה וניהול הבניה
✶ חקר פעולות בתהליכי בניה — ד"ר ד. ערמון
✶ מזוג אויר — ד"ר א. שוורץ

המגמה להנדסת תחבורה ותעבורה
✶ פרקים בכלכלת תחבורה — ד"ר ש. הקרט

הפקולטה לארכיטקטורה ובנוי ערים
✶ מודלים מתמטיים בתכנון עיר ואזור — ד"ר ד. שפר

ההרשמה תסתיים ביום חמישי 15.2.73

קטלוג, פרטים והרשמה: הטכניון, המדור ללמודי חוץ, רחוב ליליין 14, תל־אביב. טלפון 268126/7, 266992.

סונפיר השקעות בע"מ
קבלני בנין והשקעות

דירות פאר ברמת-הדר בחיפה
5-6 חדרים 141 מ"ר-145,000 ל"י
4 חדרים 121 מ"ר-129,000 ל"י

המחירים בתוקף עד 31.1.73

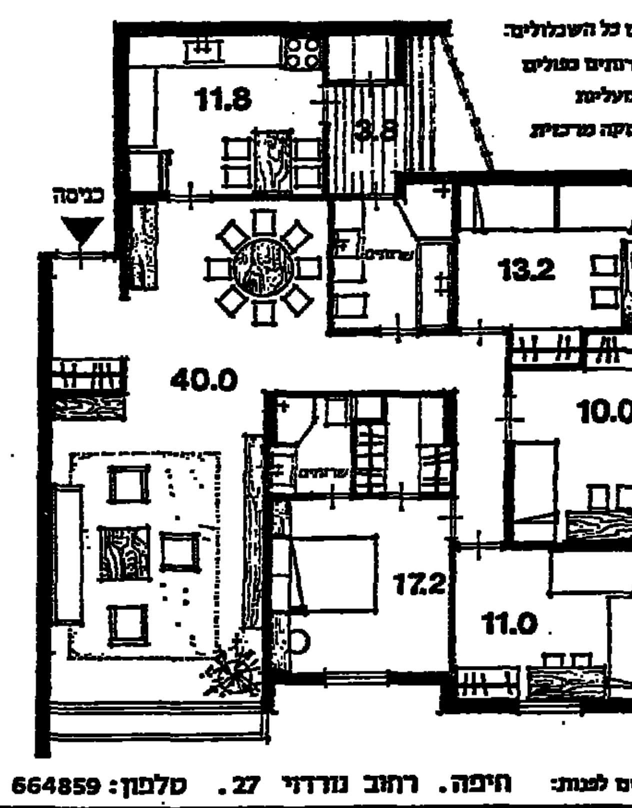

בפרטים לפנות: חיפה. רחוב נורדוי 27. טלפון: 664859

המכון לפריון העבודה והייצור
מרכז ההדרכה

קורס לשיטות הדרכה

מיועד: למרצים או מדריכים העוסקים בהדרכה קבוצתית של לומדים בקורסים פנימיים של מוסדות ומפעלים.

הקורס יתקיים מיום א' 18.2.73 עד יום ו' — 23.2.73 בתנאי פנימיה.

הסקיף ישלח לפי פניה טלפונית או בכתב.

● פרטים והרשמה: תל־אביב, רח' סולד 4, קומה א' חדר 23
טל' 31־31־25 שלוחה 304

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

הודעה מפתיעה מבוקארשט:

הנבחרת תתאמן ברומניה לאחר משחקיה בפורטוגל

בתום סידרת מגעים הסכימו הרומנים לארח את ישראל, חרף העובדה שביקשו תחילה לדחות הביקור

כדורגל

מאת אבי להב, כתב „ספורט הארץ"

המסע המתוכנן של נבחרת הכדור־רגל הישראלית לרומניה יתקיים כ־מתוכנן, לאחר שהתאחדות הרומ־נית חזרה בה מבקשתה לדחות את הביקור הישראלי לאוגוסט או ל־אוקטובר. השינוי בעמדת ההתאחדות הרומנית נתקבל אחרי שיחות הבהרה שקיים באחרונה נחום אריאב, חבר הנהלת ההתאחדות הישראלית עם גורמים שונים ברומניה.

בעקבות כך תצא נבחרת ישראל ב־18 במארס למסע אימונים ומשח־קים שיחל בפורטוגל.

בינתיים נתקבל גם אישור מהת־אחדות הכדורגל של פורטוגל לערי־כת משחקי הנבחרת בליסבון. הפור־טוגזים ביקשו להקדים ביום את ה־משחק הבין־ארצי המתוכנן עם נב־חרתם — מה־21 במארס ל־30 בו. הוועדה המקצועית של ההתאחדות לכדורגל אישרה אתמול את שינוי מועד המשחק, על פי בקשת המאר־חים. המשחק השני בפורטוגל — שתוכנן ל־24 במארס — נגד הנבח־רת הצעירה עד גיל 23 — יהיה במועד שנקבע מראש.

יוקדם מסע הנוער

ב־25 במארס תעזוב הנבחרת ה־ישראלית את פורטוגל ותמשיך ל־בוקארשט בה תקיים מחנה אימונים מרוכז שיסכם את הכנותיה לטורניר הנוער על הגביע העולמי שיחל ב־סאול ב־15 במאי. הנבחרת תהיה ברומניה עד ה־5 או ה־6 באפריל, כדי לקיים משחק גומלין נגד הרומ־נים ב־4 באפריל. ההתאחדות היש־ראלית תבקש מהרומנים להסדיר ל־נבחרת משחק שלישי, נגד קבוצה מקומית, בסוף מארס (ב־28 או ב־29 בחודש). הרומנים הבהירו, כי הם מתארגנים למשחק עם ישראל ואף ביקשו להעביר להם חומר תע־מולה על הנבחרות הישראליות.

התאחדות הכדורגל של רומניה ביקשה מישראל להימנע משיגור שתי נבחרות — של הנוער ושל ה־בוגרים — במועדים חופפים. חברי הוועדה המקצועית שדנו בעניין זה אתמול, החליטו להקדים את ביקור נבחרת הנוער ברומניה. כדורגלני הנוער יצאו לרומניה ב־18 במארס ויהיו בה עד ה־25 בו.

ההתאחדות הישראלית מנסה ל־ארגן לנבחרת הנוער משחקים באיט־ליה אחרי הביקור ברומניה. מברק בהקשר זה נשלח להתאחדות הכדור־רגל של איטליה.

אישור מפורטוגל

באישור שהגיע מפורטוגל מסוכם גם ביקור קבוצת ספורטינג קלוב ב־ישראל, כדי להתמודד כאן עם הנב־חרת הלאומית ב־7 בפברואר. בקשר למשחק נוסף של האורחים בארץ יתקיים דיון שני במזכירות ההתאח־דות.

מבין כל הבשורות הטובות שציפו אתמול לחברי הוועדה המקצועית, היתה גם הודעה בלתי משמחת: הת־אחדות הכדורגל של ארגנטינה בי־קשה להקדים את המשחק עם נבחרת ישראל מה־30 בפברואר ל־18 בו, שהוא יום א׳. הבקשה נדחתה על־ידי חברי הוועדה המקצועית, כדי לא לפגוע במשחקי הליגה. נראה שמש־חק זה יבוטל.

חברי הוועדה המקצועית אישרו גם את קיום המשחק נגד הקבוצה האנג־לית סטוק סיטי ב־6 במארס.

נבחרת הנוער של גרמניה תגיע לישראל ב־5 בפברואר, כדי לקיים כאן שלושה משחקים — שניים נגד נבחרת הנוער ואחד נגד נבחרת ה־אפרוחים. נבדקת אפשרות לקיים את משחק הנוער עם האורחים מגרמניה, כמיפגש מוקדם למשחקה של הנבח־רת הלאומית נגד ספורטינג קלוב.

בימון חזר לקפוץ

שני בלוס אנג'לס בהישג של 7.83 מ׳

אתלטיקה

לוס אנג'לס, 21 (אי.פי.). שיא עולמי בקפיצה במוט באולם, ושובו של בוב בימון, השיאן העולמי ב־קפיצה לרוחק, עמדו במרכז תחרות האתלטיקה שהיתה כאן בשבת.

סטיב סמית, סטודנט באוניברסיטה של דרום קליפורניה, ניתר לגובה של 5.50 מטרים, כדי לשפר בסנטי־מטר אחד את שיאו העולמי של שייל איזקסון השוודי.

ליד בור הקפיצה התנהל קרב מר־תק בין ראנדי ויליאמס, אחד מקופצי הרוחק הטובים ביותר של ארה"ב כיום והשיאן העולמי, בוב בימון, שנעדר מפעילות מאז המשחקים ה־אולימפיים במכסיקו. שם קבע את שיאו העולמי הפנטסטי 8.90 מטרים.

ויליאמס ניצח בסופה של ההתמו־דדות עם הישג של 7.91 מטרים. בימון היה שני בהישג של 7.83 מט־רים.

בתום מחנה אימונים קצר בבלגראד

מכבי ת"א היום למילנו בתקווה שיוכל להתאמן באולמה של זימנטל

המאמן רוזין: „נצטרך לעצור את הקצב המהיר של האיטלקים כדי להשאיר לנו סיכוי בגומלין"

גביע אירופה

בלגראד, 21 (שרות „ספורט ה־ארץ"). קבוצת הכדורסל של מכבי תל־אביב, תסיים כאן הלילה את מחנה האימונים המקוצר שלה, לפני שתצא ביום ב׳ בבוקר (היום) ב־דרכה למילאנו, כדי להתמודד ביום ד׳ (מחרתיים) עם זימנטאל, בשלב רבע־הגמר בגביע אירופה לאלופות.

מאמן מכבי יהושע רוזין, כבר גי־בש לעצמו, פחות או יותר, את הטאק־טיקה שתצטרך לנקוט הקבוצה, כדי לנסות לבלום את מהירות האיטלקים, שבוודאי ינסו להשיג במשחק זה יתרון גדול, שיבטיח להם את הנצחון על מכבי, במיפגש הגומלין, שיהיה ביום ד׳ של השבוע הבא (24.1) ב־היכל הספורט ביד־אליהו.

להאיט את הקצב

רוזין אמר היום, כי טרם גיבש את החמישיה של מכבי, שתתייצב ל־פתיחת המשחק, אך ברור לו שחמי־שיה זו תצטרך למנוע מזימנטאל השגת יתרון גדול. „האיטלקים וודאי ינסו להריץ עלינו כדי להשיג יתרון מכריע, שיבטיח את נצחונם כבר לאחר המיפגש הראשון. נצטרך אי־פוא לשחק פתוח, עם הנעת כדור מר־בה ובטוחה, בלי שגיאות, והחזקת כדור זמן רב ככל האפשר, כדי שנ־וכל לעמוד בכך" קבע המאמן התל־אביבי שהוסיף תידרוכים מאקטים ערב היציאה מבלגראד למילאנו.

המאמן רוזין הטעים, כי למד מה־מאבק בין זימנטאל מילאנו לריאל מאדריד (72:92), בו חזה בסוף ה־שבוע שעבר, במילאנו, כי השופטים נוטים להדביק כבר בפתיחה עבירות אישיות רבות לשחקני המפסת, וה־מאבדים בשל כך את יעילותם בשי־לבים האחרונים והקובעים של ה־משחק. „נצטרך למצוא תרופה גם לבעיה זו", קבע המאמן.

בתשובה לשאלה, מה מטריד אותו ערב היציאה למילאנו ענה המאמן: „עתה איני מודאג כלל, אבל ברור כי ככל שיקרב המשחק עם האיטל־קים, תגברנה הדאגות. המגרש בו מארחת זימנטאל את יריבותיה הוא מיתקן ביתי מובהק. היציעים בנויים לגובה, כך שהיריב מקבל בו את ה־הרגשה כאילו הצופים יושבים על ראשו. העידוד הקולני של האיטלקים מפחית מיכולת הקבוצות האורחות".

מצפים ל־2000 ישראלים

עם זאת נודע כי יותר מ־2000 ישראלים כבר רכשו כרטיסים למשחק בין מכבי לזימנטאל שיהיה ב־אולם המכיל 4500 מקומות. רוזין מקווה שקהל לא מבוטל, זה, ישמיע קולו ויעודד את מכבי.

עם זאת, ברור כי השאלה החשו־בה ביותר כרגע למכבי היא אם יור־שה לקיים כבר ביום ב׳ בערב (ה־ערב) אימון הסתגלות ראשון ל־אולמה של זימנטאל. על פי חוקת פיב"א, חייבת הקבוצה המארחת ל־אפשר ליריבתה אימון הסתגלות ב־אולם, רק יממה לפני המשחק — אבל המכבים יעשו מאמץ לקבל היתר מראשי הקבוצה האיטלקית ל־התאמן כבר ביום ב׳. „אם האיטל־קים יהיו אדיבים — מה טוב. ואם לא — נשתדל להתאמן באולם אחר במילאנו, כדי להתרגל לאולם בו יהיה המשחק רק בערב המיפגש" — אמר המאמן התל־אביבי שהוסיף „נקווה לעשות מאמץ מוגבר כדי לא לאבד כבר במיפגש הראשון את ה־סיכוי להפתיע בגומלין".

נראה, כי דבריו של רוזין הוש־פעו משיחה טלפונית מתל־אביב, בה הודיעו לו כי חל רפיון במכירת ה־כרטיסים למיפגש עם זימנטאל, ל־אחר שפורסם בעתונים כאילו אבדו סיכויי מכבי תל־אביב מול זימנטאל וריאל מאדריד.

רוזין הביע שביעות רצונו מן ה־עובדה שכל שחקניו מצויים בקו ה־בריאות, מלבד שמואל אבישר, שלא החלים מפציעתו וברור כי לא יוכל להשתתף גם במשחק עם זימנטאל.

רלף קליין מונה למאמן הפועל ירושלים בעונה הבאה

כדורסל

מאת גדעון אלון
סופר „ספורט הארץ" בירושלים

רלף קליין ישמש בעונה הבאה כ־מאמן קבוצת הכדורסל של הפועל ירושלים — הסכם על כך נחתם בין קליין וראשי הקבוצה הירושלמית.

נודע, כי ראשי הפועל ירושלים היו מעוניינים שקליין יתחיל להד־ריך את הכדורסלנים כבר בפתיחת הסיבוב השני של משחקי הליגה ה־לאומית, בחודש הבא, אולם המאמן הנוכחי משה שרם, סירב לפנות את מקומו, כיוון שבהסכמו עם הקבוצה נאמר שעליה להעסיקו עד תום ה־עונה, או לשלם לו פיצויים גבוהים במידה שתפטרהו לפני כן.

לפיכך הוחלט שבמשחקי הסיבוב השני של הליגה יאמנו שרם וקליין את הקבוצה הירושלמית, זה בצד זה. שרם ישמש מאמן וקליין יועץ. אולם משה שרם הביע את הסתיי־גותו מהחלטה זו של הנהלת הקבוצה וקרוב לודאי שיתבע, כי ישאירו בידיו את מלוא הסמכויות או שי־דיחוהו תמורת פיצויים מלאים. לפי שעה לא ברור כיצד יגיב רלף קליין על ההחלטה למנותו כיועץ לשרם.

נבחרת הכדוריד ההולנדית מגיעה ל־2 משחקים בין־ארציים

כדורידני הולנד שהתמודדו במוצ"ש עם נבחרת ישראל

נבחרת הכדוריד הלאומית של הו־לנד תגיע ביום חמישי לישראל כדי לקיים שתי התמודדויות בין־ארציות עם נבחרת ישראל.

המשחקים יהיו במוצאי שבת 27.1 בהיכל־הספורט ביד־אליהו וב־28.1 באיצטדיון הכדורסל בחולון.

המשלחת ההולנדית תמנה 15 שח־קנים ו־5 מלווים. בין השחקנים ה־אורחים בולטים הבין־לאומיים סיס קייזר (93 הופעות במדי הנבחרת הלאומית) ובוב סונדאר (50 הופעות בין־ארציות).

יתר השחקנים ההולנדים הם: שוערים — פטר בירדס (21), זוים פיק (1) וירוב ליינדוויק. שחקני שדה — ברט רייכוברג, מאו יאן אר־רס (2), הנס בוגל (1) פטר גראס (18), פאול מויקאס (18), יו הלוד־באן (3), פטר מירואס (38), סון ראנדארס (2), הנס מוריאן (1), הרמן לונגמן. מאמן הנבחרת הוא ברסום גראס.

ספרטק לבסקי־הפועל ת"א ב־7.2 בשפיים

במיפגש הראשון על גביע אירופה לנשים

מאת סופר „ספורט הארץ"

קבוצת הנשים בכדורסל, ספרטק לבסקי מסופיה, אישרה את בואה לישראל, כדי להתמודד עם הפועל תל־אביב ב־7 בפברואר, ברבע־גמר גביע אירופה למחזיקות גביע — זאת נתברר ממכתב שהגיע אתמול להנהלת הפועל תל־אביב.

היום עמדה הנהלת הפועל תל־אביב לשלוח מכתב לקבוצה הבולג־רית בבקשת פרטים נוספים לגבי האורחות ובאשר למספר המש־תתפות וכו׳.

המיפגש הראשון יהיה באולם ה־ספורט בשפיים. הגומלין כעבור ש־בוע בסופיה. המשקיף במפגש הרא־שון יהיה יווני בעוד השופטים יהיו מרומניה ומצרפת.

שפיגל שיחק בפאריז * שפיגלר הבקיע דו־שער

גיורא שפיגל, מי שהיה קפטן מכ־בי תל־אביב ושחקן־מפתח בנבחרת הכדורגל הלאומית, השתתף אתמול במשחק ידידותי בפאריז, בקבוצה אחת יחד עם חברו לנבחרת מרדכי שפיגלר. השניים שוב גילו תיאום מדוייק ביניהם והקבוצה בה הופיעו ניצחה בשיעור 0:3. שניים משלושת השערים הבקיע שפיגלר ממסירות מדוייקות של שפיגל.

במוניטין כדוריד לנשים שהיה בשבת ברמת־ישי זכתה קבוצת ה־פועל המקומית כשגברה על הפועל סירת־הכרמל 6:14 (3:3).

חגה הכפול של חדרה: נצחון – וקופה גדושה

זה קרה בספורט

אשר בלום

● **הפועל חדרה.** 7000 לירות נכנסו שלשום לקופת הפועל חדרה במשחק הגביע נגד ביה"ד תל־אביב, לעומת 4000 לירות שהן ההכנסה הרגילה במשחקי ליגה א׳. מנהל הקבוצה, נתן שפירא, הביע תקוותו כי במשחק הגביע הבא נגד מכבי חיפה — שיהיה באמצע השבוע — יבוא קהל רב מסיבה פשוטה: „בתי העסק סגורים בחדרה ביום שלישי". בחדרה אין זוכרים מאז זמן רב התלהבות כה גדולה כמו כלאחר נצחון־בעיטות ה־11 על ביה"ד תל־אביב.

* * *

● **הפועל חולון.** אחווה־אגודות בחולון: חיים ברעם, יו"ר אגודת מכבי המקומית, הצטרף לקבוצת הפועל שיצאה לבאר־שבע למשחק הגומלין על הגביע. בתום המשחק, שבו הבטיח הפועל חולון את עליתו לשלב הבא, הוציא ברעם מתיקו ארבעה בקבוקי יין כדי לחוג את המאורע עם שחקני הפועל. „לא איפשרנו לבאר־שבע לחוז כדור, כדי שלא תוכל למחוק את פיגורה בשני שערים", אמר מאמן חולון, אשר בלום.

* * *

● **הפועל יהוד.** לא נעים במיוחד לשחק בגומלין, לאחר הפסד 7:0. אולם שחקני יהוד הוליכו לפתוח דף־חדש נגד ביתר ירושלים והתאמנו כל השבוע, בהכנה לפריצותיו של ארצי בן־יעקב מן האגף הימני במגמה לחסום אותו. הסוף ידוע: ארצי בן־יעקב לא שיחק. יוסף מהלל, מאמן יהוד, טוען כי „יכולנו לזכות בנצחון גבוה — לוא היה לנו קצת מזל".

* * *

● **מכבי נתניה.** סיפור מעניין מסתתר מאחורי משחק הקבוצה נגד הפועל ראשון־לציון (0:6). מסתבר כי ארבעה מכובי נתניה — אברהם סאבו, ויקטור סרוסי, שרגא בר וישראל הג׳ג — שוחררו ע"י המאמן, אריה רדלר, כאשר בקשתו היא: „השתדלו לא להגיע למגרש". רדלר הסביר את צעדו בזה, שהארבעה שבעים מכדורגל, והביע תקוותו כי אם לא יחזו במשחק, אפשר שהרעב לכדור יתעורר אצלם מחדש בליגה.

* * *

● **מכבי יפו.** נתן הירש, מהלוזי הקבוצה, פנה בהפסקת המש־חק ליו"ר האגודה, אברהם גרציאני, ואמר לו: „אין לנו מספיק כושר. אנחנו עומדים בקושי על הרגליים, ואם אתה רוצה שנמשיך לרוץ בצמרת הליגה — ארגן לנו מחנה אימון של שבוע בוינגייט או בשפיים". מכל מקום, ביפו מרוצים מהצליה לשמינית גמר הגביע לאחר התיקו עם הפועל רמלה בשבוע שעבר, וכן משילובו של שחקן הנוער מרדכי חיים בהרכב הבוגר.

* * *

● **הפועל כפר־סבא.** בדקה ה־42 של המשחק נגד סירת הכרמל, כיד לאחר שהקבוצה הלאומית השוותה ל־1:1, קרא המאמן נחום סטלמך לקפטן שלו, אברהם פרציינסקי, ואמר לו: „כדי שלא אתרגז — נא להתחיל לשחק". פרציינסקי נטל את הכדור, עבר ששה שחקני יריב, הגיע לעימות עם שוער סירת הכרמל, יעקב יהודה — אבל לא נותר לו הכוח לסיים כהלכה... אגב, המבחן הראשון בלא פוגל, המאושפז בבית חולים, לא היה מוצלח.

* * *

● **הפועל פתח־תקוה.** שחקן צעיר שעבר מגדנ"ע יהודה, בשם אמנון (המאמן רחביה רוזנבוים אף לא ידע את שם משפחתו), שותף במחצית השניה נגד הפועל הרצליה, גילה יכולת טובה. רוזנבוים אמר, כי „אמנון מזכיר בגישתו לכדור את דוד פרימו". כן חזר להרכב לאחר היעדרות שאול הייק, שלא הצליח במיוחד.

* * *

● **ביתר רמלה.** לאחר שני משחקי התיקו נגד מחזיק הגביע, הפועל תל־אביב, מאוכזבים בקבוצה דוקא מהשוער אלברט זגפה, שלא ספג שער במשך שלוש וחצי שעות. מסתבר, כי הרמלאים שאבו עידוד מהצלחתו של אלברט ב־משחק הגמר לאליפות חיל האויר, בו עצר שלוש בעיטות־11 רצו־פות. אולם שלשום, לא היה לו מזל לפנדלים...

פנדליס

אלופים מגרמניה יופיעו בתחרויות הכ"ה למדינה

אישור על השתתפותם נתקבל במרכז הפועל

מאת צ'ארלס ריצ'י
סופר „הארץ" בבון

בון, 21 (מיוחד ל„ספורט הארץ"). גרמניה המערבית עשויה לשגר ל־ישראל כמה מן האתלטים המעולים שלה, לתחרויות ספורט שמארגן מר־כז הפועל בסוף אפריל, לציון חג־גות ה־25 למדינת ישראל — נמסר בהודעה מטעם ההתאחדות המערבי־גרמנית.

דובר ההתאחדות מסר, כי בתו־דעה ששוגרה למרכז הפועל, נמסר על בואן לישראל של אנגרט ריכ־טר (100 מטרים) הילדגרד פאלק (שיאנית העולם ב־800 מטרים) הלן טיסל (1500 מטרים), פרנץ יוזף קמפר (800 מטרים גברים).

הרכבת הנבחרת של האתלטים ה־גרמנים יסוכם על־ידי ממשלת גר־מניה המערבית ואילו השאלה ביש־ראל תהיה של משפט מארגני התח־רויות.

סופר „ספורט הארץ" בתל־אביב מוסיף: תחרויות הספורט בהן מדו־בר יהיו בין ה־28 באפריל וה־7 ב־מאי. גרמניה המערבית נתבקשה ל־שגר 9 מן האתלטים המצטיינים ב־יותר שלה. התחרויות יכללו גם מרוץ אופניים שימשך שישה ימים — מן רפר באר שבע, עד אילת. צפויים גם הופעת קבוצת כדורגל מן הצמרת האירופית והופעות בהתעמלות ספור־טיבית ואחרות.

יצויין, כי אירועים אלה יקדמו רק בקצת יותר מחודשיים למשחקי המכביה שיחלו ב־9 ביולי וימשכו 10 ימים.

מחר ביד־אליהו גמר אליפות צה"ל

(ל.). שני משחקי הגמר של אלי־פות צה"ל בכדורסל, על גביע ראש מה"ל, יהיו מחר בהיכל יד־אליהו בתל־אביב. הכניסה חינם.

בשעה 5.30 יהיה הגמר לחילות, בין אלופת אשתקד נבחרת הנחל, לבין סגניתה נבחרת פיקוד הדרו־מה. בשעה 11.00 יתמודדו כדורסלני הנחל נגד נבחרת חיל־האוויר.

מרכז הפועל אישר סעיף צינון לכדורסלנים זרים

יורשו לשחק רק שנה לאחר בואם לארץ

מזכירות מרכז הפועל אישרה אתמול כמה סעיפים מרכזיים בתקנון ההעברות המוצע של איגוד הכדור־סל. בין היתר אושרו הסעיפים הנוג־עים למעמדם של השחקנים האמרי־קאים, ולאחר דיון נוקב אושר גם הסעיף בדבר תקופת צינון לגבי כדורסלן זר שהוא עולה בכוח.

הוחלט לאפשר לשחקנים עולים, שהפכו אזרחים ישראלים לכל דבר, לשחק בארץ מיד עם הגיעם, ואילו עולים בכוח, שאינם אזרחים מלאים, יאלצו להמתין לפני שיורשו לשחק תקופה של 365 יום.

בעונה 1973/4 לא תוכל קבוצה לרשום יותר משני עולים בכח ל־משחקי הליגה ובעונת 1974/5 תור־שה לשתף שחקן עולה אחד בלבד.

מזכירות מרכז הפועל אישרה גם את ההצעה לאסור שיתוף שחקנים זרים בקבוצות ישראליות, אם כי הגבלה זו לא תחול על משחקים ב־גביעי אירופה.

על פי התקנון החדש ייאסר על שחקן להיות רק מכדורסל; ייאסר קיום מעמד מאמן־שחקן; ייאסר תש־לום המריצים לשחקנים והתשלומים יוגבלו לכיסוי הפסדים ריאלים מו־כרים עבור ימי עבודה, הוצאות נסי־עה, טיפול רפואי וציוד ספורט.

שונו מועדי משחקי הגביע

בגלל משחק הנבחרת עם סטוק סיטי

מאת סופר „ספורט הארץ"

מועדי המשחקים על גביע המדינה בכדורגל שונו אתמול על־ידי הוועדה המקצועית של ההתאחדות בכדורגל, כדי לאפשר לנבחרת לקיים את ה־מיפגש עם הקבוצה האנגלית סטוק סיטי ב־6 במארס, ובנימוק לא ריש־מי שקיום המשחקים במועד מאוחר יותר יגדיל את ההכנסות הצפויות.

משחקי שמינית הגמר נדחו איפוא מ־30 בינואר ומ־13 בפברואר ל־20 בפברואר ול־13 במארס. משחקי רבע הגמר נדחו מה־6 וה־13 במארס ל־10 ול־17 באפריל. משחקי חצי־הגמר הועברו מה־9 וה־12 ביוני ל־6 ול־9 ביוני. מועד משחק הגמר לא שונה והוא יהיה ב־19 ביוני.

דן אלון נוצח על־ידי אחיו

הפתעה נפלה שלשום במבחני ה־סיוף כשיורם אלון גבר על אחיו דן 3:5, ועל יהודה וינשטיין — שסיים שלישי — 4:5. המבחנים היו במקצוע הפלורט והיו במכון וינגייט.

60 ניחשו 13

לכל אחד 3,300 ל"י

60 משתתפים ניחשו 13 תוצאות נכונות במחזור השבת של הטוטו וכל אחד מהם יקבל 3,300 ל"י ב־ערך.

1295 משתתפים ניחשו 12 תוצאות נכונות וכל אחד מהם יקבל 73 ל"י בערך. 13.486 משתתפים ניחשו 11 תוצאות נכונות וכל אחד מהם יקבל 7 ל"י בערך. למעלה מ־23.584 מש־תתפים ניחשו 10 תוצאות נכונות והפרס הרביעי (כ־98.000 ל"י) אינו מתחלק והוא יועבר למחזור הבא.

מינימום הפרסים לניחושי השבת הקרובה יהיה 600 אלף ל"י ומינימום הפרס הראשון יהיה 300 אלף ל"י.

בכל יום ו׳
במוסף השבועי של „הארץ"

אתה מקבל בכל יום דו"ח של פעולות בחשבון הבנק שלך בצרוף מסמכי המקור?

פתח חשבון בבנק הדואר

פרטים: באשנבי בנק הדואר, ובטל. 82411 ירושלים, 621008 ת"א, 522207 חיפה

בנק הדואר
לשרותך בכל מקום

לחיה ועוזי גדסטנר
מזל טוב
להולדת הבת
אניט יחסי ציבור

למשפחת גרסטנר
ברכות להולדת הבת
חברת אימפלה
שווק מוצרי פי. וי. סי. בע"מ

איה מינסטר — אורי שוחט
גבעתיים — חולון
נ ש ו א י ם
החופה נערכה בחוג המשפחה
ט"ז בשבט תשל"ג 18.1.73

לכל ידידינו ומוקירינו
שכבדונו בברכות ובנוכחותם
בטקס חנוכת מפעלנו
נתונה בזה תודתנו העמוקה
הנהלת „ביתנים" בע"מ

לילדידינו היקרים
חנינא בידרמן
עקיבא רוזנמן
יחיא אלוי
לרגל סיום למודיכם
בתל"ם - המגמה לביטוח
שאו ברכות
"מנורה"
חברה לאחריות ולבטוח משנה בע"מ
ההנהלה והעובדים

לידידנו היקר
מר חנינא בידרמן
לרגל סיום למודיך
ב־תל"ם - המגמה לביטוח
שפע ברכות
חברת ישראל אמריקה לאריגה בע"מ
ירדנטקס בע"מ

שפע פרסים בחידון הסמלים
בכל יום ו׳ במוסף השבועי של „הארץ"

עירית — צפת

מכרז מס׳ 73—72

עירית צפת מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים לבנית מקלט צבורי (סע/134) ברחוב ירושלים, צפת.

את הפרטים, תנאי המכרז, תכניות ומפרטי המחיר אפשר לקבל במשרדי המחלקה המכנית, המורה — 100.— ל"י (אשר לא יוחזרו) בימים א׳—ה׳ בשעות 9.00—13.00 ובימים ג׳ גם בשעות 16.00—18.00.

את ההצעות יש למסור למזכירות העיריה עד ליום 25.1.73 שעה 12.00.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

קדיש אליהו — ראש העיריה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה — חיפה

הודעה על פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965.

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה ע"י חברת שכון בע"מ סניף חיפה ומשפ׳ ביאס לשימוש חורג בשטח המיועד לשכונה... 19—18 (חלק מחלקה 1 בגוש 10804) ל־4 מגרשים בלבד. ההצעה הנ"ל לא משנה את שטח הבניה והנובה הבנינים שנקבעו בתכנית המאושרת חפ/1195.

אפשר לעיין בבקשה בחדר מס׳ 416 בהיכל העיריה, בימי א, ג, ה, בשעות 08.00—12.00.

המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל תוך שבועיים מיום פרסום זה.

י. כהן, מהנדס העיר.

هكذا من الأصل

مكذا من الأمل

חשד־שוחד במכס בלוד

נעצרו 3, ביניהם מיכאל סימון, יו"ר ועד העובדים ✶ צפויים עוד מעצרים

(ע). במהלך חקירת חשד של עבי־רות שוחד בקרב אנשי מכס בנמל התעופה לוד, נעצרו יו"ר ועד עובדי המכס, שוטר מכס ותושב קריית שלום. לכתב עתו"ם נודע כי צפויים גילויים ומעצרים נוספים.

בבית משפט השלום בתל־אביב טען אתמול בציג המטה הארצי של המשטרה, כי החשוד מיכאל סימיון, מעריך מכס ויו"ר ועד העובדים, קי־בל שוחד תמורת הסכמתו להקל על שחרור סחורות שמשקלן באמד בי־טונה. לדברי החוקר התבטא השוחד בשירותים מסויימים, שטיה פרסי ר־שעון קיר שהחשוד קיבל במחצית הראשונה של 1972. החוקר ציין כי המקרה נחשף בעקבות גילוי רשת הברחות תוך ניצול זכויות עולים. אנשים שהיו מעורבים בפרשה זו חשודים בשיחוד אנשי מכס וביניהם גם את מר סימיון. לדברי החוקר קיימת עדות מפורשת בעניין זה נגד החשוד.

עו"ד משה רום, שייצג את העצור, אמר כי זו עלילה שמטרתה לנקום במרשו, שהוא אישיות נכבדה ומכהן בתפקיד נבחר של יו"ר ועד העוב־דים. עו"ד רום ביקש לא להחזיק את החשוד בבית המעצר וטען כי אינו עלול לחבל בחקירה. השופט עמוס זמיר קבע כי החשוד ייעצר לשמונה ימים.

באותו בוקר הובא לבית המשפט איש מכס נוסף, נחמיה קפון. ב"כ המשטרה טען, כי במחצית הראשונה של 1972, בהיותו שוטר מכס בנמל לוד, תיווך בקבלת שוחד בשביל פקידי מכס בלוד בהקשר לאותה כמות סחורה, במשקל טונה. החשוד כפר בחשד המיוחס לו ואמר כי הוא איש מכס העובד כבר 24 שנה וביקש לשחררו בערבות.

השופט ציווה לעצרו ל־10 ימים.

החשוד השלישי הוא הרצל בן משה מקרית שלום. הוא נעצר כ־חשוד בהברחה תוך ניצול זכויות עולים ובקשר לשיחוד אנשי מכס. החוקר טען כי הוא חשוד בכך ש־ניצל זכויות עולים חדשים מאיראן בשיתוף פעולה עם אחיו המתגורר בארץ זו ודואג לארגון משלוחי ה־סחורות על שם העולים החדשים. לדברי החוקר נערך חיפוש בבית ה־חשוד והתגלו סחורות מוברחות בשווי 3000 לירות. החשוד טען, כי הוא חף מפשע. השופט הורה לשחררו בערבות של 2500 ל"י.

ועדת החקירה ממליצה לאסור שימוש בתנורי נפט בלילה במעונות לחוסים

(ל.ע.מ.). יש לאסור השימוש ב־תנורי נפט בלילה במעונות לחוסים — המלצה זו כלולה בהמלצת דו"ח ביניים שהגישה אתמול למנכ"ל מש־רד הסעד, ד"ר מ. א. קורץ, על־ידי ועדת החקירה שמונתה על־ידו בראש־ות מר י. גרינפלד. הוועדה חק־רה את מקרה האסון במעון פרטי ל־מפגרים בנס־ציונה שכתוצאה ממנו מתו חמישה חוסים הארבעה נפגעו. חברי הוועדה היו ד"ר ז. שטרק, עו"ד י. צוריאלי ומר ש. פרידמן. הועדה מצאה כי לא היתה ערנות מספקת לבעיית הבטיחות, כאשר הנ־הלת המעון הורתה להשאיר תנורי נפט בוערים בחדרי המגורים במשך כל הלילה.

כן קובעת הוועדה כי הער־בות האחראית במשמרת הלילה לא היתה מודעת במידה מספ־קת לסכנות הנובעות מהשארת תנור נפט דולק וגילתה חוסר ערנות בבדיקת הנעשה בחד־רים.

הוועדה מציינת לשבח את פעולתו של מנהל המעון, מר מרדכי גבע, אשר לאחר שנתגלה האסון פעל במ־הירות ובתושיה והציל בכך את חיי־הם של ארבעת הילדים הנותרים. ל־עומת זאת מאשימה הוועדה את בעלי המוסד בחוסר יחס לנושא פער־להם.

הגישה הדו"ח בעקבות האסון בנס ציונה

להלן תיאור העובדות כפי שמסרה הוועדה:

תשעת הנפגעים התגוררו בחדר אחד בקומה השניה של המיבנה. ה־נפגעים היו מפגרים בדרגת פיגור עמוק — סיעודיים — בעלי מנת־משכל 25 ומטה. פיגורם מתבטא ב־פגיעות מערכת העצבים והפך אר־תם פגיעים יותר במערכת העצבים, ומקטין את יכולת עמידתם בפני גז. ילדים אלה אינם מסוגלים לכסות את עצמם בלילות ולשמור על חום גופם. גם רגישותם לקור גבוהה מאוד.

בעקבות הקרה דרש משרד הסעד לדאוג לחימום מספיק של החדרים כדי למנוע מחלות ופגיעות אשר יל־דים רגישים אלה עלולים להיפגע מהם. הנהלת המעון החליטה שכדי לשמור על החום המתאים, יש להפ־עיל את התנורים כל הלילה, והורתה לעובדת הלילה לבדוק את התנורים בכל החדרים כל שעה. העובדת טו־ענת שבדקה את התנורים כל שעה ומצאה אותם פועלים כתיקנם ולא הרגישה בשום דבר מיוחד. החלונות והדלת של אותו חדר היו סגורים, דבר שהגביר את הסיכון מחוסר אוו־רור מספיק.

העובדת גילתה את האסון בשעה 05.38 כאשר באה להעיר את היל־דים. מיד הזעיקה את מנהל המעון מביתו וזה הזעיק את הרופא ואת מגן דוד אדום. המנהל הגיע תוך דקות ספורות למעון ודאג להעברת הנפגעים לבית־החולים. הוא הנשים הנשמה מלאכותית את ארבעת היל־דים הנפגעים עד שהגיע האמבולנס ובכך סייע להצלת חייהם של ארבעת הילדים.

בעקבות האסון הורה מנכ"ל משרד הסעד, ד"ר קורץ, למנהל השרות ל־מפגר לערוך בדיקה קפדנית בכל ה־מוסדות הפרטיים ולוודא מניעת שי־מוש בתנורי נפט בשעות הלילה הנ־אוחרות בחדרי מגורים וכן איוורורם של חדרים בהם משתמשים בתנורי נפט.

הטבות חריגות לקבלנים בנתניה שישכירו דירות לעולים

✶ קוברסקי: עיסקה פסולה
✶ בן עמי: כל מה שעוזר לעליה — חוקי

מאת אליעזר לוין, כופר „הארץ" לענייני קליטת עליה

עיריית נתניה החליטה לאשר הט־בות חריגות לקבלנים שישכירו די־רות לעולים. בהחלטת ועדת ההנ־הלה מיום 5 בינואר (בחתימת ראש העירייה מר עובד בן עמי), נאמר כי „על כל שתי דירות שקבלנים יעמידו להשכרה לעולים חדשים ל־תקופה עד שנה וחצי, יקבלו רשות לבנות בקומת העמודים או על גג הבית דירה בגודל של דירה רגי־לה". בדרך כלל אסור לבנות בקו־מת העמודים, והחייבת להשאר פתו־חה לגינה חניה.

מנכ"ל משרד הפנים, מר חיים קוברסקי, הגיב אתמול על החלטה זו של העירייה: „זו עיסקה פסולה. ברור שהחלטה זו אין תוקף חוקי. אין רשות לשעבד את נושא התיכ־נון לבעיות כלכליות. אלא יש לדון בו רק על רקע תפיסות תיכנוניות. בית המשפט העליון כבר גינה בעבר הסכם בין קבלן לעירייה מסויימת, לפיו התחייב קבלן לבנות גן יל־דים בבנין, ובתמורה קיבל תוספת אחוזי בניה. אין סמכות לראש העי־ריה להבטיח דבר מעין זה — הדבר טעון אישור הוועדה המחוזית, ואני בטוח כי הוועדה המחוזית לא תאשר דבר כזה".

מר קוברסקי אמר כי פרטיכל ה־ישיבה עוד לא הגיע לידיו, אף כי בישיבה הציע סגן ראש העירייה, מר אנזלביץ, להודיע על החלטה זו לשר הפנים. מר קוברסקי אמר, כי יבקש מיד מן הממונה על המחוז להסביר לעירייה כי החלטתה בלתי־חוקית.

תגובת בן עמי

ראש עיריית נתניה, מר בן עמי, הגיב אמש: „כל מה שעוזר לקלי־טת העליה הוא חוקי. אם צריך לתי־קן לשם כך את החוק — יתקנו אר־תו. אני יודע מה מותר ומה אסור. זהו רק תמריץ נוסף לקבלנים. ב־נתיים עד לא פנו קבלנים כדי להשתמש בתמריץ זה. אני מוכן לתת מתנות יותר גדולות, אם יעזרו ל־עולים. מר קוברסקי רשאי להחזיק בדעתו — זו זכותו".

הפסיקו הסנקציות במשרד התקשורת

(ל.ע.מ.). עובדי ההנדסה במשרד התקשורת בתל־אביב הפסיקו אתמ־מול ב־4 את הסנקציות — מסר דובר משרד התקשורת.

השאטה בעבודה נמשכה שלושה ימים וגרמה להצטברות כמות של טלפונים מקולקלים בתל־אביב שיתו־קנו תוך ימים אחדים.

20 אלף תרמה רשות הנמלים לתערוכה על יהודי מרוקו

התרומה — אחרי בקשת אלי מויאל

מאת אמנון ברזילי כופר „הארץ"

רשות הנמלים תרמה 20 אלף ל"י לתערוכה על יהודי מרוקו לאחר פנייה של מר אלי מויאל, מחזיק תיק הנמלים בהסתדרות, שהוא מ־ראשי התאחדות עולי צפון אפריקה. גובה התרומה אושר על ידי ועדת הכספים של רשות הנמלים לאחר ד־יון שנערך במליאת הרשות.

מר מויאל שהוא גם חבר הוועדה המרכזת בהסתדרות, אישר את עצם הפנייה ואת גובה התרומה, ואמר כי זו מיועדת למימון הוצאות בניין ה־תערוכה שתיערך במוזיאון ישראל. התערוכה תציג את פולקלור יהודי מרוקו ב־2000 השנה האחרונות כדי להביא לידיעתו של הציבור היש־ראלי. מר מויאל אמר כי הנהלת ה־מוזיאון פנתה אליו, כמקורב ליה־דות מרוקו ולמקורותיה, בבקשה ש־יעזור ביימון, בהכוונה ובגיוס כס־פים. הוצאות התערוכה יעלו כ־600 אלף ל"י וחלק מהכסף עוד לא הו־שג. לכן פנה אל רשות הנמלים וכן לגורמים ציבוריים אחרים שיעלו תרומה לעניין זה.

תגובת מויאל

בתגובה לשמועה כי הנהלת רשות הנמלים נתנה את התרומה כדי לש־מור על יחסים טובים עם נציג ה־הסתדרות, ענה מר מויאל: „שטויות. כל הבקשה לתרומה היתה דרך ה־ציבורות המקובלים והרשמיים. לא נתנו לי את הכסף באופן פרטי. כאיש ציבור אני יכול לבקש כסף בשביל עניין ציבורי מכל אחד. חוץ מזה, בוועדה שאישרה את התרומה השתתף גם מנהל הכנסות המדינה מר משה נוידורף". לשאלה כיצד הוא מסביר את העובדה כי מכל הגורמים שאליהם פנו, הסכימה רק רשות ה־נמלים לתרום כסף, ענה מר מויאל כי קיבל גם 5000 ל"י מתקציב לשכת מזכיר ההסתדרות. הוא אישר כי גו־פים אחרים אליהם פנה בבקשה להו־רים תרומה לא נענו, אך לדבריו הוא מצפה לתשובה חיובית מהנה־לת כור.

חבר הוועדה המרכזת, מר שאול בן שמחון, שאף הוא מראשי הת־אחדות יוצאי צפון אפריקה והמאר־גני התערוכה, אמר כי „יכול להיות שנעשתה שגיאה כאשר אלי פנה לר־שות. אני הייתי צריך לפנות במקו־מו. על שטות טכנית אי־אפשר לתת דימוי שלילי. זה לא מגיע לנו". ל־דברי מר בן שמחון התגלו קשיים במימון התערוכה רק בעזרתה של הברונית אליכס דה רוטשילד, שתר־מה 60 אלף דולאר, אפשר היה להת־חיל בארגון התערוכה.

תגובת הרשות

דובר רשות הנמלים, מר מיכה הל־וי, אמר כי הרשות אישרה את התרו־מה שכן היא רואה במטרת התערוכה פעולה חיובית וחינוכית. הוא הוסיף כי בגלל מהן התרומה צורף אף הוא לוועדה המכוננת את התערוכה, אך למרות שהתרומה ניתנה כבר לפני כמספר שבועות, לא זומן לפגישה כל־שהי.

שוב זוהם הירקון

מתו דגים רבים

מאת אדר קיסרי, כופר „הארץ"

שוב זוהם הירקון, בסוף השבוע שעבר, בשפכים שגרמו לצחנה כב־דה ולמותם של דגים רבים.

מר יהושע הדר, נציג החברה ל־הגנת הטבע ברמת גן, אמר לי: „ה־שפכים, שכנראה הגיעו לירקון מ־כיוון רמת גן ופתח תקוה, גרמו ל־ריחות בלהי נסבלים ולמותם של דגים רבים, בעיקר שפמנונים וברו־רים. עבה השפכים הלבן כיסה את פני המים סמוך לכפלי הבהל שב־תחום הל־אביבי".

מעטפה חשודה בבאר שבע

(ע). מעטפה החשודה כמעטפת־נפץ נתקבלה בסוף השבוע אצל תו־שבת שכונה ד' בבאר־שבע.

המעטפה נשלחה בצרפת ללא שם וכתובת השולח והדבר עורר את חשדה של הנמענת, גבי ברברה פי־ליפ. היא העבירה את המעטפה ל־משטרה וזו שלחה אותה לבדיקה למטה הארצי. תוצאות הבדיקה טרם נודעו.

מציעים להפסיק תשלום מילווה מעסיקים

הצעות על נקיטת צעדים מעשיים נגד המשך גביית מלוה מעסיקים בשנת התקציב הבאה, עד כדי הפ־סקה מאורגנת בתשלום המלווה, ה־חל מ־1 באפריל 1973, הועלו ה־מול על ידי חברים אחדים בישיבת הנשיאות של התאחדות התעשיינים.

נשיא ההתאחדות, מר מרק מו־שביץ, דיווח על תוצאות הבירור שנערך ביום ה' האחרון בישיבת מועצת לשכה התיאום של הארגו־נים הכלכליים, בהשתתפות שר ה־אוצר מר פנחס ספיר. השר, אמר מר מושביץ, סירב להיענות לדרי־שת המעסיקים לבטל את המילווה.

מר מושביץ מסר כי מאז ישיבת מועצת הלשכה הגיעו אליו פניות מראשי ארגונים המאוגדים בלשכת התיאום ומחברי ההתאחדות להמ־ליץ ולפעול לביטול המילווה ה־מסכן את מצבם של כמעלים רבים ואף ענפי משק שלמים.

MAY-TAL Adv.

תל אביב, הרצל 158 • רמת גן, הרצל 75 • חיפה, רהיטי הדר, גורדון 15

פיג'ו המכונית הנמכרת ביותר בישראל

פרץ אליעזר
איננו
הלויה תתקיים היום, יום שני י"ח שבט תשל"ג, 22.1.73 בשעה 2.00 אחה"צ מבית עם הדר־עם לבית העלמין הישן בשכונת בן ציון נתניה.
המשפחה המתאבלת

ביום חמישי כ"ב שבט תשל"ג (25.1.73)
יום השנה השני לפטירת ראש משפחתנו
יעקב בוקשטין ז"ל
נעלה לקברו בחולון יצחק בשעה 2 אחה"צ
ידידיו ומוקיריו מתיחדים עם זכרו בביתו רחוב בן־יהודה 126 תל־אביב בין השעות 7 — 5 אחה"צ.
המשפחה

למשפחת רוזניק
אתכם אנו באבלכם במות יקירכם
יוסף רזניק ז"ל
דיירי הבית מרח' דב 32—30 רמת־גן

לגב' רות ויברמן והבנים
השתתפותנו הכנה באבלכם הכבד
בהלקח מכם אבי המשפחה
יצחק פרץ ויברמן ז"ל
דיירי הבית ברח' רמז 38, תל־אביב

לאריה קרן
אנו משתתפים בצערך במות
אביך ז"ל
סוכנות מכוניות לים התיכון בע"מ ומוסך „פיאט" המרכזי

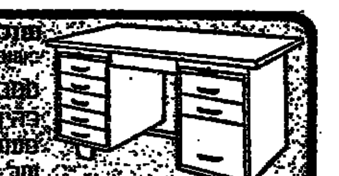
הארגז

מכון הנפט הישראלי — הועדה לבטיחות וכיבוי אש
משרד הפנים — לשכת מפקד כבאות ראשית
השתלמות בנושא בטיחות מפני אש במתקני דלק
תתקיים בימים 23.1.73; 30.1.73; 6.2.73; 13.2.73,
בין השעות 9.00—15.00, במכון הנפט הישראלי,
רח' האוניברסיטה 26 רמת־אביב, טלפון 414271
ההרשמה נמשכת

היום המועד האחרון למשיכת כספי
לוטו
LOTTO
בהגרלה 04/73
בינימום פרס ראשון
75,000 ל"י
ובכבוד עד
250,000 ל"י
השלומי הפרסים, הראשון, השני והשלישי של הגרלה 03/73, החל ביום ה' 25.1.73

הערב בטלויזיה
משרד שירות
יומן תחבורה מס' 9
מטעם משרד התחבורה והמועצה הלאומית למניעת תאונות
הפקה — שירות הסרטים הישראלי

רהיטי ארדן מיוצרים ע"י הארגז
תל־אביב: יהודה הלוי... הלכה 9, חיפה: גורדון 4

דירות פאר
באיזור המבוקש ביותר בתל־אביב
כיכר המדינה
דירות בנות 3½, 4, 4½ חדרים — המלה האחרונה בתרבות הדיור. מירב השכ־לולים והיתרונות.
שרות נוסף — התאמת תכנית הדירה לדרישותיו המיוחדות של הקונה. ועל כל אלה — רמת הבניה הגבוהה והגימור המושלם של
אוז'ל ציטרין מנדלסברג
תל־אביב, ככר מלכי ישראל 5, טל. 224514
בין השעות 8—1, 4—7

קונים במחירים גבוהים
מלוה קליטה 67
ויתר המלוות ● יעוץ השקעות
ביתן, רח' אחד־העם 15 חיפה

פרנק פלג
(צימבלו — HARPSICHORD)
מנגן את
באך, קופרן, מל, סקרלטי.
זה עתה הופיע
אלבום תקליטים
מרשים, הכולל 3 תקליטים,
חוברת הסבר על
„פרנק פלג האיש ופועלו"
וכן הסבר מקיף על היצירות.
תקליט רשות השדור הדו־ארצי.

הלוח הכפול
עמודים: 5, 23
הכל בכל בלוח
בלוח הכפול

באור־דרשבסקי

Just Arrived
NEW PAPERBACKS
FAWCETT
★ How to Make a Good Airline Stewardess — Bill Wenzel and Cornelius Wohl.
★ Angle of Repose-Wallace Stegner — New Pulitzer Prize Winner.
★ The Cameron Story — Morton Cooper.
★ Wives — Roderick Thorp.
★ The Bridge At Andau — James A. Michener author of HAWAII.
★ Assignment Star Stealers — Edward S. Aarons.
★ Nightfall — Isaac Asimov.
★ Stowaway to Mars — John Wyndham.
★ Bear Island — Alistair MacLean.
FONTANA
★ The Little Walls — Winston Graham.
★ Why Didn't they Ask Evans? — Agatha Christie.
PENGUIN
★ Penguin Modern Stories Olivia Manning, Francis King, Gabriel Josipovici, Ian Cochrane.
★ One Hundred Years of Solitude — Gabriel Garcia Marquez.
הפצה בלעדית
סוכנות סטימצקי
ירושלים · תל־אביב · חיפה
נמל תעופה לוד
להשיג בכל מקום

אבדה פוליסת בטוח חיים של חברת לה־נסיונל מס' 100260, ע"ש פרנסיס 172489 יוסף, החשמונאים 42, ת"א שהוצאה ביום 31.3.60

אבד כלב פודל בינוני שחור בסביבות פתח־תקוה
טלפון 770453
פרס כספי למוצא הישר